

भूमापना कडील परिपत्रके

अ. क्र.	परिपत्रक/शासन निर्णय दिनांक	क्रमांक	कार्यालयाचे नांव परिपत्रक/शासन निर्णय याचिका	संक्षिप्त विषय	पानांक
१	२	३	४	५	६
१	28 th 1940	No.S.V.752 of 1940	Settlement commissioner and Director of land Record	Hissa Form XII Verification of Kabjedarnames in by talathis before incorporation in Record of Rights	१ते ४
२	०२/०५/१९६९	क्र.एल.आर.. ११३१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	जिल्हा भूमापन कार्यालयातील अभिलेखाचे सुरक्षितवाबत.	५ ते ६
३	०६/०६/१९६९	क्र. L R ११९	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	Court watp and court commission cases Time Limit for---	७ ते ८
४	३१/०३/१९७०	क्र.एल.आर.. ११५३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	पोटहिस्सा मोजणी नंतर प्रत्यक्ष ताब्धा प्रमाणे आलेल्या क्षेत्रातील फरकाबाबत...	१३ ते १६
५	०९/०९/१९७०	पत्र क्र.एस.द्वी.१९३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	तलाटयांना वहिवाटीसाठी नकाशे पुरविणे बाबत.	९ ते १२
६	०८/०२/१९७१	क्र.एल.आर.. ११९-७१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे.	वाटप कामातील कागदांच्या नकला तयार करून त्याची नवकल फी वसूल करणेबाबत.	१७ ते १८
७	३१/०८/१९७७	क्र.एल.आर.. २२७/३२९/ ल-३/४७	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी फी सुधारीत दर अर्जदारांना मोजणी नकाशाची प्रत विनामुल्य पुरविणे बाबत.	१९ ते २२

८	१७/९/१९७७	क्र.एल.आर.३३७२/३४६/ एल ३/७७	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी फी अर्जावरुन मोजणी त्वरीत करण्यासाठी दुप्पट दराने मोजणी फी वसुल करणे बाबत.	२३ ते २६
९	०३/०७/१९७८	No. LR-100 /568 /L3/78	Settlement commissioner and Director of land Record	निमताना मोजणी बाबत	२७ ते २८
१०	०१/०२/१९७९	क्र.एल.आर.. १००/८५/ल १	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	निमताना अर्ज स्विकारण्याबाबत	२९ ते ३०
११	२१/०५/१९८४	क्र.एल.आर.११५३/सी.आ र.१८२०/ल३/१९८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी कामे त्वरीत निकाली करणेबाबत...	३१ ते ३४
१२	७/१०/१९८५	क्र.एल.आर.५२७/सी.आर .२००५/ल-३/८५	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	भूमि संपादन संयुक्त मोजणीकामी होणारा विलंब कमी करणेबाबत.	३५ ते ४०
१३	१३/१०/१९८५	क्र.एल.आर.२२७/सी.आर १९३०/ल३/८५	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	कोर्ट वाटप कोर्ट कमिशन मोजणी फी दरा बाबत.	४१ ते ४२
१४	२९/०४/१९८५	परिपत्रक क्रमांक: भिलेख- १०८५/प्र.क्र.५१/अठरा/ [र.व.का.], मंत्रलय मुंबई	सामान्य प्रशासन विभाग	अभिलेखाचे वर्गिकरण व निंदणी अ ब क ड सूची तयार करणे व त्या नुसार निंदणी करणे.	४३ ते ४४
१५	१८/१०/१९८५	आदेश क्र.एल.आर.२२७/सी.आर २०७४/ल३/८५	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	अतितातडी मोजणी फी चे दरा बाबत.	४५ ते ४६
१६	०४/११/१९८७	परिपत्रक क्र.भूमापन ३०८६/६८/४९६६/ल-१	महसूल व वन विभाग, मंत्रलय मुंबई	ग्रामीण भागातील रस्ते पायमार्ग शेतावर जाण्याचे मार्ग नकाशा अद्यावत टेवणेबाबत.	४९ ते ५४

१७	०२/०५/१९९१	परिपत्रक क्र.भूमापन ३४९०/६९६८/ल-१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	मोजणी फी परतावा ५% रक्कम वजा करणेबाबत.	५५ ते ५८
१८	०८/०८/१९९१	क्र.एल.आर.२९४/९१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	ग्राम नकाशांच्या निल मुद्रीत प्रती जनतेला विकत देण्याबाबत.	५९ ते ६०
१९	०९/०९/१९९२	क्र. क्र.एल.आर.५२७/सी.आर ३१०५/ल३/१११२	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	भूसंपादन संयुक्त मोजणी / क.जा.प. (दुरुस्ती) कामाबाबत.	६१ ते ६२
२०	२८/०३/१९९२	परिपत्रक क्र.संकीर्ण १०९१/३६९८८/प्र.क्र.७५४ ७/ल -१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	भूमि अभिलेख विभागातील विक्रीचे आलेख शासनाचे कोणतेही विभागास विनामुल्य देणेची पध्दत बंद करणे बाबत.	६३ ते ६४
२१	०९/०९/१९९२	परिपत्रक क्र.एल.आर.२२७/सी.आर ३३६५/ल३/९२	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणीकाम कार्यपद्धती बाबत.	६५ ते ७०
२२	०५/०३/१९९३	क्रमांक र.व.का./इ- ४/१९९३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	सहा गड्डे पद्धती प्रमाणे [Six bundle System] कागदपत्रे / अभिलेख ठेवणेबाबत.	७१ ते ७२
२३	१३/०४/१९९३	क्र.एल.आर.५२७/सी.आर ३५०१/ल३/९३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे.	भूसंपादन संयुक्त मोजणी कामी कार्यवाहीबाबत.	७३ ते ७४
२४	१६/०४/१९९३	क्र.एल.आर.११५३/सी. आर.३५०३/ल३/९३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	हढ कायम मोजणी बाबत कार्यवाही करणे बाबत.	७५ ते ७८
२५	२८/०९/१९९३	पत्र क्र.एल.आर.५२७/सी.आर ३५२८/[२] ल३/९३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	भूसंपादन अधिनियमाखाली जमिन संपादन करताना भूमि अभिलेख विभागाकडून संयुक्त मोजणी कामी होणा-या विलंबाबाबत सर्वसाधारण चर्चा...	७९ ते ८२

२६	१०/०६/१९९४	क्र.एल.आर.११५३/सी. आर.३६५२/ल३/९४	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	शासकीय कर्मचा-याने खाजगी कामे [मोजणी वैगेरे] न करणेबाबत.	८३ ते ८४
२७	१५/०६/१९९५	परिपत्रक क्र.भूमापन १०८८/प्र.क्र.५९१२/ल -१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	मोजणी फी परतावा वित्तीय अधिकार.	८५ ते ८८
२८	०४/०५/१९९६	परिपत्रक क्र.भूमापन- २/मोजणी प्रकरण/१९९६	उपसंचालक भूमि अभिलेख, पुणे प्रदेश, पुणे.	मोजणी प्रकरणांच्या निकालांच्या पद्धती बाबत.	८९ ते ९४
२९	१५/०५/१९९६	परिपत्रक क्र डोओपी १०९५/प्र.क्र.२७२/ल -१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ कलम १०६ च्या शक्ती प्रदाना बाबत.	९५अ
३०	१६/११/१९९६	परिपत्रक क्रमांक एस.व्ही.सी.आर.११०४/स- २/१९९६	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी आलेखावर दर्शविणा-या विवाटीबाबतच्या टिपेबाबत.	९५ ते ९८
३१	२०/८/१९९८	क्र. एस.व्ही.सी..आर.६३८/स- २/१९९८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	जिर्ण व फाटक्या भूमि अभिलेखाचे पुनर्लेखन.	९९ ते १०६
३२	१६/११/१९९८	परिपत्रक क्रमांक एसव्हीसीआर.११५६/मोज णी नकाशा/मापे दाखल/स२/१९९८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी नकाशामध्ये मापे घालून मोजणी नकाशा प्रती पुरविणेबाबत...	१०७ ते ११२
३३	०४/०२/१९९९	परिपत्रक क्रमांक एस.व्ही.सी.आर.१६४/ना. भू.५/९८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मिळकत पत्रिकांचे उतारे देताना जमिन अकृषिक प्रयोजनाकडे वर्ग झालेल्या मिळकतींची मोजणी न झाल्याने मिळकत पत्रिकेवर ठेवावयाचें शे- याबाबत.	११३ ते ११४
३४	२६/०३/१९९९	परिपत्रक क्रमांक/एल.आर.२२७/सी आर ३९२६ /भू-३/९९	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	हृद कायम मोजणी कामाचे पद्धती बाबत.	११५ ते ११८

४४	१७/११/२०००	क्रमांक एलआर-११९ /भू-३/२०००	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणात अनुसरावयाच्या कार्यवाही बाबत.	१४९ ते १५२
४५	०४/०६/२००१	क्र.एलआर १००/सीआर ४०३०/भू-३/२००१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	निमताना मोजणी प्रकरणी करावयाची कार्यवाही.	१५३ ते १५४
४६	१४/०६/२००१	शासन निर्णय, क्रमांक: एलक्यूएन १८/२०००/ प्र.क्र.१२३/ अ-२	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	भूसंपादन अधिनियम, १९९४ भूसंपादन कार्यवाहीमधील विलंब कमी करणे...	१५५ ते १८२
४७	३१/७/२००१	क्रमांक /एलआर/एसआर/४०२३/ भू-३/२००१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी काम- कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा	१८३ ते १८८
४८	२५/९/२००१	अधिसूचना , क्रमांक: संकरीण १०९५ /प्र.क्र.२२१/ ल-१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	नवकल फी /शोधनावळ फी चे दर.	१८९ ते १९६
४९	२३/११/२००१	क्र./सिआर१०९८/भू-३/२००१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	न्यायालयीन फी मुद्रांकाच्या दरामध्ये बदल.	१९७ ते १९८
५०	२९/०१/२००२	क्रमांक एल आर ११५३/भू-३/२००१	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	पोटहिस्सा मोजणी कार्यवाही व पोटहिस्सा मोजणी फी वसूलीबाबत.	१९९ ते २१०
५१	१६/१२/२००३	क्रमांक सिटीएस/ ना.भू.४/०३	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	गुंठेवारी पद्धतीने नियमान्वित केलेल्या भूखंडाचे मोजणी बाबत..	२११ ते २१४
५२	१४/७/२००५	क्र.भूमापन-३/२००५	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/ नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयातील अभिलेखं कक्ष अद्यावत होणेबाबत.	२१५ ते २१६

५३	७/१०/२००५	शासन परिपत्रक, क्रमांक: संकीर्ण १००४ /१४३३/ प्र.क्र.२२२/ ल-१	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता कलम १०६ व १३५ अन्वये दिलेत्या निकाला विरुद्ध अपीलीय प्राधिकारी	२१७ ते २२०
५४	२४/०४/२००७	क्र.भूमापन/एल.आर.२२७ /सी.आर.३९२६/भू- ३/२००७	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	नगर भूमापन हड्डीतील मोजणी फी चे दरात सुधारणा करणेबाबत/ मोजणीचा कालावधी निश्चीत करणे बाबत.	२२१ ते २२४
५५	३ /१०/२००८	क्र. भूमापन ३/ह.का.मो./ प्र.क्र.१३४/०८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	शासनाकडील तसेच मा. विधानसभासदस्य यांचे कडून प्राप्त होणा-या पत्र व्यवहाराची दखल घेवून तातडीने व कालमर्यादित निपटारा करणे बाबत.	२२५ ते २२६
५६	१७/१०/२००८	क्रमांक आस्था / प्र.क्र.५७/ भूमापन ५/०८	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	नविनिर्मीत तालुक्यांची आस्थापना.	२२७ ते २६४
५७	०२/१२/२००८	शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण -०७ /२००८ / प्र.क्र.१०७/अ-२	महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई	भूसंपादन अधिनियम १८९४ १)भूसंपादन जाहिरातीची रक्कम कलम ४ व कलम ६ च्या अधिसूचनेपुर्वी संपादक संस्थेकडून अनामत रक्कम म्हणून वसूल करणेबाबत. २)मोजणी फी वसूल करणेबाबत.	२६५ ते २६८
५८	२६/१०/२००९	क्रमांक भूमापन ३/भूसंपादन/ प्र.क्र.२४४/०९	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	भूसंपादन अधिनियम १८९४मधील तरतूदीनुसार भमीसंपादन मोजणी करताना इं ग्लाडे व जागेवरील वस्तूस्थिती मोजणी नकाशात नमूद करताना घ्यावयाच्या उपाययोजने बाबत.	२६९ ते २७४
५९	२६/११/२०१०	क्र.भूमापन- ३/प्र.क्र.२५५/१०	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी फी दारामध्ये सुधारणा करणेबाबत.	२७५ ते २७६

६०	०६/०२/२०१०	क्रमांक भूमापन-३/मोजणी फी/ प्र.क्र.२५५/१०	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	मोजणी फी दारामध्ये सुधारणा करणेबाबत.	२७७ ते २८४
६१	०३/०९/२०१०	क्र.ना.भू.४/सिटीएस/ सीआर/८०९२/२०१०	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	नगर भूमापन झालेल्या शहर / गावांचे मुळ अभिलेख जतन करणेबाबत.	२८५ ते २९०
६२	७/४/२०१०	क्रमांक /भू-३/एलआरएसआर/प्र.क्र.२८२/१०	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य)पुणे	संपुर्ण राज्यातील प्रलंबित मोजणी प्रकरणांची तपासणी / निरीक्षण करणेकामी तपास पथके निर्माण करणेबाबत.	२९१ ते २९४

28 th 1940.

From .

M.J.Desai, Enquire, I.C.S.,
Settlement Commissioner and
Director of Land Records Poona.

To ,

The Collectors in the Province.

Subject :- Hissa Form XII

Verification of Kabjedars' names in
by talathis before incorporation in
the Record of Rights.

Sir,

I have the honour to state that the pethissa surveyors measure not only the new hissas appearing in the Record of Right but also the hissas existing in the field but not entered in the Record of Rights, if the parties agree that the hissas exist and request the surveyors to measure them, the statements of the parties being recorded to show their consent H.F.XII embodying the result of the measurement, ie. area, assessment and name of the kabjedars of each hissa, is then sent to the village for making necessary mutations in the Record of Rights. I have noticed that no attempt is made by the talathis at the village to verify the kabjadars' names, in spite of the instructions in this office No.S.V. 233 dated 14 th August 1920 addressed to the Commissioner, Central Division (Copy attached for ready reference) and H.F.XII is taken as an authority for the names of the kabjedars and mutations are made, and also attested by the higher officers on the understanding that the Land Records Department is responsible for the correctness of the names of the kabjedars shown in H.F.XII.

P.T.O.

(3)

2. The Land Records Department is responsible only for the correctness of the area and assessment entered in H.F. XII and is not responsible for the correctness of the names of the kabjedars. The Surveyors entrusted with the hissa Survey work cannot ascertain within the short time at their disposal, the correct name of the kabjedars of the different hissas and the names of kabjedars entered in H.F. XII are these@ ascertained from local enquiry and are useful merely for indentification purposes.

3. The statutory duty imposed on the Revenue Officer under Section 135 D(6) of the Land Revenue Code cannot be adequately discharged by certifying the mutations based on H.F.XII without furter@ verification as to be names of kabjedars and I would therefore request you to issue necessary instructions to the Officers concerned to see that this part of their duty is not neglected by the Talaties and the Circle Inspectors. I am issuing necessary instructions to the District Inspector to keep a note in red ink in bold type at the top of H.F.XII to the effect that the names of kabjedars appearing in column 19 are those ascertained by local enquiry during survey and are subject to verification by the Revenue authorities before their final incorporation @ in the Record of Rights with a view to make the position quite clear.

Sd/---

Settlement Commissioner
and Director of Land Record.

Copy forwarded with compliments to the

Copy forwarded with compliments to the S.L.R.

Copy to the D.I.L.R.in the Province
for information and guidance.

उत्तर उपर्युक्त
१५०३

फृ. इला. द्वारा २७/१
एप्रिल २०१९८९

पूर्णप्रबन्ध

विषय:- जिल्हा शूधापन कायाचियातील
अधिकारीचे सुरक्षा तत्त्वाबदी.

आमचे ठेणे निवासनास आहे आहे ती जिल्हा शूधापन कायाचियातील
शूधि अधिकारी गावाक होतात व वेळेवर प्रिहत गाढी. वास्तवीचे पहाडा
शूधापन कायाचियातील होणारा ही अधिकारी अधिकारीपात संक्षा उरला नाही
शाय व त्याची नोंद घेतलीश नाय शूधापन कायाचियातील आहेर पाठ-
वाक्याचे नसातात. शूधि अधिकारी हे पर गहला के अधिकारी नाही हे
गहाळ होणे अधिकारी गैर आहे. तरी यापुढे शूधापन कायाचियातील अधिकारी
आहेर पाठीतीलेकी अमर कायाचियात इतर घासासाठी देतेवेळी त्या ती नोंद
अधिकारीपात यांची नोंदवणीत व घासासाठी नोंदवणीत घेतारी आहे याली
घासाची वरा ली. तसेच सदरचे अधिकारी परत आल्यावृद्धतरी घासाची अधिकारी
पात यांची स्वता करू घेऊन नंतरच नसर ती नोंद नोंदवणीत घासाली.

यावरातील दुर्लक्ष वात्यास अधिकारीपात यांना व्यक्तिशः ज्ञावदार
य रुप्यात देवडी याची खगज संबंधीत तेलापात यांना देया ली. जिल्हा निरीक्षक
शूधि अधिकारी व उच्चाल्य सहाय्य करीही वरीह डारेशाचे पात्र नोंद आहे
यावरातील उल्लेख.

का.पृ. दर ज.का.व. द.धु.ऱ. एप्रिल
अधिकारीकांपातीली स्वाक्षरी असे.

प. ना. देवडी - १५८९
ज्ञावदारी डायुका डायन संसाक
शूधि अधिकारी, ग. राष्ट्र, एप्रिल
याचिकारिता

3 SEP 1969

प्रमुख जिल्हा निरीक्षक शूधि अधिकारी, यांना आहितीसाठी वात्याचीही
साठी रवाना.

प्रत्यक्ष सर्व अधीकारी शूधि अधिकारी यांना आहितीसाठी रवाना.
प्रत्यक्ष उपर्युक्त, शूधि अधिकारी, नागदूर/एप्रिल/ चौराळ यांना
आहितीसाठी साठर इंग्रेजीत

प्रत्यक्ष अधिकारीपात / धू.अ. १ संकलन

सी०

(5) 416169
Date 4/1/69
Sub. in Court Watap and
Court Commission cases.
Time limit for - - -

Circular.

In Court watap cases, refeived from the Court, the time limit in which the work should be completed is fixed by the Court. If the District Inspector of Land Records finds that the time limit allotted by the Court is not sufficient, he is to get this time extended from the Court (please vide Rule 5 of Chapter VI of Rules and Standing orders relating to the Duties and Supervision of Land Records Establishment in the Bombay State). It has, however, come to the notice of the undersigned that the time limit allotted by the Court is not generally adhered to nor any action for obtaining the extention of the time limit is taken by the District Inspector of Land Records in Court Watap and Court Commission's cases. With a view to avoid legal complecations / omissions etc., it is hereby directed that the District Inspector of Land Records should watch and see that the time limits are adhered to strictly. If it is found that extention of time limit is necessary, it should invariably be obtained in each case well in time from the courts concerned in future both in case of Court Watap and Court Commission cases.

O.C. signed by the
S.C. & D.L.R.M. S.
P'ona

yashpan3 7-6-69

for Settlement Commissioner and
Director of Land Records, M.S.
Poona.

Copy to All Dy. Director of Land Records,
All Supdt. of Land Records,
All Dist. Inspector of Land Records.

ब्रम्हांक रसू. बडी. १९३
पुणे, दिनांक ८.१.१९७०

प्रति
जिल्हाधिकारी सर्व

विषय :- तलाठ्यांना गांववाहिवाटीसाठी नकाशे
पुरविष्यावददल

मा. सम्यंवंदी महसूल व वनविधाग यांचे अध्यक्षतेखाली दि. १०-१२-१९ रोजी
नागपूर येथे अनौपचारिक विचार विनियम सधा झाली होती. त्यावेळी कांडी मानवीय सभा-
सदांनी ब-याच तलाठ्याकडे गांवचे नकाशे उपलब्ध नाहीत व जे आहेत ते फटलेले आहेत.
परंतु त्यांना शूमि अभिलेख खात्याकडून नकाशाच्या पुरवठा होत नाही असे सांगितले व
त्यावेळी ज्या तलाठ्याकडे गांववाहिवाटीचे दिलेले नकाशे उपलब्ध नाहीत अगर फटलेले आहेत
त्यांना गांवचे नकाशे पुरविष्यावाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.

तलाठ्याकडे गांव वहिवाटीस देण्यांत येणारे नकाशे हे कापडी अस्तर लावून
दर पांच वर्षा नंतर जिल्हा निरीक्षक, शूमि अभिलेख यंचिकडून पुरविष्यात येतात व वरील
पांच वर्षांचे मुदतीपूर्वी जर एकादे गांवचे नकाशाची मागणी करावी लागली तर त्यावाबत
उपविधागीय अधिकाऱ्यांनी सदरचा नकाशा मुदतीपूर्वी कां पुरवावा लागतु आहे, ह्यावाबत
चौकशी करन व त्यावाबत वैयक्तिक जबाबदारी निश्चित करून हरवलेत्या, फटलेत्या नकाशांची
किंमत जबाबदार असण्यांया तलाठ्याकडून वसूल करून कोषागारांत भरणा करून भरण्याचे
चलनासह नकाशाचे मागणीपत्र सादर करण्यात येते. तरी आपल्यां जिल्हायातील सर्व तहसीलक
वारांना त्यांचे तहसीलमधील सर्व गांवाचे नकाशे तलाठ्याकडे उपलब्ध आहेत अगर वसे
ह्यावाबत माहिती घेवून वरील सूचनांचे अनुरूपगाने ज्या गांवचे नकाशे त्यावेळीकडे उपलब्ध
नाहीत त्या गांवचे नकाशाचे मागणीपत्र संवर्धी जिल्हा निरीक्षक, शूमि अभिलेख, यंचिकडे एक
महिन्यांत करून नकाशे तलाठी वर्गास उपलब्ध करून दयावेत असे जादेशक दयावेत.

तहसीलदार यंचिकडून नकाशाचे मागणीपत्र प्राप्त होताच संवर्धी गांवचे नकाशाचा पुरवठा
प्राप्त यांलध, तु त्वरीत करपेवाबतचे आदेश सर्व जिल्हा निरीक्षक शूमि अभिलेख यांना देण्यात येत आहेत.

जमावंदी आयुक्त आणि संचालक, शूमि अभिलेख
महाराष्ट्र राज्य, पुणे
यांचेनेहा

D. S. स्कूल कांतीवर ज.आ.व
व सं. भू.अ. पुणे यांची
प्रति : - उपसंचालक, शूमि अभिलेख, पुणे/नासिक/नागपूर यांचिकडे माहितीसाठी व
आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सादर अप्रेषित

- ३ -

प्रत :- सर्व अधीक्षक, भूमि अधिलेख यांचिकडे माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेशित.

२/- तहसीलदार यांचिकडून नकाशाचे मागणीपत्र येताच नकाशाचा पुरवठा त्वरेने कराऱ्याबदूल सर्व जिल्हा निरीक्षक, भूमि अधिलेख यांना सूचना देवून त्याप्रमाणी कार्यवाही होत असलेलबदूलची तपासणी त्यांचे तपासणी वैकी करावी.

प्रत :- सर्व जिल्हानिरीक्षक, भूमि अधिलेख यांचिकडे माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेशित. तहसीलदार यांचिकडून गविवटिवाटीचे. इफ नकाशाचे मागणीपत्र प्राप्त होताच नकाशे पुरविष्याचे कामी स्त्वर कार्यवाही करावी. तसेच ज्या तहसीलदारांचे कडून नकाशाची मागणी मुदतीपूर्वी (पांच वर्षांचे झगोदर) जाली आहे अर्थ वाब संवर्धी तहसीलदारांचे निवर्शनास आणून वरील सूचना दित्याप्रमाणी कार्यवाही करावी. तसेच ज्या गावी रक्कीकरण योजनेचे काम पूर्ण झालेले आहे, त्या गांवचे योजनेप्रमाणे छापून आलेले नकाशे तलाठी यांना पुरविष्यांत आले नसल्यास संवर्धी तहसीलदारांना स्त्वर पाठवून द्यावेत.

को/८१७०.

प्रत- भूमि ओभलेख शाखा १, २, ३

परिपत्रक -

क्र.एल.आर.११५३
पुणे, दिनांक - ३१.०३.१९७०

विषय - पोटहिस्सा मोजणी नंतर प्रत्यक्ष ताब्या प्रमाणे आलेल्या क्षेत्रांतील फरकाबाबत...

हल्ली पोटहिस्सा मोजणीच्या वेळी रेकॉर्ड ॲफ राईट मध्ये नमुद असलेल्या कबजेदाराचे नावांत फरत आढळून आल्यास त्याची नोंद हि.फॉ.नं. १ मध्ये करण्यांत येते व तो हि.फॉ.नं. १, हि.फॉ.नं.१२ बरोबर गांवी अधिकार अभिलेखांत अंमल करतेवेळी चौकशीसाठी उपयोगी पडावा म्हणून पाठविण्यांत येतो व त्यामुळे संबंधीत कबजेदारांत नावाच्या फरकाबाबत स्पष्ट कल्पना मिळते व त्यांना तक्रार करण्यांस संधी मिळते. क्षेत्राच्या फरकाबाबत मात्र या विभागाकडून कांही करण्यांत येत नाही व त्यामुळे रेकॉर्ड ॲफ राईटला नोंदलेले क्षेत्र व प्रत्यक्ष मोजणी करून आलेले क्षेत्र यांतील फरक कबजेदाराचे निर्दर्शनांस स्पष्टपणे आणला जात नाही. व त्यामुळे नोंद प्रमाणीत झाल्यावर क्षेत्राच्या फरकाबाबत तक्रार येतात. अशा प्रकारच्या तक्रारीस फारसा वाव राहू नये म्हणून ज्या प्रमाणे गावाचे फरकाचे बाबतीत हि.फॉ.नं. १ मध्ये नोंद घेण्यांत येते. त्याप्रमाणे क्षेत्राचे फरकाचे बाबतही हि.फॉ.नं. १ मध्ये नोंद घेणे इष्ट वाटते. तरी ज्या हिश्यांच्या बाबतीत रेकॉर्ड ॲफ राईट मधील क्षेत्र व मोण्यां प्रमाणे येणारे क्षेत्र यांत शेकडा ५ टक्के पेक्षा जारत फरक येईल. अशा हिश्यांत नोंदही हि.फॉ.नं. १ मध्ये हल्लीचा स्टॅडर्ड फॉर्म (आर.एफ.१ एम.) मध्ये नवीन रकाना (सोबतच्या नमुन्यांत दाखविल्या प्रमाणे) उघडून घ्यावी व हि माहिती हि.फॉ.नं. १२ बरोबर यापुढे गांवी पाठवावी. निमतानदारांनी त्यांचे तपासणीत असे सर्वे नंबर व हिस्से घ्यावेत. तसेच भूमापन तहसिलदार व अधीक्षक यांनीही आपले तपासणीत असे हिस्से येतील हे पहावे म्हणजे कामात व फॉर्म भरण्यांत चुका राहणार नाहीत.

आमच्या असे ही नजरेस आले आहे की, ज्या ठिकाणी पोट हिश्याची वहिवाट स्पष्ट नाही अगर रेकॉर्ड ॲफ राईटला ज्यांची नांवे आहेत ज्या इसमांचा हदीबाबत तक्रारी आहेत अगर संबंधित इसमांपैकी एखादाच इसम वहिवाट दाखवित आहे व बाकीच्या कबजेदारांनी त्यांस हरकत आहे अशा हदी बाबत पो.हि.फॉ.नं. २ ला नोंद घेवून तो हदीच्या तक्रारी बाबत निर्णय घेण्यासाठी पाठविण्यांत येत नाही. जागेवर मिळेल त्या माहितीच्या आधारे अगर एकाच इसमाचे सांण्यावरुन हदी कायम धरून मोजणी काम पुरे करण्यांत येते. त्यामुळे अशा हदीबाबत नोंदी प्रमाणीत झाल्यानंतर तक्रारी येतात. अशा हदीच्या तक्रारी राहू नयेत म्हणून यापुढे पोटहिस्सा हँड बुक मधील

पैरा १०, ११ मधील आदेशा प्रमाणे हि.फॉ.नं. २ भरण्यांत यावा व तो पुढील तजविजीसाठी पाठविण्यांत यावा.

भूमापन तहसिलदार, जिल्हा निरिक्षक भूमी अभिलेख, अधीक्षक भूमी अभिलेख, विशेष अधिक्षक भूमी अभिलेख (पो.हि.) व उपसंचालक भूमी अभिलेख यांनी आपल्या तपासणीच्या वेळी वरील आदेशाचे पद्धतशीरपणे पालन होत आहे अशी खात्री करावी.

सही/-XXX

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे करिता

प्रत :- सर्व उपसंचालक भूमी अभिलेख,

प्रत :- सर्व अधीक्षक भूमी अभिलेख, विशेष अधिक्षक भूमी अभिलेख, एकत्रिकरण अधिकारी, जिल्हा निरिक्षक भूमी अभिलेख, विशेष जिल्हा निरिक्षक भूमी अभिलेख, सहाय्यक एकत्रिकरण अधिकारी, भूमापन तहसिलदार (पो.हि.) यांना माहितीसाठी व जरुर त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.

"निर्गमित"

सही/-XXX

सहाय्यक जमाबंदी आयुक्त,
(सर्वसाधारण) पुणे.

(२५)

१०

क.एल.आर. १९७१

पुणे, दि. ६ -२-१९७१

विषय : वाटप कामातील कागदाच्या नक्ला तयार करून

त्याची नव्हकल परी वसूल करणौबाबत,

परिपत्रक :

कोटा वाटप कामात हल्ली ताबा देणन प्रकरण परत आल्यानंतर त्यातील कागदाच्या नक्ला रुस साणि स्टडीग शॉर्टीस्टील अ.क्र. ६ नियम १३ व अध्याय क्र. ७ सिप ५० अन्वये तयार करून घेण्यांत येतात व त्याची कॉपीग परी संकीर्त पक्षाकाराकडून वसूल करून घेण्यांत येते परंतु सदर बाबतीत असे निदशनास आले आहे की, सदरची रक्कम लवकर वसूल होत नाही. आणि त्यांने प्रत्येक जिल्हा मूलापन कायलियांत बरीच कामे, बरीच दिवसापासून परी वसूलीवर शिल्डक राहतात. तरी यापुढे वाटप कामातील परी किंती होईल ते अंदाजे, वाटप कामातील कागदपत्रावरून तयार करून, वाटपकामताबा देण्यासाठी ज्यावैकी तहशीलद्वार यांत्रिकडे पाठविण्यांत येते, त्या वैलेसव सदरची कॉपीग परी संकीर्त कजजेदारा इन ताजा देण्यावै पूर्वी शक्य तो वसूल करणौबाबत संकीर्त तह सिल्डारास कळवावै ताजा देणन प्रकरण परत आल्यानंतर कागदाच्या नक्ला तयार करण्यावै काम पूर्ण करून नव्हकल परी आशरणी काम करून बाकीची करी अगर जास्त होणारी रक्कम मागवू देणौबाबत/परत करणौबाबत अला हिदा काशीही करावी.

का.क्र.वा ज.आ.
आणि स.म.अ.वृण
यांची ही अस

अभिलेख
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
मूमि अभिलेख, म.रा. पुणे करिता.

सर्व उपसंचालक मूमि अभिलेख यांना सादर अर्जेणित, सर्व अधिकारक मूमि अभिलेख, सर्व विशेष अधिकारक मूमि अभिलेख, सर्व एकत्रीकरण अधिकारी व सर्व निळा निरीक्षक मूमि अभिलेख यांचेकडे साहितीसाठी रवाना.

३०४
१८३

३०५ एल गार २२७/३२८८ क्र० ३०८
पुणे दिनांक ३९ १८ १९७७

विषय :- मोजणी की सुधारीत दर

गर्दारगा मोजणी बळशाची

श्रा विग्रहात्य पुरविणे बाबत.

प्रमाण

१) विवाह, वैलीवेलीचा शूठरमापणाचा मोजणी ठामाचे तपासणीचे वेळी असे निवाहास डाके गाडे ती, बहुतेह मूर्ख्याठ मोजणी ठाम ठरतांबा जर्दार रांगा स.नं. हि. वी. मोजणात्य तपासिवाय प्रिवीटिंग शूणाचा आचार मिळणेसाठी तगतये स.नं. / हिस्ते विवाहात व त्याप टिपणी काळणी बेस्ट्रूब सदरचा संपूर्ण मोजणी प्लॉब रंभवितात व अर्जदार जिंबिकीची वंबंशाच्च ब्रसलेला शाश्वा वावितची शुलाशाचा टिपणीत उणारण उलोख ठरतात. आपुले प्रिण्याच्या काशी गर्ज वैतात. तेळा शापुढे शूठरमापण यांनी मोजणी ठाम पूर्ण मापाठी उर्जद्वार घाचे स.नं. / हिनं. लिंवा गट बं. व्यतिरिक्त इतर स.नं. / हिनं. गट वैबस ची मोजणी डद्यु उपाम ठरणे ठामी तांगिल आणारासाठी ठेलेती असेत तर अशा मोजणी गालेशात अर्जदाराचे जंगतील स.नं. / हिनं. लिंवा गट बंबरच्या छद्दीच फ्रत आडले ठेवणेचा गाडेत, इतर छद्दीचे नेस्त्री पेन्सिलबेच ठेवणेच्या गाडेत. जिवाय शुलाशाच्या टिपा, मोजणी प्लॉबिंग बायुद ठरतांबा फ्रत अर्जदाराचे शूबंडाचे संवंशीत शुलाशाच्या टिपा देणेच्या गाडेत. मोजणी प्लॉबिंग प्रथरणातील बठला फ्रतांबा शुद्धा फ्रत शाईके फ्रेल्या छद्दीचाच बळला झुला ठेवणाच्या अडेत. वरीत सूचलांची ऊमल बजावणी फरणात जर शूठरमापणाचे शूल ठेली असेत तर परिक्रियाशाचे वेळी वरीत दोन्ही शुचांबाबत मोजणी प्लॉबिंग दुरुस्ती फरणात आवी व यात ठयग्य ठरणारे शूमापणा विच्छ जिल्हा जिरीशक, शूमि अभिलेख / उपर्युक्तात, शूमि अभिलेख आंबा वेळीच ठक्का ठरणाई ठरणेची प्रथा ठेवावी.

२) महायष्ट्रातील सर्व जिल्हासाठी दिनांक १५ ११ १९७७ पासून था जागतिसातील परिपत्रक त्रमांठ एल आर २२७/७८, दिनांक ७। १२।७८ ने शेतीच्या जमिनीचे मोजणी फी वे दर ठरविणात आलेले गाडेत. तसेच परिपत्रक त्रमांठ एस छी १०१७/ सि आर ७०/एस/३/७८ दिनांक ७। १२।१९७८ ने बगर शूमापण छद्दीतील प्रिलठतीच्या मोजणी फी घेणे सुधारीत दर ठरविणात आलेले गाडेत. ता अबुष्यगाळा अर्जदार यांना फ्रत छद्द उपाम मोजणी प्रकरणी मोजणी बळशाची सही जिवायाची बळल (Certified Copy) मोफत पुरविणे बाबत आलील प्रमाणे निर्णय घेणार्हात गालेला गाडे.

वरील परिपाणातील सुधारीत दरावे मोजणी की गऱ्याल उर्जदार यांडी हळूव
ठायम ठरणेसाठी गर्ज ठेणारंतर तांबा त्याचे मोजणी उजव्याचे लामी देण्यात येणा—या
उत्तरा बरोबर निर्णया बरोबर त्याचे भूष्टांपुरती (वरील परिच्छेद ? मर्श म्हटला प्रमाणी)
मोजणी प्लॉबची सही शिळ्याची एक बळत / प्रत मोफत पुरविण्याची आहे. या प्रगाथेच
गिळ्ठा ठिरीझाठ, भूमि उभिलेला यांची बिसतांबा फी गऱ्याल मोजणी ठुक्र घेतलेल्या लामी
हुक्का उर्जदार यांबा मोजणी प्लॉबची एक बळत सही शिळ्याची मोफत पुरविणेची लाईवाढी
ठरावी.

३) शुक्रमापण/ परिरक्षण शूसापण यांडी हळद ठायम मोजणी, प्रकरणी मोजणी ग्रावेशा शिवाय मोजणी प्लैनच्या दोब बळवा तयार कुरु प्रकरणात सामीत करावयाच्या गाहेत. त्यापैली एठ प्रत प्रकरणी प्लैन म्हणून ठैवणेची जसून, दुसरी प्रत गर्जदार यांडा. वरीत प्रमाणे मोजणी दाराये उंतिस उत्तरा बरोबर मोफत पुरविण्यासाठी तयार कुरु प्रकरणा बरोबर देणेची आहे.

सदरहू गादेशावी अंमल बजावणी दि. ?। ?०। ?९७७ पासून '' मोजणी ठोणेच्या
कामी '' करणेची गाहे.

ખલ પ્રતીવર
જણાવેદી ગાયુલત આપિ
સેવાલળ ભૂમિ જાસીલેખ પુણે
યાંચી સ્થાબારી ઝસે.

प्रतः - उपसंचालक, मूमि अग्निलेख (सर्व) यविकडे माहितीसाठी व ठार्गावाहीसाठी सखेत
उपयोगित.

प्रतः - सर्व अधीक्षण भूमि उभितेष्व / जिल्हा निरीक्षक, भूमि उभितेष्व व नगर भूमापन अधिकारी एवं कुडे माडितीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाळा.

जमांबौद्दी आयुक्त आणि संचालक, -३०१८७०.

भूमि उभिलेख महाराष्ट्र या य पुणे याचिंकरिता.

विषय :- मोजणी फो

अर्जाविठ्ठन मोजणी त्वरीत करण्याताठी
दुप्पट दराने मोजणी की घसूल करून बाबत.

आ दै व

जादा दराने मोजणी की घसूल करून खाजगी मोजणीची कामे त्वरीत हाती घेऊन विशिष्ट मुदतीत निकाल करणे बाबतवा प्रत्याव महाराष्ट्र शासनाचे विधाराधीन होता. या शिवाय नुकत्याच मुंबई फें दिनांक २ थ २ तप्टेंबर १९७७ रोजी मा. महसूल मंत्री याचे अध्यक्षतेगाली शालेल्या जिल्हाधिका-यांच्या लेमधेही असे सूचीत करण्यांत आले की, खाजगी मोजणी कामे अग्रक्रमाने मोजणीसाठी घेण्याची तरतूद असेहे जस्तीचे आहे. कारण नेहमीच्या प्रमदतोने मोजणी काम हाती घेण्यात बराच कालावधी लागतो व त्याताठी मुदतीची मर्यादा पाळी जात नाहो. तदरच्यां खाबी लक्षांत घेऊन जादा दराने मोजणी की घसूल करून, अर्ज घरून प्राप्त शालेली मोजणी कामे अग्रक्रमाने विहित मुदतीत निकाल करणे बाबत खालील प्रमाणे आदेश देण्यांत येत आहेत.

२/- इकडील वरिष्ठक झमांक सं. झार. २२८/दिनांक ८-१२-७६ नं तर्वतायारण मोजणी कामात संपूर्ण राज्याताठी सुधारीत दर विहित करण्यांत आलेले आहेत. अग्रक्रमाने प्राप्त शालेल्या मुदतवंद मोजणी प्रकरणांत प्रचलित दराच्या दुप्पट दराने मोजणी की ची रक्कम घसूल करावी. जर दिनांक १/१०/१९७७ पूर्वी प्राप्त शालेल्या व झायाशहि मोजणी होणेवर विलळ क्रमांक मोजणी प्रकरणांत अग्रक्रमाने मोजणी होण्याताठी विनंती करण्यांत आली, तर प्रचलित दराप्रमाणे तर्वतायारण मोजणीकामी पेणारी मोजणी फीची रक्कम घाढीव फी म्हणून घसूल करून तशा प्रकरणातही, मोजणी काम अग्रक्रमाने करण्यांत याचे.

३/- तातडीचे मोजणी अजबिबाबत आवश्यक ती माहिती आपि विहित दराने मोजणी की सह अर्ज प्राप्त शालेल्या दिवसापासून ३ महिन्याचे आंत अजचि अनुक्रमानुसार निकाल करून अर्जदार यांना अजचि अंतिम उत्तरातोबत मोजणी आलेलाची तही शिव्याची नव्यक विनामूल्य देण्यांत आली पाहिजे. मात्र तीन महिन्याचा कालावधी मोजताना सक जून ते ३१ जावटोबत्या कालावधी विवारांत घेला जावार नाही.

४/- अशा मोजणी प्रकरणाताठी जिल्हां भूमायन कायलियांत नेहमीच्या नमुन्यांत त्यतंत्र नोंदवही ठेवण्यांत घेऊल. आपि अर्जदाराने ती नोंदवही पाहण्याची इच्छा प्रदर्शित केल्यात ती त्यांना विनामूल्य दाढाविण्यांत घेऊल.

तदर्ये आदेश मिनांक १/१०/१९४७ पातून अंमात घेतोल.

सही/- ***

जमाबंदी आयुक्त आणि संघालक,
भूमि अभिषेधा, [म. राज्य]पुणे

प्रत /- सधिष, महारूप व घन विमाग, संत्रालय सुंबई-३२ याचिकडे माहितीताठी
तादर अग्रेष्टित.

प्रत /- तर्व विमागीय आयुक्त याचिकडे माहितीताठी तादर अग्रेष्टित.

प्रत /- तर्व जिल्हापिकारो याचिकडे अधिनस्तांडालील घटक्किंदार
कायलियाकरितां व ताहतिल कायलियाचे नोटीस बोर्डविर

प्रतिष्ठद करणेताठी लागणा-या जादा प्रतीसह माहितीताठी तादर अग्रेष्टित.

प्रत /- तर्व उपसंघालक भूमि अभिषेधा/ अधिकंक भूमि अभिषेधा/ विषेध अधिकंक भूमि
अभिषेधा/ रक्किंकरण अधिकारी याचिकडे माहितीताठी अग्रेष्टित.

प्रत /- जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिषेधा[तर्व]

तर्व नगर मूमापन अधिकारो याचिकडे [दोनप्रती] माहितीताठी रवाना.

३/- आदेशाची एक प्रत कायलियाचे नोटीस बोर्डविर प्रतिष्ठद करण्यांत याचो.

प्रत /- कायलिन अधिकारी यांना माहितीताठी रवाना.

सिलेक्शन

No. LR-100/568/L3/78.

Pune, 3rd July 1978.

Read: Settlement Commissioner and Director of Land Records,
1) M.S., Pune's Circular No. LR-100, dt. 17-10-1961 and
2) This office order No. L.R. 226/76, dt. 7-12-76.

C I R C U L A R :

1/- At present fee for superior test by the D.I.Ls. is prescribed at twice the rates prescribed for measurement by Cadastral Surveyors.

2/- In view of above revision, the question of revising the measurement fee for the Supdt: of Land Records' test over the measurement work tested by the D.I.L.Rs. was under consideration. In supersession ~~EXCELSIOR~~ of Circular orders contained in para 2 of this office No. LR-100, dt. 17-10-61, the Settlement Commissioner and Director of Land Records is pleased to prescribe Nintana fee for superior test by Supdt: of Land Records at twice the rate fixed for Nintana by D.I.L.R. i.e. four times the rates prescribed for measurement by Cadastral Surveyors in this office order No. L.R. 226/76, dt. 7-12-76.

3/- The boundary dispute cases are dealt with under Section 136 of Maharashtra Land Revenue Code 1966. The superior test by S.L.R. over the test taken by D.I.L.R. will be in the nature of second appeal over the measurement work done by the C.S. Under provision ~~as per~~ 247(1) of Maharashtra Land Revenue Code, the number of appeals is limited to two. Hence, the Dy. Director of Land Records should not entertain applications for superior test over the test taken by Supdt: of Land Records.

4/- These orders will be effective from 1st July 1978.

O.C. signed by }
S.C. & D.L.R., }
M.S., Pune. }

R.K. Amritkar
for Settlement Commissioner &
Director of Land Records,
Maharashtra State, Pune-1.

Copy forwarded to Dy.D.L.Rs.(all) for information.

Copy forwarded to D.I.L.Rs.(All)/S.L.Rs.(All) for information.

Copy to R.K./All Desk Officers in S.C.'s office.

aks/-

कृ एल आर १००/८५/४
पुणे दिनांक १ फेब्रुवारी १९७९

विषय :- नियताना सर्व शिवकारण्याबाबत.

प्रेरणाक

आपचे तसे निर्दर्शनास आलेते आहे की, जिल्हा निरीक्षक, शूम आंशिक /अधीक्षक शूम आंशिक हे देगतेगळया विभागात वेगळ्या पदातीने नियताना अर्ज शिवकारण्याची कार्यवाही आहेत. सर्व जिल्हांत इक्सुत्रता यावी या दृष्टीने तसेच या कार्यात्यातील प्रेरणाक ह्यांके एल आर १००/५६८/एल १/७८ दिनांक २१.१.१९७८ चे अनुशंगाने सातील प्रगाणे नियताना अर्ज शिवलाश्रय शिवकारण्याबाबत आदेश देण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्र नोमन यहसूल संहिता १९६६ मधील नियम क्र. १३६ मधील तरतुदी नुसार मोजणी अर्ज शिवकारण्यात येत असून, सदर मोजणी काढी दिलेल्या निर्णया वर खालील नियताना म्हणजेव अपील होत असल्याने सदर मोजणी प्रकरणी तगत कबनेवार हा प्रतीवादी असल्यापुढे स्यांता इवतःच्या नोमनी मोजणी कसल थेऊन नंतर नियता न्यासाठी अर्ज करण्याची जरूरी नाही. अर्जाराना किंवा तगंत कबनेवा राना शुक्रवार कार्यक्रमावधी विलळ जिल्हा निरीक्षक, शूम आंशिक शूम आंशिक याचिं नियतान्यासाठी अर्ज करता येईल. तरी वरील प्रमाणे यापुढे नियतान्यासाठी अर्ज शिवकारण्याची कार्यवाही करावी.

सही/-

(अ. द. सार्वत)

जमाबद्दी आपुक्त जागी-संचालक,
शूम आंशिक य. राज य. पुणे.

प्रत : - सर्व उपसंचालक, शूम आंशिक याना माझेतीसाठी व कार्यवाहीसाठी सहभाग अंगठीत.

प्रत : - सर्व अधीक्षक शूम आंशिक याना माझेतीसाठी व कार्यवाहीसाठी अंगठीत.

प्रत : - सर्व जिल्हा निरीक्षक, शूम आंशिक याना माझेतीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाना.

" न र मि न "

टोट्टुगडी,

सहाय क जमाबद्दी आयु १९७८
(भूमापन) पुणे.

क्र. सल. आर. ११५३/सी. आर. १८२०/ल३/१९
पुणे, दिनांक २१. ५. ८४.

परिपत्रक

विषय :- मोजणी कामे त्वरीत निकाल करणेबाबत...

माननिय महसूल मंत्री महोदय हे ग्रामीण भागात दौरा करीत असताना शेत जमीन मोजणीघी अनेक प्रकरणे बराच काळ पडून आहेत असे त्याची नदरीनास आपून दिले आहे. त्यास अनुसरून मा. महसूल मंत्री महोदय यांनी त्या बाबत आवश्यक कार्यवाही तात्काळ करणे बाबत आदेश दिले आहेत.

ग्रासनाकडील महसूल व वन विभाग निर्णय क्रमांक	इ सं टी १०८१/ २०२११०/१४५७/इ-६	दिनांक १७. ५. ८३	ने मोजणी कामाचा निकाल जलद गतीने होण्यासाठी
१] भूकरमापक	६५	संप्राप्तांत दाखल केले प्रमाणे जटिंदा कर्मचारीवृंद निमिण	
२] उतारा कारून	१४	केला असून त्याचे आवश्यकतेप्रमाणे जिल्हावार वाटप	
३] परिनिरीक्षण लिपीक	१४	झकडील दि. ६. ६. ८३ ये आद्यातुसार केलेले आहे.	
४] शिपाई	६५	यापूर्वी मोजणी कामे क्रमाने व जलद गतीने करणे	

भूमि अभिलेख अधिक भूमि अभिलेखांनी जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख याची कायली यातील शिळकी मोजणी कामाची प्रत्यक्ष पडताळणी करून सर्वदर केलेले अहवाल व त्रैमासिक संखेताठी वेळेवेळी पाठविलेल्या शिलकी मोजणी कामाच्या माहितीवरून असे दिसून आले आहे की, मोजणी कामे [वाटप व कैमिशन व्यतिरिक्त] मोजणीस भूकर मापकांना देताना असून अनुक्रमाने दिली जात नाहीत. त्याच्यप्रमाणे असेही दिसून आले आहे की, भूकरमापक दरमहा जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख याचिकडून मोजणी करणे साठी मोजणी कामे प्राप्त करून घेतात. मात्र निकाल करताना नवीन मोजणी कामे निकाल करतात. मात्र अवघड व जुनी मोजणी कामे शिल्लक ठेवून जंगल मोसमाचे वेवटी कायलियात परत करतात. त्यामुळे जुनी मोजणी कामे तसीय राहतात. तरी जुनी मोजणी कामे शिल्लक राहू नयेत यासाठी, त्याच्यप्रमाणे मोजणी कामे अनुक्रमाने निकाल होणेताठी वालील पद्धतीने मोजणी कामे भूकरमापकांना द्यावीत व त्याचा आढावा प्रत्येक मासिक संभेदध्येयावादा. रिव्ह्वीजीं व परत मोजणीसाठी पाठवाव्याचे कामाबाबत खालील प्रमाणे कार्यवाही करावी.

मोगिल जंगल झोड्कवड्यांमधे कोणत्याही कारणावरून मोजणी न झालेली व ज्यामुळे रिव्ह्वीजीट यो व्युत्तु झालेली आहे असी सर्व कामे वेगळी कसत ती भूकरमापकांना मोजणीसाठी द्याव्याच्या कामात सामिल करावीत.

वरील प्रकारे कायलियांत अॅफ्टोबर अहेर शिल्लक असलेली सर्व मोजणी कामे एकत्रीत करून त्यांचा तालुक्याच्या मोजणी रजिस्टर नंबरये अनुक्रमाने तालुकावृत्त जनरल प्रोग्रेम [सर्वसाधारण कार्यक्रम] त्यार करून द्यावा असा कार्यक्रम करताना परिनिरीक्षण लिपीक, उतारे कारून व ऐकॉर्ड किपर याचिकडे सकही मोजणी काम, दोन्हींवार शिल्लक नसल्याची खात्री करावी.

असा जनरल प्रोग्रेम त्यार झाल्यावर त्या त्या तालुक्याये संबंधीत भूकरमापकांना दरमहा १० ते १२ मोजणी कामे अनुक्रमाने देत जावीत. मात्र ग्रासनाचे

२/-

आदेशप्रमाणे सार्वजनिक संस्था [शामपंचायत नगर परिषद नगर पालिका] याची
मोजणी कामे व ज्या मोजणी कामामध्ये शासनाकडून आदेश प्राप्त झाले आहेत असी
मोजणी कामे आणि कोर्ट कमिशन कोर्ट वाटप कामे यांना प्राधान्य देत जावे, प्रत्येक
महार्षी मासिक सभेमध्ये भूकरमापकाने मागिल याहत केलेल्या मोजणी कामाचा गाढावा
घेताना त्यांना प्रथम दिलेल्या १० ते १५ मोजणी कामापैकी त्यांनी जी कामे निकाली
केली आहेत ती अनुक्रमानेच निकाल केली आहेत किंवा नाही हे पहावे व खाद्य जुने
काम शिल्लक ठेवल्याचे नजरेस आल्यास ते अगोदर पूर्ण करून घेऊन नंतर या पुढील कामे
त्यांना द्वच्छवळ द्यावीत. म्हणजे जुनी मोजणी कामे शिल्लक राहणार नशीत व
मोजणी कामे अनुक्रमाने निकाल होतील.

वरील पद्धतीने जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी कटाक्षाचे पालन करावे
व त्याप्रमाणे मोजणी कामे अनुक्रमाने होत असल्याची अधिक भूमि अभिलेख/उपसंचालक
भूमि अभिलेख/ उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी त्याचे दो-याचे केळी बाबी करीत जावी
व इतकेही कठन जुनी मोजणी कामे ६ महिन्याचे वर शिल्लक राहिल्याचे नजरेस
आल्यात, संबंधीत भूकरमापक, उतारा लिपीक, निसर्व परिवर्तीकरण लिपीक, जिल्हा
निरीक्षक भूमि अभिलेख यांना जबाबदार घरेणत घेऊन व त्याचिवर शिस्तभंग कार्यवाही
करणेत येहील. त्याचप्रमाणे त्याचे अस गोपनीय अडवालगमध्ये त्या प्रमाणे संबंधी नोंदी
घेतल्या जातील असी लेखी तमज सर्व संबंधिताना द्यावी.

जुनी मोजणी कामे शिल्लक राहतात किंवा मोजणी कामे ब-याच कालावधी
पर्यंत पडून असतात ही बाब शासनपर्यंत निर्दर्शनास झोलेली आहेत. तरी जिल्हा
निरीक्षक भूमि अभिलेख/ अधिक भूमि अभिलेख यांनी या बाबत जागरूक राहून व व
मोजणी प्रकरणे क्रमाने निकाल होतील व जुनी मोजणी कामे सहा महिन्याचे वर शिल्लक
राहणार नाहीत याकडे कटाक्षाने लक्ष ठेवावे.

तटी/- पी. सुब्रह्मण्यम्
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख [म. राज्य,] पुणे.

प्रत/- सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेख/पिंड कार्यवाहीताठी व कार्यवाहीताठी स्तनेह
अगेधित.

प्रत/- सर्व अधिक भूमि अभिलेख/जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख/नगर भूमापन अधिकारी
पांचिकडे प्राहितीताठी व कार्यवाहीताठी रखाना.

" नि ग मि त "

तटी/ x * x
सहाय्यक जमाबंदी आयुक्त
[भूमापन] पुणे.

गुरुपाल

३५

क्रमांक एस. आर. ४२७/सी. शार. २००५/ल. ३/६५

पुणे दिनांक ५/१०/८५

बधर निक्षा निरीक्षक भूमि अभिलेख जायकवाडी
 विदेश निक्षा निरीक्षक भूमि अभिलेख जायकवाडी
 पुस्तक इंडिया १ व २ वीडी/परमणी
 निक्षा निरीक्षक भूमि अभिलेख गवर्होती/पुणे/
 उत्तापाणी/सिंधुदुर्ग/वुलाणा

विषय /- भूमि संपादन संयुक्त मोजणी शास्त्री होणारा
 किंवा कपी करणेवाचत

संहीन /- शासनाकडील पहसूल व वन विभाग निर्षय क्रमांक
 सं. वयू. रन. २८८५/(३३७९) आ.३
 दिनांक २३-८-१९६५

शासनाकडील महूल व.वन विभाग निर्षय क्रमांक एस.वयू.रन. २८८५/(३३७९)
 आ.३ दिनांक २३-८-१९६५ अन्ये भूमि संपादन संयुक्त मोजणीचे ज्ञानांगी अतिरिक्त कर्मचारीवृद्धि

दिनांक १०-१०-१९६५ पाठून निर्माण करण्यात आला शाहे व सदर पदाऱ्या निक्षावार वाटप हळील भावेश
 क्रमांक सं. आर. ५२७/सी. आर. २००५/ल. ३ वि. ३३-१-६५ अन्ये करण्यात आलेले शाहे सदर
 भावेशांगा प्रतीक्षा भावते ज्ञानांगा प्रार्थना वाहेत.

हया कायी शासनास अतिरिक्त कर्मचारी निर्माण करणे कामी शादर केलेल्या प्र॒ तावाच
 वि. ११-४-८४ रोजी प्रत्येक निक्षयात उपलब्ध असलेला भूमि अभिलेख निक्षागांतील कर्मचारीवृद्धि (विषेश
 भूमि संपादन अधिका-याचि पुर्ववसन अधिका-याचि आस्थापनेवर निर्माण करण्यात आलेली भूकरंपारक्की पदे
 व वीडी व परमणी निक्षयात जायकवाडी प्रक्रमाचे भूमि संपादनाचे ज्ञानांगी निर्माण केलेला कर्मचारीवृद्धासह)
 वसेच प्रत्येक निक्षयात उपलब्ध असलेल्या विषेश भूमि संपादन अधिका-याचि संधार यांना नेमून दिलेले
 नायाचे घटक व यांचा विचार इस्तम प्रत्येक निक्षयात भूमि संपादन ज्ञानांगाची आवश्यक असलेला कपीत
 झोपे कर्मचारीवृद्ध व द्यावेकी नो कर्मचारीवृद्ध प्रथमांत उपलब्ध गाहे तो वजा इस्तम पडणारं कर्मचारीवृद्ध
 निर्माण करणेवाचत शासनास प्र॒ ताव शादर करण्यात आला होता व यानुवार शासन चो भूमी प्रा॑ त
 आलेली शाहे व दीरील प्रक्रमावांत नमूद केलेपुढारे पुणे ज्ञानापूर, नापिंज वीडी व परमणी हया निक्षयात
 उपलब्ध असलेला कर्मचारीवृद्ध हा त्या निक्षयातील विषेश भूमि संपादन अधिका-याचि व यांना ०रपून दिलेल्या कमाचे घटकची
 दिलेल्या कायाचे भूकरंपारक्की संधार विचारात घेतह विहित परिमाणापेक्षा गात प्रयाप्तीत उपलब्ध असलेले तो
 हतर निक्षयातील विषेश भूमि संपादन अधिका-याचि संधार व यांना ०रपून दिलेल्या कमाचे घटकची
 संधार विचारात घेवून हतर निक्षयात इत्यविषेश इस्तम असलेले या आपतं घेजावेश इकडील कृ. सम

To

The Superintendent of Land Records Poona

उपर्युक्तका मागी अभिलेख

दाता क. विलियम, ई.

दिनांक ८ ऑक्टोबर १९८५

लाभार्थी १५००४४

१-

दिनांक २३-१-८५ गन्धे दिलेसे आहेत . अमुणार दि . १-१०-८५ पासून संवंधीत उपर्यातक भूमि
भागितेव पासून परीत पांचवर कर्मचा-याचा नेमपूऱ्यते आदेश तांतीने काढले जातील रासनाळून भूमि
संपादन संपूर्णत मोजपीचे कामगाही आता प्रदेश नित्यात पुरेश कर्मचारीवरून निर्गम केलेता आसले मुऱ्ये
राष्ट्रांतील सर्व भूमि संपादन मुऱ्यून त मोजपीचे काम विना वितरून व त्वरीत पूर्ण करण्याची जवाबदारी कृति
झागिलेले विभागाकडे स्पोषविषयांत आही आहे . भूमि संपादन सुधारित अधिनियम दि . १४-१-१९८४ पासून
कायलात आलेले आहे त व सुधारित कायलात खालील प्रयोग म्हणार्दा ठरवून दिलेली आहे .

(१) नवीन कायदा दि . २४-१-८४ रोजी अंगलात येणेपूर्वी आ भूमि संपादन प्रकरणाचे कायदा
क्लायम ४ चा जाहिरनामा प्रसिद्ध झाला आहे व क्लायम ५ चा जाहिरनामा प्रतिक्रिया कायदाचा होता अशा प्रकरणी
कायदा क्लायम ४ ये जाहिरनामाचे प्रसिद्धीने तारखेपासून १ वर्षाचि युद्धीचे आंत कायदा क्लायम ५ झालील जाहिरनामा
प्रतिक्रिया कायदास पाहिजे .

(२) नवीन कायदा अंगलात येणेपूर्वी आ भूमि संपादन प्रकरणी कायदा क्लायम ६ चा जाहिरनामा प्रतिक्रिया
झालेला आहे त परंतु नियांडा जाहिर कायदाचा होता अशा एकरणांत दि . २३-१-८६ पूर्वी नियांडे कायदास
पाहिजे .

(३) नवीन कायदा अंगलात आस्था नूत्रर कायदा क्लायम ४ झालील जाहिरनामे ज्या भूमि संपादनाचे प्रकरणात
झालेले आहे त अशा प्रकरणी कायदा क्लायम ४ झालील जाहिरनामाचे प्रसिद्धीचे तारखे पासून इक वर्षाचि आत कायदा
क्लायम ६ झालील जाहिरनामा प्रतिक्रिया कायदास पाहिजे .

(४) नवीन कायदा अंगलात आस्था वंतर कायदा क्लायम ६ झालील जाहिरनामा ज्या भूमिपादन प्रकरणी
झालेला आहे या जाहिरनामे प्रसिद्धीचे तारखे पासून दोन वर्षांचि आर नियांडे कायदास पाहिजे .
वर नगृद केलेल्या ठरवून दिलेल्या मुदतीत घर्याचाही न झालेल्यात कायदानुसार अशा प्रकरणी पुढीला
कायदा क्लायम ४ चा जाहिरनामा जुळावा तागतो व यामुऱ्ये भूमि संपादन नुकळान भरपाईचे इकमेत जनाऊई द्याव
होते . वरील कायदासाठी भूमि संपादन संस्कृत मोजपीचे कामी होणारा वितरून टाऱ्ये आवश्यक आहे प्रसंगून त मोजपीचे
प्रकरण मिळाल करणेसाठी कायदा ठरवून देणे आवश्यक आहे .

तरीव ना . पुण्याची याहाराई राय यांती ज्या भूमि संपादन प्रकरणी दि . २५ जून १९८५ पूर्वी
जगिनीचा ताजा घेतलेला आहे परंतु जगिनीच घेवदला फिलेला नाही अशा प्रकरणांना मे १९८६ पूर्वी
घेवदला देण्यात येईल असे जाहिर गावासान दिलेले आहे .

वर नगृद केलेल्या जायदासाठी अपरंगित्या निरीकळ / नित्या निरीकळ भूमि झालेला / नित्या नित्या
निरीकळ भूमि झालेला याचि कायलात ती भूमि संपादन संस्कृत मोजपीचे कामी प्राप्त झालेला प्रकरणाचे वस्तीत
पुढील प्रयोग कायदासाठी ठरवून देणेत येत आहे .

तसेच लेधाशीर्षक १ २२९ जयीन मह शूल (योजनात्मक), डी भूमि भवित्वे पर्याप्त योजनात्मक
योजना - राष्ट्र योजनात्मक योजना-डी (दोन) निला भूमि भवित्वे (२२९०४२२) या वर्षशीर्षक खाली
पंगूर केलेल्या कर्यवारी इंदोचेचे २ २२९ जयीन मह सूत-डी भूमि भवित्वे-डी (दोन) निला भूमि भवित्वे-
बालेला कर्यवारी इंदोचेचे या योजनेतर बर्थशीर्षक खाली स्वतंत्रत्वाचा पंगूर दातेल्या आसापनेची वेतन विले देणवेगाची कसल
योजनात्मक व योजनेतर वार्षीचा सर्व हिशेव वेगाचा तेवाचा ३ तसेच जायकवाळी प्रकल्पाचे सुधार त योजनाची
पंगूर झालेला कर्यवारी इंदोचेचे या निल्यात वर्ग केलेला गेलेला आ कार्यात्मक प्रमुखांनी हया कर्यवारी इंदोचेची
वेतन विले व इतर विले इत्याक्रिया वर्तवे कसल सदरचा खर्च यागफी क्रांत २२ मुद्य तेषा शीर्ष १ २२९ जयीन
मह शूल (डी) भूमि भवित्वे (डी) (दोन) निला भूमि भवित्वे योजनात्मक (स्लेन) या तेषा शीर्ष
याली प्रथम एव्ही दोषावा व या संवर्धीची खर्चप्रक्रै इवतंत्र देवावात व वयोरिठन सदरभा खर्च हा मुद्य
तेषा शीर्ष ५३३ लीपटल ओढे ते अीन इरिगेशन नैकीतोऽपान डेनेन भाष्मि प्रकल्प कंदेत्र प्रकल्प (स्ली) इरिगेशन
प्रकल्प (दोन) फैलर प्रोजेक्ट (१६) जायकवाळी प्रोजेक्ट देन १ इया खाली वर्ग करायाची कर्यवाही
खर्च घेणाऱ्मे काढाचे केली कराली ४

~~इंदोचेचे २२९०४२२~~

३ कृपतीचर या . ज . आ . आपि
स . मू . ला . पूर्णे पांडी स्फी गंसे .

जयावंदी बायुस त आणि संचालक
भूमि भवित्वे (म ना) पुणे यांकरिता

प्रत / इप्रकाशक भूमि भवित्वे पुणे/मुंबई/तांत्रज/ज्ञानालय/ब्रह्मरावां/नागपूर यांकरिते
कर्यवारी इंदोचेचे विसाराजीचे पवकावह याही तीसाठी य जायकवाळी त्या त्वरीत कर्यवाहीयाची घोषित
प्रत / सर्व भवित्वे भूमि भवित्वे/विसोन भवित्वे भूमि भवित्वे/सफाईकरण व विकास
यांकरिते याही तीसाठी य जायकवाळी त्या त्वरीत कर्यवाहीयाची रवाना ५

४१८

इ. एल. आर. ईर्ष्या/सि. आर. १९३०/८३/८५
पुणे, दिनांक ११-१०-८५.

वाचा :- [१] या कार्यालयांकडील द्रुमांक तम दिनांक २८-११-८५

परिपत्रक

— — —

या कार्यालयांकडील दिनांक २८-११-८५ ये परिपत्रकानुसार तातडीचे मोजणी की
ये दर ठरविषेत आले आहेत. फोर्टवाट्प व फोर्ट कमिशनपे मोजणी प्रकरणांची मोजणी
प्राधान्य अग्रज्ञाने करण्यात घेत असलेल्यांदे हयापुढे फोर्टवाट्प व फोर्टकमिशन मोजणी
प्रकरणामध्ये तातडीचे मोजणीफीचे दराने मोजणी की वातूल करण्यात यावी. वरील
आदेशांची अस्यल घजाघणी दिनांक १ - ११ - ८५ पासून करण्यात यावी.

तटी/- *** ***

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिनेता, [महाराष्ट्र राज्य]पुणे

प्रत /- संधिष, महसूल व वन विभाग / वित्त विभाग मंत्रालय मुंबई यांना माहितीसाठी
तादर अंगठी.

प्रत /- आयुक्त, पुणे / मुंबई/नाशिक/नागपूर/उमरावती व औरंगाबाद यांना माहितीसाठी
तस्मै अंगठी.

प्रत /- सर्व जिल्हापिकारी व तथाचे अधिनित असेल्या तहशिलदार यांना देणेसाठी
जादाप्रतीक्षा तस्मै अंगठी.

प्रत /- सर्व उपसंचालक भूमि अभिनेता यांना माहितीसाठी.

प्रत /- सर्व अधिकारी भूमि अभिनेता / विदेश अधिकारी भूमि अभिनेता व एकत्रिकरण अधिकारी
यांना माहितीसाठी.

प्रत /- सर्व जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिनेता / इप्पर जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिनेता /
जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिनेता तथा सगर भूमापन अधिकारी / भूमापन तहशिलदार /
तात्पर्यक एकत्रीकरण अधिकारी यांना माहितीसाठी.

प्रत /- सर्व कार्यालय अधिकारी जमाबंदी आयुक्त कार्यालय.

प्रत /- अधिकारीपाल जमाबंदी आयुक्त कार्यालय

प्रत /- कायलीसाठी एल. आर. १०० /सल. आर. १३४/व सत. छ्वी. १०८०.

अभिलेखीचे घर्गकरण व निंदणी

५३

अ ब क ड सूधी तपार करणे व त्यानुसार
निंदणी करणे.

महाराष्ट्र शासन,
तामान्य प्रशासन विभाग,
परिप्रक्रमांक: अंगठी-१०८५/प्र. क. ५१/अठरा[र. व का.],
मंत्रालय, मुंबई-३०० ०३२, दिनांक २९ एप्रिल १९८५.

पहा :- [१] दिनांक २५ नोव्हेंबर १९८५ ये शासन पत्र रा. व के. वि.
क्रमांक-आरतीआर-१०७२[ओर्जेन्डसम]धी,

[२] दिनांक ४ जून १९८४ ये शासन पत्र, तामान्य प्रशासन विभाग,
क्रमांक-ओरेफी-१०६४/ओर्जेन्डसम.

परिप्रक्रक्रम :- शासकीय कार्यालयातील अभिलेखीचे[फाईलीचे] घर्गकरण कर्त्ता, अनावश्यक कागदपत्र नष्ट करण्याबाबत म्हणजेच फाईलीची निंदणी योग्य प्रकारे कर्त्ता आवश्यक त्या फाईली व अभिलेख तुव्यवस्थित व तुरक्षित ठेवण्याबाबत शासनाने घेबोघेकी पुन्हा ह्यातोषा जोडत्या आहेत. [उपर्युक्त परिप्रक्रक्रमांच्या प्रती माहितीताठी व तात्त्वाब उंदर्भातीती पुन्हा ह्यातोषा जोडत्या आहेत].

शासनाच्या निरनिराकरण विभागांच्या / कार्यालयांच्या कामाचा व्याप वाढला असून कांही विभाग व कार्यालये अगदी नव्याने उद्घेण्यात आली आहेत. ततेच नवीन इत्यादी राबविष्यात आलेल्या आहेत अशा काही / नवीन विष्यांच्या बाबतीत वरील विभागांकडून दिले गेले नाहीत. अशा विष्यांच्या अभिलेखीचे घर्गकरण, निंदणी व काळजीपूर्वक होण्याताठी नितांत गरज आहे.

तरी तर्व मंत्रालयीन विभागांनी ज्या विभागीय कार्यालयांना अशा प्रकारे आदेश दिले नसतील त्या सर्वांना तर्व अभिलेखीचे घरीलप्रमाणे घर्गकरण व निंदणीबाबत त्परित आदेश दिले जातील याची खात्री कर्त्तन घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

बा. वि. शर्मा,
तथिव, महाराष्ट्र शासन.

- कृतिः-**
१. तर्व मंत्रालयीन विभाग,
 २. विभागीय आयुक्त,
 ३. तर्व जिल्हाधिकारी,
 ४. मंत्रालयीन विभागांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील तर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख.

इ.ए.आर. २२४/ती.आर. २०७८/८३/८५
दि. दिनांक : - १८-१०-१९८५. १०३

- वापा :- [१] या लार्डी. वा. गोल. आदेश. ए. ए. आर. १३७२/३४६/सा-३/८५, दि.
१७-८-८५.
[२] उपर्युक्त मूलि अभिलेख, पुष्टे प्रदेश, पुष्टे यार्थिकील त्रिपांग आत्मापना
१/योजना लाइ. /८५ दिनांक ४-७-८५.
[३] या कार्यालयाकडील आदेश कृ. रा. आर. २२४/ती.आर. २०७२/८३-३/८५
दिनांक १६-१०-८५.

आदेश

या कार्यालयाकडील दिनांक १७-८-८५ पे आदेशान्वये अग्रहनाने प्राप्त
शालेन्धा सुदातबंद मोजणी प्रकरणात प्रवतित दराच्या दृष्टिपट दराने मोजणी की दी
रक्षण घूम घूम रावी, ज्ञे आदेश दिले आहेत. ततेच विहित दराने मोजणी की तह
अर्ज प्राप्त शालेन्धापासून ३ महिन्यांचे आंत अर्जीचा अमुल्यांगनुसार निकाल करून¹
अर्जदार यांना उवधि अंतिम उत्तरातोवत मोजणी आलेलाची सही विस्थाची नवका
पिनामूळ्य देणेत आली पाहिजे, असेही नमूद कैले आहे:

तातडीये मोजणी कामाये अर्जीनी संख्या बाढत असेने व रातेदारपेक्षून
तातडीये मोजणी की दराच्या बादा दराने मोजणी की घूम घूम अतितातडीने
मोजणी प्रकरणे निकाल करपेक्षदूल रातेदारांवून मागणी होत असेक्षदूल उपर्युक्त
मूलि अभिलेख पुष्टे यांनी अद्याव तादर फैलून आणि अत्यंत तातडीये मोजणी प्रकरणाचे
ताठी असे अर्ज प्राप्त शालेत ताच्या मोजणीच्या तिष्ठित दराने मोजणी की घूम
रावी व तदर अर्ज विहित मोजणी की तह प्राप्त शालेनंतर अंडा अर्जास अग्रहन देऊन
अंडा प्रवर्ती मोजणी पूर्ण करून अंडा प्रकरणांचा जिन्हा अंतिम निकाल एक महाये
कालावधीत लरावा व झंडा दार यांना उवधि अंतिम उत्तरातोवत मोजणी आलेलाची
तही विस्थाची नवका पिनामूळ्या देणेत याची व अर्जवाचता त्वर्त्व नोंदवणी घेवाची
तदर आदेशाची अंमल दिनांक १-११-१९८५ पातून होणेपा आहे.

लही/- [तृः रामकृष्ण]

जभार्बंदी आयुक्त आणि संचालक,
मूलि अभिलेख [म. राज्य]पुणे.

प्रत /- सचिव, महालून व उन किंवा, मंत्रालय, मुंबई-३२ पायेकडे माहितीताठी साद

प्रत /- सचिव, वित्त किंवा, मंत्रालय, मुंबई-३२ पायेकडे माहितीताठी सादर.

प्रत /- किंवा गोप आयुक्त पुणे/मुंबई/नातिक/झोरंगावाड/नागपूर/अमरावती यांना
माहितीतव लविनय अर्गेण्ठित:

प्रत /- सर्व उपर्युक्त मूलि अभिलेख पायेकडे माहितीताठी तत्त्वेष अर्गेण्ठित.

प्रत /- सर्व अधिकार मूलि अभिलेख/पिंगल अधिकार मूलि अभिलेख/एकत्रीजरप अधिकार
पायेकडे माहितीताठी अर्गेण्ठित.

प्रत /- सर्व जिन्हा निरीक्षक मूलि अभिलेख/अप्पर जिन्हा निरीक्षक मूलि अभिलेख/
जिन्हा निरीक्षक मूलि अभिलेख त्वाचा नगर मुमापन अधिकारी/मुमापन तहसिलदार/
तदाच्या एकत्रीजरप अधिकारी यांना जहर रावा कार्यपादीताठी अर्गेण्ठित.

(26)

—/ / २ / / —

प्रत /— जमाबंदी आयुक्त पुणे लायलियापोल लव्ह लार्टिल अपिलरा यांना
माहितीसाठी.

प्रत /— अभियंदिनापाल, ज.आ. लायलिय पुणे/ धारिला क्र. सल. आर. २००/
सल.आर. १३७६/सत. वडी, १०१५ यांतं.

" नि. गि मि त "

सही/- xxx
तहाच्यक जमाबंदी आयुक्त,
[मूलापन] पुणे.

नालबंद/८५

1987

398C

विलास - ग्रामीण भोजनातील मंडळाचा दृष्टीकोरा
ग्रामीण रस्ते ग्रामीण क्षेत्रांमधी, पायसार्ग
होतावर जाण्याधे पायसार्ग गाडीमार्ग या
पायसार्ग नाही असावत हेवन त्यावरील
अतिक्रमण होणारे नाही पाबद्दल
करावयाची कायवाही.

204

महाराष्ट्र राज्य

क्र. : भूमापन-१०८६/८८८८६/ न-१
महाराष्ट्र राज्य विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक :

9 NOV 1987

- 1) राजातनाकडील महारूप व वन विभाग क्र. वराव क्र. १०८६/प्र. क्र. ४८७५/न-१
दिनांक १०. १०. १९८६ व १०. ११. १९८६।
- 2) राजसनाकडील, महारूप व वन विभाग पक्षा क्र. भूमापन-१०८६/८८८८६/ न-१,
दिनांक २४. ११. १९८६।
- 3) महाराष्ट्र राज्य, ग्राम विलास विभाग निर्णय क्र. व्हीपीसम-१०८६/प्र. क्र. २२१.३/
२२, दिनांक २२. १०. ८६।

राजातन निर्णय

ग्रामीण विभागात उपयोगात असेले विविध प्रकारचे, रस्ते, गाडीवाटा,
पैथ प्रवार ठाळी दिल्पाप्रमाणे आहेत :

- १) ग्रामीण रस्ते [सका गावाहून इस-या गावात जाणारे]
- २) हृददीये ग्रामीण रस्ते [सका गावाहून इस-या गावात जाणारे]
- ३) ग्रामीण गाडीमार्ग [पोटखाराव] [सका गावाहून इस-या गावात जाणारे]
- ४) पायसार्ग [पोटखाराव] [सका गावाहून इस-या गावात जाणारे]
- ५) होतावर जाण्याधे पायसार्ग क. गाडीमार्ग,

राज्यात ज्यावेळी भूमापनादे काम पूर्ण करून ग्राम नकाशे तपार करण्यात
वर्ती प्रवेलित असलेल्या वर्तील अ. नं. १ ते २ यांचे नमूद केलेले रस्ते फूल भूमापन
मोजणी करून वाढाविलेले आहेत. घर नमूद केलेले अ. नं. १ ते २ व्हाणीत
दीपे रस्ते स्थान वाढाल केलेले असून ते भारीव छद्दीची नकाशात दाढाविले
गा रस्तांची जवीन कोणात्याही झूमापन क्रमाकाळाच्ये [तगात झूमापन ज्ञानाती
ली नाही असा रस्तांची स्थो खक्कायडी नक्का क्रमाकाळात शावें व नी नाही]
अन्त ती भूमि अभिलेखात नमूद केली आहे.

अ. क्र. ३ धे रक्को गावये नवारात्रि तुळक द्वारा रक्कोने कायवा केले आहेत.
ते ते ज्यां झूमापन क्रमाकाळात यात आहेत त्या झूमापन क्रमाकाळ समाविले
रस्तांची लाई १०५० ते ३१ पूढी पर्यंत द्वारातील असून त्याच्या गापातील असून
वराव दोनांया विवर स्थानांना प्राणिकुण्ठावर्द्धमे नमूद केला आहे.

इ. मार्ग

४०. अ. कृ. ४ ये पायथार्ये भूमापन क्रमांकातुन जात आहे त्या भूमापन क्रमांकात समाविष्ट आहे व अशा पायथार्याची संदी ८ ते १२ पृष्ठ असून त्याप्रमापणे पोटडाराड तटर भूमापन क्रमांकात दिलेले आहे. जे मार्ग पोटडाराव आहेत असे मार्ग बंद इत्यातेस त्या पायथार्यात बंद पडलेल्या मार्गाची खंडीन रहेत्याचे हक्क जित्ताचिकारी पांनी कमी लेले नंतर परत खंडीन कसऱ्यास पागण्योया हक्क आहे.

५०. अ. कृ. ५ ये प्रकारचे मार्ग हे शीतावर महाराष्ट्रीय जागराये, शीतपलाहे, ने-आण करण्याचे मार्ग आहेत. अशा मार्गाची नोंद भूमापनाचे वेळी भूमि अभिनेहात, केलेली नाही. तथापि, अशा रस्त्याचे हवकावाबत वाद निर्माण झाल्यात त्याबाबत चौकटी कस्त निर्णय केण्याचे अधिकार महाराष्ट्र जमीन, महतूल कायदा १९६६ कलम १४३ अंत्ये तहतिलदार मान्या देण्यात आलेले आहेत, तेव्हा शीतावर जाणेचे मार्गाचे हवकावाबत वाद निर्माण झाल्यात तंबिंधितांना तहतिलदार पंधरकडे अर्ज कस्त दाद पागता घेल. अशा शीतावर जाण्या-या मार्गाची भूमापनाचेवेळी मोजणी केलेली नसल्यामुळे अशा रस्त्याचे दावत भूमापन अभिनेहा उपलब्ध नसल्यामुळे अशा रस्त्याची मोजणी भूमि अभिनेहा विभागाकडून करता घेणार नाहीत. तर त्यांच्या हददी निरिघत कलन देता घेणार नाहीत. शीतावर जाण्याचेण्यासाठी अलेले पार्गाची मोजणी कस्त नकारात ते दाखाचिण्याबाबत मोजणीचे प्रधिलित नियमात तरतुद नाही. तसेच, कलम १४३ मध्ये तेव्हा कामी केलेली तरतुद विहारात देता असे रस्ते मोजण्याची मुव्हीच आवश्यकता नाही.

६०. बहु-नमूद केलेले अ. नं. १ ते २ ह्या खंडात नमूद केलेले रस्ते हे जमीन महसूल कायदा कलम २० मध्यीत तरतुदीनुतार रासासनाचे मालकीचे आहेत. महाराष्ट्र जमीन महतूल कायदा १९६६ कलम १४२ व महाराष्ट्र जमीन महसूल हददी व हददोच्या निशाचण्या नियम १२६९ मध्यीत नियम १०१त्रु मध्यील परंतुकमध्ये नमूद केल्या-नुतार ज्या भूमापन कमांकाचे लगत आवश्यकता नाहीती आलेला एव्हा गांगांची हददीचे निशाचण्यापुढे परिरक्षण व दुरुस्तीची जबाबदारी ही कायदातील तरतुदी-प्रमाणे लगतेचे भूमापन कमांकाचे धारकावर ठेवलेली आहे. अशा परिस्थितीत भूमापनाचे तीमेवरील हददी व व्याप्तीच्या निशाचण्या नष्ट कस्त जर शकादे धारकाते रस्त्यात अतिक्रमण केले असेल तर महसूल अधिका-पांनी असाई अतिक्रमण करण्या-या पायथार्यावर महाराष्ट्र जमीन महसूल कायदातील कलम १४२, ५३ मध्यीत तरतुदीप्रमाणे आवश्यक ती कायदाई तातडीने करण्ये जल्ल आहे व अतिक्रमण काढून टाळणे आवश्यक आहे.

ग्रामीण रस्ते पांची देखा भाल व परिरक्षणाये काम हे जिन्हा परिणावाचे संधाकाम विभागाकडून केले जाते. व हृदयीय रस्ते [पारशंदा वैरे] पांची गाल व परिरक्षण ही कामे ग्रामपंचायतीचे अलाट्यारित घेतानु, जिन्हा परिषदा व पायत रस्त्यावरील अंतिक्रमण आढळून आल्यात ते काढून टाकफऱ्याये अधिकार मपंचायत कायदा १९५८ के कलम ५३[३] अन्वये ग्रामपंचायतीना प्रदान केलेले आहेत अस ५३[३] अन्वये असार प्रकारची अंतिक्रमणे हटविण्याची काढाई ग्रामपंचायतीने न घेत आला प्रकरणी अंतिक्रमणे हटविण्याचे अधिकार हे जिन्हांचिकारी यांना देण्यात आहे. त्यानुसार जिन्हांचिकारी-यांना कोरवाई करणे शक्य आहे.

तर्व जिन्हांचिकारी-यांना दर नमूद घेतल्या व प्रकारच्या ग्रामीण रस्त्यांवर आपांची तपेचे अंतिक्रमण होणार नाही व त्यामुळे ग्रामीण विभागाकडून होणा-या क्रमणांवर जस्ते ती कार्यवाही करण्याबाबत सूचना देण्यात प्रेत आहेत. तहतिनदार यांना या तातुक्यातील आला त-हेच्या ग्रामीण रस्त्यांवर अंतिक्रमण आढळून आल्यात आवश्यक जारी करण्याबाबत जवाबदारी सोपविण्यात याती.

ग्राम विकास विभागाकडून ग्रालन निणिय कृ. पूर्वीपीसम-१०८६/१२१३/२२, दिनांक १०.१२८६ प्रमाणे जिन्हा परिषदा विभा ग्रामपंचायत तमिळया पांच्याळून नवीन रस्ते, पाञ्जलवाटा यांवाढाची माहिती सांप्त होताच त्या गवंध्या नकाशाचर विण्याताची जिन्हांचिरिषाक शूमि अभिनेता यांनी इंजल ती कार्यवाही करणे येक आहे.

यांचेची अंगलवाढावणी काटेची रपणे केली जाईल याची तवानी तज्जीज ठेवावी. महाराष्ट्राये राज्यपाल यांच्या आवेदा नुसार व नावाने,

[विं. बा. जाधाव]
अवर तत्त्विव, महसूल व वन विभाग.

तर्व आपुक्त,

पर्यावंदी आपुक्ता बाणी तंयालक शूमि अभिनेता, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

तर्व जिन्हांचिकारी,

तर्व उपतंगालक शूमि अभिनेता,

तर्व तहतिनदार/तर्व जिन्हांचिकारी प्रतिष्ठादाची कार्यालय अधिकारी,

ग्राम विकास विभाग,

निवड नस्ती कदा कार्यालय, महसूल व वन विभाग,

५४

मोजणी फी परतावा करणेवाबत.

तंपुकित्क कारणे नसून, परतावा मिळेवाबतच्या
प्रवृत्तीस आठा घालणाकरीता भरलेल्या रकमेच्या
५८ किंवा प्रत्यक्ष खार्च इलेल्या रकमा पा पैकी जे,
जास्त आडेत ते वजा कसा परतावा मान्य करणेवाबत.

५३-३१
१७ MAY 1991
१९९५

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
मंत्रालय, गुंदई-४०००३२.

परिमत्रक कृ. भूमापन ३४१०/६२६८/ल-१, दिनांक २ मे १९९१.

परिमत्रकः-

भूमि अभिलेखा विभागाकडून अर्जदाराचे अर्जाप्रिमाणे त्याचे जमिनीची मोजणी कसा, व्यापक अधिविष्याचे कोम महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ मधील नियम १३६ आणि सीमा व सीमा चिन्हे नियम १९६९ मधील नियम १३ पुणाणे करणोत येते.

शातनाचे वित्त विभागाचे नियमि कृ. डी. एफ.पी. १०७२/सीआर ५५८/जी इ सन दिनांक २८/९/१९७९ चे सहपत्रातील रकाना क्रमांक ४ अन्वये जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेखा / उपतंचालक भूमि अभिलेखा पांना अनुकूले साये १०० ते ५००/ पर्यंतचे मोजणी फी परत करणोची शाक्ति प्रदान करणोत आली आहे.

जमिनीची मोजणीची करण्यासाठी अर्ज केल्यापासून, मोजणी करावयाची नाही असा अर्ज करेयर्होत, अर्जदाराने मोजणी कामे जिल्हानिरीक्षक भूमि अभिलेखा, तथा नगर भूमापन अफिकारी वाचे कायदिलात घेणा द्वारे पैसे भस्त अर्ज केल्यानंतर उपतंचालक भूमि अभिलेखा, अधिकडे मोजणी करणे / न करणे वाबत पत्र व्यवहार करणे नंतर यश्चूलाज्ञानांदंदी रसुक्त शाणि तंचालक भूमि अभिलेखा, महाराष्ट्र राज्य पुणे नंतर महसूल व वन वि भाग, मंत्रालय, गुंदई, यांधीरामी पत्र व्यवहार करणे काऱ्ही शातनाच्या टपाळ व इतर खार्च होत असतो, ततेच अर्जदारात रकम परत करणोसाठी मान्यता दिल्यानंतर आदेशा निर्णित करणे, पैसे धनादेशा द्वारे देणे, त्यासाठी रजिस्टर्ड पोस्टाने धनादेशा पाठविणे, इत्यादी कामे घस्त होणारा संभाव्य खार्च विचारात येता शातनाचा पुष्कळ खार्च होतो.

[कृ. मा. प.]

गोजणीसाठी फी भर्लेले व नको म्हणून सांगणे या प्रवृत्तीस आवा
घातण्यासाठी मोजणी फी परत करताना, भरलेलगा रक्षेच्या ५८ किंवा, प्रत्यक्ष
झालेला खार्च यापेक्षो जे जास्त आहेत ते वजा कसल वित्तीय अधिकार दिलेल्या
मर्यादिपर्यंते परतावा मान्य करण्यात यावा. जेणे कसल शासनाचा खार्च तहज भर्ला
नियेत. अन्य प्रकरणे शासनाकडे सादर करावी.

मोजणी परतावा विक्रयाकरीता जेव्हा अर्जदार जिल्हा निरीधक भूमि अभिलेळा
याचे कायलियात अर्ज करीत असेल, किंवा त्यांनी ठरलेल्या रक्षेच्या ५९ किंवा
प्रत्यक्ष झालेला खार्च याचेपेकी जे जास्त आहेत. ते काग कसल घाकीची रक्षम परत
करण्याकरीता उपसंचालक भूमि अभिलेळा, यांना प्रत्तावित करण्ये. व त्यानंतर
दिलेल्या स्थानीनुसार ज्ञावंदी आसुक्त व तंचालक भूमि अभिलेळा महाराष्ट्र राज्य, पुणे
यांनी तो प्रत्ताव अर्जदारास परतावा परत विक्रयाकरीता शासनात तषदर करावा.
शासनाचे सदर आवेदाये काटेकोरण्ये पालन करावे.

तदर परिपत्रक वित्त विभागाच्या तज्ज्ञाने अनौपचारीक संकर्म कृ. तीआर
२५६/११/व्यय-१०, दिनांक २०/३/९१ अन्वये काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यालय यांच्या अवेदानानुसार व नावाने.

[मधुतूदन ननसाडे]

अवर अधिक,

महसूल व वन विभाग.

प्रति,

- ✓] ज्ञावंदी आसुक्त व तंचालक भूमि अभिलेळा, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
- 2] सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेळा,

- 3] महालेलापाल कृ. १ मुंबई
- 4] महालेलापाल कृ. २ नागपूर:
- 5] वित्त विभाग यंत्रालय, कायर्सिन व्यय १०
- ६] सर्व अधिक भूमि, अभिलेळा,
- ७] सर्व विषेष अधिक भूमि अभिलेळा
- ८] सर्व जिल्हा निरीधक भूमि अभिलेळा
- ९] सर्व एकत्रिकरण अधिकारी
- १०] सर्व जिल्हाधिकारी
- ११] सर्व नगर भूमापन अधिकारी,
- १२] सर्व विभागीय अधिकारी

राजानंक वृ० १४/४
ग्रामनकाशांच्या नील मुद्रीत प्रवारी जनतेला
पुणे, दिनांक:- ७-८-१९९१.

३५

F 8 AUG 1991

प्रति,

उपसंचालक भूमि अभिलेख,
पुणे/ सुंबद्ध/ नासिक / औरंगाबाद,
अमरापती/ व नागपूर.

विषय/- ग्रामनकाशांच्या नील मुद्रीत प्रवारी जनतेला
विकल देण्याबाबत. ...

दिनांक १ रो १९९० पासून ग्रामनकाशे अवावतीकरणाची मोरिहि
राबविषयांत आली आहे व स्थानुतार उपलब्ध नक्तेल्या गांवाचे ग्रामनकाशे ही
तयार करून पेऊन अवावतीकरून नीलपूती तयार करून पेतल्या आवेत. स्थानुवे
जनतेच्या मागणीप्रमाणे त्यांना ग्रामनकाशांच्या/पुरवठा करण्यांत आता नाहीदी
अडथळे राहीलेली नाही. नोंदावा

दिनांक ६. ३. ११ रो तमेमध्ये सादर करण्यांत आलेल्या अद्याता
नुतार मन १९९१-९२ ताता करिता प्रत्येक ग्रामनकाशांच्या नीलपूतीची किंमति
रुपये २५/- ठरविणेत आली असून त्वाकात्मावे त्याप्रमाणे जनतेला/ रुपये मागणी
प्रमाणे छापील ग्रामनकाशा उपलब्ध नक्तल्यांत नील मुद्रीत प्रत प्रत्येकी रुपये २५/-
प्रमाणे पुरविणेबाबत आपले अधिनस्त विल्हा निरीधक भूमि अभिलेख यांना
सूधना देण्यांत याव्यात. (असावी असावी असावी असावी असावी असावी)
~~असावी असावी असावी असावी असावी~~

अ
२८ AUG 1991
कृष्ण

२८
कृष्ण

N

जमावंदी आयुस्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख [म. दाऱ्य] पुणे.

फ्रॅ

प्रति,

जिल्हाधिकारी [सर्व]

क्र. एल. भा.र. ५२७/सी. आर. ३४०५. त्र३/६२
जमावंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि
अभिलेख म. राज्य. पुणे याचे कार्यालय
पुणे, दिनांक १०.१०.६२

रैष्य : - भूसंपादन संयुक्त मोजणी / क.जा.प [दृस्ती] कामाचारवत

आमचे पहाणीमध्ये असे दिसून आले आहे की, भूसंपादन
जालेनंतर भूमि संपादन अधिकारी पर्यायकून प्रकरणी निकाली ठेवण्यात येतमात. परंतु
संपादीत केलेले जमिनीचे क.जा.प न जालेने संपादीत जमिनी मैब्ल मालकाचे नोंदे
अधिकार अभिलेखास राहतात. व अधिकार अभिलेखप्रत्यक्ष जागेशी मेवात राहतात
नाहीत.

आपणास विनंती करण्यात येते की, भूसंपादन संयुक्त मोजणी प्रकरणात निवाडा [अवार्ड]
पाठीर केल्यानंतर अवार्ड ची प्रत जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचेकडे क.जा.प
ताठी पाठवावेत. त्यावाबतचे क.जा.प लामाची पुरता संबंधीत जिल्हा निरीक्षक भूमि
अभिलेख / अप्पर जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख पर्यायकून करणेत येत विशेष भूमि
संपादन अधिकारी यांना कंठविलेनंतरच सर्वप्रत प्रकरण भूमि संपादन अधिकारी घासी
निकाली ठेवणेवावत आपणाकून भूमि संपादन अधिकारी यांना सूचना देणेत विनंती आहे.

स्थळ प्रश्नीवर मा.ज.आ.पुणे
यांची सही आहे.

जमावंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख [म.रा.] पुणे पर्यायकूल

प्रति [सर्व] उपसंचालक भूमि अभिलेख / [सर्व] नियंत्रक अधिकारी यांचेकडे मा.
हाती व आपण्याकूल कार्यवाहीताठी सर्वेह अग्रेषीत.

१/- नियंत्रक अधिकारी यांना इकडील सभेचे पेढी दिलेत्या सूचनानुसार तसेच
जिल्हाधिकारी पर्यायकूल मासीक सभेचेची दिलेले सूचनानुसार कार्यवाही करणेची असून
क.जा.प काम संबंधीत अधिका-पांकून सत्चर पुर्ण करून घेणेची कार्यवाही करावी.

प्रति [सर्व] जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख / [सर्व] अप्पर जिल्हा निरीक्षक
भूमि अभिलेख यांना माहिती व कार्यवाहीस्तव अग्रेषीत.

२/- प्रकरणी निवाडा [अवार्ड] प्रती प्राप्त करून घेऊन क.जा.प कामाची
पुरता सत्चर करावी.

२३
भूमि अभिलेहा विभागातील चिन्ह दे जावेला शास्त्री
कोणारकी विभागात विनामुल्य देणोची पद्धत बंद
करणेवाचत.

महाराष्ट्र राज्य

महाराष्ट्र व वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

परिपत्रक नू. तंवीण०११/३६९८८/पृ. नू. ७५४७/ल-१

दिनांक २८ जानेवारी १९९२.

परिपत्रक.

भूमि अभिलेहा विभागाकडे शास्त्रात्मक विविध छात्याकडून नकाशाबाबत सतत
गणार्दी होत असते. अशा प्रकारचे नकाशे शास्त्रीय कार्यालयांना पुरविलाना रोडा
रक्कम न घेता समाचारांजित ठार्ड कार्यावैनिपुण पुरविण्यात यावेत असे ज्ञाबंदी आपुक्त आणि
संघातक भूमि अभिलेहा महाराष्ट्र राज्य, पुणे घारी त्यांचेकडील पत्र दृ. इत छी १९९२
दि ८/८/१९९२ अन्वये आदेता दिने आहेत परंतु आंतरिक निवारनास ग्राम नाही कि ज्ञा-
नात्मकीय कामानिये ग्रामनकांने घेतात त्यांचे छात्याकडून त्याचा ठार्ड नमायोजित केला
वात नाही व त्यांचे भूमि अभिलेहा छात्यास तसे क्षमित नाहीत त्यामुठे त्या छात्यान्ना
ग्राम नकाशे विनामुल्य पुराविले घातात सबव अशी छाती ग्रामनकाशांची अनावश्यक
मागणी घरतात व पर्यायाने जनतेस नकाशे पुरविणोत भूमि अभिलेहा विभागात अडचणी
घेतात तरोपरं तंबंधित कार्यालयात गावाते नकाशे उपलब्ध होत नाहीत.

त्याकाठी शास्त्रात्मक लोणात्याही विभागाना भूमि अभिलेहा छात्याकडील ग्राम-
नकाशे विनामुल्य अधिक ठार्ड राज्याची पद्धत बंद करणेवाचतया पुढी
शास्त्रात्मक विभागातिन दिवारापिन होता. यावाचत शास्त्र असे निवेदा देत आहे कि, यापुढे
झट्टून विभागातह लोणात्याही शास्त्रीय विभागास पापुढे योग्य ती क्षित जाकाराची
व रोडा रक्कम चुकाती केल्यागिवाय भूमि अभिलेहा छात्याने ग्राम नकाशे कोणातही
पुढी नघेत. ज्ञा झागेलो रक्कम योग्य त्या तेलांकिंषाड्हाळी वेळ्ये देवी लोणागारात
भरणा फेली राहील याची तंबंधित विभागाने घर ती वक्तव्य घराची शारी अनुमत-
प्राप्त नाही तात्त्वात करणोत यादी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेताकुतार दृ नावाने.

अमुदन बनारोडे
अवर सचिव.

क्रमांक/सल. आर. २२७/तीआर ३३६९/लन/१२,
पुणे/दिनांक:- ९ - ९ - १९९२.

विषय/- मोजणी काम

कार्यपद्धतीबाबत. . .

परिपत्रक
= = = = =

मोजणी अजाचि प्रमाण सतत वाढत गतल्याकारणाने सन १९८५ मध्ये मोजणी की दर वाढविणेत आले. तरीही मोजणी अर्ज कमी न होता वाढतच राहीले. त्यासुके हद्द कायम प्रकरणे लवळर निकाली न ठिंगाक्कुले खातेदारांकडून तळारी येऊ लागल्या. सबव, खातेदारांना नकला पुरवून त्यांना आपापलांत संगतीने प्रश्न सोडविल्यांत काढी अर्ज निकाली निघतील व ज्या प्रकरणांत खातेदारांकडून मोजणीची आवश्यकता आहे तसेकी कठविकेतर त्यांत मोजणी करावयाची त्यासुके उपशब्द कर्द्यारीच्युंवावर कामाचा वोजा पडणार नाही व विहीत सुदतीत अर्ज निकाली निघतील असी धारणा गतल्याने इकडील क्र. सल. आर. २२७/तीआर ३१०२/स-२/१२, दिनांक १.१.१९९२ अन्वये, परिपत्रक काढण्यांत आले होते. परंतु, परिपत्रक पारीत केलेपात्रून जून १९९२ झेंगे अर्जदारांना पाठविणेत आलेल्या नकला व अर्जदारांकडून मोजणीची आवश्यकता नाही तसेकी कठविणेत आलेले अजाचि प्रमाण यडाता सदरचे प्रमाण अत्यंत अल्प आहे. त्यासुके परिपत्रक काढताना मोजणी अजाचि प्रमाण व तळारी अर्ज की प्रमाणांत येतील असी धारणा होती परंतु, आढावा घेतला गतीतो. मोजणी अर्जाची तंत्र्या वाढलेली दितली.

असरात् येथे दिनांक २० व २१.७.९२ रोजी आयोजित केलेल्या तमेश्ये विषयांकित कामकाजाचा आढावा घेतला असता यावाबत उपकंचालळ भूमि अभिषेक यांनी खालीलप्रमाणे तो प्रदर्शित केली.

तर्वातीमान्य जनतेस परिमाणातील नकाशीची व अभिषेकाची माहिती नसल्याने त्यांना पुरविणेत आलेल्या नकलांवरून त्यांचे प्रश्न सूत्र नाहीत

—/१२//—

ततेच सरकारी कालांत जिल्हा निरीक्षा भूमि अभियोग यांनी मोजणी केलेला नकाशाचीच आवश्यकता आसते. त्यासुके पक्का नकला पाठ्वून मोजणी प्रकरणांची तंख्या कमी न होता वाढत आहे. तथापि, परिपत्रकानुसार प्रकरणांच्या नकला करून खातेदारांना पाठ्विल्यानंतर अत्यल्प प्रकरणांत मोजणी नको असे खातेदारांनी कळविले आहे.

महाराष्ट्र जमिन महान संहिता १९६६ च्लन १३६ नुसार मोजणी अर्ज स्वीकारणे जिल्हा निरीक्षा भूमि अभियोग यांचेवर वंधनकारक नाही. परंतु, नविन परिपत्रकानुसार मोजणी करण्यापेक्षा संविधान कागदपत्रांच्या नकला करण्योय वेळ जातो आणि अर्जदार यांत नकला पुरविल्या तरीही ते मोजणीची आवश्यकता नसलेये कळवित नाहीत. परिणामी प्रकरणांच्या निपटारा होण्याशेजी निवालकी प्रकरणांत वाढ होत राहाते.

तंयुक्त अडयातांत [बॉर्ड रिपोर्ट तन १८०७] अखातेदारांना आपापल्या हळदी जाहिती असतात. परंतु, आपला फाकडा बऱ्या डोऱ्याल यादृष्टीने मोजणी करून घेणे अर्जदार उत्सुक असतात. त्यासुके खातेदारांपे मोजणी अर्जात जाऊ प्रोत्ताडन न देता प्रथम मोजणीच्या नकला पाठ्वून त्यांचे मोजणी अर्जात जाऊ प्रोत्ताडन न देता असली तदर परिपत्रक निर्गतित करणेत आले. परंतु, प्रथम त्यांनीच तोडवावेत असा उद्देशीने तदर परिपत्रक निर्गतित करणेत आले. परंतु, आजये परेत्यथी बहुतांगी मोजणी प्रकरणांत अङ्गूष्ठिक मोजणी प्रकरणे ५०% [दिन इती] असल्या ने मोजणी करावी नागते. त्याचे ने-आठ्यांना कांतर करण्यापूर्वी असल्या खात्याकडून मोजणीचा आळू धरण्यांत घेतो. परिणामी अर्जदारांत महान खात्याकडून मोजणीचा आळू धरण्यांत घेतो. परिणामी अर्जदारांनी नाशाजी निर्माण झालेली आहे. त्याचेत तर्व उपांचालक भूमि अभियोग यांनी तदरचे परिपत्रक नामे घेण्यावत विनंती केलेल्या तदरचे परिपत्रक नामे घेण्या येत आहे.

—/13/1/—

तरी, आता वापुदे पूर्वीचित्र प्रकलित पृष्ठहतीप्रमाणे तर्व अवाची तपासणी
करन, जोजणी अर्ब संखंधित नोंदवडीत घेणेत ऐस, अनुकूलानुतार जोजणी कोय
करणेहि आहे.

अदरचे आदैशाची अंगतावावणी, तत्वर होणेहि आहे.

तही /— वे. पी. डागी,
जाबंदी शायुक्त आणि संचालक,
भूषि अधिकारी [म. राज्य] पुणे

प्रत/- तर्व चिन्हा निरीक्षण भूषि अधिकारी [म. राज्य] यांना आवश्यक त्या
कार्याडीताऱ्यी रवाना.

प्रत/- तर्व नियंत्रण अधिकारी [म. राज्य] यांचिकडे जाबंदी व धावावके त्या
कार्याडीताऱ्यी रवाना.

प्रत/- तर्व चिन्हान्वयन भूषि अधिकारी [म. राज्य] यांचिकडे माडिती व आवश्यक
त्या कार्याडीताऱ्यी तसेच घेणेहि.

" निर्ग मित "

तहाठाळ जाबंदी शायुक्त
[भूमापन] पुणे

क्रमांक : र.व.का. / ५-४/१९९३
पुणे, दिनांक : ५/३/१९९३

विषय :- तहा गढ़े पद्धतो प्रभाणे [six bundle system.]
कागदपत्रो/अभिलेखा ठेवणे बाबत.

परिप्रकाकः

जनावंदो आयुक्त आणि तंचालक मूर्मि अभिलेखा पुणे याचे मूर्मि
अभिलेखा ठात्यातील विविध कायलिंग प्रमुखाच्या कायलियाचे तात्सणाचे वेळा ज्ञान
आढळून आले आडे को, वरिष्ठ लिपिक, कनिष्ठ लिपिक संवंगतील संकलन लिपिक हे
त्याचे तंत्रज्ञाना कडोल जागदपत्रो/अभिलेखा हे भैन्युअल अफै ऑफिस प्रोतीजर पुस्तकोंके
प्रकरणा चार मध्ये क्लेल्या सूचने प्रभाणे कागदपत्रो/अभिलेखा ठेवत नसत्याचे
दृष्टोंस जाते आडे. या पद्धतींनुसारे प्रकरणाचा शोधा एवण्यासाठ्ये देखणा अपव्यय होतो
व प्रकरणाची सधस्थिती लिपिक यांना तात्काळ संख्यन येत नाही त्यानुसारे प्रकरणारे
वेळोंच कार्यवाडी होत नाही. तेच्यां भैन्युअल अफै ऑफिस प्रोतीजर पुस्तकोंके तंत्रज्ञान
प्रकरण वार मध्ये विहित क्लेल्या कार्यपद्धतीनुसार प्रत्येक संकलन लिपिक यांनी उत्पन्न
पुरविष्यात ग्रानेल्या ग्राटात, रेक्वर [१] इत्याहित ट्याल [२] प्रक्रियाधारीन प्रकरण
[३] स्टायो आदेश [४] नियतज्ञालोक घिवरणे [५] अभिलेखाकडे पाठ्यविष्याचो
कागदपत्रो [६] "इ" अभिलेखा यां पद्धतोंप्रभाणे कागदपत्रो/अभिलेखा ठेवण्याचो
आवेत. व र्यांप्रभाणे प्रकरणे द्यौवून प्रकरणे निश्चिले करण्याचो आवेत.

सहो/-[जे. पो. डागी]

जनावंदो आयुक्त आणि तंचालक
मूर्मि अभिलेखा [म. रा.] पुणे.

सर्व /- यांचे कायलिंग प्रभुज्ञा सांख्या बाबिलोनीयांचे व कार्यवाहोतांनो खाना.

प्रत /- सर्व कायलिंग अधिकारो, जनावंदो आयुक्त पुणे कायलिंग यांना प्राचिलो व
कार्यवाहोतांनो.

प्रत /- तदाच्युक्त जनावंदो आयुक्त [सर्व] यांचा प्राचिलोतांनो.

६५५५

R. M. Hume

जनावंदो आयुक्त, आमाणा तंचालक

१८
५३

ग्र. स्ल. आर. ५२७/सी. आर. ३५०१/ल३/६३
मुण्डे, दिनांक १३.४.१९६३

विषय :- भूतंत्रादन संभुक्त मोजणी कामी कार्यवाहीबाबत —

प्रहित्रक

मा. उष लोक आमुका मुंबई याचिकडील ग्रामांक उ लो आ/ कॉम/१६६
/८८ [खस. अ०.१] दिनांक १९.३.६३ अन्वये इकडील कार्यालयावे असे निर्दर्शनात
आणेत आले आहे कहे की,

महत्वाने विश्वामाकडून भूतंत्रादन आमेल्या जमिनीबाबत संभुक्त मोजणी
कामी प्रकरण प्राप्त आलेनंतर त्याचे संभुक्त माऱवनाऱ्ये काम करीत असताना जामेवरील
मत्तुत्स्थितीबाबत संभुक्त मोजणी आलेखात व त्यासोबतचे पत्रकांमध्ये नोंदी घेताळ्या
जात नाहीत. [उदा: इमारती, शाडे, विहीरी इत्यादी]

तरब याद्वारे अशासुधना देणेत घेत आहेत की, भूतंत्रादन संभुक्त मोजणी
काम करताना ज्या सर्वेनंबर/ गट नंबर / दियांची मोजणी करावेची आहे त्यामधील
असणी-या सर्व बाबीच्या नोंदी [उदा: इमारती, शाडे, विहीरी, पाईप लार्डन
बैगेरे] संभुक्त मोजणी आलेख व भूमि तंत्रादन नियम मुत्तिकातील पारिशिष्ट तोळा
मधील नमुन्यात घेणेत घेऊन प्रकरण मुलेनिशी विशेष भूतंत्रादन अधिकारी याचिकडेत
काठविशेषी कार्यवाही करावी.

यामुदे असा बाबीबाबत कठाक्षाने दक्षता घेणेबाबत सर्व संबंधील भूकर-
माऱव कांना आवश्यक त्या सुधना देणेत याव्यात. तदर परिप्रकाची अंमलबजाबणी
त्वारीत होणेची आहे.

तडी/- [जे. ए. डागे]

जमाबंदी आमुक्त आणि तंकालक
भूमि अभिलेख [म. राज्य.] मुण्डे.

प्रत/- सर्व जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख/ अप्यर जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख,
यांना आवश्यक त्या कार्यवाहीत त्वाव अमुदित.

प्रत/- सर्व उपतंत्रालक भूमि अभिलेख/ सर्व नियंत्रा अधिकारी यांना आवश्यक त्या कार्य-
वाहीसाठी सत्नेह अब अमुदित.

प्रत/- सर्व जिल्हाधिकारी यांना माहितीसाठी.

"निर्गमित"

सहाय्यक जमाबंदी आमुक्त
[भूतंत्रादन] मुण्डे.

क्र. स्ल. आर. ११५३/सी. आर. ३५०३/ल३/१
पुणे, दिनांक १६. ४. १९६३

विषय :- हृद कायम मोजणीवाचत...

कार्यवाही करणेद्वाचत...

परिपत्रक

महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ ये कलम १३६ नूसार जिल्हा-निरीपक भूमि अभिलेख कायलियांत प्राप्त होणा-या मोजणी अजकिमी कार्यवाही केली जाते.

अ] टिप्पणी

१. मोजणी करणेत आलेल्या सर्वेनंबरचे टिप्पणीये मापाप्रमाणे स्फेलाच्छ मध्ये सोडवून त्याचो स्फेली आकृती तयार करून त्याचे ट्रेसिंग करून मोजणी केलेल्या सर्वेनंबराची पडताळणी करणेत ऐऊ टिप्पण काढणीये आधारे अर्जदाराने हृद कायम करून मिळणेकामी अजति नमूद केलेल्या स. नं. / डि. नं. यो हृद कायम करून हृदी दाखविणेत येतात. व प्रकरण निकाली केले जाते.

२. काही वेळा अभिलेखांत मुळ टिप्पणी उपलब्ध होऊ गळत नाहीत. अशा वेळी सर्वेनंबरच्या वसलेवारावरून टिप्पण तयार करता येते.

३. वसलेवाराची उपलब्ध नसतील तर अभिलेखांत प्रतिबूषे असतात, त्यामध्ये सदर सर्वेनंबरची गांवनकाशाचे परिमाणांत आकृती जसते. त्या आधारेही हृदीच्या खाली दाखविता येतील.

४. तसेच मुळसर्वेनंबरेवेळी तयार करणेत आलेला गांवया सर नकाशा असतो व त्यावर गळु मारलेले असतात. त्या नकाशावरूनहो हृद दाखविता येते.

५. तसेच भूमापन पुस्तिकेतील प्रकरण ४ मधील मुद्ददा क्रमांक १४ मध्ये ग्राम नकाशाची भूमापन अभिलेख म्हणून उपचोरे करून त्यांत दिलेले सुचनांनूसार मोजणी केलेल्या सर्वेनंबरचे परिमाणांत ग्रामनकाशांतील सर्वेनंबरची आकृती तयार करून घेऊन त्याचे आधारे सर्वेनंबरच्या हृदी कायम करता येतील.

६. त्रिवारी सर्वेनंबरच्या चारही लगत सर्वेनंबरचे अभिलेखातील टिप्पणीये आधारेही चारही बाजू कायम करून त्रिवारी सर्वेनंबरची हृद कायम करता येते.

ब] फाळणी

१. अभिलेख कधांत "म" व "ब" अभिलेख उपलब्ध असतात. त्याचा शोध घेऊन "ब" प्रत गधवा पेगरस्केचये आधारे त्रिवारी द्वियाची हृद कायम करता येते.

२. तसेच मोजणी करणेये सर्वेनंबरचो यापूर्वी मोजणी झालेली असलेस "ब" अभिलेख उपलब्ध झालेलस त्याचा आधार घेऊ हृद कायम करता येईल.

३. गांवनकाशार लाठी यांना जिल्हा निरीक्षा भूमि अभिलेख कायलियाकडून नमूद नंबर १२ चरोबर फाळणी मोजणीये गटबुके पुरविबी आहेत. त्यावरूनही गोप देणार मोजणी कायमचो दुर्तीता भरता येते.

४. पाळणी मोजणीये वेळो यातेदारांना त्यां च्या सनदा दिल्या आहेत त्या त्यचिकडून प्राप्त करून वेळन त्या आधारेही मोजणी कामाची पूर्तता करता येईल.

५. एकत्रीकरण योजनेकामी तयार केलेले गटाचे नकाशावरुनही सदर हिचायांची हृदद काढ्यम करता येईल.

६. वरील पैफी कोणतेही अभिलेख उपलब्ध नसतील तर सर्वेनंबर मधील कबजे-दाराचि संमतीने सदर हिचायाची विविध व सर्वेही रेकॉर्ड्ही खेत्रानुसार नव्याने अभिलेखै करून वेळन मोजणी कामाची पूर्तता करता येईल.

त्सेय मडाराज्जू जमिन महसूल अधिनियम १९६६ ऐकलम १२४ व १३५ मधील तरतुदीनुसार सर्वेनंबर व पोटविभागाच्या हृददींबाबत कार्यवाही करता येईल.

वरीलप्रमाणे हृदद काढ्यम मोजणी कामी येणा-या अङ्गणीनुसार जिल्हा नियंत्रित झासी अभिलेख दांती मोजणी कामाची पूर्तता करणेही आहे.

राज्य दरिपत्रकाची तुम्ळावजावाऱ्यात त्वरीत होणेही आहे.

सही/- [जे. पी. डगे]

जमावंदी आपुक्त आणि संचालक,
झासी अभिलेख [म. राज्य.] पुणे

प्रत/- सर्व कायतिथ प्रभुव दांता माहोती व आवायक त्या कार्यवाहीस्तव अरेखित.

र/- सर्व उपसंचालक झासी अभिलेख सर्व नियंत्रण अधिकारी दांता माहिती व कार्यवाहीस्तव अरेखित.

" निर्गमित "

सही/- x x x

सहाय्यक जमावंदी आपुक्त
[झासीपन] पुणे

कृपया तात्काल
महत्वाचे
पत्र

क्र. सल. आर. ५२४/ती. आर. ३५२८/[२]
ल-३/१२
पुणे, दिनांक २८.९.१९६३

प्रति,

उपसंचालक भूमि अभिलेख [सर्व]

विषय :— भूसंपादन अधिकारीसाठ्याली जमिन संपादीत करताना भूमि अभिलेख विषयाच्युक्त मोजणी कामी होणाऱ्या विलंबाबाबत सर्वसंधारण घरी...

वरील विषयाचाबत जमाचंदी जायुक्त भाटवि संचालक भूमि अभिलेख पुणे याचे कार्यालयात दिन १८.९.६३ रोजी ऐवं उपसंचालक भूमि अभिलेख व उपायुक्त/ सहाय्यक आयुक्त [भूसंपादन] याचे संयुक्त केळीमध्ये सावळतार घरी करणेत आली. त्या घरेच्या अनुष्ठानाने खालील प्रमाणे सूचना देण्या येत नाही.

१] भूसंपादन संयुक्त मोजणी कामी सर्वसंबंधितांना एक महार्षी आगावू नोटीस देणेत यावी. त्यामध्ये विशेष भूसंपादन अधिकारी, जिल्हाअधिकारी नांगाडी नोटोसरीघी प्रत घावी.

२] संयुक्त मोजणीघे वेळी संपादन करावयाच्या जामिनी वरील झाडे, घरे, विहारी इत्यादींची मोजणी करणेत यावी.

३] संपादन संस्थेस त्याचे माणणीनुसार वेळीच सर्व नकाशे नियमानुसार फी घेऊ उपलब्ध करून घावेत.

४] जिल्हाअधिकारी/ विशेष भूसंपादन अधिकारी यांच्यून त्रूपा प्राप्त होताच संबंधीत प्रकरणांची संयुक्त मोजणीचे काम तातडीने पुढी करून घावेत.

५] उपसंचालक भूमि अभिलेख यानी उप आयुक्त, सहाय्यक आयुक्त, जिल्हाअधिकारी यांची संपर्क ताढून प्रकरणे निकाली निघतील अशी कायदार्ही करावी.

६] उपसंचालक भूमि अभिलेख नियंत्रण अधिकारी यांनी दरमहा संयुक्त मोजणी कामाची तपासणी करून तेते हैनंदिनीत नमूद करूनै.

७] सर्व शिलकी प्रकरणाबाबत तातडीने कायदार्ही करून घेवून विहित परिमाणानुसार काम केले जाईल याकडे कटावाने लक्ष घावे व विहोत परिमाणानुसार

२/-

काम साध्य केले बाबत्ये प्रमाणपत्र दरमहाये प्रगती अव्वाता सोबत सादर कराये।

स्थळप्रतीवर मा. ज. आ. पुणे
यांची स्वाक्षरी असे.

~~३-१३~~
जमाबंदी आयुक्त आणि संघालक
भूमि अभिलेख [म. रा.] पुणे यांचिकरिता

प्रत्य/- उप आयुक्त/ सहाय्यक आयुक्त भूसंपादन
पुणे/ मुंबई/ नाशिक/ अमरावती/ नागपूर/ औरंगाबाद
यांता माहिती व जरुर त्या कार्यवाहीताठी अग्रेषित.

२/- भूसंपादन संयुक्त मोजणी कामी आगावू सिमांकन करणेबाबत व मोजणी केवी सर्व संबंधितांना हजर राहणेबाबत आपले स्तरावरून सूचना देणेत पाव्यात.

स्थळप्रतीवर मा. ज. आ. पुणे
यांची स्वाक्षरी असे.

~~३-१३~~
जमाबंदी आयुक्त आणि संघालक
भूमि अभिलेख [म. रा.] पुणे यांचिकरिता

एम. व्ही. /२८०९

क्र. सं. आर. ११५३/सी.आर. ३६५२/ल३/८४
पुणे, दिनांक १०.६.१९६४

विषय : - शासकीय कर्मचा - याने खाजगी कामे
[मोजणीघरे] न करणेबाबत -

परिचय :

आमधेकडे अशी तळार आली आहे की, भूमि अभिलेख खात्यातील कर्मचारी जमिनीची अगर मिळकतीच्या मोजणीबाबतची खाजगी स्वस्वात कामे करतात. त्यासुदे शासकीय की गेल्या मोजणी करताना तळारी होऊ लागतात.

महाराष्ट्र नागरी तेवा [वर्तूक] नियम १९५९ मधील नियम ३ व १६ अन्वये शासकीय कर्मचा - याने तयोटी, कर्तव्य घरायणता, तसेच खाजगी व्यापार किंवा नोकरी घरे न करणेबाबत सुचना आहेत. त्यात अनुसन्धन अशा सुचना देणेत येत आहेत की,

भूकरमापकाने अगर परिरक्षण भूमापक तसेच अन्य कोणाही कर्मचा - याने खाजगी स्वस्वात मोजणी कामे करणेची नाहीत. अशा स्वस्वाच्या बाबी निर्दर्शनात आल्यात संबंधित कार्यालय प्रमुख/नियंत्रण अधिकारी/उपसंचालकभूमि अभिलेख यांनी संबंधितावर तात्काळ शिस्त-भंगाची कारवाई म.ना.से[शिस्त व अपिल] नियम १९५९ मधील कलम ८ प्रमाणे करणेत धावी. तदर वारिचकाची तमजं सर्व कर्मचा - यांना धावी.

तही / "[नन्द लाल]
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख [म. राज्य.] पुणे.

प्रत/- सर्व कार्यालयप्रमुख यांना माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाब अर्गेण्ठित.

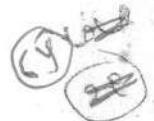
प्रत/- उपसंचालक भूमि अभिलेख [सर्व], शाचिकडेत माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाब सन्तीह अर्गेण्ठित.

प्रत/- सहाय्यक जमाबंदी आयुक्त [भूमापन/सर्वताधारण/एकत्रीकरण] यांना माहितीसाठी अर्गेण्ठीत.

प्रत/- जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख [म. राज्य.] पुणे कायरित्यातील सर्व कायरित्याधिकारी यांना माहितीसाठी अर्गेण्ठित.

" निर्गमित "

तहाय्यक जमाबंदी आयुक्त,
[भूमापन] पुणे.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन निर्णय क्र. मुमापन-१०८८/प्र. क्र. ५९६/ल०२९,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक : १५ जून, १९६५.

- शाया : १] शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. डीएफपी-१०७९/सीआर-५५८/जीडीएन-५,
दिनांक ३८ तार्फेबर, १९६५.
२] शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. ओसफएम-१०८८/प्र. क्र. ९८६/ई,
दिनांक २७. १०. १९६८.

शासन निर्णय :

भूमि अभिलेखा विभागांतर्गत भूमापनापोटी वसूल केलेल्या मोजणी
की परतावा मंजूर करणेबाबत शासन निर्णय, वित्त विभाग, दि. २८ तार्फेबर, १९६८ अन्वये
आदेशा प्राप्ति केले आहेत. त्यानुसार उपसंचालक भूमि अभिलेखा, यांना रु. ५००/- पर्यंत तसेच,
जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेखा यांना रु. १००/- पर्यंत मोजणी की परत करण्याचे अधिकार
दिले आहेत. त्यावेळी मोजणी की रु. ५०/- इतकी होती. दरम्यानच्या काळात सन १९८५
मध्ये मोजणी की रु. २५०/- ते ७५०/- इतकी झाली. तद्विनंतर त्यावर अधिभार ही लागू
केला आहे. याप्रमाणे मोजणी की वाढली, परंतु परतावा मंजूर करण्याचे अधिकारात
मात्र वाट झाली नाही. परिणामी, जनतेला तालुका/जिल्हा स्तरावर तिथल्या तिथी मोजणी
परतावा मिळणे अशक्य झाले. यामुळे मोजणी की परतावा मंजूरीचे अधिकारात सुधारणा
करणे आवश्यक झाले आहे. त्यादृष्टीने शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे -

२. वित्त विभागाने प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार शासन निर्णय,
महसूल व वन विभाग, दि. २८. १०. १९६८ अन्वये तत्कालीन तंत्रिका [महसूल] यांच्या अध्यक्षते-
खाली वित्तीय गाधिकाराचे विकेंद्रीकरण व प्रत्यायोगिन करण्याचे प्रयोगनातार्थी एक
उपसमिती गठीत करण्यात आली. सदर समितीची बैठक अप्पर मुळ्य तंत्रिका [महसूल]
यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. २४. ३. १९६५ रोजी झाली. बैठकीत ठरविल्या प्रमाणे शासन
निर्णय, वित्त विभाग, दि. २८. ९. १९६९ खालील मोजणी की परतावा मंजूरीचे अधिकारात
खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा निर्णय शासनाने घोतला आहे -

अ. क्र. अधिकाराचा वापर करण्यात
तक्षम असलेला प्राधिकारी.

सुधारित अधिकारी प्रत्येक
बाबतीत आर्थिक मर्यादा

१] तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेखा

[स्पृष्टी] रु. १०००/- पर्यंत

२] अधिकाराक भूमि अभिलेखा

रु. २०००/- पर्यंत

३] जिल्हा अधिकारी तथा उपसंचालक भूमि अभिलेखा

रु. ५०००/- पर्यंत

४] जमावंदी आयुक्त व संघालक भूमि अभिलेखा, पुणे

संपूर्ण अधिकार

३. या शासन निर्णयाचे तर्व संविधानी काटेकोरपणे पालन करावे.

४. हे आदेशा वित्त विभागाच्या सहमतीमें [अनीपचारिक संदर्भ, वि. क्र. २३८/प्रप, विनिमय, दि. २५ मे, १९६५] निर्मित करण्यात घेत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

र. द. मांडे

[र. द. मांडे]

अवर सचिव, महसूल व वन विभाग.

प्रति,

तर्व विभागीय आयुक्त,

✓ जमाबंदी आयुक्त व संघालक भूमि अभियेखा, पुणे,

सर्व जिल्हाधिकारी तथा उपसंघालक भूमि अभियेखा;

उपसंघालक भूमि अभियेखा, पुणे विभाग पुणे

तर्व अधिकारक भूमि अभियेखा,

तर्व तालुका निरीक्षक भूमि अभियेखा,

महालेखापाल, -१/१ [लेखा व अनुग्रहता], सुबई, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,

महालेखापाल-१/२ [लेखा परीक्षा], महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,

अधिकार व लेखा अधिकारी, मुंबई,

मुख्य लेखापरिषक ट्यॉनिक निधारी लेखा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,

तर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

वित्त विभाग [व्यय-१०] विनिमय शाखा,

श्वर सचिव, ई शाखा, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

ल-१ कार्यात्मक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३३० निवडनत्ती]

सार्वजनिक

विषय :- मौजूदी प्रकरणाचा निकालाच्या पद्धतीचा विवेत.

या 'विभागातील तालुका' निरीधक भूमि अभिलेख कायतिधारा वेळोवेळी
मेट दिली अंतता असे निर्दर्शनास आले की अर्जदाराचा रिहर्वीजीट फी भरप्याचाबत
जबाब घेवून न मोजता प्रकरणे निकाली घरून घेवून अर्जदार जेष्ठा रिहर्वीजीट फी घरून
नवीन वेगळा अर्ज देतो ज्ञेस्ता मूळ प्रकरणास नवीन मो, र. नै. देवून त्यामहांत नवीन
प्रकरणाची आवक दर्शाविली जाते. त्यामुळे एकच प्रकरणी अनेक वेळा रिहर्वीजीट फी घरून
घेतली जाते. त्यामुळे एकाच प्रकरणांची अनेक वेळा निकाली प झापक घरून प्रगती दिली
जाते. सबव आता खालील प्रमाणे सचना देण्यात येत आहे.

भारत-

२/- हेठुन कायम मोजपी प्रकरणी तालुका निरीधक भूमि आभिलेह / प्राप्त
यांचेकडून मोजपी प्रकरणी मोजपी तारिये आगावू नोटीशी न्हये कवाकी जावात. [विहीत
मुदतीची] बेष्टा अर्जदार यांचे स्वतःचे वैयक्तीक अडचणी मुळे मोजपीसाठी हजर राहाता
येत नसेन तरच त्या प्रकरणी द्युस्म. यांची त्या नेमत्या व्हारखंडी रोटी होती हप्तन
संबंधीत अर्जदार यांचेकडून मा. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भौमि आभिलेह [म. रा.] पुर्ण
यांचेकडील आदेश क्र. सं. आर. २३४ सं. आर. २०५३ ल-३/दि. १८. १०. १५ मधील आदेश
प्रमाणे परिवर्तीजीठ पी वसुल झारवी, मरंतु गिरव्हीजीठ पी वसुलीनंतर त्या प्रकरणीत नव्हावी
नपीन मो.र.न. न देता मळ मो.र.न. ना तला शहा ठेवून जोपर्यंत मोजपी जाती
"क" प्रतीक्षा निकाली उत्तर अर्जदार यांना देत नाही तो मर्याद प्रकरण निकाली धरण्याचे
नाही. थोडव्याप्त रोटी पी/हिव्हीजीठ पी अरल्या मुळे जुना मो.र.न. निकाली कोढून
नवीन मो.र.न. देण्याबी पद्धती यापुढे अमलात आपु नये या वारीची पैतरावृत्ती
झाल्यास संबंधीत कायलिय प्रमुख / म.स.व.छानवी लिपिक यानांमध्ये संवित्री जबाबदार धस
मुदील कार्यवाही केली जाव्हल याची नोंद घ्यावी.

३/- परस्त भूकरमापकास उंच पीक है मोजपी करने अड्डधर्प होता अतल्यनि
हातेदाराकड़न उस पीक परे तोड़ले नातर/लाल्हे नातर मोजपी कराती, वर्षित्वीनीट
पी भरखेस तथार आ है, असा जबाब नाँदांवतास परस्त सदरची मोजपी की अड्डधर्प ही
है, चाँप-चाँप और चाँप-चाँप नाही, तबव तापका ननरीधेक गरम अभिसेध पासी
करायेगी, मोजपी कर्मचर जोषकी फुफरपे देखाऊची आवित घ सदरची प्रवाल्प ही मोजपी होइ

११२८

पर्यंत व "क" प्रत देहीपर्यंत निकाली ठेवण्याची नाहीत. तसेच जेर ३ टक्कापिंडा जास्त प्रकरणात सर्हादे प्रकरणापैक खोटी फी वाबत अर्जदार यांचेकडून लिहून पेत असेल तरु अशा अर्जाची तालुका निरीधक भूमि अभिलेह / सहायक तालुका निरीधक भूमि अभिलेह यांनी अर्जदार यांस नोटीस देवून त्याच्या जबाब नोंदवून प्रकरणाची चोकशी करावी म भुक्त-माप हे दोषी आढळून अल्पाहा त्याची अतर्गत कायालियांत वदनी करावी व कायोत्तर मंजूरीहाळी त्याची प्रत माठपापी तसेच त्याचे उपर्युक्त निवासमय कारवाईचा पाही प्रस्ताप साहिर करावा. अधीधक भूमि अभिलेह यांनी ही खोटी फी चे प्रकरणाबाबत सतत शोदावा घेवून खोटी फी ची अप्पवृत्ती वाचार नाही याची दृष्टा घ्यावी.

४/- मा. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेह [म. रा] पुणे यांचेकडील परिषद्रक क्र. स्ल. आर. २२७/३०/ल-३/१२ दिन. ७. १२ अन्वये दिलेल्या सूचना प्रमाणे उपविभागाचे [पोहिलीमोजणीचे अर्ज त्वीकारताना सर्व लगत कबजेदार याचे पत्ते व मोजेह मोजणीची फी सहाय्यकारा] पेत महाराष्ट्र मा. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेह [म. रा] पुणे यांचेकडील परिषद्रक क्र. स्ल. आर. ११९३/सी. आर. ३३४८/ल-३ दिन. ६. ३. १२ प्रमाणे आकारफोड करणेस योग्य असाऱ्य प्रकरणासाठी स्वतंत्र नोंदवणीस घेवून त्वीकारण्याची आहेत. तसेच नगरपालिका इवीत शासनाकडील परिषद्रक नंबर स्ल. स. स. १०८०/३५८८४/स्ल-२ दि. शर्मे १९८९ प्रमाणे नगरपालिकेची परवानगी असेल शिवाय उपविभाग पाडणेस येपून नेहत अशा सूचना आहेत. मरील प्रमाणे नितीचे प्रकरणी कायवाही करता प्रमाणधृत धेत्रापेक्षा कमी धेत्र दिलाचे उपविभागाचे येत असेल तर अर्ज त्वीकाराले यापार नाहीत यांची दृष्टा मुख्यालय सहायक यांनी घ्यावी प्रमाणधृत धेत्रापेक्षा जास्त धेत्राचे हिस्याची पो. फि. मोजणी याहिपाटीप्रमाणे मोजणी क्लेली प्रकरणी पो. फि. दुर्दत्तीची नोंदवणीत येवून दुर्दत्तीची कायवाही क्षम्यानुसार पुर्ण करणेची आहे याबाबत कायलिय प्रमुळ यांची सर्वश्री जबकंततारी आहे.

५/- मा. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेह [म. रा] पुणे याचे कडील परिषद्रक क्र. स्ल. आर. ११८३/दि. ७. ३. ६८ अन्वये भूकरणापैक याची मार्गतिक तातातरी कमी १२ प्रकरणे ठरफल देण्यांत आनी आहे. परंतु त्यापेक्षा जास्तीत जास्त प्रकरणे नियंतारा करण्याबाबूवणी सूचना आहेत. तसेच सध्या तालुका पुनर्घेता गंती भू. मा. यांना फक्त तालुक्यातील महसूली गांवाचे तजा मूर्तीच मध्यांदिल फारती यारण्यांची जास्तापाने भूकरणापैक यांनी यापुढे दरमहा तरासरीकमीत कमी १५ प्रकरणे ठरफल देण्याची आहे. सदरची सर्व प्रकरणे मोजणी उंती अर्जदार यांना त्याच द्विवशी हंती या उपर्युक्त प्रकरणे याची अर्जदार यांची अभिलेह [हिस्तीजीव फी दी. फेर मोजणीची या व्यासारिक्त प्रकाटणे तातरीप साझ्यांमध्ये नाहीत] भू. मा. यांचे याकोचे फामासुके काही प्रकरणे फेर मोजणीस फी एट्रूत ती प्रकरणे त्या संबंधीत भू. मा. यांचेकडन पदरवेळेत क्षेत्र घासांने चाले

प्रकरणे ३ टक्कांच्या जास्त प्रकरणे निधार नाही. माकडे विशेष लक्ष पुरवांवे.
 ग्रासनुसारा प्रकरणास दुबार खर्च होणार नाही व भू.मा. यांचे चुकीचे काम केल्याने
 "क." प्रत प्रेष्यास झालेल्या विलंबास संबंधीतास जबाबदार धरून शिस्तंभैग कारवाई
 प्रस्ताव सादर करावा.

६/- हद कायम प्रकरणी भू.मा. हे मोजपी तारीख नेमुन जागेवर जाऊन
 मोजपी काम करतात परंतु अपुर्व आभिलेख अगर आभिलेख न काढता जागेवर गेल्याने त्याच
 दिवशी हदीच्या खुपा न दाखविता भू.मा. हे त्यांचे मजीनुस्म मनमानेल तेव्हा सरासरी
 ३ ते ६ मर्हवन्यांचे विलंबाने फेर नोंदी न्यो कळवून हदीच्या खुपा दाखवल्या जातात व
 शासनाचा दुबार खर्च होतो तरी पापुढे अशी प्रकरणी स्वरुचनि पुर्ण करणे बाबत स्पष्ट
 समज देण्या यावी व दरमहा ५ तारखेपर्यंत कायलियांत यी प्रकरण जमा होतील तीच प्रकरणे
 मोजपी पुर्ण म्हणून नियतकालित विवरण दर्शविष्येत याकीत [प्रगतीस] मोजपी होवून
 कायलियांनी कामावर १ महापेक्षा जास्त दिवस प्रलंबित प्रकरणे ठेवण्या भूकरमापक वरही
 कारवाई करणेत यावी.

७/- इकडील परिपत्रक क्र. भूमापन-२/परिनिरीक्षण प्रकरणे दि. २. ६. १५
 अंत्येत तसेच इकडील पत्र क्र. भूमापन-३/परिनिरीक्षण प्रकरणे/१५ नंदि. १२. १२. १५ अंत्येत
 मुख्यालय सहायक हे मोजपी प्रकरणांची पडताडणी करतानाहीत असे दिसून आले आहे. सबव
 परिनिरीक्षणात काही उपीवा अर्थवा विलंब आढळून आल्यास तालुका निरीक्षक भूमि
 आभिलेख / मुख्यालय सहायक यांने जबाबदार धरूपत येईल यांची नोंद घ्यावी. प्रत्येक
 प्रकरणी परिनिरीक्षण कामाचा विहीत नमुन्यात अहवाल छाननी लिपीक यांनी देण्याचा
 आहे. तसेच ता. नि. भू.अ. यांनी प्रत्येक महांचे प्रहिल्या आठवड्यांत सर्व भूकरमापक यांना
 नियमानुसार अनुक्रमने प्रकरणे सोजपीस द्विली जातील याची दधता घ्यावी.

सदर परिपत्रकाची अंगल घजावणी माहे १ मे १९९६ पासून होण्यांची
 आहे.

१६५३०१४४
 उपसंचालक, भूमि आभिलेख
 पुणे प्रदेश, पुणे.

प्रत: ग्रा. जमावंदी आयुक्त आफि संचालक, भूमि आभिलेख [म. रा.] पुणे यांचेकडे माहितीताठी
 सविनय सादर.

प्रत: सर्व उधीकृत भूमि आभिलेख यांचेकडे तात्काळ कार्यकाहीसाठी सल्लेह मंडळीष्यत.

प्रत: सर्व तसेच निरीक्षण निम आभिलेख नगर भूमापन भूदिकाली यांना माहितीताठी व
 राज्य न्यूनाचा तात्काळ कार्यकाहीसाठी रवाना.

श्री - मुर्ख संचालक
 महाराष्ट्र अधिकारी (म. रा.) पुणे
 सफलता दिनांक १५ जून १९७०
 अमांक ४८
 श्रापन १५६५९

महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६,
 कलम १०६ च्या शाक्तिप्रदानावाऱ्हात.....

महाराष्ट्र शातन,
 महसूल घटन विभाग,
 शातन शापन, क्र. डीओपी-१०९५ प्र. क्र. २७२/ज-१,
 मशीलय, मुंबई-४०० ०३२,
 दिनांक : १५ मे, १९७०.

वाचा : शातन शापन, महसूल व वन विभाग, क्र. यूएनएफ- १६७७/अ.र,
 दिनांक २५ मे, १९७०.

शापन :

शातन शापन, दि. २५ मे, १९७० [प्रत जोडली आणे] अन्वये राज्य
 शातनाने महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ मध्यांतरे कलम १०६ अन्वये जिल्हा
 अधिका-यांच्या शाक्ति अधिकार कूमी अभिलेखा, यांच्यापेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या
 अधिका-यांना प्रदान करण्याची परवानगी दिली आहे. तसेच, त्या अनुषांगाने
 तदर अधिनियमाच्या कलम ३३०-अ अन्वये जिल्हाअधिका-यांनी अधिसूचना पारीत
 रावी झांग तूहना दिल्या आहेत.

२. शातन शापन, दि. २५ मे, १९७० अन्वये महाराष्ट्र जमीन महसूल
 अधिनियम, १९६६ कलम १०६ नुसार जिल्हाअधिका-यांच्या शाक्ति अधिकार कूमी
 अभिलेखा, यांच्यापेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या अधिका-यांना प्रदान करण्याची दिलेली
 परवानगी या शापनान्वये रद्द करण्यात येत आहे. परिणामी, शातन शापन,
 दि. २५ मे, १९७० च्या अनुषांगाने जिल्हाअधिकारी यांनी महाराष्ट्र जमीन महसूल
 अधिनियम, १९६६ मध्यांतरे कलम ३३० अ अन्वये, पारित केलेल्या अधिसूचना रद्द
 कराव्यात व तसा अटवाल शातनास पाठवावा.

३. याबाबत शातन आता असे आदेश देत आहे की, तर्व जिल्हाअधिकारी
 यांनी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम १०६ अन्वये त्यांना
 प्रदान केलेल्या शाक्तीचा पूर्ववत वापर करावा. मात्र, जिल्ह्यात तदर लागाव्ये
 राववाच्या वार्यवाहीचा प्रस्ताव अधिकार कूमी अभिलेखा विभाग तधार लरतील
 हे त्यात जिल्हाअधिकारी यांची मान्यता दीतील. यानंतर अशा प्रदाणांनी केर-
 तपासणी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम २५७ प्रमाणे करण्याहे
 अधिकार उपसंचालक कूमी अभिलेखा, यांना राहाणार नाहीत. तदर आदेशाची
 मान्यतेवातणी या शातन शापनाच्या दिनांकापासून करण्यात वावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

अधिकारी अधिकारी कर्मांक संस्कृत योना देणे
क्रमांक/संस्कृत वही. सी. आर. ११०४/सर/१९९६,
पुणे, दिनांक:- १६ -११-१९९६.

(३५)

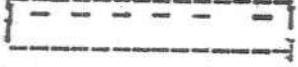
विषय- मोजणी आलेखावर दर्शविणा-या
वहिवाटीबाबतच्या टिपेबाबत---

परिपत्रक

महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ मधील कायदा कलम १३६ मधील तरतुदीनुसार अर्जदार यांचे अर्जविरुद्ध, जमिनीच्या गटनंबर, सर्वोनंबर अथवा त्यासधील पोटविभागाचे सिमांकनाकामी मोजणीचे काम तालुका निरीक्षक मूमि अभिलेख अथवा नगरभूमापन अधिकारी यांचे कार्यालयाकडील भूकरमापक किंवा परिरक्षण भूमापक यांचे-कडून करणेत येते.

तदरचे मोजणी काम करताना मोजणी आलेखावर अर्जदार यांची सध्याची वहिवाट अथवा जागेवर असणारा प्रत्यक्ष ताबा स्पष्टटपणे तुटक रेषेने दाखविण्याची तरतूद मॅन्युअल ऑफ लॅन्ड सर्वोर्डिंग मधीले प्रकरण आठ नियम तोन [सी] मध्ये नमूद करणेत आलेली आहे.

"The Wahiwat boundary or the actual possession on the spot as noticed at the time of measurement must be shown clearly by dotted lines."

परंतु, इकडील कार्यालयाचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, नगरभूमापन क्षेत्रातील अथवा ग्रेजमिनीची मोजणी इग्नेन्टर मोजणी शीटवर परिरक्षण भूमापक किंवा भूकरमापक समजूतीच्या टिपा लिहिताना खालीलप्रमाणे टिप नमूद करतात - टिप:- "याप्रमाणे अर्जदाराची वहिवाट असे".

यावर्त्त भूकरमापक/परिरक्षण भूमापक यांना वहिवाट दाखविणेचे अधिकार आहेत असा गैरसमज होतो. वात्तविक पाहाता तो अर्जदार/गैरअर्जदार यांनी, त्यांची दाखविलेली प्रचलीत वहिवाट असते.

तब्बल, याव्हारे सूचित करण्यांत येते की, वहिवाटीची हद्द दाखविणेचे अधिकार परिरक्षण भूमापक किंवा भूकरमापक यांना नाहीत. तरी, याकामी खालीलप्रमाणे टिप मोजणी शीटवर लिहिणेबाबत सूचना देणेत येत आहेत.

टप:- [- - - - -] " याप्रमाणे अर्जदार / लगत कबजेदार यांनी मोजणीचे
की दांखविलेली वहिवाट असे ". असे स्पष्टपणे नमूद करणेत यावे.

सदर आदेशाचो अंमलबजावणी त्वरीत होणेही आहे.

सही [लीना मेहेंदळे]
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख [म. राज्य] पुणे.

त/- उपसंचालक भूमि अभिलेख, पुणे/मुंबई/नाशिक/अमरावती/नागपूर/औरंगाबाद/
यांचेकडे पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

त/- अधिकार भूमि अभिलेख, [सर्व] / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख [सर्व]
नगरभूमापन अधिकारी [सर्व] यांचेकडे पुढील सत्वर कार्यवाहीसाठी.

त/- प्रायार्थ, भूमि अभिलेख प्रशिक्षण शाळा, औरंगाबाद यांचेकडे पुढील कार्यवाही-
साठी अग्रेषित.

" निःमित "

—१९७३-१२५७
जमाबंदी उप आयुक्त
[भूमापन] पुणे.

१०

क्र. सं. चही. सी. आर. ६१८/स२/१९९८
 जमा बंदी आसुक्त आणि संचालक, भूमि
 अभिषेख [म. राज्य.] याचे कार्यालय
 पुणे दिनांक २० AUG १९९८

विषय: जीर्ण व फटक्या भूमि अभिषेखाचे पुनर्लेखन

परिपत्रक:

जीर्ण झालेल्या व फटक्या अवस्थेत असलेल्या भूमि अभिषेखाचे पुनर्लेखन करण्याताठी सन १९९८-९९ मध्ये मोहीम सुरु करण्यात आली आहे. त्या बाबतच्या काही सुचना इकडील पत्र क्र. सं. चही. सी. आर. ६१८/ स-२/८८, दिनांक ५.५.९८ नुसार देण्यात आलेल्या आहेत.

या कामासाठी कामाचे स्वरम पाहून किती कर्मचा-यांच्या सेवा व वापराव्यात हे त्या त्या जिल्ह्यातील अधिक्षक भूमि अभिषेख यांनी ठरविलेले आहे. अधिक्षक भूमि अभिषेख यांनी प्रथमतः जिल्ह्यातील टिप्पण व फाळाच्या पुनर्लेखन कामाचा जागवा घेऊन ज्या जिल्ह्यात १० पेक्षा कमी तालुके आहेत आणा जिल्ह्यात मार्ग ११ अखेर व ज्या जिल्ह्यात १० पेक्षा जास्त तालुके आहेत आणा जिल्ह्यात डिसेंबर ११ अखेर पर्यंत पुनर्लेखन करावयाच्या टिप्पण व फाळाची / गटबुक अभिषेखाचे पुनर्लेखनाचे काम पूर्ण होईल आणा दृष्टीने कालबद्ध कार्यक्रम त्यार करने घेऊन तो दिनांक ३१.८.९८ इकडे सादर करावा.

पुनर्लेखनाचे काम करताना कौणत्या काबी विद्यारात द्याव्यात या बाबत खालीलप्रमाणे सुचना देणेत येत आहेत.

[१] पुनर्लेखन करतेवेळी ज्या गांवचे मोजगी अर्ज जास्त प्रमाणात प्राप्त होतात तसेच जी गावे शहराच्या झालर कक्षेत येतात आणि ज्या गावांचे अभिषेख इत्यंत जीर्ण व फटक्या अवस्थेत आहे अशीच गावे प्रथम प्राधान्याने निवडावयाची आहेत.

[२] टिप्पण पुनर्लेखनाचे काम सर्व प्रथम हाती घेण्यात यावे. ज्या गांवचे टिप्पण पुनर्लेखनाचे काम सुरु करणेत आले जाहे त्याचे गांवच्या फाळाची / गटबुक अभिषेखाचे पुनर्लेखनाचे काम हस्तल हाती घेण्ये आहे.

[३] गांव हाती घेतलेनंतर ज्या स. न. ची टिप्पणे उपलब्ध नाहीत ती कच्या नकाशा, वसलेवार, देशबुक या अभिषेखावरनु पुन्हा नव्याने त्यार

[Reconstruction] करने द्यावीत ऐपो करने त्या गावांतील सर्व स. न. ची.

टिप्पणे उपलब्ध होतील. स. नं. यां मूळ टिप्पणे प्लास्टिक पिश्चात ठेवून काढम स्वरूपी पुस्तके बाईंडींग करने घ्यावीत.

[३] पुनर्लिखित टिप्पणामध्ये मूळ माषे काळ्या शाईने व त्याची दशान रमातीरीत माषे त्याखाली तांबड्या शाईने ठळक अक्षराने कसात नमूद करावीत. तदरची दोन्ही माषे इतर कर्म्या-यांना सुलभरित्या व सहजपणे वाचता येतील अशा सुंपष्ट अक्षरात अतावीत.

[४] पुनर्लिखित टिप्पण वसलेवार, देश व मोजांची बुका मध्ये मोडी/उर्दू मजकूराचे देवनागरी लिपीत अहुक भाषातीर करने ते मोडी/उर्दू जाणारा कडून तपासून घ्यावे.

[५] ज्या गावांत वाडी विभाजन झाले आहे त्या विभाजनाच्या नेत्र घ्यां गावांच्या नांवाचा स्पष्ट उल्लेख पुनर्लिखीत स. नं. ये टिप्पणावर नमूद करावा. तेच वाडी विभाजनानुसार ज्या स. नं. ला नविन स. नं. देणेत आलेला आहे त्या नविन स. नं. या उल्लेख तांबड्या शाईने व जुन्या स. नं. या उल्लेख काळ्या शाईने पुनर्लिखीत स. नं. ये पानावर स्पष्टपणे नमूद करावा.

[६] फाळ्यी/ गटबुकाचे पुनर्लेखन करताना प्रथमत: त्या गावांतील कोण-कोणत्या स. नं. मध्ये किती हिस्से पडलेले आहेत, त्याची आकारबंद, आकारफोड, गुणकार बुक इत्यादीवरच खात्री करने स्केप्यादी करावी. ज्या स. नं./ हिस्सा नंबरची फाळ्यी/ गटबुके व्यवस्थित आहेत त्या व्यतिरिक्त जीर्ण व परटव्या फाळ्यी/गटबुके अभिनेखाचे पुनर्लेखन करावे. ज्या स. नं. यां/ हिस्सा नंबरची फाळ्यी/ गटबुक अभिनेखात उपलब्ध नाहीत आा. क. नं. / हिस्सा नंबरचे फाळ्यी/ गटबुके तलाठ्याकडून प्राप्त करने नाहीत आा. क. नं. / हिस्सा नंबरचे फाळ्यी/ गटबुक अभिनेखात उपलब्ध होत नाहीत अशा स. नं./ क्षियाची यादी बद्दल यादी-गटबुक अजिबातच उपलब्ध होत नाहीत अशा स. नं./ हिस्सा निरीक्षक भूमि अभिनेख यांनी अधिक्षम भूमि अभिनेख यांचे मीर्गदर्शनाखाली पाठवावा. अधिक्षम भूमि अभिनेख, यांनी उपसंचालक भूमि अभिनेख यांचे मीर्गदर्शनाखाली पोट हिस्सा मोजांकामी नियमानुसार पुढील कार्यवाही करावी. पुनर्लेखन केलेली व मूळ काळ्या/ गटबुक धारीका व्यवस्थित बांधांची वरन अभिनेख गृहीत ठेवावी.

[७] वरील टिप्पण, फाळ्यी/गटबुके या अभिनेखाचे पुनर्लेखन झालेनेतर वसलेवार, प्रतिबुके, फ्रेश्युके व मोजांची बुकाचे पुनर्लेखनाचे काम दरमि हाती घ्यावे.

[३]

४. पुनर्लेखनाचे काम पूर्वी इलेनंतर पुनर्लिखित अभिभेदाची नोंद संबंधित गांवच्या फेरिस्त मध्ये घेणेस्थी कार्यवाही करावी.

५. पाळ्याची / गटबुक अभिभेद पुनर्लिखित करणेताठी ड्रॉइंग शीट्स यी जावशयकता भासणार आहे. प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद याचे कार्यालयात अभिभेदाची कामाकरिता शासन मक्कूल व वन विभागाकडील निर्णय क्र.आस्थापना-१०२३/प.क्र. ११/ल-१, दिनांक १८.८.१९६४ अन्वये दरमहा ५००/- पांचवा रम्यांचा "स्थापी अग्रिम" मंजूर केलेला आहे. या अग्रिमाचे निधीतून ड्रॉइंग शीट्स प्ला स्टिक पिशव्या खोदी करणेत याव्यात. ड्रॉइंग शीट्ये किंमतीमध्ये एक सूत्राता असावी यासाठी अधिक भूमि अभिभेद शुल्क यांनी ड्रॉइंग शीट्ये दर मागवून घेऊन ड्रॉइंग शीट खोदी करण्याबाबतच्या सुचना तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद यांना याव्यात. खोदी करताना शासनाचे प्रचलित आदेशाची पालन व्हावी. त्यावृमाणे वर्णात खार्डकरिता यो विस्तीर्ण मर्यादा आदेतत्या वित्तीय म्हादित्य खर्च होईल याबाबत तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद यांना स्पष्ट सुचना याव्यात शिवाय स्क महाराये कालावधीत प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद यांना किंती ड्रॉइंग शीट लागतील याचा जागवा घेऊन उपसंचालक भूमि अभिभेद यांनी त्याचे विभागात स्कूण किंती ड्रॉइंग शीट लागतील त्याची निश्चिती करन विशेष मागणी संचालक, लेखन सामग्री याचिकडे १ महारात पाठवावी. या व्यतिरेकत कार्यालय प्रमुख यांनी त्याचे वार्षिक मागणी पत्रात पुरेशा स्रमाणात ड्रॉइंग शीट्यो. मागणी करावी व उपसंचालक भूमि अभिभेद यांनी त्या वस्तुया पुरेशा स्रमाणात पुरवठा करणेला मी त्याचे स्थावरम ततत पाठ-पुरावा करावा व मागणी मंजूर करन घेणेबाबत कार्यवाही करावी.

६. पुनर्लिखित होणा-या भूमि अभिभेदाची तपासणी कार्यालयातील फक्त पर्यवेक्षीय कर्म्मा-यांनी / अधिका-यांनीय करणेस्थी आहे. त्यासाठी कार्यालयातील निमता नदार, सहाय्यक तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद, सुख्यालय सहाय्यक, तालुका निरीक्षक भूमि अभिभेद, यांनी प्रत्येक गांवच्या अनुक्रमे ५०%, ३० %, १० % व १० % या प्रमाणे अद्युक तपासणी करणेस्थी आहे व तपासणीचे नंबर संबंधित अभिभेदाच्या बुकाच्या ऐप्टची २ पाने सौडून त्या पूवीच्या पानावर नमूद करन त्याखाली दिनांकित स्वाक्षरी, नाव व पदनाम नमूद करावे.

७. उपसंचालक भूमि अभिभेद तसेच अधिक भूमि अभिभेद यांनी त्याच्या तालुक्याचे दौऱ्याचेवेळी इतर कामाचे तपासणी बरोबर पुनर्लिखित अभिभेदाची दर दिवशी अनुक्रमे १० व १५ पानाची तपासणी करावी व तपासणी मध्ये शक्य तो

वरील तर्व प्रकारच्या पुनर्लिखित अभिभावाच्या समावेश असावा. तदर अधिकार्यांनी देखील त्याचे तपासणीचे भेरे उपरोक्त परिच्छेद ६ मध्ये नमूद केल्यानुसार ठेवावेत.

जमाबंदी आयुक्त कार्यालयातील जमाबंदी उप आयुक्त तसेच कार्यालय अधिकार्य हे तालुका निरीक्षक भूमि अभिभाव, कार्यालयाचे निरीक्षण करीत असतांत अशावेळी त्यांनी देखिल पुनर्लिखित अभिभावाच्यी तपासणी करावी व त्यांनी त्याचे तपासणीचे भेरे उपरोक्त परिच्छेद ६ मध्ये नमूद केल्यानुसार ठेवावेत.

८. "उपसंचालक भूमि अभिभाव / अधिकार्य भूमि अभिभाव, पांनी त्यांच्या दरमहाच्या सभेत या कामाचा सविस्तर आलावा घ्यावा व मासिक प्रगती जहवाल इकडील कार्यालयाच्या मासिक सभेबद्दी सादर करावा.

स्वाक्षरी/- [अमिता अ चंद्र]
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिभाव, महाराष्ट्र राज्य.

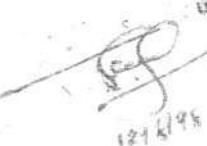
प्रत/- आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी रवाना--

- १] उपसंचालक भूमि अभिभाव तर्व / जमाबंदी उप आयुक्त [तर्व]
- २] अधिकार्य भूमि अभिभाव [तर्व] / प्राचार्य, भूमि अभिभाव प्रशिक्षण शाळा, औरंगाबाद.
- ३] तालुका निरीक्षक भूमि अभिभाव [तर्व] / कार्यालय अधिकार्य [तर्व] जमाबंदी आयुक्त, कार्यालय, पुणे.

" निर्गमित "

जमाबंदी उप आयुक्त,
ना. भू.] पुणे

१२.५.१९९८

क्रमांक/स्तंष्ठीतीआर १९५६/मोजणी नकाशा,
मापे दाखल/स-२/१९९८.

जमाबदी आयुक्त आणि संघालक मुमिअभिलेख
[म. राज्य] याचे कार्यालय,

पुणे, दिनांक:- ११ -११-१९९८.

16 NOV 1998

विषय- मोजणी नकाशामध्ये मापे घालून मोजणी
नकाशा प्रती पुरविणेबाबत ...

परिपत्रक :

मुमिअभिलेख छात्यासार्पत महाराष्ट्र जमीन, महसूल संहिता
१९६६ वे कलम १३६ अन्वये मिळकत धारकाची अर्जदाराने हृददकायम मोजणी
काम केले जाते. मोजणी अती संबंधानीत धारकाना अर्जदाराना मोजणी
नकाशाच्या "क" प्रती पुरविल्या जातात. अर्जदाराना पुरविण्यात येत असलेल्या
मोजणी नकाशाच्या प्रतीमध्ये जागेवर प्रत्यक्ष मोजणीची घेण्यात आलेल्या
अगर अभिलेखाप्रमाणे [स्केली मापे] परिमितीय मोजणीची बांधाकाढे
साठारणात: कथा नमूद/ दर्शविली ज्ञात नाहीत. फक्त ताच्याप्रमाणे हृददी
अभिलेखाप्रमाणे हृददी व मोजणीचे परिमाण व टिक्का नमूद करण नकाशाच्या
प्रती अर्जदाराना पुरविल्या जातात.

२. जमाबदी आयुक्त कार्यालियाळील परिपत्रक क्र. स. ठही. ५४५,
दि. ७ मे १९५६ रुसार नगर भूमापन क्षेत्रातील मिळकतीची हृदद कायम प्रकरणात
मोजणीची घेण्यात आलेल्या प्रत्यक्ष मापातह नकाशाची प्रमाणित प्रत पुर-
विण्यात यावी. मात्र प्रत्यक्ष जागेवरील मापे व अभिलेखातील मिळकतीची स्केला-
प्रमाणे घेणारी मापे यांत तपावती येत असल्यात, अशा प्रकरणात आवश्यक तो
प्रस्ताव अधिकारक मुमिअभिलेख यांना सादर करने वाच्ची मंजूर आदेशारुसार
दूरस्ती नकाशा प्रती मापातहीत पुरविण्यात याच्यात अशा सूचना देण्यात
आलेल्या आहेत. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ वे कायदा
कलम ३३[मुमिअभिलेखाचे प्रतीचे निरीक्षण, इग्रेड व पुरवठा या संबंधाची
नियम १९७०] नियम १२ अनुसूची "अ" अनुक्रम नंबर ८ मध्ये नमूद केलेनुसार मुमापन
क्रमांकाच्या किंवा मुमापळन क्रमांकाच्या पोटविभागाच्या कोणत्याही नकाशाच्या
कोणत्याही प्रवाणित प्रतीवर परिमितीय मोजणीचे थाप दर्शविणेकरिता

[२]

[रुप] भूमापन क्रमांक मिंगा पौटविभाग मोजणीधेवेडी अर्ज करण्यात आल्यात ०.५० फैले [दोन] त्यानंतर क्रोधात्याही वेडी अर्ज करने नकला मागणी अर्ज केल्यात १.०० रु. फी झाकारणी करने प्रमाणित प्रती पुर विण्यात याव्यात असा तपशील नमूद आहे.

३. मोजणी नकाशाच्या प्रतीवर मापे दाढाल करने अर्जदाराना मोजणी नकाशाच्या प्रती पुर विण्यात याव्या अशी सर्व-तात्त्वारण जनतेची मागणी आहे. ती वियारात घेणुन मोजणी नकाशाच्या वर मापे घालून नकाशा प्रती पुर विण्याबाबत / कार्यपददती बाबत छालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

[१] नगर भूमापन/गांवठाणा भूमापन क्षेत्रातील मिळकतीचे हृदद कायम मोजणी-ताठी अर्ज प्राप्त आल्यात अशा मिळकतीची मोजणी करताना जागेवरील प्रत्यक्ष ता व्याप्रमाणे संबंधात मिळकतीची बांधाथीके दैवून ती मोजणी नकाशातदाढाल करावीत. तसेच तंदर मिळकतीची मोजणी नकाशाच्या वर माजी/ हृदद बस विलेनंतर माजी प्रमाणे मापे हो. मोजणी नकाशात ती दाढाल करावीत व त्याचा तपशील [टिपेम्हये नमूद करण्यात यावा] जागेवरील प्रत्यक्ष मापे जाणि माजी/ हृदद प्रमाणेची मापे ही मिळेणुव्हेते असल्यात संबंधात अर्जदाराना मापातहीत नकाशा प्रत पुर विण्यात यावी. मात्र प्रत्यक्ष देतलेली मापे व माजी अभिनेहोप्रमाणेची मापे यात तपावत येत असल्यात अगर दिसून आल्यात प्रत्युत प्रकरणात या कार्यालयांकील दि. ७ मे १९५६ दे परिषङ्गात दिलेल्या सूचना प्रमाणे अरुक कार्यवाहीकरण्यात यावी.

[२] गांवठाणा भूमापन/नगर भूमापन झालेल्यां कायदा क्रम १२२ दे परिसिंहेतील शैती मिळकतीचे अकृतिक छारणा करिता. वांपरादे परवानगी आदेश महसूल विभाग क्षून प्राप्त झालेनंतर त्या मिळकतीचे मोजणीका मी देडातील मंजूर रेहाऱ्याकना प्रमाणे / जागेवरील सिभाऱ्याकना प्रमाणे मापाची छात्री करने दैवून मोजणी नकाशात परि मितीय मापे दाढाल करने त्याची प्रत ही मापातहीत संबंधात अर्जदाराना पुर विण्यात यावी. मंजूर लै-आउट व प्रत्यक्ष जागेवरील मापे ही तपावतीत असल्यात त्याबाबत्या प्रत्याव संबंधातोक्हे सादर करावा. व अंतिम सुंजुरी प्राप्त झालेनंतर नकाशाची प्रमाणित प्रत संबंधातीना मापातहीत पुरे विण्यात यावी.

[३]

[३] महाराष्ट्र जमीन मध्यसूल संदिता १९६६ का. क ८५, ८७ अन्वये पोटवि भाग समिलीकरणां कामी आदेश प्राप्त झालेनंतर प्रत्युत प्रकरणात देणारील प्रत्येक पोटवि भागाची परि मितीय मापे दाखाल करने मापातह नकाशाच्य प्रमाणित प्रती पुरविण्यात यावथा.

[४] ताटारी, तातडी व अतितातडीचे नगर भूमा पनदेशातील मिळकरीचे मोजणी-तांठी अर्ज प्राप्त झालेनंतर मोजणी पी वसूल करतानाच महाराष्ट्र जमीन मध्यसूल संदिता १९६६ ये का. क ३२ नियम १९७० ये नियम १२ अनुभूयी अ मध्यारील सूखनाप्रमाणे मापातहीत मोजणी नकाशा प्रत पुरविण्ये कामी एक मिळकरीत/हिस्ता/प्लॉट्सांठी आकारणी करणोची फी. रु. ०. ५० ऐसे या प्रमाणे घेवऱ्या मिळकरी आहेत. त्याप्रमाणे मोजणी की वैसूली सोबत्य वसूल करण्यात यावी. माप पुरविणोतांठी वेगऱ्यी अर्ज स्वीकारणोची गरज नाही. मोजणीतांठी अर्ज मापातहीत मोजणी नकाशा-तांठी आहे सम्भूल्य नक्का पुरविणोद्देशी व पी वसूल करणोची आहे.

४. वरील सूखनाची काटेकोरपणे धालन केले जाह्वल याची प्रत्येक कार्यालय प्रमुखा यांनी दक्षता घेवून कार्यवाही अपूक करावी.

स्वाक्षरी [अभिता भ घंड]
जमाबंदी आयुक्ताचा मिळ संचालक
भूमि अभिनेता .

आवश्यक त्या कार्यवाहीतांठी—

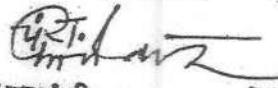
प्रत/- जमाबंदी उप आयुक्त [सर्व] / उपसंचालक भूमि अभिनेता [सर्व]
प्रत/- अधिकारक भूमि अभिनेता [सर्व] प्राचार्य, भूमि अभिनेता प्रशिक्षण शास्त्र,
जौरंगाबाद.

प्रत/- तालुका निरीक्षक भूमि अभिनेता [सर्व].

प्रत/- नगर भूमा पन अधिकारी [सर्व]

प्रत/- कार्यालय अधिकारक, जमाबंदी आयुक्त कार्यालय [सर्व]

"निर्गमित "

जमाबंदी उप आयुक्त १९७७) E.L.

[नागरी भूमा पन] पुणे.

११३

क्रमांक : एस.व्ही. री.आर.१६४/ना.भू.५/९८
 जमाबंदी आयुक्त माणि संचालक, भूमि
 अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, योने कार्यालय.
 पुणे, दिनांक : ४ / १३९९

विषय :- मिळकत पत्रिकांचे उतारे देताना जमीन अकृषिक प्रत जनाकडे वर्ग झालेल्या
 मिळकर्तीची मोजणी न झाल्याने मिळकत पत्रिकेवर वावदावे शोन्याबाबत.

परिपत्रक

नगर भूमापन क्षेत्रात (City Surveyed Areas) म्हणजे महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम १२६ अन्वये नगर भूमापन (City Survey) झाल्यानंतर “ लमत्ता कार्ड ” (Property Card) तयार करण्यात येऊन शेत जमिनीची नोंद “ शेती ” असे लिहून क्षेत्र : दूद करण्यात आलेले असते. जमीन विविध प्रयोजनासाठी अकृषिक झाल्यानंतर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अकृषिक आदेशा आणे धारकांकडून मोजणी फी वसूल करून, क्षेत्राची खात्री करून त्याचा अंमल “ मालमत्ता कार्डवर ” (property card) घेणेचा असतो.

२. बहुमंस्य मिळकर्ती अकृषिक झालेल्या असून, शेती नमूद असले या “ मालमत्ता कार्डवर ” (property Card) धारकाने बिनशेती आदेशाप्रमाणे मोजणी फी भरलेली नसल्याने, क्षेत्राची खात्री करून, त्याचा अंमल झालेला नाही. त्याचबरोबर त्या अनुंवंगाने अधिकार अभिलेखही कार्यवाही होणेचा ललक राहिलेला आहे.

३. सबव आता असे ठरवले आहे की, जे अकृषिक मिळकर्तीचे क्षेत्र मध्ये यांनी नंतर कायम करण्यात आलेले नाही त्या मिळकर्ती बाबत मालमत्ता कार्डवर (Property Card),

“ जमीन अकृषिकांकडे (Non-Agricultural) वर्ग झालेली पसून, त्याची मोजणी करून घेण्यात आलेली नाही. ”

असा शेरा ठेवण्यात यावा व शेन्यासह मिळकत पत्रिकांचे उतारे जनतेस देणेत यावेत. मोजणी नंतर असा शेरा कमी करून मोजणीअंती क्षेत्र कायम केल्याचा शेरा मिळकत पत्रिकेवर ठेवण्यात यावा.

४. वरील वाव महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम १२६ अन्वये नगर भूमापन झालेल्या क्षेत्रात जी जमीन अकृषिक होऊनही, जमिनीची मोजणी फी न भरल्याने अंतिं क्षेत्र (Final Area) कायम न झालेल्या महाराष्ट्रातील सर्व जमिनीस लागू करण्यात येत आहे.

३३३/८८३

(अमिताभ चंद्र)
 / जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
 भूमि अभिलेख.

प्रतः -

- १) उपसंचालक भूमि अभिलेख, पुणे/मुंबई/नाशिक/औरंगाबाद/अरंडवती/नागपूर यांचेकडे माहिती व पुढील आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव. / जमाबंदी उप आयुक्त (सर्व).
- २) जिल्हाधिकारी (सर्व) यांचेकडे माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाही तव.
- ३) अधिकारी भूमि अभिलेख (सर्व) यांचेकडे माहिती व आवश्यक कार्यवाहीस्तव.
- ४) तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) / नगर भूमापन अ.वकारी (सर्व) यांचेकडे माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव.
- ५) कार्यालय अधिकारी (सर्व), जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे माहितीस्तव.

ल ३

विषय:- ईदव कायम मोजणी का माचे पद्धतीबाबत ...

परिप्रेक्ष :

इकठ्ठील आदेश क्र. सं. आर. २३७/तीजार ३९२६ /मु-३/११,
दिनांक. प. २. १९ अन्वये सुधारटीत मोजणी परी वे आदेश काळ्यात आते
आहेत. त्यात अनुसरच मोजणी कामाचे पद्धतीसंबंधी टप्पटीकरणात्मक
बाबीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत,

२.१ सदरचे दि. ४.३.१९ वे आदेशात मोजणी आलेहाची
"क" प्रत सुख्यात्य तंहाय्यक/शिरस्तेदार याचे तंहीने देण्यात यावी,
अते नमूद केलेले आहे. भूजमापकाने केलेल्या मोजणी कामाची तांत्रिक
बाबीची लायलिहात पडताळ्याची सुख्यात्य तंहाय्यक/शिरस्तेदार याची
करणेशी जलून, त्याचुसार "अ" आलेला प "क" प्रतीवर तही त्यानीच
करणेशी आहे. मोजणी कामाचे तांत्रिक बाबीच्या पडताळ्यात सुख्यात्य
तंहाय्यक/शिरस्तेदार हेच जबाबदार राहातील.

२.२ तालुका निरीक्षक भूमि अफिलेल/नगर भूमापन अधिकारी
यांनी मोजणी अर्जाकामी नियमानुसार कार्यवाही झाली लिंगा क्षे, ततेच
मुव भूमि अभियाची गाठारे टिप्पणी/फळी बसवून हृददी दाढा वित्या
लिंगा क्षे याची छात्री कल्प, नंतरच त्यांनी जमीन धारकाचे मोजणी
अर्जावर कार्यवाही झाल्याचे व नकाशा "क" प्रत जोडल्या बदलले अर्जदाराना
पाठविणोच्या पत्रावर सही करावी. तालुका निरीक्षक भूमि अफिलेल/
नगर भूमापन अधिकारी यांनी वरीलप्रमाणे देणोचे पत्राचा नमूना तोबत
जोडला आहे.

२.३. तालुका निरीक्षक भूमि अफिलेल / नगर भूमापन अधिकारी
यांनी भूजमापक/परिस्थाण भूमापक यांनी केलेल्या मोजणी कामापेकी दरम्हा
कमीत कमी पांच मोजणी कामाची जागेवर तपासणी करणेशी आहे. मात्र
यात निमताना मोजणी अर्जाचा तमावेश असणार नाही. निमताना मीजणी
अर्जाकामी स्वतंत्र नोंदवणी ठेवून निमताना मोजणी अर्जाकामी वैवेदेनी
कार्यवाही करणेशी आहे.

३.१ दिनांक ४.३.१९ वे आदेशातील प्ररिच्छेद २.१. मध्ये
अर्जदार यांनी मोजणी अर्जातीवत जोडलेल्या अधिकार अभियांगमाणे

"भूमि अभिलेख" नसल्यास, मव्याने मोजणी घ घरब्बीवारता करणेका मी कशी पनि आकारावी हे घिशद केलेले आहे. तथापि, मुऱ्बङ्गया जमीनीये तुकडे पाडण्यासाठे प्रतिबंध करणे घ त्याचे रक्कीकरण करणेवावतचा अधिनियम १९४४ मधील कलम ८ अन्वये स्थानिक क्षेत्रातील जमीनीये तुकडे पाडण्यासाठे प्रतिबंध केला असून कलम ८-३ मध्ये नमीन तुकडा होणार नाही अशा त-हेने घाटप करणेवी तरतुद केली आहे. लब्ब, नव्याने पोटाविस्ता मोजणी करताना [नगरपालिका, महानगर-पालिका क्षेत्र घ लगत्ये ३ किमीठिर परिसर घगडून ज्ञानाविद्यावी परिस्थितीत प्रसाणात क्षेत्रापेक्षा कमी क्षेत्राचे हिस्ते मोजण्यात येवू नये. प्रसाणात क्षेत्रावावतचा तपशील महाराष्ट्र शासनाने तन १९८२ जाली "जमीन एकीकरण योजना संवैधिते पृष्ठक "प्रतिबंध केले आहे, ज्यात राज्यातल्या निरनिरनव्या ठिकाणव्या कमीत-कसी किती क्षेत्र असावे त्याचा उल्लेख केला आहे.

३.३ नगरपालिका/महानगरपालिका हदद घ हददीलगतचा ३ किलो-मीठरच्या परिसरातील क्षेत्रांना जमीन एकीकरण कायद्याच्या तरतुदी लागू होत नाहीत. परंतु, शासनाकडील महसूल घ पन घिमागाकडील क्र. र.ल.र.स. १०८०/२३१९५/ल-२, दि. २३.५. १९८१ अन्वये, नगरपालिका/महानगरपालिका क्षेत्रात पोट-घारांग, मोजणीकामी संवैधित नगरपालिका/महानगरपालिका पाचि ना-हरकत घारांग घेणन नंतरच 'नमीन पोटघिमागणी मोजणी, करावी, अग्रे सूचना दिलेल्या आहेत.] तसी, त्यानुसार नगरपालिका/महानगरपालिकाकडील पोटघिमागणी ३ किलो-मीठर नकारात नंतरच पोटघिमाग मोजणीची कार्यवाही करावी.

४. इकडील आदेश क्र. र.ल.आ.र. २३७/ती.आ.र. २०८३/११-३/११, दि. १९.६.१९८१ अन्वये प्रत्येक मोजणी अजकामी जादा ५० रुपये मोजणी घी घेण्यात पावी असे आदेश दिले होते. आता दि. ४.८.८९ वे तुधारीत मोजणी पनि वे आदेश काढण्यात आले असल्याने दि. १५.२.१९४४सान प्राप्त अजकामी जादा रु. ५०/- घेण्ये नाहीत.

स्वाक्षरी / [अभिलेख चैद्र]

जमावंदी असुक्त आणि तंचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र दाज्य,

प्रत/- सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना माहितीती अप्रेषित.

प्रत/- सर्व अधिकारी भूमि अभिलेख यांना माहिती व कार्यवाहीताठी अप्रेषित.

५. सर्व अधिनस्त कायर्तियास देखिया प्रतीक्षा.

प्रत/- सर्व तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/ नगरमुमायन अधिकारी यांना माहिती घ सत्वर कार्यवाहीतवे अप्रेषित.

"-निं मि त -"

(र. र. काणेकर) २०३१८

जमावंदी उप असुक्त [भूमायन]

पुणे

सुलिल

मालवा निवास
क्रमांक/पल.आर.२३७/सीआर-२२५/भू-१/५०९९
जनसंघी आयुता आणि सेवालय
भूमि अभिलेख (म.राज्य) दाचे कार्यालय,
नवीन प्रशासकीय इमारत, २ रा मजला,
पुणे, दिनांक २-०१/०१/२०००.

११४

विषय:- हृद कायम मोजणीवरील तांगरी कमी होण्याषेदृष्टीने करायवाची उपाय योजना.

परिपत्रक

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन कार्यालयाकडून अर्जावरुन हृद कायम मोजणीचे काम केले जाते. असे दिसून आले की, या मोजणी संदर्भातच या कार्यालयाकडे प्राप्त होणा-या तक्रारीचे अर्जाचे प्रमाण जास्त आहे. जनरेकडून मोजणीवरील तांगरी अर्ज पाहाता मुख्यतः खालील स्पष्टपाच्या / आशयाच्या तक्रारी असतात.

- (१) तातडीची / अतितातडीची मोजणी की भरणही मोजणी होत नाही.
- (२) मोजणी झाली परतु, हीच्या खुणा दाखविल्या नाहीत.
- (३) मोजणी होयून बराच कालावधी झाला, परतु "क" प्रत मिळालेली नाही. किंवा "क" प्रत देणेस जाणुनबरून विलंब लायित आहेत.
- (४) मोजणीवेळी लगत क्यजेवारांना मोजणीची नोटीस नाही.
- (५) भूकर्मापक यांनी चुकीची मोजणी केली. या केलेली मोजणी मान्य नाही.
- (६) भूकर्मापकाने जागेवर अतिक्रमण दाखवले परतु मिळालेल्या मोजणी नकाशांत या जागेवर दाखवलेल्या हीत ताफायत दाढे.
- (७) एका अर्जावर मोजणी व नंतर लगत घारकाढे अर्जावरुन मोजणी या दोन्ही मोजणीत निरनिराळ्या हीच्या खुणा दाखवून बाद निर्माण करणे.

२. जनरेकडून तक्रारी कमी सोण्याषेदृष्टीने खालीलप्रमाणे उपयोग योजना करणे आवश्यक आहे.

- (१) अतितातडीची मोजणी एक महात, तातडीची मोजणी-प्रकरणे ३ महात, तर साध्या मोजणीची प्रकरणे ६ महात निकाली होणे आवश्यक आहे. काढी विशेष अपरिलिंग कारणानुके प्रकरणे विहीत मुदतीत निकाली होयु शकत नसल्यास तातडीकरिता २८ महिने या अतितातडी करिता १ माहेना मुदतवाढ धरावी. वा या मुदतीत प्रकरणे निकाली करावी.

तथापि मुवतवाढ कोणत्या परिस्थितीत गृहीत घरण्यांत आली त्याचा शेरा मोजणीस नोंदवीस
२२७/१० ठेवांग अशा सुचना यापूर्वी इकडील परिपत्रक क्रमांक एलआर २२७/सीआर२०७४/ल-३/१७
अन्यथे देण्यांत आल्या आहेत. त्याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी व मोजणी प्रकरणे
विहीत मुवतीत निकाली होतील अशा खुल्लीने कार्यवाही करावी.

(२) मोजणी आली परंतु, हदी दाखविल्या नाहीत, अशा तळारीकामी यापूर्वी
इकडील परिपत्रक क्र.एलआर / भूमापन / ह.का.मो / भू-१ / ११, दिनांक २०/७/१९ अन्यथे,
भूकरमापकांत ७५ पेक्षा जास्त प्रकरणे मोजणीस देवू नवे. भूकरमापक दिलेल्या सर्व प्रकरणी
अनुक्रमाने मोजणी करतो किंवा नाही हे पडावे.

(३) भूकरमापकाक्षून प्रकरणे त्वरीत जना करून घ्यावीत, प्राप्त प्रकरणी
अनुक्रमानेच परिविरोधण करून एक महांत अर्जवासास "क" प्रत पुरवावी. अशा सुचना दिलेल्या
आहेत त्यानुसार कार्यवाही होईल याची कार्यालय प्रमुख यांनी दक्षता घ्यावी.

(४) मोजणी अर्ज स्थिकासाना अर्जवार याचेक्षून लगतच्या चार ही बाजूचे
सारकाची नवे य पते नमूद करून घ्यावीत, मोजणीवेळी सर्व संबंधीताना नोटीसा देणेत याव्यात.
तसेच मोजणीवेळी सर्व हजर इसमाची नवे मोजणी आलेखात नमूद करावीत व मोजणीवेळी हदी
दाखवलेयाबत संबंधीतांधे जवाब घ्यावेत. पंचनामा करावा. जेणेकरून, मोजणीवेळी मला नोटीस
नाही, मी हजर नव्हतो किंवा आमचे अपरोक्ष मोजणी केली, या तळारी कमी होतील. तशी
कार्यवाही करणेकामी सर्व शुकरमापकाना सुचना दवाव्यात.

(५) भूकरमापक यांनी चुकीची मोजणी केली, जागेवर एक व नकाशांत दुसरीच
हद दाखवली, किंवा खुलासाची टिप स्पष्ट लिहिली नाही अशा स्वरूपाच्या सळारीकामी यापूर्वी
इकडील परिपत्रक क्र.एस.खी.सी.आर ११८६ / मोजणी नकाशा प्राप्त दाखल / स२ / ९८
दिनांक १६/११/१८ अन्यथे मोजणी नकाशांत मापे नमूद करून "क" प्रत पुरवावी. अशा सुचना
दिलेल्या आहेत.

(६) मोजणी नकाशांत मापे घालून दिल्यास भूकरमापकाने जागेवर दाखविलेली
हद व नकाशातील हद यांत तफायत सहाणार नाही. व ही तळार निश्चित तपासणी कमी होईल. शिवाय
आता भूकरमापकाने केलेली मोजणी / भूमि अभिलेखाचे आधारे दाखविलेल्या हदी याची व
खुलासाच्या लिहिलेल्या टिपा याची पडताळणी मुख्यालय सहाय्यक / शिररत्नेवार यांनी करणेली
व तात्रिक वाबीच्या पडताळणीस मुख्यालय सहाय्यक / शिररत्नेवार जवाबदार राहातील. तसेच
कार्यालय प्रमुख यांनी मोजणी प्रकरणी नियमानुसार कार्यवाही आली किंवा करून, टिपणी/ फाळणी
भूमि अभिलेखाचे आधारे बसवूनच हदी दाखविल्या किंवा करून याची खात्री करावी. त्याचप्रमाणे
तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी यांनी वरम्हा ५ मोजणी प्रकरणाची
जागेवर तपासणी करावी अशादी सुचना इकडील परिपत्रक क्र.एलआर २२७/सीआर ३९२६/भू-
३/१९ दिनांक २६/३/१९ अन्यथे देणेत जालेल्या आहेत. वरील सुचनाप्रमाणे काळजीपूर्वक
कार्यवाही आल्यास निश्चित तळारी कमी होतील. याउपरही चुकीच्या मोजणीवाबत अर्ज

आल्यास अधिकारक भूमि अभिलेख यांनी त्याचे स्तरावर मोजणी प्रकरण / मोजणी आलेखाची कार्यालयात पडताळणी करून, निमताना मोजणी करून घेण्याबत संबंधितांस उत्तर द्यावे.

(८) वौन भूकरमापकांनी वेगवेगळ्या हृदी दाखविल्या अशा तक्रारी जास्त प्रमाणात आहेत. याकामी भूकरमापक ज्ञावेली मोजणीस जातात, त्यावेळी लगत धारकाची मोजणी आली आहे हे त्यास समधून येते व यापूर्वीचे मोजणीत दाखविलेली हृदी व आता दाखवण्यार असलेली हृद यांत तफावत येते, असे त्या भूकरमापकांस दिसून आल्यास भूकरमापकांने लगेच जागेवर हृद न दाखवता तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी यांचे निर्दर्शनास सदर बाब आणावी. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी यांनी यापूर्वीचे मोजणी प्रकरण / जालंख व आताचे भूकरमापकांने मोजणी केलेला आलेख याची कार्यालयात भूमि अभिलेखाव्यारे पडताळणी करून कोणती हृद घरेवर येते याची खात्री करावी, य त्यानुसार भूकरमापकांस उचित हृदी दाखविणेकाची आदेश दवायेत. पूर्वीचे मोजणीत मुकीच्या हृदी दाखविल्या गेल्या असे निर्दर्शनास आल्यास तसे संबंधिताना कल्पून फेर हृदी दाखविणेची कार्यवाही करावी. मुकीचे कामास जबाबदार कर्मचा-याविच्छद्य त्वरीत उचित कारवाई करावी.

(९) मुळ अभिलेखानुसारची हृद व प्रत्यक्ष बहिकाट यांत तफावत येत असल्यास जागेवरील वस्तुस्थितीनुसारच शेरा ठेवणे आवश्यक आहे. जागेवर बांधपड असल्यास बांधपड, शेत जमीन पड असल्यास, घड; लगत कम्पंदार याची बहिकाट असल्यास अशा बहिकाटीचायत वाजवी तो शेरा ठेवणेत याचा. याबाबत तक्रारी अर्ज प्राप्त आल्यास कायोलद प्रमुख यांनी अजेदार व संघटीत खातेदार याचा रित्तसर नोटीस देवून जागेवर जागून प्रत्यक्ष पडताळणी करावी. संबंधिताचे जरुर तर जाबजबाब नोंदवून वस्तुस्थितीपदशंक पंचनामा कराया. मुळ मोजणी नकाशातील शेरा मुकीचा आढळून आल्यास संबंधित भूमापकाविच्छद्य रित्तसर कारवाई करावी.

(१०) महाराष्ट्र जमीन महसूल आधिनियम १९६६ कलम १३६ पाहाता, या जमीनीची मोजणी करून घेणेची त्या जमीनीचा धारक अगर हितसंबंधीत घ्याचीस मोजणी अर्ज करता येतो. परंतु, इतर हक्कांत कुळाचे नाय आहे. तरी, मोजणी अर्ज स्वीकारला नाही. अशा तक्रारी प्राप्त होतात. लोक आयुक्त कार्यालयासाठी तक्रारी जातात. व याकामी अधिकार अभिलेखानुसार हितसंबंध आहे अशा धारकांचा नोंदापी अर्ज स्वीकारायला आवड, जमीन धारकाचा पूर्ण घेवून मोजणीवेळी धारकासही नोटीस देवून नंतरच मोजणीही कार्यवाही करावी.

(११) भूकरमापकाचे मोजणी कामाचा दर्जा मुख्याऱ्येकांनी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी यांनी प्रत्येक भूकरमापकांने मोजणी कामाची जागेवर तपासणी करावी. तसेच भूकरमापकांने भूमि अभिलेखाव्यारे दाखविलेल्या हृदी घरेवर आहेत काय याची ही पडताळणी करावी. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी, किंवा अन्य वरिच्छ मोजणी कामाची तपासणी केल्यावर, मोजणी काम तपासले, बरोबर

24

आढ़कून आले असा शेषा लिहितात. त्याएवजी ” सोजणी काळाची प्रत्यक्ष जागोवर तपासणी केली. सोजणी काळ बरोवर आढ़कून आले तसेच भूमि अगिलेकाढे आणारे पहिलाडणी केली. असता खुकरनापकाने दाखविलेल्या हड्डी बरोवर आढ़कून आल्या ” असा स्पष्ट शेषा लिहून विनाकित स्वाक्षरी करावी व उपिवा आढ़कून आल्यास उपिवाबदत स्पष्ट शेस ठेवून दुर्घस्तीकामी जरुर त्या सुचना वेतून विनाकित स्वाक्षरी करावी.

३. वरीलप्रमाणे कार्यवाही काळजीपूर्यक केल्यास तक्रारी निश्चितच कमी तक्रारी प्राप्त आल्यावर, जर सुधागानुसार कार्यवाही आलेली नाही असे कोण जबाबदार आहे, याबाबत, अधिक भूमि आभेलेख / उपसंचालक त्री करून संयोगितावर वेळीच उचित कारवाई करायी.

(अनिताभ चंद्र.)

जमाधंदी आयुक्त लायि संचालक भूमि अभिलेख

प्रति/- सर्व उपर्यावालक भूमि अभिलेख / सर्व अधिकारक भूमि अभिलेख याना माहिती व कार्यवाहीसाठी अप्रेषित

प्रति/- सर्वे तालुका निरीक्षक भूमि आभिलेख यांना माहिती य कार्यवाहीसाठी रखाना.

क्रमांक /एलआर/सीआर३९७०/भू-३/१९९९,
पुणे, दिनांक:- १७ /१/२०००.

परिपत्रक

विषय:- शासकीय कामकाजात पारदर्शकता आणगेबाबत

लोकाभिमुख प्रशासनांत जनतेचा प्रत्यक्ष संबंध त्यांच्या कामाचे निमित्ताने शासकीय कार्यालयाशी येतो. त्यामुळे कार्यालयातील कामकाजात पारदर्शकता ठेवल्यास शासनाची प्रतिमा उंचावण्यांस मदत होवून परस्पर विश्वास प्रस्थापित होतो. भूमि अभिलेख खात्यातील तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख /नगरभूमापन अधिकारी कार्यालयांत जनतेचा जास्तीत जास्त संबंध येतो. त्यामुळे तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख /नगरभूमापन अधिकारी कार्यालयाने शासकीय कामकाजात पारदर्शकता आणणेकामी खालीलप्रमाणे उपाय योजना अवलंबिणेची कार्यवाही त्वरीत करणेची आहे.

१. प्रत्येक कार्यालयाने सर्वांना दिसेल अशा ठिकाणी कोणती कामे या कार्यालयाकडून केली जातात, त्या कामाबाबत करावयाच्या अर्जाकामी कोणकोणते कागदपत्र जोडणे आवश्यक आहे व अशा कामास फी विहीत केली असेल तर ती फी तसेच ती रक्कम रोखीने भरणेची अगर चलनाने, चलनाने रक्कम कोषागारांत भरणेची झाल्यास ती कोणत्या लोखा शीर्षाखाली भरणेची याची माहिती दर्शविणारा फलक लावला पाहिजे.

२. कार्यालयातील विविध कामासाठी करावयाचे अर्जाचा नमुना (उदा. मोजणी अर्ज, नकला अर्ज) नोटीस बोर्डावर लावावा.

३. कार्यालयांत एका माहितगार कर्मचा-याकडे आलेली सर्व पत्रे/ अर्ज स्वीकारणेचे काम घावे. असा कर्मचारी जनतेशी सौजन्याने वागणारा तसेच जनतेला त्यांचे कामाबाबत आवश्यक ती माहिती लागणारा वेळ, असणा-या अडचणी याची स्पष्ट कल्पना देणारा व जनतेच्या प्रश्नांची सकारात्मक पद्धतीने उत्तरे देणारा असावा.

४. जनतेकडून आलेल्या प्रत्येक पत्र/अर्जावर कार्यालयाने दाखल तारीख नमूद करून त्यापर कार्यालय प्रमुखाने संक्षिप्त स्वाक्षरी करून अशी आलेली पत्रे/अर्जाची एकत्रीत अशा नोंदवहीत (आवक नोंदवहीत) अनुक्रमवार, तारीखवार नोंद घेवून त्यास अनुक्रमांक देवून अर्ज/पत्र कार्यालयातील संबंधीत संकलनाकडे घ्यावा.

५. पत्रातील /अर्जातील विषय हाताळणा-या कर्मचा-याने ते त्यांच्या कार्यविवरण नोंदवहीस व संबंधीत विषयांच्या नोंदवहीस नोंदी घेवून असे अर्ज/पत्र अनुक्रमवार निकालासाठी घेणेत यावेत.

६. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/नगरभूमापन अधिकारी कार्यालयांत बहुतांशी फेरफार नोंदी, मोजणी विषयीचे कामकाज केले जाते. या कामाविषयी जनतेच्या त्वरीत माहिती होण्याच्यावृद्धीने खालील माहिती असलेला स्वतंत्र माहिती फलक दर्शनी भागांत लावावा.

अ) प्रत्येक महाअखेर कोणत्या तारखेपर्यंतचे प्राप्त मोजणी अर्ज मोजणीस दिले.

ब) कोणत्या महापर्यंत मोजणी झालेल्या प्रकरणे "क" प्रत दिली.

क) कोणत्या तारखेपर्यंत अर्जाकामी फेरफार नोंदी झाल्या./मंजूर झाल्या.

वरील माहिती दरम्हा ५ तारखेस अद्ययावत करावी.

७. ज्या कार्यालयांत मोजणी अर्ज जास्त प्रमाणांत आहेत अशा कार्यालयाने प्रत्येक भूकरमापकांस अति तातडीची-८, तातडीची-३, साधी-१ याप्रमाणे १२ प्रकरणे मोजणीस द्यावीत. मात्र प्रकरणे अनुक्रमाने मोजणीस द्यावीत क्रम सोडून प्रकरण मोजणीस देणेचे झाल्यास अधिक्षक भूमि अभिलेख यांची लेखी मान्यता घ्यावी. सार्वजनिक हितसंबंधाव्यतिरिक्त मोजणी प्रकरणे क्रम सोडून मोजणीस दिली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

८. मोजणीअंती प्रकरणे दरमहा ५ तारखेपर्यंत जमा करून घेऊन त्याच महांत "क"प्रत दिली जाईल याची कार्यालय प्रमुखाने दक्षता घ्यावी. मोजणीअंती परिनिरीक्षणांस प्राप्त प्रकरणांची नोंदवही घेवून अनुकमवार प्रकरणे परिनिरीक्षण करून "क"प्रत दयावी परिनिरीक्षण नोंदवहीत दरमहा अखेर गोषवारा ठेवावा.

९. नकला अर्ज स्वीकारणेचे काम /तरोंच अभिलेख पाहाणे, शोधणेचे अर्जाकामी, अर्ज स्वीकारणा-या कर्मचा-यानेच स्वीकारून त्याच दिवशी महाराष्ट्र जगीन महसूल अभिलेखांचे प्रतींचे शोध, निरीक्षण कामी विहीत फी घेवून अभिलेख दाखविणेची कारपवाही करावी. तसेच नकला केव्हा मिळतील याची माहिती देणेची आहे.

१०. मुख्यालय सहाय्यक यांनी ज्या अर्जाकामी नकला त्याच दिवशी पुराविणे शक्य झाले नाही अशा अर्जाची नकला करणेत असलेली अडचन द नकला केव्हा दिल्या जातील याची माहिती दररोज तथार करून, नकला अर्ज स्वीकारणा-या कर्मचा-याकडे देणेची आहे. जेणेकरून अशा कर्मचा-यांस जनतेस जरुर ती माहिती देणे सुलम होईल.

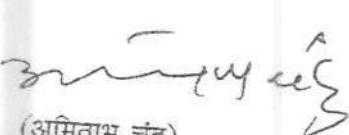
११. अर्ज स्वीकारणा-या कर्मचा-याने मोजणी अर्जास कोणते कागदपत्र जोडणे आवश्यक आहे, नियमानुसार असणारी मोजणी फी, नवकल फी, कोर्ट फी स्टॅम्प मोजणी केव्हा होईल, फेरफार नोंदीकामी जोडावयाची कागदपत्रे इत्यादिबाबत शासन निर्णय/परिपत्रके इत्यादि स्वतःजवळ ठेवावी व आवश्यकतेनुसार ती जनतेस माहिती देताना दाखवावी. तसेच "क"प्रती देणेची स्थिती याची त्यांनी दररोज लागणार असल्यास तो कां होतो याचीही माहिती दिली पाहिजे.

१२. वरीलप्रमाणे काम करणारा कर्मचारी रजेवर जाणार असेल तर कार्यालया प्रमुखाने अन्य कर्मचा-यांची या कामाकरिता आदल्या दिवशीच नियुक्ती केली पाहिजे.

१३. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी दर सोमवारी जनतेस ऐटप्पाची वेळ ठरवून घ्यावी. जर सोमवारी ते उपलब्ध होवू शक्त नसतील तर सहाय्यक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचे गैरहजेरीत काम पाहाणेचे आहे. त्याप्रमाणे सहाय्यक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांना वेळीच तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी सूचना देणेच्या आहेत.

१४. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयांत नकला देणे, मोजणी अर्ज, मोजणीस देणे, "क"प्रती स्वाक्षरी इत्यादि असे काम मुख्यालय सहाय्यक करतात. व त्यांची सेवा जेष्ठता विचारांत घेता ते अनुभवी माहितगार असतात. त्यामुळे जनतेला त्यांचे कामाबाबत, कामातील अडचणीबाबत काम केव्हा होईल, याची निश्चित अशी माहिती लिपिक संवर्गातील कर्मचा-यापेक्षा मुख्यालय सहाय्यक हे चांगल्या प्रकारे देवू शक्तील. सबव, अर्ज/पत्रे स्वीकारणे, आवक नोंदवही ठेवणे, टपाल वाटप इत्यादि काम मुख्यालय सहाय्यक आवक जावक लिपिकाकडून करून घेवू शक्तील. तथापि, वरीलप्रमाणे जनतेस जरुर ती माहिती देणे, कार्यालयातील माहिती फलक अद्यावत ठेवणे हे काम तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयात मुख्यालय सहाय्यकाकडे व नगरभूमापन कार्यालयांत शिरस्तेदार यांचेकडे सोपविणेत यावे.

तरी, प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/नगरभूमापन अधिकारी यांनी वरीलप्रमाणे व्यवस्था करावी. यापुढे जनतेच्या तक्रारी आल्यास त्याची गमीर दखल घेवून संबंधीत मुख्यालय सहाय्यक/शिरस्तेदार/कार्यालय प्रमुख यांना जबाबदार घरणेत येईल. तसेच अधिनस्त कार्यालयांत कार्यवाही करून घेणे/कार्यवाही व्यवस्थीत होते किंवा नाही याची अधिकारी भूमि अभिलेख/उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी वेळेवेळी पाहाणी करून उचित कार्यवाही करावी.

 (अमिताभ चंद्र)

जमाबदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख
१०/११/२०२०

प्रति/- सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना माहिती व कार्यवाहीस्तव

प्रति/- सर्व अधिकारी भूमि अभिलेख यांना माहिती व कार्यवाहीस्तव

प्रति/- सर्व तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगरभूमापन अधिकारी यांना कार्यवाहीस्तव अग्रेषित.

मुस्तिष्ठादन तंत्रिका मोक्षीय अधीक्षी वास्तव पत्रक तथा
करण्यातंत्रिका माहिती पाठ्यप्रिक्षेपावत.

म हा रा घट्ट शा त न
महत्त्व व वन विभाग

शासन परिषद्ध क्रमांक: नमूना-१०८४/१५५७४१/प्र.क्र. ४००६/ल १

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३८

दिनांक : ३ फेब्रुवारी, २०००

पहा :- शासन परिषद्ध महत्त्व व वन विभाग क्रमांक: तीटीएस-१०८२/१५०५६/११२०/
ल १, दिनांक २. १२. १९८२

परिप्रक

मुस्तिष्ठादन प्रक्रीया पूर्ण व्याल्प्यानंतर भूमि अभिषेख/ ग्राम नकाशे तसेच अधिकार
अभिषेख दृस्त होणे आवश्यक आहे. परंतु विशेष मुस्तिष्ठादन अधिकारी यांचिल्हन अभी चालत
पत्रक तयार करण्यातंत्रिका यांची प्रकरणे प्राप्त न झाल्याने मुस्तिष्ठादन होउन्ही अधिकार
अभिषेख / भूमि अभिषेख दृस्त करता येत नाही. शासनाने यापूर्वी पा बाबत उपरोक्त
दिनांक २. १२. १९८२ च्या परिषद्धाद्वारे सूचना दिल्या आहेत. तथापी, पा सूचनापि
पालन होत नाही असे शासनाच्या निर्दिशात आले आहे. मुस्तिष्ठादन प्रकरणी ताबा
दिल्यावर जस्त ती कागदपत्रे तालुका निरीक्षक, भूमि अभिषेख यांना पाठ्यप्रिक्षेपाची
जबाबदारी विशेष मुस्तिष्ठादन अधिकारी यांचिल्हन उपरोक्त शासन परिषद्धाद्वारे निश्चित
करण्यात आली आहे. तसेच त्यांनी दर महिन्याच्या १५ तारखेल्ही जिल्हाधिकारी
कायलियामार्फत शासनात अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. असे असूनही
तंत्रिका माहिती तालुका निरीक्षक, भूमि अभिषेख यांडे व शासनात प्राप्त होत नाही
ही बाब खेदजनक आहे.

भूमि अभिषेख/ ग्रामनकाशे तसेच अधिकार/ अभिषेख दृस्त कस्त अधियावत ठेवणे
हे शासनाचे कर्तव्य आहे. केवळ प्रशासनिक दिरंगाईमुळे रेकॉर्ड अधियावत ठेवण्यात अडयण
होऊ नये पासाठी इ मुस्तिष्ठादन विभागास तंत्रिका माहिती पुरविण्याची जबाबदारी
महत्त्व विभागाची आहे. मुस्तिष्ठादन प्रकरणी अधियावत रेकॉर्ड ठेवण्याताठी भूत्पत्रन
अधिकारी यांनी मुस्तिष्ठादन प्रकरणी ताबा दिल्यानंतर दिनांक २. १२. १९८२ च्या
परिषद्धानुसार दिलेल्या सूचनापि काटेकोरपणे पालन कस्त आवश्यक त्या कागदपत्रातह
तालुका निरीक्षक, भूमि अभिषेख यांना माहिती एक महिन्याचे आत उपलब्ध कस्त धापी.
अशा प्रकारे माहिती उपलब्ध कस्त विलिया प्रकरणाचा अहवाल जिल्हाधिकारी [कृ.मा.पडा.]

कांगडेलिघर्मार्फत दरे महासौच्यात शातनास शातनास भादर करावा.

जिल्हाधिकारी यांनी विभागभूसंपादन अधिकारीनी पुरील प्रमाणे करावयाच्या कांगडावरीवर लक्ष ठेवायाच त्याचिकडून अद्वाल प्राप्त कर्ज घेऊ आपल्या अभियायसह दरमहा शातनास भादर करावा.

जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भूमि अभिलेख यांनी विभाग भूसंपादन अधिकारी याचिकडून कमी जास्त पत्रक तयार करणे कामी आवश्यक माहिती अभावी प्रलंबित प्रकरणाची माहिती दर तीन महिन्यांनी शातनास भादर करावी. तेच या बाबत जिल्हाधिकारी यांनी तंपक साधारो.

भूमि अभिलेख विभाग व महसूल विभागाचे अध्यावतीफरणाची योजना राबविण्यात येत असून त्याद्वारे ऐकाई अध्यावत करण्यात येत आहे. भूसंपादन प्रकरणी आवश्यक माहिती अभावी कमी जास्त पत्रकाचे काम शिळ्क राहित्यात संबंधित पिरेग भूसंपादन अधिकारी यांना जबाबद्दार घरपट्टात घेऊ.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्यां आदेशानुसार व नावाने.

र. द. माडे

[र. द. माडे]

अवर सचिव

महाराष्ट्र शातन, महसूल व वन विभ

प्रति,

सर्व भूसंपादन अधिकारी,

प्रत :-

सर्व विभागीय आयुक्त,

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख पुणे

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेख

सर्व अधिकारी, भूमि अभिलेख

महसूल व वन विभागातील सर्व तह सचिव/उप सचिव/अपर सचिव/

कंक अधिकारी

क्र. एल आर ११५३/सीआर-३८०/भृ०/२०००
पुणे दिनांक २४/३/२०००

२९ मार्च २०००

विषय: मोजणी अर्ज अनुकूल सोडून मोजणीस न देणेवाबत.

परिपत्र:

इकडील क्र. सम दि. १७/१/२००० अन्यथा शासकीय कामकाजांत पारदर्शकता आणेहावतच्या परिपत्रांत, ज्या कायर्लियांत मोजणी अर्ज जास्त पुमाणांत शिल्लकांगाहेत अशा कायर्लियांने पुत्येक भूकरमापकास अंति तातडीची, तातडीची ३ व साधी १ या पुमाणे दरम्हा १२ प्रकारणे मोजणीस घावीत. मात्र अनुकूलानेच प्रकरणे मोजणीस घावीत. क्रम सोडून प्रकरण मोजणीस देणेमे झाल्यास अधीक्षक भूमि अभिलेख, यांची लेखी मान्यता घ्यावी व क्रम सोडून प्रकरण मोजणीस देताना अधीक्षक भूमि अभिलेख, यांनी सार्वजनिक हितसंबंधा व्यतिरिक्त अन्य मोजणी प्रकरणे क्रम सोडून मोजणीस देवू नयेत अशा स्पष्ट सूचना दिलेल्या असतानाही तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी, यांनी अधीक्षक भूमि अभिलेख, यांची पूर्व लेखी मान्यता न घेता खाजगी व्यक्तिंचे मोजणी अर्ज क्रम सोडून मोजणीस दिल्याचे आढळून आले आहे. तरी, यापुढे अशा प्रकारे तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांनी अधीक्षक भूमि अभिलेख, याची पूर्व लेखी मान्यतेप्रिमाय, क्रम सोडून प्रकरण मोजणीस दिल्याचे आढळून आल्यास, संबंधितांवर कडक कारवाई त्वरीत करणेत येहील, याची कटाक्षाने नोंद घ्यावी.

स्वाक्षरी /-[मोहन फळतरे]

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य.

पुत्र: सर्व उपसंचालक भूमि अभिलेख / सर्व अधीक्षक भूमि अभिलेख, यांना माहिती व कायवाहीस्त्रय.

२/- अधीक्षक भूमि अभिलेख यांना अधिस्थ कायर्लियांना देणेच्या प्रतीक्षा अधिस्थ कायर्लियांस प्रत देवून तसेही इकडे कववावै.

प्रत/- सर्व तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांना माहिती व कायवाहीस्त्रय.

"निर्गमित"

R. P. Patil

जमाबंदी उप आयुक्त,
भूमापन पुणे

परिपत्रक

क्र. एकत्री/ए-३/पुनर्गठण/२०००
 जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
 भूमि अभिलेख (म.रा.)यांचे कार्यालय,
 नवीन प्रशासकीय इमारत, २ रा मजला,
 पुणे १, दिनांक २५/६/२०००

विषय - टिपण व फाळणी बुकाचे पुनर्गठण करणेकरिता
 विशेष मोहिम

१२०००

आमचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, टिपण बुक व फाळणी अभिलेख अभावी ब-याच मोजणी प्रकरणात हदीच्या खुणा दाखविल्या जात नाहित, व प्रकरणे भूकरमापकाकडे कार्यालयात प्रलंबित राहतात, त्यामुळे खातेदारास तक्रारीस वाव मिळतो. भूमि अभिलेख खात्यात टिपण व फाळणी हे महत्वाचे अभिलेख असल्याने ज्या गावात टिपण व फाळण्या फाटलेल्या आहेत अथवा उपलब्ध होत नाहीत त्याकरिता जून २००० ते ऑगस्ट २००० या बरसात कार्यक्रमात त्यांचे पुनर्गठण करणेकरिता विशेष मोहिम राबविण्यात येत आहे. तरी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी ज्या गावात टिपण व फाळणी अभिलेख उपलब्ध होत नाहीत त्यांनी खालील कार्यप्रणाली प्रमाणे अभिलेख अद्यावत आणावेत.

१. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी आपले तालुक्यातील सर्व गावातील टिपण बुक व फाळणी अभिलेखाची पडताळणी करणेची आहे व सोबत दिलेल्या “अ” तक्त्याप्रमाणे प्रत्येकाचे टिपणबुकातील स.नं. पाहून त्याचे टिपण उपलब्ध आहे किंवा नाहि हे पहावयाचे आहे. जर टिपण फाटलेले असेल तर ते सेलोटेपने सदरचे टिपण चिटकवून घेणेचे आहे.

२. स.नं.चे टिपणे उपलब्ध नसेल तर त्या स.नं.चे वसलेवार बुक /क्षेत्रबुकावरून टिपणाचे पुर्नगठण करणेचे आहे.

३. ज्या स.नं. मध्ये हद कायम अथवा पोटहिस्सा /गूरांपावन कागी पुर्वी मोजणी झाली असेल तर त्या प्रकरणातून सादर रा.नं. चे टिपणाचे पुनर्गठण करणेचे आहे.

४. यरीलप्रमाणे अभिलेख उपलब्ध झाले नाहित तर माहितागार कर्मचारी यांचेकडून कच्च्या ग्रामनकाशावरून मारलेल्या शंकूचे आधारे नवीन टिपण तयार करून घेणेचे आहे.

५. उपलब्ध नसलेल्या टिपणाचे चारही बाजूची स.नं.चे टिपणे उपलब्ध असतील तर चारही स.नं. ची टिपणे ग्रुपात सोडवून मध्ये पोकळीस्त राहिलेल्या स.नं./क्षेत्राचे टिपण तयार करण्यात यावे व त्याची वैयक्तिक पडताळणी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख ; यांनी स्वतः करावी व तसा शेरा टिपणाचे पानांवर स्वाक्षरीसह ठेवण्यात यावा.

६. टिपणाची पडताळणी करताना ज्या गावचे टिपणबुकाचे पुर्नलेखन झाले आहे अगर कसे याची खात्री करावी व यापूर्वी पुर्नलेखन झाले असेल तर सोबत दिलेल्या तक्त्यात त्याची माहिती रक्काना नं. ५ मध्ये “होय” असे लिहावे. व पुनर्गठण लेखन झालेली टिपण बुक /अभिलेखात गावचे बसत्यात जमा करून गावचे फेरिस्ताला नोंद घ्यावी.

७. अभिलेखाचे अद्ययावतीकरणाची मोहिम यापूर्वी राबविणेत आली होती. त्यावेळेस स.नं. ची टिपणे प्लॅस्टिक पिशवीत ठेवून टिपणबुके बाईझिंग केलेली आहेत त्याच टिपणबुकात “पुर्नगठण केलेल्या स.नं.टिपण समाविष्ट करण्यात यावे.” व त्याचा उल्लेख अनुक्रमणिकेत करणेत येउन टिपणबुकाची फेर पानबंधी करावी.

फाळणीचे पुनर्गठण:-

१. फाळणीचे पुनर्गठण करताना स.नं. मध्ये कोणकोणत्या वर्षी पोटहिस्सा मोजणी झालेली आहे. याची आकार फोड पत्रकावरून माहिती घ्यावी व त्या अनुक्रमाने स.नं. ची फाळणीमध्ये पोटहिस्सा शीट

लावून घ्यावेत, व ज्यावर्षीचे पोटहिस्याचे फाळणी मिळत नसेल त्यांचे गाववार स.नं./हि.नं. सोबतच्या रजिस्टर नं. ९ मध्ये नमूद करावे.

२. ज्या गावची स.नं. ची फाळणी उपलब्ध नसेल तर फेअरस्केच वरून फाळणी तयार करावी.

३. कार्यालयात यापूर्वी हद कायम /भूसंपादन इ. बाबत ज्या स.नं. मध्ये मोजणी झालेली असेल तर जुनी प्रकरणे शोधून त्यातील नकलेवरून फाळणी तयार करणेत यावी.

४. नगर भूमापन /गावठाण भूमापन योजनेमधील का.क. १२२ मध्ये जे स.नं. समाविष्ट झालेले आहे. त्यांचे स.नं.चे टिपण उतारे व फाळणी नगर भूमापन कार्यालयात नकला तयार करून ठेवण्यात आलेल्या आहेत त्याआधारे स.नं. ची फाळणी तयार करणेत यावी.

५. गाव कामगार तलाठी यांचेकडे पो.हि. पडल्यानंतर गटबुक तयार करून देणेत येते. त्या गटबुकावरून संबंधित स.नं. ची फाळणी तयार करावी.

६. पोटहिस्सा मोजणी झालेनंतर खातेदारांना पो.हि. सनद दिली जाते. त्या खातेदारांशी संपर्क साधून सनदा प्राप्त करून घेतल्यास फाळणी तयार करता येईल.

७. एकत्रीकरण योजना लागू करताना एकत्रीकरण मसुदा प्रसिद्धी वेळी हिस्सा प्लॉटिंग केलेले ग्रामनकाशा (ब्ल्यू प्रिंट) व जबाब फाईलीचे स्केच (आकृती) यावरून फाळणी तयार करावी. परंतु अशी फाळणीची तपासणी जागेवर निमतानदार यांचेकडून करून देणेत यावी.

८. वरील पैकीकोणतही अभिलेख उपलब्ध नसतील व आकार फोड पत्रक उपलब्ध असेल तर संबंधित खातेदार यांना तशी समज देउन सर्व संबंधितांच्या संमतीने जंगल कार्यक्रमात जागेवर पो.हि. मोजणी करावी. व त्यानुसार फाळणी तयार करावी.

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी तालुक्यातील सर्व गावांची माहिती पत्रक अ प्रमाणे रजिस्टर मध्ये तयार करावी व प्रतीम्हा पत्रक ब व क प्रमाणे माहिती अधीक्षक भूमि अभिलेख यांना सादर करावी. अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी ब, क पत्रकातील तालुकावार माहिती उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना प्रतिम्हा सादर करावी. उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी मासिक समेचे माहितीपत्रक सोबत ब, क नमुन्यात जिल्हावार माहिती सादर करावी. सदरचे आदेशाची कार्यवाही सत्वर होणेची आहे.

(मोहन फडतरे)

भा.प्र.से.

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख (म.रा.), पुणे

प्रत- १. उपसंचालक भूमि अभिलेख (सर्व) माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना
२. अधीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना.

२. सदरचे परिपत्रकाचे छायांकित प्रती काढून त्याचे अधिनस्त तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांना देणेत याव्यात व सदरचे आदेशा प्रमाणे ३ महात संपूर्ण कार्यवाही पूर्ण करावी.

पत्रक - अ

तालुका

जिल्हा

पत्रक - ब

पत्रक -क

फाळणीचे पुनर्गठन

क्र. एलआर २२७/सीआर २०७४/भू-६/२०००,
ज्ञावंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अधिसेक (प. राज्य) यांचे कार्यालय,
दुग्दे, दि. १८/१/२०००.

- वाचा:- १) याकर्यालयाकडील असेहा क्र. एल.आर. २२७/सीआर २०७४/स-६/८५, दि. १८/१०/८५
२) या कार्यालयाचा आदेश क्र. एलआर. २२७/सीआर २२५/भू-१/१९, दि. १/१/२०००.

विषय:- हृदृढ कामग मोबाली कामा दखत खाली द्याव्याख्याटीने, निश्चिता
कारणाची पाळणे करता.

परिपत्रक

या कार्यालयाकडील अ.न. १८ दि. १८/१०/८५ चे परिपत्रकाने अति तातडी मोबाली प्रकरणांचा निकाली
करावयाचा कालावधी अर्ब प्राप्त झाले तासखेपासून मुदतीत निकाली करमेचे सूक्ता देणेत आलेल्या होत्या. तथापि, अ.न. २ चे दि.
१/१/२०००चे परिपत्रकामध्ये कांदी विशिष्ट अपरिहार्य जागणामुळे प्रकरणे विहित मुदतीत निकाली होत्या. शक्त नंतर्यास
अतितातडी करता मुदतवाह घरावी अशा सूचना देणेत आलेल्या आहेत.

आगचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, उपरोक्त दिलेल्या सूचनांचे अनुपालन केले जात नव्ही म्हणून वाव्हारे
स्पष्ट सूचना देणेत येत आहेत की, अति तातडी/तातडी मोबाली प्रकरणी अर्ब प्राप्त झालेपासून त्या अन्यांचे मोबाली संबंधित
उपरिक्त त्या अभिसेकाच्या नकाला उपलब्ध करणे, मोबालीची विहित मुदतीची नोटीस देणे, मोबाली नंदर स्थांचे कार्यालयीन
कामकाज त्वारीत पूर्ण करणे वा सर्व द्यावीचा विचार करून अतितातडी मोबाली प्रकरणे मोबाली अर्ब प्राप्त झालेपासून क्रमानुसार २
महाचे कालावधीत अंतिम निकाली करणेत याचा, त्याचप्रमाणे तातडी मोबाली प्रकरणे ही क्रमानुसार तीन महांस अंतिम निकाली
करणेत यावीत, त्याचप्रमाणे साधी मोबाली प्रकरणे ही उपलब्ध करून व उपलब्ध करूनचारी यांचा विचार करून ती क्रमानुसार याहा
महाचे आंत निकाली करणेची कार्यवाही करावी व त्यादृष्टीने इकडील क्र. एल.आर. ११८३/सीआर ११७३/भू-
६/२०००, दि. १/६/२००० नुसार मोबाली कल्पाची सरासरी ठरविणेबाबतचे परिपत्रकामध्ये दिलेल्या सुदूरनांप्रमाणे मोबाली कामाचे
काटप करणेत यावे.

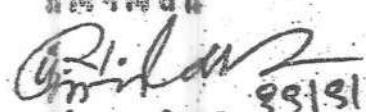
दि. १/१/२००० चे परिपत्रकामधील परिच्छेद क्र. २ ते १० मध्यील सुचनेमध्ये कोणताही वस्त वा
परिपत्रकामधील होणारा नाही. त्यामुळे त्या सूचनांचे पालन नियमितपणे करणेचे आहे.

अधिकारक भूमि अभिसेक व उपसंचालक भूमि अभिसेक यांची त्याचें निस्तीचे देवती करील कालावधीत
प्रकरणे निकाली काढण्यात येतात याची खात्री करावी व सालवाह्य प्रकरणे तालूक निरीक्षक भूमि अभिसेक / नगर भूमापन
अधिकारी यांचे कार्यालयात आठवून आल्यास या कार्यालयात तास्त्राल करावावे.

सदर परिपत्रकाची अंगलवाचवणी दि. १/१०/२००० पायऱ करणेची आहे.

स्वाक्षरी (मोहन कडवे),
ज्ञावंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिसेक (प. राज्य)

प्रा - उपसंचालक भूमि अभिसेक / अधिकारक भूमि अभिसेक / तालूक निरीक्षक भूमि अभिसेक / नगर भूमापन अधिकारी सर्व
यांना माहीती व कार्यालयीसाठी असेहित.

॥ निर्णित ॥

१११९/१/२०००
(ए. दा. कालेकर)
ज्ञावंदी उपआयुक्त (भूमापन) पृष्ठे

क्र./ए.ल.आर.२२७/सी.आर २०७४/भू-३/२०००
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख
(महाराष्ट्र राज्य) यांचे कार्यालय.
पुणे दि. २८/९/२०००

- वाचा - १) या कार्यालया कडील आदेश क्रमांक ए.ल.आर.२२७/सी.आर २०७४/ल-३/८५ दि. १८/१०/८५
२) या कार्यालया कडील आदेश क्रमांक ए.ल.आर.२२७/सी.आर २२५/भू-१/९९ दि. १/१/२०००
३) या कार्यालया कडील आदेश क्रमांक ए.ल.आर.२२७/सी.आर २०७४/भू-३/२०००
दि. २०/९/२०००

विषय - हदद कायम मोजणी कामाबाबत तक्रारी कमी होण्याचे दृष्टिने निश्चित कालावधीत मोजणी प्रकरणांचा निपटारा न झालेस कार्यवाही करणे बाबत.

परिपत्रक

माझे माहे सप्टेंबर महात नाशिक विभागातील दौ-याचे वेळी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयास भेटी दिल्या असता व तेथील मोजणी प्रकरणांच्या नोंदवहया व भूकरमापक यांना वाटप केलेल्या कामाच्या नोंदवहया याची पडताळणी केली असता आमचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, भूकरमापक यांचेकडे मोजणी होणेवर व ज्या प्रकरणी मोजणी काम पुर्ण झाले आहे अशी प्रकरणे केवळ कार्यालयात जमा करणेवर १ वर्षाचे पुढील कालावधी पेक्षा जादा कालावधी वर प्रलंबितअसल्याचे निर्दर्शनास आले आहे.या वरून तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख हे इकडील दि. ९/६/२००० चे परीपत्रका नुसार विहीत केलेल्या परिमाण प्रमाणे दरमहा भूकरमापक यांना प्रकरणे वाटप करत नाहीत तरी प्रत्येक महात मागील महातील भूकरमापक यांना मोजणीस दिलेली व मोजणी पुर्ण सर्व प्रकरणे त्यांनी कार्यालयात जमा केले खोरीज पुढील महाची मोजणी प्रकरणे देणेत येवू नयेत.

२/- प्रत्येक महाचे पहिल्या आठवड्यात भूकरमापकांचे कदून मोजणी झालेली सर्व प्रकरणे प्राप्त करून घ्यावीत व नंतरच पुढील प्रकरणे दि. ९/६/२००० चे परीपत्रकात विहीत केलेल्या परीमाणा नुसार देणेत यावीत व २ ते ४ या आठवड्याचा मोजणीचा दौरा कार्यक्रम तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी स्वतः प्राप्त करून घेबुन भूकरमापक यांनी क्रमानुसार मोजणी प्रकरणे कार्यक्रमात नमुद केली आहेत याची खात्री करून दौराकार्यक्रम मंजूर करावा. तसेच भूकरमापक हे प्रस्तूत दौरा कार्यक्रमानुसार मोजणी प्रकरणे करतात अगर कसे या वर तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी प्रभावी नियंत्रण ठेवावे.

३/- या कार्यालयाकडील दि. ९/६/२००० चे परीपत्रकानुसार प्रतिमहा १५ मोजणी प्रकरणे मोजणी करून पुढील महाचे पहिल्या आठवड्यात अगर तत्पुर्वी सर्व प्रकरणे जमा करणेची आहेत, भूकरमापक यांचे दैनंदिनीस १५ हे परिमाण केवळ मोजणीचे नसून मोजणी अंती जमा करणेचे आहे.

४/- माहे नोव्हेंबर मध्ये (महणजेच नविन जंगल सिजन सुरू करते वेळी) मागील वर्षात दि. ९/६/२००० चे परीपत्रका प्रमाणे जर मोजणी करून १५ प्रकरणे जमा केली नसतील तर त्यांचे विरुद्ध म.ना.से. शिस्त व अपील १९७९ अन्वये नियम १० खाली कार्यवाही सुरू करावी.

०००६/६-१२/४००८ प्राप्ति/४८८८, प्राप्ति १३८

५/- वरील सूचने नुसार प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचे कदून कार्यवाही केली ते अगर कसे या बाबत अधिक्षक भूमि अभिलेख यांनी प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयास देवून मोजणी प्रकरणांचे नोंदवहीची तपासणी करावी व त्या मध्ये दि. ९/६/२००० चे परिपत्रका प्रमाणे टप होते अगर कसे, तसेच प्रकरणे क्रमानुसार दिली जातात अगर कसे, कमी कामाबाबत तालूका निरीक्षक अभिलेख यांनी भूकरमापकावर काय कार्यवाही केली याची पडताळणी करावी. तालूका निरीक्षक भूमि अभिलेख जर वरील प्रमाणे कार्यवाही करीत नसरील तर अधिक्षक भूमि अभिलेख यांनी संबंधीत तालूका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचे विरुद्ध म.ना.से. शिस्त व अपील १९७९ अन्वये नियम १० प्रमाणे कार्यवाही इथ्याचे प्रस्ताव उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचे कडे कागदपत्रासह सादर करावे.

६/- वरील प्रमाणे अधिक्षक भूमि अभिलेख यांनी तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचे विरुद्ध कार्यवाही केली नाही तर उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी अधिक्षक भूमि अभिलेख यांचे वर कार्यवाही इथ्याचे प्रस्ताव जमाबंदी आयुक्त यांचे कडे कागद पत्रासह सादर करावे.

७/- तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / अधिक्षक भूमि अभिलेख / उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचे कदून नियमानुसार कार्यवाही होत नसेल तर उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचेवर कार्यवाही करणे भाग पडेल.

सदर परिपत्रकाचा अंमल दि. १/१०/२००० पासून अमलात आणणेचा आहे.

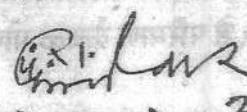
स्वाक्षरी / - (मोहन फडतरे)

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक

भूमि अभिलेख म.राज्य पुणे

उपसंचालक भूमि अभिलेख(सर्व) / अर्धीक्षक भूमि अभिलेख(सर्व) / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख(सर्व) / नगर भूमापन अधिकारी (सर्व) यांना माहिती व कार्यवाहीस्तव अंग्रेषित. अधिक्षक भूमि अभिलेख, यांना अधिनस्थ कार्यालयांना देण्याच्या प्रतिसह, अधिनस्थ कार्यालयास प्रती देवून तसे इकडे कळवावे.

‘नि रि मि त’

 २८/६/२००८
(पी.आर. काणेकर)

जमाबंदी उपआयुक्त,
(भूमापन)पुणे.

क्रमांक एलआर-११५३/सीआर-३९७०/भू-३/२०००

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि
अभिलेख महाराष्ट्र राज्य पुणे याचे कार्यालय
नविन प्रशासकीय इमारत, २ रा. मजला
पुणे, दिनांक २४/१०/२०००

२४०

प्रति,

अधीक्षक भूमि अभिलेख,

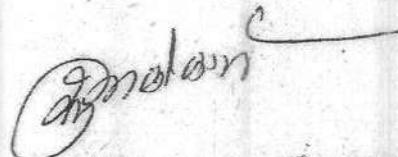
विषय - क्रम सोडून मोजणीस दिलेल्या प्रकरणा बाबत.

संदर्भ - या कार्यालयाकडील परिपत्रक क्रमांक सम
दिनांक १७/१/२००० व २४/३/२०००

संदर्भीय परिपत्रकान्वये क्रम सोडून मोजणी प्रकरणे मोजणीस देऊ
नयेत अशा सक्त सूचना देण्यात आलेल्या होत्या. मात्र सदर परिपत्रकाचा
काटेकोरपणे अम्मल होत नसल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. त्या अनुषंगाने खालील
प्रमाणे सूचना देणेत येत आहेत.

अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी माहे नाव्हेंबर २००० या महात त्यांच्या
अधिनस्त असलेल्या कार्यालयांना भेटी देऊन मोजणी नोंदवहयांची प्रत्यक्ष तपासणी
करावी व मोजणी नोंदवही तपासल्याचा शेरा नोंदवहीवर ठेवावा. क्रम सोडून
मोजणीस दिलेली प्रकरणे आढळून आल्यास संबंधीत कार्यालय प्रमुखावर नियमाप्रमाणे
रीतसर कार्यवाही करावी आणि आपले कार्यक्षेत्रात क्रम सोडून एकही प्रकरण दिले
जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

स्थळ प्र.वर मा.जमाबंदी आयुक्त यांची
स्वाक्षरी असे.

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचैकरिता

प्रत - उपसंचालक भूमि अभिलेख पुणे, मुंबई, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती व
नागपूर यांना माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव अग्रेषित.

७८९

क्र.एल आर ११०/भू-३/२०००
 जमावंदी आयुक्त आणि संचालक,
 भूमि अभिलेख (म.राज्य)यांचे कार्यालय
 पुणे, दिनांक १७/११/२०००

विषय - कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणात अनुसरावयाच्या कार्यवाहीबाबत.

परिपत्रक :

आमचे असे निर्दर्शनास ओले आहे की, कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणातील मिळकत व हदद कायम मोजणी प्रकरणातील मिळकत या मिळकती एकमेकांशी संबंधित असताना कोर्टाचे आदेश न घेता केवळ वादीचे अर्जावरुन दोन्ही प्रकरणी एकत्रित मोजणी काम केलेले आहे. कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणात कोर्टाचे केवळ मोजणी काम करून अहवाल सादर करणेचे आदेश होते. परंतु एकत्रित केलेल्या मोजणी कामातील हददकायम मोजणी अर्जाच्या अनुषंगाने मोजणीच्या हददी दाखविलेल्या आहेत. म्हणजेच पर्यायाने अपरोक्ष कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणातील हददीच्या खुणाही दाखविलेल्या आहेत असा त्याचा स्पष्ट अर्थ होतो. त्यामुळे कोर्ट कमिशन अहवाल कोर्टात सादर करण्यापूर्वीच त्याच्यातील गुप्तता उघड झालेली आहे. तसेच हदद कायम मोजणी अर्ज प्रकरणातील नकलाही वादीना पुरविलेल्या आहेत. वरील प्रकरणी वरीलप्रमाणे सुरुवातीपासूनच चुकीची कार्यपद्धती अनुसरून प्रकरणाची किलष्टता वाढविलेली आहे. यास्तव वरील प्रकरणी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अनुसरावी.

२/- वरील प्रकरणात एकत्रित मोजणी करू नये. तसेच न्यायालयाकडून अंतिम निकाल झालेवरच हददकायम मोजणी अर्जातील मोजणीच्या खुणा दाखवाव्यांत आणि त्यानंतरच संबंधिताना व इतरांना त्यांनी मागणी केलेवर नकला पुरवाव्या.

नियमित कोर्ट कमिशन प्रकरणी खालीलप्रमाणे कार्यवाही अनुसरावी.

३/- कोर्ट कमिशन प्रकरण न्यायालयाकडून प्राप्त झालेवर सादर प्रकरणाची पडताळणी करून अपु-या असणा-या मुददयाची, कागदपत्रांची, कमी पडणा-या मोजणी फी ची न्यायालयाकडून पुर्तता करून घ्यावी. तसेच न्यायालयाने घालून दिलेल्या मुदतीत प्रकरणांची पूर्तता होणार नाही असे वाटल्यास तशी स्पष्ट कारणे न्यायालयास सादर करून मुदतवाढ मागून घ्यावी. प्रकरण पडताळणी/ छाननी अंती बरोबर असल्याचे आढळून आल्यास वादी/ प्रतिवादी व संबंधिताना १५ दिवसांचे मुदतीचे रजिस्टर नोटीशने कळवावे व नियत तारखेस व वेळेस वादी, प्रतिवादी यांचे समक्ष मा. कोर्टानी दिलेल्या आदेशप्रमाणे मोजणी काम करावे व त्यांचे जाबजबाब व पंचनामा नोंदवावा व प्रकरणी सामिल करून प्रकरणाची छाननी करून निशाणी नंबर मधील हुक्माप्रमाणे मोजणी नकाशा तयार झालेची खात्री करून कमिशन मोजणी प्रकरणाचा मोजणी. नकाशासह अहवाल कोर्टाकडे सादर करावा.

४/- कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणात तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून न्यायालयाने नियुक्ती केली असल्यास भूमापक, तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांनी एकाच वेळी नेमलेल्या तारखेस जागेवर जावुन चालू कामातच सदरच्या मोजणी कामाची तपासणी करणेची प्रथा अवलंबावी, एकाच प्रकरणी प्रथम मोजणी व नंतर तपासणी अशी दोन वेळा

१६२४३
१८१९१२८

५८५-८

जाणेची प्रथा टाळावी. एकाचवेळी भूकरमापक व तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांनी जाणेचे आहे, दोनदा जाण्याची प्रथा टाळावी.

५/- कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणात फक्त कोर्ट कमिशन निमताना म्हणून न्यायालयाकडून आदेश पारीत झाले असलेस आशा निमताना मोजणी प्रकरणात तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांनी नेमलेल्या तारखेस परिच्छेद क्र.४ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे जागेवर उपस्थित राहून भूकरमापक यांनी केलेल्या मोजणी कामाची तपासणी करून रेकॉर्ड आधारे खात्री करून न्यायालयास अहवाल सादर करावा.

६/- कोर्ट कमिशन प्रकरणात न्यायालयाकडून प्राप्त झालेल्या आदेशानुसार (निशाणी नंबर नंतरचे अजाविरील सुचनेप्रमाणे) मोजणी कामाची पूर्तता करून प्रकरण न्यायालयास सादर करावे. काही विशिष्ट प्रकरणी न्यायालयाने हदद कायम करून हददी दाखवून प्रकरण सादर करणेबाबत आदेश दिले असल्यासच अशा प्रकरणी हददी दाखवूनच प्रकरण न्यायालयास सादर करावे.

७/- न्यायालयाकडून संबंधित प्रकरणाचा निकाल झालेनंतर त्या निकालाची प्रत प्राप्त झालेवर सदर प्रकरणातील मोजणी नकाशाच्या नकलाची वादी/ प्रतिवादी व इतरांनी मागणी केल्यास रीतसर नक्कल फी वसूल करून नकला पुरवाव्यात.

स्वाक्षरी/-

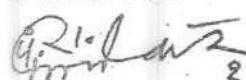
(सोहन फडतरे)

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रत/- उपसंचालक भूमि अभिलेख, सर्व / अधीक्षक भूमि अभिलेख, सर्व / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, नगर भूमापन अधिकारी, सर्व यांचेकडे माहिती व कार्यवाहीसाठी.

प्रत/- कार्यालय अधीक्षक, सर्व जमाबंदी आयुक्त, कार्यालय पुणे.

"नि र्ग मि त"

 १७.११.२०००

(पी.आर.काणेकर)

जमाबंदी उप आयुक्त,
(भूमापन)

क्र : एलआर १०० / सीआर ४०१० / भू-३ / २००९
 जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
 भूमि अभिलेख, (म. रा.) पुणे ,
 नविन प्रशासकीय इमारत, २ रा मजला,
 विधान भवना समोर, पुणे.
 दिनांक : ४/६/२००९

वाचा : या कार्यालयाकडील परिपत्रक क्र.एल.आर.१००/५६८/ल-३/७८, पुणे दिनांक ३/७/७८.

विषय : निमताना मोजणी प्रकरणी कायवयाची कार्यवाही.

परिपत्रक

आमचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, निमताना कामी फेर निमताना पूर्व मोजणी करून अंतीम निर्णय घेणेत येतो. वास्तविक ते अपील कार्यपद्धती नुसार चुकीचे आहे. निमताना मोजणी प्रकरणी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम २४७ अन्वये आवश्यक ती कायदेशीर कार्यवाही केली जात नाही. सबब निमताना मोजणी प्रकरणी कार्यवाही बाबत खालिलप्रमाणे सूचना देणेत येत आहेत.

या कार्यालयाकडील परिपत्रक क्र. एल. आर. १०० /५६८ / ल-३ / ७८, पुणे, दिनांक ३/७/१९७८ अन्वये हदद कायम मोजणी प्रकरणात निमताना मागणी केल्यास ते कनिष्ठ अधिका-याचे निर्णयावरील वरिष्ठ अधिका-याकडे केलेले अपील असल्याचे स्पष्ट केले आहे. सबब अपीलातील कायदेशीर तरतुदी मधील कार्यपद्धती अवलंबिणे आवश्यक आहे. त्याप्रमाणे महत्वाची बाब म्हणजे सदरचा निमताना (अपील) विहित मुदतीत मागणी केला आहे अगर कसे ? याची खात्री पडताळणी होणे आवश्यक आहे. निमताना मोजणी प्रकरणी निर्णय घेतांना पहिला कनिष्ठ अधिका-याने दिलेला निर्णय तपासून तो अंशतः बदलणे, पूर्ण रदद करणे आवश्यक आहे काय ? हा निष्कर्ष काढणे आवश्यक आहे. त्या अनुषंगाने ज्या मोजणी विरुद्ध निमताना मागणी केली आहे. तो मोजणी शीट प्रत्यक्ष जागेवर फलक यंत्रावर लावून भूकरमापकाने घेतलेल्या वहिवाटीच्या खुणा तपासणे व मूळ अभिलेखाचे द्वारे माजी आधारे निश्चित केलेल्या खुणा याची तपासणी करणे आवश्यक आहे. अशी तपासणी वेळी जर मोजणी नकाशा फलक यंत्रावर किमान दोन कायम खुणांचे आधारे कायम करता येत नसल्यास तसा स्वतंत्र रित्या सविस्तर शेरा मूळ शीट वर ठेवणेत यावा. व त्या द्वारे तो शीट रदद करून नंतरच निमताना पूर्व मोजणी करून निमताना प्रकरणी अंतीम निर्णय घेणेत यावा.

स्वाक्षरी /-(मोहन फडतरे)
 जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
 भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य.

- प्रत/- उपसंचालक भूमि अभिलेख, (सर्व) / अधीक्षक भूमि अभिलेख, (सर्व) / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) / नगर भूमापन अधिकारी, (सर्व), यांना माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना.
२. अधीक्षक भूमि अभिलेख, सर्व यांना अधिनस्त कार्यालयांस देण्याच्या जादा प्रतिसह, प्रति अधिनस्त कार्यालयांस देवून तसे इकडे ज्ञात करावे.

‘निर्गमित’

८१८२५/१६१२०८
 (पं.रा.काणेकर)
 जमाबंदी उप आयुक्त,
 (भूमापन) पुणे.

भूसंपादन अधिनियम, १८९४.

भूसंपादन कार्यवाहीमधील
विलंब कर्मी करणे.

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक

भूमि अभिकेळ (म. रा.) पुणे

नं. ५८८

दिनांक २२ JUN 2001

क्रमांक ५

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक: एलक्यूएन १८/२०००/प्रक. १२१/अ-२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक- १४ जून, २००१.

यहा:- १) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १८८८/(४३८०)/अ-२,
दिनांक २८.७.१९८९.

२) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १९९३/प्र.क्र. ३०३/अ-२,
दिनांक १३.१.१९९५.

३) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन ४२८५/(३३३८)/अ-२,
दिनांक २१.१०.१९८५.

४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन ३०८०/(३११३)/अ-२,
दिनांक २१.१.१९८१.

५) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १८३२/(२८१४)/अ-२,
दिनांक २७.४.१९८३.

६) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १३९६/प्र.क्र. ६२८/अ-२,
दिनांक २४.६.१९९६.

७) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन ३२७५/अ-२,
दिनांक ९.९.१९७६.

८) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १८९५/प्र.क्र. ५५४/अ-२,
दिनांक ६.१०.१९९५.

९) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १६८४/(३१८५)/अ-२,
दिनांक १८.१०.१९८४.

१०) शासन पत्र, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन ४५८५/(३३४१)/अ-२,
दिनांक १५.५.१९८६.

११) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन ३०८७/(४०६९)/अ-२,
दिनांक १.९.१९८७.

१२) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: एलक्यूएन १८८९/(४९५५)/अ-२,
दिनांक २६.११.१९९१.

.... ? ...

शासन निर्णय

सन २००० च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात शासनाने विलोल्या आश्वासनाच्या अनुषंगाने मा. मंत्री (महसूल) यांच्या अध्यक्षतेखाली शासन निर्णय, क्रमांक: एलव्हूएन १८/२०००/प्र.क्र.५८/अ-२, दिनांक २९ मे, २००० अन्वये भूसंपादन कार्यवाहीमधील विलंब कमी करण्याकरीता उपाययोजना सूचविण्यासाठी एक समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीने आंपला अहवाल शासनास सादर केला आहे.

२. सर्वसाधारणपणे ज्या कारणामुळे भूसंपादनाच्या कार्यवाहीस विलंब होतो, ती कारणे समितीने आपल्या अहवालात नमुद केलेली आहेत. सदर विलंब कमी करून भूसंपादनाची कार्यवाही लवकरात लवकर पुर्ण करून हितसंबंधितांना लवकरात लवकर मोबदला अदा करण्याच्यादृष्टीने आपल्या अहवालात एकूण १२ शिफारस्ती केलेल्या आहेत. समितीच्या सदर शिफारस्ती अशंत: सुधारणासह शासनाने मान्य केल्या आहेत. समितीने केलेल्या शिफारस्तीची अंमलबजावणी करण्याच्यादृष्टीने तसेच भूसंपादन कार्यवाहीमधील विलंब कमी करून हितसंबंधितांना लवकरात लवकर मोबदला अदा करण्याच्यादृष्टीने शासन आता पुढीलप्रभाणे शिफारसनिहाय / विलंबाचे कारणनिहाय आदेश देत आहे.

१) संपादक संस्थेने खाजगी वाटाघाटीने परस्पर ताबा घेतलेल्या जमिनीच्या संपादनाचा प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर करणे:

संपादित जमिनीचा मोबदला मिळण्यास फार विलंब होतो अशा स्वरूपाच्या तक्रारी जमीन मालक तसेच लोकप्रतिनिधी यांचेकडून वारंवार शासनाकडे प्राप्त होतात. तसेच विधानसभा / विधानपरिषद सभागृहातही याबाबत वारंवार प्रश्न उपस्थित केले जातात. वास्तविक भूसंपादन अधिनियम, १८९४ नुसार विहीत केलेल्या कालमर्यादित भूसंपादनाची कार्यवाही पूर्ण करून येत असली तरी दूर्योग प्रकरणात संपादक संस्थेकडून खाजगी वाटाघाटीने परस्पर जमिनीचा ताबा घेतला यातो. आणि प्रकल्पाच्या कामासही सुरुवात केली जाते. परंतु अशा ताबा घेतलेल्या जमिनीचे भूसंपादनाचे प्रस्ताव मात्र संपादक संस्थेकडून फारच उशिरा जिल्हाधिका-यांकडे सादर केले जातात. अशा प्रकरणात नियमानुसार भूसंपादनाची कार्यवाही विहीत कालमर्यादित पूर्ण करून संबंधितांना मोबदला अदा केला तरी त्यामध्ये फारच विलंब झाला अशी संबंधितांची भावना होते.

हा विलंब टाळण्याच्या दृष्टीने महसूल व वन विभागाने शासन परिपत्रक, क्रमांक: एलव्हूएन १८८८/(४३८०) अ-२, दिनांक २८/२/१९८९ आणि क्रमांक: एलव्हूएन १९९३/प्र.क्र. ३०३/अ-२, दिनांक १३/१/१९९५ अन्वये, संपादक संस्थेने खाजगी वाटाघाटीने जमिनीचा ताबा घेतला असेल त्याप्रकरणात ताबा घेतल्यापासून ३ महिन्याच्या आत भूसंपादनाचा प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर केला पाहिजे असे बंधन घालण्यात आले आहे. तसेच असा प्रस्ताव सादर करण्यास ३ महिन्यापेक्षा जास्त विलंब झाला असल्यास सदर प्रस्ताव संपादक संस्थेच्या विभागीय अधिका-यांना परत करून विलंबास जबाबदार असलेल्या संबंधित अधिकारीकर्मचारी यांच्या विरुद्ध विभागीय अधिका-यांनी पुढी सादर केल्याशिवाय भूसंपादनाची कार्यवाही सुरु करण्यात येवू नये, अशाही

...३...

सूचना दिलेल्या आहेत. परंतु अशा प्रकरणात ३ महिन्याच्या आते संपादक संस्थेकडून प्रस्ताव सादर केले जात नाहीत. तसेच संपादक संस्थेचे विभागीय अधिकारी यांच्याकडून योग्य ते प्रमाणपत्र देण्यात येत नाही असे दिसून येते.

मुलतःच खाजगी वाटाघाटीने जमिनीचा ताबा घेण्याच्या पद्धतीस भूसंपादन कायद्यामध्ये काही आधार नाही. मात्र पाटबंधारे विभागाने त्यांच्या क्रमांक: आयपीएम १०६९/२००८३-आय (५), दिनांक ४/१२/१९७२ च्या शासन निर्णयाद्वारे, भूसंपादन अधिनियम, १८९४ खाली जमिनीचे संपादन करण्याची गती, त्याच्या कार्यपद्धती विषयक गरजा लक्षात घेता त्या पाटबंधारे विभाग/सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनी योजलेल्या फार्माच्या वेगार्थी अनुरूप असणार नाहीत व परिणामतः कामाच्या अंमलबजावणीस विलंब होईल अशी धास्ती निर्माण झाल्यामुळे पाटबंधारे विभाग/सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या अधिका-यास विकास कार्यासाठी आवश्यक असलेल्या जमिनीचा ताबा शक्य असेल त्या ठिकाणी खाजगी वाटाघाटीने घेण्याच्या शक्ती प्रदान केलेल्या आहेत. मात्र अशा जमिनीच्या संपादनाचे प्रस्ताव महसूल अधिका-यांना सादर केल्याशिवाय वाटाघाटीद्वारे कोणतीही जमीन ताब्यात घेतली जाणार नाही, अशा सूचनाही पाटबंधारे विभागाने दिलेल्या आहेत. परंतु प्रत्यक्षात, भूसंपादनाचे प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर करण्यापूर्वीच खाजगी वाटाघाटीने जमिनीचा ताबा घेण्यात येतो, आणि प्रदीर्घ कालावधीनंतर भूसंपादनाचा प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर करण्यात येतो असे ब-याच प्रकरणात दिसून आले आहे. सबब हा विलंब टाळण्याच्यादृष्टीने शासन आता असे आदेश देत आहे की,

- (अ) संपादक संस्थेने त्यांच्या प्रकल्पासाठी लागणारी खाजगी जमीन भूसंपादन अधिनियम, १८९४ खाली संपादित करून मिळाण्याबाबतच्या मागणीचा परिपूर्ण प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर केल्याशिवाय प्रकल्पासाठी लागणा-या जमिनीचा खाजगी वाटाघाटीने ताबा घेवू नये.
- (ब) संपादक संस्थेने भूसंपादनाचा परिपूर्ण प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांना सादर केल्यानंतर जमिनीचा खाजगी वाटाघाटीने ताबा घेतल्यास, अशा प्रकरणात भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम ४ खालील अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्याशिवाय संपादक संस्थेने प्रकल्पाचे काम सुरु करू नये.

२) संपादक संस्थेने प्रस्तावाबरोबर आवश्यक ती कागदपत्र सादर करणे:

सार्वजनिक प्रयोजनासाठी ज्या ज्या वेळी खाजगी जमिनीची गरज भासते त्या त्या वेळी संबंधित विभागाकडून (संपादक संस्था) शासनाकडे (महसूल विभाग) खाजगी जमीन संपादन करून मिळावी अशी मागणी करून त्याबाबतचे प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांकडे सादर केले जातात. अशा प्रस्तावांची तपासणी करून खात्री झाल्यानंतर जिल्हाधिकारी, मागणी केलेल्या संस्थासाठी खाजगी जमीन, भूसंपादन अधिनियम, १८९४ खालील तरतुदीनुसार संपादित करण्याची कार्यवाही करतात. परंतु ब-याच वेळी संपादक संस्थाकडून येणारे प्रस्ताव अपूरे व आवश्यक ती माहिती नसलेले असतात. त्यामुळे अशा अपूर्या माहितीसह झालेल्या प्रस्तावाबाबतीत जिल्हाधिका-यांना/भूसंपादन अधिका-यांना संपादक संस्थेकडून पुन्हा माहिती घ्यावी लागते, व त्यामध्ये बराच

...४...

नेहमीच उपलब्ध असणे आवश्यक असल्याने त्याची व्यवस्था जिल्हाधिका-यांती
याबाबतच्या नियमित तरतुदीमधून करावी.

- (क) प्रकल्पासाठी खाजगी जमीन संपादन करताना जर एखादा खातेदार अल्पभूधारक
अथवा भूपीहीन होत असल्यास अशा खातेदाराची जमीन संपादन करण्यासाठी
दचावद्याच्या परवानगीचे जे अधिकार उपरोक्त शासन निर्णयाच्यवे विभागीय
आयुक्तांकडे सुपुर्द करण्यात आलेले आहेत ते आता या आदशान्वये जिल्हाधिका-यांता
प्रदान करण्यात येत आहेत.
- (ख) संपादक संस्थेकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यावर जिल्हाधिका-यांनी प्रथमतः सदर प्रस्ताव
विहित नमुन्यात आणि आवश्यक त्या कागदपत्रासह आहे किंवा नाही याची पडताळणी
करावी आणि सदर प्रस्ताव परिपूर्ण असल्याची खातरजमा केल्यानंतर मगच तो
भूसंपादन अधिका-यांकडे सोपविषयाचे भूसंपादन कायद्याच्या कलम ५२-अ खालील
अदेश पारित करावलेत. अन्यथा अपुरे, आवश्यक ती माहिती च कागदपत्रे नसलेले प्रस्ताव
येट संपादक संस्थेस परत करण्यात पावत. असे परत करण्यात आलेले प्रस्ताव
जिल्हाधिका-यांकडे (महसूल विभाग) प्राप्त झाले होते असे गृहित धरण्यात येज नये.

६) संपादक संस्थेने मोजणी केलेल्या क्षेत्राची संयुक्त मोजणी करणे:

सर्वसाधारणपणे भूसंपादन कायद्याखाली खाजगी जमीन संपादनाची कायवाही
करताना संपादित करण्यात येणारी जमीन नेमकी कोणाची, किती व कोणती आहे हे निश्चित
होण्याच्या दृष्टीने कायद्याच्या कलम ६ खालील जाहीरनामा प्रसिद्ध होण्यापूर्वी संपादित करावयाच्या
जमिनीची संयुक्त मोजणी करणे आवश्यक असते. हे संयुक्त मोजणीचे काम भूमि अभिलेख
विभागाच्या संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडून करण्यात येते. हे मोजणीचे काम त्यांने
मोजणी विषयी भविष्यात कोणताही तंता उद्भव नये म्हणून संबंधित जमीन मालक आणि इत
संबंधित व्यक्ती, संपादक संस्थेचे प्रतिनिधी आणि भूसंपादन अधिकारी यांच्या उपस्थितीत करा
आवश्यक असते. या संयुक्त मोजणीच्या कामात फारच विलंब होतो असे निर्दर्शनास आल्याम
संयुक्त मोजणीचे काम विनाविलंब व तातडीने करण्याबाबत शासनाने संबंधितांना वेळोवेळी सूच
दिलेल्या आहेत. तसेच हा विलंब टाळण्याच्या दृष्टीने शासनाने संयुक्त मोजणीच्या कामासा
कालमर्यादाही विहित करून दिली असून शासन परिप्रक, क्रमांक:एलक्यूएन ३२७५/अ-२, दिन
१५/११७६ अन्वये संयुक्त मोजणीचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून तीन महिन्याच्या आत संग
मोजणी पूर्ण करून त्याबाबतचा अहवाल भूसंपादन अधिका-यांना सादर केला पाहिजे अशा या
ही संबंधित अधिकारी-यांना दिलेल्या आहेत. असे असले तरी अद्याप संयुक्त मोजणीच्या काम
विलंब होतो असे दिसून आले आहे. हा विलंब टाळण्याच्यादृष्टीने शासन आता असे आवश्यक
आहे की,

- (अ) जिल्हाधिका-यांकडून कलम ५२-अ अनुसार भूसंपादनाचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापान
एका महिन्याच्या आत भूसंपादन अधिका-यांनी प्राथमिक चौकशी पूर्ण करून संकुल
मोजणीचा प्रस्ताव संबंधित तालुका निरिक्षक, भूमि अभिलेख यांच्याकडे पाठवाव

आणि त्याची एक प्रत संबंधित अधिकारी, भूमि अभिलेख यांच्याकडे पाठवावी.

- (ब) भूसंपादन अधिका-यांकडून संयुक्त मोजणी प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून ३ महिन्याच्या आत तालुका निरिक्षक, भूमि अभिलेख यांनी संयुक्त मोजणी पुर्ण करून त्याबाबतचा अहवाल भूसंपादन अधिका-यांना सादर करावा. याकामी काही अडचणी असल्यास आवश्यक ती मदत तालुका निरिक्षक, भूमि अभिलेख यांनी अधिकारी, भूमि अभिलेख यांच्याकडून घ्यावी.
- (क) संयुक्त मोजणीचे काम वरं विहित केलेल्या कालमर्यादेत होण्याच्यादृष्टीने आवश्यक ती दक्षता व देखरेख अधिकारी, भूमि अभिलेख यांनी ठेवावी. आणि ज्या प्रकरणात विहित कालमर्यादेत संयुक्त मोजणीचे काम झाले नसल्यास संबंधिताबर आवश्यक ती कारबाई करण्यात यावी.
- (घ) तालुका निरिक्षक, भूमि अभिलेख यांनी संयुक्त मोजणीच्या वेळी भूसंपादन अधिकारी, उंपादक संस्थेचे प्रतिनिधी, जमीन मालक व इतर संबंधीत व्यक्ती यांच्याबरोबरच कृषि विभाग, बन विभाग, पाटवंथारे विभाग व सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या संबंधित अधिका-यांनाही निमंत्रित करावे. असे निमंत्रण प्राप्त झाल्यानंतर कृषि विभाग, बन विभाग, पाटवंथारे विभाग व सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या संबंधित अधिका-यांनी अवश्य उपस्थित राहून सदर जमिनीवरील फलझाडे, वनझाडे, विहिरी, बांधकामे त्यादीची मुल्यांकनाच्या दृष्टीने आवश्यक ती नोंद घ्यावी.
- (इ) संयुक्त मोजणीची नोटीस मिळाल्याबरोबरच संपादक संस्थेने भूसंपादन प्रस्तावासाबेत एठविलेल्या सिमांकन नकाशाप्रमाणे संपादन करावयाच्या क्षेत्रावर सिमांकन असल्याची नोंद यांनी तारखेपुर्वी करून घ्यावी. आणि सिमांकन नसल्यास ते मोजणीच्या गोरखेपुर्वी करून घ्यावे. तसेच संपादक संस्थेने मोजणीदारास आवश्यक साहित्य व मुख्यबद्ध उपलब्ध करून दयावे, त्याशिवाय संपादक संस्थेने संयुक्त मोजणीच्यावेळी संपादित करावयाच्या जमिनीची व त्यामधील फलझाडे, वनझाडे, घरे, विहिरी इत्यादीचे विढीओ शुटींग करावे. सिमांकन नसल्यामुळे वा आवश्यक साहित्य व मनुष्यबद्ध उपलब्ध करून न दिल्यामुळे निश्च । केलेल्या तारखेस संयुक्त मोजणी करता न आल्यास याची खालील अधिकारी संपादक संस्थेची राहील.

४)

उंपादक संस्थेकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून कलम ४ खालील अधिसूचना प्रसिद्ध करण्याबाबत:

भूसंपादन अधिनियम, १९९४ मध्ये भूसंपादनाच्या कार्यवाहीस कालमर्यादा घालुन दिलेली आहे. त्यानुसार भूसंपादन कायद्याच्या कलम ४ ची अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्यापासून कलम ११ खालील निवाडा जाहीर करण्यास ३ वर्षांची कालमर्यादा घाललेली आहे. त्या अन्वये कलम ४ च्या अधिसूचनेच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकपासून १ वर्षाच्या आत कलम ६ चा जाहीरनामा (अधिसूचना) प्रसिद्ध करण्ये व कलम ६ चा जाहीरनामा प्रसिद्धीच्या दिनांकपासून २ वर्षाच्या आत कलम ११ खालील निवाडा जाहीर करणे कायद्याने बंदनकारक आहे. ही कालमर्यादा ने पाळल्यास ज्या स्तरावर

...७...

७

विलंब झालेला असेल त्याचे स्तरावर भूसंपादनाची संपूर्ण कार्यवाही व्यपगत होते. भूसंपादन कायद्यात जरी वरीलप्रमाणे ३ वर्षांची कालमर्यादा घालण्यात आली असली तरी शासनाने सन १९९५ मध्ये धोरणात्मक निर्णय घेऊन शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्रमांक:एलव्यूएन १८९५/प्र.क्र.५५४/अ-२, दिनांक ६.१०.१९९५ अन्वये ही कालमर्यादा २ वर्षे इतकी विहित केलेली आहे. त्यानुसार कलम ४ च्या अधिसूचनेच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून १ वर्षांच्या आत कलम ६ चा जाहीरनामा प्रसिद्ध करण्यात यावा, व कलम ६ च्या जाहीरनामा प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून १ वर्षांच्या आत कलम ११ खालील निवाडा जाहिर करण्यात यावा, अशा सूचना सर्व भूसंपादन आधिकाऱ्यांना दिलेल्या आहेत. असे असले तरी संपादक संस्थेकडून भूसंपादनाचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून कलम ४ खालील अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यास फारच उशिर होत असल्याने भूसंपादनाची कार्यवाही पुर्ण करून मोबदला अदां करण्यास विलंब होतो, असे दिसून आले आहे. हा विलंब टाळण्याच्यादृष्टीने संपादक संस्थेकडून परिपूर्ण प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून कलम ११ खालील निवाडा जाहीर करण्यापर्यंतच्या कार्यवाहीसाठी कालमर्यादा घालण्याची आवश्यकता आहे, सबक शासन आता असे आदेश देत आहे की,

(अ) संपादक संस्थेकडून भूसंपादनाचा परिपूर्ण प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून भूसंपादन कायद्याच्या कलम ११ खालील निवाडा जाहीर करण्यापर्यंतच्या कार्यवाहीसाठी २ वर्षांची कालमर्यादा खालीलप्रमाणे विहित करण्यात येत आहे:-

(i) संपादक संस्थेकडून "महाराष्ट्र प्रकल्प वाधीत व्यक्तीचे पुनर्वर्तन अधिनियम, १९७६" खालील (ज्या प्रकल्पास हा कायदा लागू होत असेल त्या प्रकल्पाचे बाबतीत) कलम ११ व १३ च्या अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्याच्या प्रभाणपत्रासह परिपूर्ण प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून ६ महिन्याच्या आत संवुत्त मांजणी पूर्ण करून कलम ४ ची अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात यावी.

(ii) कलम ४ च्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून ६ महिन्याच्या आत कलम ६ चा जाहीरनामा (अधिसूचना) प्रसिद्ध करण्यात यावा.

(iii) कलम ६ च्या जाहीरनामा प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून १ वर्षांच्या आत कलम ११ खालील निवाडा जाहीर करण्यात यावा.

(ब) ज्या प्रकल्पाना "महाराष्ट्र प्रकल्प वाधीत व्यक्तीचे पुनर्वर्तन अधिनियम, १९७६" च्या तरतुदी लागू होतात त्या प्रकल्पाच्या बाबतीत सदर कायद्याच्या कलम ११ व १३ खालील अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्याशिवाय भूसंपादन कायद्याच्या कलम ४ ची अधिसूचना प्रसिद्ध करता येत नाही असे पुनर्वर्तन कायद्यात वर्धन घालण्यात आलेले आहे. त्यामुळे वरील (अ) (१) मध्यील कालमर्यादा पाळण्याच्या दृष्टीने संपादक संस्थेने प्रथम पुनर्वर्तन कायद्याच्या कलम ११ व १३ खालील अधिसूचना प्रसिद्ध करून घेण्याची दक्षता घ्यावी, आणि अशा प्रसिद्ध केलेल्या अधिसूचनेच्या प्रतीक्षेहच भूसंपादनाचा परिपूर्ण प्रस्ताव जिल्हायिका-यांना सादर करावा. तदृतच ज्या प्रकल्पांना पुनर्वर्तन कायद्याच्या तरतुदी लागू हाणार नाहीत त्याबाबतीत तसे प्रभाणपत्र भूसंपादनाच्या प्रस्तावासोबत जिल्हायिका-यांना सादर करावे.

...c...

५) कलम ४ व ६ च्या अधिसूचनांची प्रसिद्धी शासकीय राजपत्रात / वृत्तपत्रात करताना ती
वेळेवर प्रसिद्ध करण्याबाबत:

भूसंपादन अधिनियम, १८९४ मध्ये सन १९८४ साली सर्वकप सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार भूसंपादन कायद्यावालील कलम ४ व ६ च्या अधिसूचना शासकीय राजपत्रात आणि संपादन करावयाची जमीन ज्या भागात आहे, त्या स्थानिक भागात खप असलेल्या दोन दैनिकामध्ये (त्यापैकी किमात एक तरी स्थानिक भाषेत असेल) प्रकाशित करण्यात यावी, आणि जिल्हाधिकारी अशा अधिसूचनेची सारांशरूप जाहीर नोटीस उक्त स्थानिक भागातील सोबीस्क्रिट ठिकाणी (उदा. घावडी) देईल, अशा प्रकाशनाच्या दिनांक संज्ञावा, अशी भूसंपादन दिनांक यापैकी जो शेवटचा दिनांक असेल त्यास अधिसूचनेचा दिनांक समजावा, अशी भूसंपादन कायद्यात तरतुद आहे. तसेच कलम ४ ची अधिसूचना प्रकाशित झाल्यापासून एक वर्षाच्या आत कलम ६ ची अधिसूचना प्रकाशित करणे बंधनकारक असून ही कालंसंर्यावा याकळली न. गेल्यास कलम ६ ची अधिसूचना प्रकाशित करणे बंधनकारक असून ही कालंसंर्यावा याकळली न. गेल्यास भूसंपादनाची कायद्यावाही मुक्कापासून रद्द होईल अशीही तरतुद भूसंपादन कायद्यात आहे. कायद्यातील ही तरतुद स्पष्ट आहे. त्याशिवाय याबाबतीतील कायद्यावाहीसंबंधी शासनाने, शासन परिपत्रक, क्रमांक: एलक्यूएन १६८४/(३१८५)/अ-२, दिनांक १८.१०.१९८४ झाल्याचे सर्वसंबंधित अधिका-यांना सुस्पष्ट सूचना दिलेल्या आहेत. परंतु कलम ४ व ६ खालील अधिसूचना प्रसिद्धीबाबत वेळेवर वैयोग्य कायद्यावाही केली जात माही, उदा. काही प्रकरणात अधिसूचना शासकीय रोजपत्रात प्रसिद्ध झाल्यानंतर काही महिन्यांनी स्थानिक दैनिकात प्रसिद्ध केली जाते, आणि काही प्रकरणात तर ती अधिसूचनेची सारांशरूप जाहीर नोटीस घावडीवर दिली जाते आणि काही प्रकरणात तर ती चावडीवर प्रसिद्ध केली जात नाही. काही प्रकरणात अधिसूचना २ ऐवजी एकाच दैनिकात वेगवेगळ्या तारखांना प्रसिद्ध केलेली असते. या भूक्ते भूसंपादनाची कायद्यावाही मुक्कापासून रद्द होण्याची शक्यता असते, व तसेच झाल्यास नव्याने भूसंपादनाची कायद्यावाही करावी लागते, आणि त्यामुळे शासनावर नाहक आर्थिक बोजा पडतो. तर काही प्रकरणात कायदेशीर गंतागुंतही होण्याची शक्यता असते. हे टाळण्याच्या दृष्टीने शासनाने पृच्छा शासन पत्र, क्रमांक: एलक्यूएन ४५८५/(३३४१)/अ-२, दिनांक १५.५.१९८६, शासन परिपत्रक, क्रमांक: एलक्यूएन ३०८७/(४०६९)/अ-२, दिनांक १.९.१९८७, आणि शासन परिपत्रक, क्रमांक: एलक्यूएन १८८९/(४९५५)/अ-२, दिनांक २६.११.१९९१ अन्वये सर्वसंबंधित अधिका-यांना कलम ४ व ६ च्या अधिसूचना विनाविलंब प्रसिद्ध करण्याबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, सदर अधिसूचना शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यास शासकीय मुद्रणालयाकडून विलंब होतो, असे दिसून आले आहे. तसेच दैनिकात कलम ४ व ६ च्या अधिसूचना प्रसिद्धीसाठी शासनाने, दिनांक २६.११.१९९१ च्या परिपत्रकान्वये कायद्यपद्धती विहित करून दिलेली आहे. परंतु विभागीय माहिती कायालये विभागीय पातळीवर आहेत तर भूसंपादन अधिका-यांची कायालये व स्थानिक दैनिक वृत्तपत्राची कायालये जिल्हा पातळीवर आहेत. त्यामुळे भूसंपादन अधिका-यांने अधिसूचना प्रसिद्धीसाठी विभागीय माहिती अधिका-यांकडे पाठविणे आणि विभागीय माहिती अधिका-यांने त्या जिल्ह्यातील दैनिकाकडे अधिका-यांकडे पाठविणे हे टप्पे विनाकारण वाढले आहेत, त्यामुळे दैनिकात अधिसूचना प्रसिद्धीस विलंब होतो, असे दिसून आलेले आहे. सबव॑ कलम ४ व ६ च्या अधिसूचना शासकीय राजपत्रात / दैनिकात प्रसिद्ध

...१...

करण्याबाबतच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करून नविन कार्यपद्धती घालून देण्याची आवश्यकता आहे, असेही दिसून आले असून त्याअनुषंगाने स्वतंत्ररित्या कार्यवाही करण्यात येत आहे. सदयस्थितीत कलम ४ व ६ च्या अधिसूचना शासकिय राजपत्रात तसेच स्थानिक दोन दैनिकात प्रसिद्ध करण्याबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी, असे शासन आदेश देत आहे.

(अ) भूसंपादन अधिकाऱ्यांने अंतिम संयुक्त मोजणी अहवाल प्राप्त झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत कलम ४ ची अधिसूचना शासकिय राजपत्रात व स्थानिक दोन वृत्तपत्रात एकाच वेळी प्रसिद्धीसाठी पाठवावी.

(ब) कलम ४ ची अधिसूचना शासकीय राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्यापासून ३० दिवसांचे आत संबंधितांनी त्यांच्या हरकती नांदविणे कायद्याने बंधनकारक आहे. तरी त्यादृष्टीने भूसंपादन अधिकाऱ्यांनी कलम ४ (१) ची नोटीस संबंधितांवर वजावून आणि कलम ५-क ची चौकशी पूर्ण करून कलम ४ ची अधिसूचना राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून ३ महिन्याच्या आत कलम ६ ची अधिसूचना, विभागीय आयुक्तांके मंजूरीसाठी पाठवावी. विभागीय आयुक्तांनी प्रस्ताव प्राप्त झाल्यापासून एका माहिन्याच्या आत कलम ६ ची अधिसूचना मंजूर करून (प्रस्तावात त्रुटी असल्यास त्याची पूती करून घेवून) प्रसिद्धीसाठी पाठवावी.

(क) कलम ४ व ६ ची अधिसूचना शासकीय राजपत्रात आणि स्थानिक दोन दैनिकात प्रसिद्ध झाल्यानंतर १५ दिवसांच्या आत सदर अधिसूचनेची सारांशरूप जाहीर नटीस चावडीवर प्रसिद्ध करण्यात यावी. मात्र या तिन्ही प्रकारे सदरच्या अधिसूचना एा महिन्याच्या कालावधीत प्रसिद्ध करण्याची दक्षता भूसंपादन अधिकाऱ्यांनी घ्याल.

(इ) अधिसूचना प्रसिद्धीच्या अपेक्षित तारखेच्या कमीत कमी १० दिवस झाईच्या अधिसूचना संबंधित मुद्रणालय व्यवस्थापकास प्राप्त होतील अशी व्यवस्था संवेदित भूसंपादन अधिकाऱ्यांनी करावी, जेणे करून अधिसूचना वेळेवर प्रसिद्ध करण्यावधिके वेळापत्रक मुद्रणालय व्यवस्थापकांना तयार करून प्रसिद्धीचे काम वेळेवर पूर्ण करत येईल.

(ह) कलम ६ च्या अधिसूचना मुद्रणालय व्यवस्थापकाकडे प्रसिद्धीस पाठविताने, त्या संबंधातील कलम ४ खालील प्रसिद्ध झालेल्या अधिसूचनेची तारखेच कलम ६ शातील प्रसिद्ध करावयाची अधिसूचना ज्या तारखेपर्यंत प्रसिद्ध होणे आवश्यक आहे ती रोखि, अधिसूचनेवर न चुकता ठळकेपणे नमूद करावी, जेणे करून नमूद केलेल्या तारखा अधिसूचना प्रसिद्ध करणे मुद्रणालय व्यवस्थापकाना शक्य होईल.

(फ) शासकिय मुद्रणालयाने भूसंपादन अधिकाऱ्यांकून अधिसूचना प्राप्त झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत ती राजपत्रात प्रसिद्ध करावी किंवा भूसंपादन अधिकाऱ्यांने उत्तराखंडच्या ज्या तारखेपर्वीच्या राजपत्रात प्रसिद्धी घावी, असे काळविलो असेलग तारखेच्या राजपत्रात प्रसिद्ध करावी, आणि ज्या दिवशीच्या राजपत्रात अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात आली असेले त्याच दिवशी राजपत्राच्या प्रती संबंधित भूसंपादन अधिकाऱ्यांकून ग्राहकविषयात याव्यात. याची अंमलबजावणी काटकांसपणे होईलती.

दक्षता / व्यवस्था संबंधित व्यवस्थापक, शासकिय मुद्रणालय यांनी करावी.

- (ग) भूसंपादन अधिका-यांनी कलम ४ व ६ खालील अधिसूचना/जाहीरनामे दैनिकात प्रसिद्ध करण्यासाठी, माहिती व जनसंपर्क विभागाच्या संबंधित क्षेत्रीय अधिका-यांकडे घेच पाठवावेत, ते परस्पर दैनिकाच्या संपादकाकडे पाठवू नयेत.
- (ह) कलम ४ व ६ खालील अधिसूचना वृत्तपत्रात प्रसिद्ध झाल्यावर त्या संबंधितीची देवके भूसंपादन अधिका-यांनी स्वतः न स्विकारता ती परस्पर माहिती व जनसंपर्क विभागाच्या क्षेत्रीय अधिका-यांकडे सादर करण्यावाबत वृत्तपत्राच्या संपादकांना सांगावे.
- (अ) माहिती व जनसंपर्क विभागाच्या क्षेत्रीय अधिका-यांकडून देवके प्रमाणीत करण्यात झाल्यावर त्या देवकातील रक्कमा भूसंपादन अधिका-यांनी वृत्तपत्राच्या संपादकांना अदा करावात.
- (क्ष) कलम ४ व ६ खालील अधिसूचना संपादनाखालील जमीन ज्या भागात आहे त्या स्थानिक भागात खप असलेल्या दोन दैनिकात (त्यापैकी एक स्थानिक भाषेत असेल) प्रसिद्ध करणे कायद्याने बंधनकारक आहे. त्यामुळे सदर अधिसूचना वा फक्त दैनिकातच प्रसिद्धीस देण्यात याव्यात अशा खास सूचना क्षेत्रीय प्रसिद्धी अधिका-यांना, त्यांच्याकडे अधिसूचना प्रसिद्धीस पाठवितानाऱ्ह भूसंपादन अधिका-यांनी याव्यात.
- (ज) विभागीय माहिती अधिका-यांने भूसंपादन अधिका-यांकडून अधिसूचना प्राप्त झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत त्या स्थानिक दोन दैनिकात प्रसिद्ध होतील आणि प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून ७ दिवसांच्या आत त्या वृत्तपत्राची प्रत संबंधित भूसंपादन अधिका-यांस प्राप्त होईल, याची दक्षता घ्यावी. यावाबतची अंतिम जबाबदारी विभागीय माहिती अधिका-यांची राहील.
- (त) सर्व गिल्हाअधिका-यांनी भूसंपादन प्रकरणांच्या प्रगतीचा मासिक आठावा घेतेवेळी वरीलप्रमाणे अधिसूचना प्रसिद्धीची कायदाही इ.जी आहे का याची खात्री करून घ्यावी. आणि यावाबतीत भूसंपादन अधिका-यांनीही घट-निःशः काळजी घ्यावी.

६) संपादित जमिनीवरील झाडे, विहीरी, बांधकामे यांच्या मूल्यांकनावाबत:

भूसंपादन अधिनियम, १८९४ खालील तरुणीतुसार संपादित जमिनीचे आणि त्या जमिनीवरील झाडे, विहीरी, बांधकामे इत्यादिचे भूल्यांकन हे सदर जमीन संपादनावाबतची कलम ४ ची अधिसूचना ज्या दिनांकास प्रसिद्ध झाली असेल त्या दिनांकाचे करावयाचे असते. त्यामुळे कलम ४ ची अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्यानंतर लगेच भूसंपादन अधिका-यांने जमिनीवरील झाडे, विहीरी, बांधकामे इत्यादिबाबीचे मूल्यांकन करून देण्यासाठी संबंधित अधिका-यांकडे म्हणजेच वर अधिकारी, कृषी अधिकारी, पाटबंधारे व सावंजनिक बांधकाम विभागाचे अधिकारी यांच्याकडे प्रकरण पाठविले पाहिजे. परंतु कलम ६ ची अधिसूचना प्रसिद्ध झाली तरीही अनेक प्रकरणात अस प्रस्ताव भूसंपादन अधिका-यांकडून संबंधित अधिका-यांकडे पाठविला जात नाही असे दिसून येते. तसेच असा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित अधिका-यांकडून मूल्यांकन करून देण्यास फारम विलंब लागतो. या विलंबाचे प्रमुख कारण म्हणजे सदर अधिकारी संयुक्त मार्जणीच्या वेळी

उपस्थित राहत नाहीत, त्यामुळे त्यांता संपादित जमिनीवरील झाडे, विहिरी, बांधकामे इत्यादिंबाबीचे मूल्यांकन ठरविताना अडचणी उपस्थित होतात. भूसंपादन कायदयातील तरतुदीनुसार विहित कालावधीत निवाडा जाहीर करावा लागतो, अन्यथा भूसंपादनाची कार्यवाही मुळापासून रद्दबातल ठरते. त्यामुळे ब-याच प्रकरणात संपादित जमिनीवरील झाडे, विहिरी, बांधकामे यांच्या मूल्यांकनाशिवाय निवाडे जाहीर करावे लागतात, आणि त्यानंतर झाडे, विहिरी, बांधकामे यांच्या मूल्यांकनाबाबतचे सानुग्रह अनुदानाचे स्वतंत्र प्रस्ताव तयार करावे लागतात, ही प्रथा अनिष्ट आहे. सर्वसाधारणपणे एकाच वेळी निवाडयात जमिनीचे मूल्य व जमिनीवरील झाडे, विहिरी, बांधकामे यांचे मूल्य यांचा समावेश होणे अत्यंत आवश्यक आहे. सबव शासन आता असे आदेश देत आहे की,

- (अ) संपादित करावयाच्या जमिनीच्या संयुक्त मोजणीच्या वेळी कृषी विभाग, वन विभाग, पाटवंधारे विभाग व सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या संबंधित अधिका-यांनी उपस्थित राहावे, आणि सदर जमिनीवरील फळझाडे, वनझाडे, घरे, विहिरी इत्यादीची आवश्यक ती नोंद करून घ्यावी. जेणेकरून मूल्यांकन करताना सदर जमिनीवर किती व कोणत्या प्रकारची झाडे, घरे, विहिरी इत्यादी होती याबाबत वाद निर्माण होणार नाही.
- (ब) कलम ४ ची अधिरुचना प्रसिद्ध झाल्यानंतर दोन महिन्यांच्या आत भूसंपादन अधिका-यांनी संपादित जमिनीवरील फळझाडे, वनझाडे, घरे, विहिरी इत्यादीचे मूल्यांकन करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव भूसंपादन अधिका-यांकडून प्राप्त झाल्यापासून दोन महिन्यांच्या आत संबंधित अधिका-यांनी सदर झारीचे मूल्यांकन करून आपला सविस्तर मूल्यांकन अहवाल भूसंपादन आपला-यांकडे पाठवावा.
- (क) संपादित जमिनीवरील फळझाडे, वनझाडे, घरे, विहिरी इत्यादीचे मूल्यांकन करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव भूसंपादन अधिका-यांकडून प्राप्त झाल्यापासून दोन महिन्यांच्या आत संबंधित अधिका-यांनी सदर झारीचे मूल्यांकन करून आपला सविस्तर मूल्यांकन अहवाल भूसंपादन आपला-यांकडे पाठवावा.

७) भूसंपादन प्रकरणात संपादक संस्थेने वेळीच निधी प्राप्त होण्याबाबत:

भूसंपादन प्रकरणात संपादित जमिनीचा मोबदला हितसंबंधितांना वेळीच अदा करता यावा यादृष्टीने, गज्ज्य शासनाच्या विविध मंत्रालयीन विभागासाठी करण्यात येणा-या जमीन संपादन प्रकरणात संबंधित मंत्रालयीन विभागाकडून त्यांच्या भूसंपादन प्रकरणी लागाणारा आवश्यक तो निधी "२०५९- सार्वजनिक बाधकामे" या मुख्यलेखाशिराखाली महसूल विभागाकडे उपलब्ध करून दिला जातो. मात्र या एकवित्त निधीसम्बद्धे सर्वच मंत्रालयीन विभाग आपला निधी उपलब्ध करत नाहीत. तसेच नियोजन विभागातर्गत हाती घेण्यात येणा-या रोजगार हमी याजनेच्या कामासाठी संपादित करण्यात येणा-या जमिनीचा मोबदला रक्कमेचा या एकवित्त निधीसम्बद्धे समावेश नसत. त्यामुळे रोजगार हमी याजनेसाठी केलेल्या भूसंपादन प्रकरणात निधी उपलब्ध होण्यास विलंब होत. तद्वतच स्थानिक स्वराज्य संस्था, स्वायत्त संस्था, महामंडळे, कृषी इत्यादीसाठी करण्यात येणा-या भूसंपादन प्रकरणातही वेळेवर निधी उपलब्ध होत नाही. परिणामी, हितसंबंधीतांना मोबदला अदा करण्यास विलंब होतो असे दिसून आले आहे. सबव शासन आता असे आदेश देत आहे की,

- (अ) संपादक संस्थेने संपादन करावयाच्या जमिनीच्या मोबदला रक्कमेची तरतूद केली

...१...

असल्याचे प्रमाणपत्र भूसंपादनाच्या प्रस्तावासोबतच घ्यावे. आणि अंदाजित मोबदला रवकमेच्या २/३ इतकी रवकम कलम ४ ची अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यापूर्वी आणि उर्वरित रवकम कलम ११ खालील निवाडा जाहिर करण्यापूर्वी बिनव्याजी ठेव म्हणून जिल्हाधिका-यांकडे जमा करावी. त्याशिवाय जिल्हाधिका-यांनी कलम ४ ची अधिसूचना वा कलम ११ खालील निवाडा प्रसिद्ध / जाहीर करु नये.

(ब) राज्य शासनाच्या ज्या विभागासाठी खाजगी जमीन संपादित करावयाची असेल त्या विभागाच्या मंत्रालयीन स्तरावरील प्रशासकिय विभागाने सदर भूसंपादन प्रकरणात लागणारा आवश्यक तो निधी "२०५९-सार्वजनिक बांधकामे" या मुख्यलेखाशिर्षाखाली महसूल व बन विभागाकडे उपलब्ध करून घ्यावे. व त्याची पुरेशी तरतुद अंतिम मोबदलात अदा होईपर्यंत दरवर्षी सदर लेखाशीर्षाखाली करावी. व तसेच प्रमाणपत्र भूसंपादन प्रस्तावासोबतच जिल्हाधिका-यांना सादर करावे. ज्या मंत्रालयीन विभागाने अशी तरतुद केली नसेल त्या विभागाने वरील (अ), प्रमाणे निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

८) प्रकल्पाच्या खर्चात जमिनीच्या मोबदल्याची व भूईभाड्याच्या रवकमेची तरतुद करण्याबाबत:

सर्वसाधारणपणे संपादक संस्थेने खाजगी वाटाधाटीने ताब्यात घेतलेल्या जमिनीच्या बाबतीत हितसंबंधितांना भूईभाडे देण्याची समस्या निर्माण होते. खाजगी वाटाधाटीने जमिनीचा ताबा घेतला असल्यास अंदाजित मोबदला रवकमेच्या ८% इतके भूईभाडे प्रतीवर्ष देण्यात यावे असे आदेश, शासन निर्णय, क्रमांक: एलएनडी १०७८/१०१४/आयएमजी-(३), दिनांक २.४.१९७९ अन्वये पाटवधारे विभागाने काढलेले आहेत, परंतु सदर आदेशाची अंमलजगावणी संपादक संस्थेकडून केली जात नाही असे दिसून येते. व याच प्रकरणात असे भूईभाडे निवाडा जाहीर होईपर्यंत तर काही प्रकरणात निवाडा जाहीर झाल्यानंतरदृढी दिले जात नाही असेही दिसून येते. तसेच यासाठे संपादक संस्थेकडून आर्थिक तरतुदही केली जात नाही. वास्तविक भूईभाडे दर वर्षी हितसंबंधितांना देण्याची जबाबदारी जमिनीचा खाजगी वाटाधाटीने ताबा घेणा-वा संपादक संस्थेची असतांना त्याकडे दुर्लक्ष केले जाते. सबव शासन आता असे आदेश देत आहे की,

(अ) संपादक संस्थेने त्यांच्या प्रकल्पाच्या खर्चातच संपादित करावयाच्या जमिनीच्या

मोबदल्याची व भूईभाड्याच्या रक्कामेची तरतुद करावी आणि ही तरतुद अन्य

कामासाठी न वापरता भूसंपादनाची कार्रवाई अंतिम होईपर्यंत दरवर्षी करण्यात यावी.

(ब) खाजगी वाटाधाटीने ताबा घेतलेल्या जमिनीच्या अंदाजीत किंमतीवर हितसंबंधितांना दर वर्षी भूईभाडे देण्याची खबरदारी संपादक संस्थेने घ्यावी.

३. उपरोक्त विषयांच्या अनुवंगाने यापुर्वी वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेले शासन निर्णय/ शासन आदेश / शासन सूचना अधिक्रमित करून हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात यो आहे. या शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेले आदेश दृष्टीक्षेपात सोबतच्या परिशिष्टात नमू करण्यात आलेले आहेत.

...१...

१४

१४. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. नगर विकास विभाग, मंत्रालय; मुंबई,
१६. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१७. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१८. विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१९. इतर सर्व मंत्रालयीन विभाग,
२०. अ-१, अ-३, अ-४, ब-१, र-१, र-२, र-३, र-४, र-१२, म-३, म-७ व ल-१ कार्यासने महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२१. सर्व इतर कार्यासने, महसूल व वन विभाग,
२२. अ-२, कार्यासन, महसूल व वन विभाग. (निवड नस्ती करीता)

वाचा : जमावदी आयुक्त आणि सचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचे कार्यालयाकडील परिपत्रके

१) क्र.एलआर २२७/सीआर ३१०२/ल-३/१४, दि.१/१/१९९२,

२) क्र.एलआर २२७/सीआर ३१६५/ल-३/१२, दि.१/१/१९९२,

३) क्र.एलआर ११५३/सीआर ३५०३/ल-३/१३, दि.१६/४/१९९३,

४) क्र.एलआर २२७/सीआर ३३६५/ल-३/१२, दि.१/१/१९९२,

५) क्र.एलआर २२७/सीआर ३१२६/ल-३/१९, दि.२६/३/१९९९,

६) क्र.एलआर २२७/सीआर २२५/भू-१/१९, दि.०१/०१/२०००,

७) क्र.एलआर ११५३/सीआर ३१७०/भू-३/२०००, दि.२९/३/२०००,

८) क्र.एलआर २२७/सीआर २०७४/भू-३/२०००, दि.१९/३/२०००,

९) क्र.एलआर २२७/सीआर २०७४/भू-३/२०००, दि.२८/३/२०००,

१०) क्र.आस्था-३/मोजणी प्रकरणे /२००१, दि.११/७/२००१, व

११) मा.जमावदी आयुक्त पुणे यांनी राज्यांतील नगर भूमापन अधिकारी यांची संधा दि.८/११/२००० रोजी

घेतली त्या संधेचा कार्यवृत्तांत क्र.न.भू.अ./विशेष संधा/नोव्हेंबर २०००, दि.११/११/२०००.

क्रमांक /एलआर/एसआर/४०२३/भू-३/२००१. /७१४४
पुणे, दिनांक : -२७/७/२००१.

विषय :- मोजणी काम

कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा.

परिपत्रक :

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयाकडील मोजणी संदर्भात लोक प्रतिनिधी / जनतैकदून या कार्यालयाकडे प्राप्त होणा -या तक्रारी अजिंचे प्रमाण वाढले आहे. तसेच या कार्यालयाच्या तालुका स्तरावरील भेटीअंती आढळून आलेले मोजणी वरील तक्रारी अर्ज पेहाता मुख्यतः पुढील स्वरूपाच्या / आशाच्या तक्रारी असतात.

- १) मोजणी अर्ज स्वीकारताना. विविध सदबी/कारणे सांगून अर्ज स्वीकारण्यास विलंब केला जातो.
- २) अतितातडी / तातडीची मोजणी फी भरनही विहीत मुदतीत मोजणी होत नाही. मोजणी झालेली आहे. परंतु, हदवीच्या खुणा दाखविल्या नाहीत.
- ३) भूकरमापक / परिरक्षण भूमापक मोजणी झालेवर त्वरीत कार्यालयांत मोजणी प्रकरण जागा करत नाहीत.
- ४) मोजणी पूर्ण झालेवर मोजणी प्रकरण छानवी करणेवर कार्यालयीन स्तरावर प्रलंबित ठेवले जाते.
- ५) "क" प्रत मिळालेली नाही किंवा "क" प्रत वेणेस जाणुमुजून विलंब होत आहे.
- ६) मोजणी वेळी लगत कवजेवारांना मोजणीची नोटीस नाही.
- ७) भूकरमापक / परिरक्षण भूमापक यांनी चुकीची मोजणी केली व केलेली मोजणी मान्य नाही.
- ८) जागेवर दाखविलेल्या हदीत तफावत आहे. इत्यादि.

जनतेच्या वरील आशाच्या / स्वरूपाच्या तक्रारी कमी होण्याच्यादृष्टीने वेळोवेळी या कार्यालयाकडून परिपत्रके काढून मोजणी कामाच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा होण्याच्या दृष्टीने सूचना दिलेल्या आहेत. परंतु, सदर परिपत्रकाची वर्खल अधिनस्त कार्यालये घेत नसलेले दिसून आले आहे. तसेच वेळोवेळी काढण्यांत आलेली परिपत्रके कार्यालय प्रमुख अधिनस्त कर्मचा-यांच्या निर्दर्शनास अणत नाहीत, असे तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयाच्या भेटीचेवेळी दिसून आले.

अधीक्षक भूमि अभिलेख / उपसंचालक भूमि अभिलेख हे अधिनस्त तालुका स्तरावरील कार्यालयाच्या करत नाहीत. त्यामुळे तक्रारीना वाव मिळत असून अधिनस्त कार्यालयावर अधीक्षक भूमि अभिलेख यांचे प्रभावी नियंत्रण नसल्यामुळे कार्यालयातील कामकाजांत रिधिलता आली आहे. त्यामुळे या खात्याची जेनसामान्यातील प्रतिमा डागावत आहे. यापूर्वी या कार्यालयाकडून मोजणी कामी व "क" प्रतीवाबत वेळोवेळी परिपत्रके काढण्यांत आली असून त्यांत एकसुत्रीपणा असावा म्हणून खालीलप्रमाणे सूचना देण्यांत येत आहेत.

- १) मोजणी प्रकरण स्वीकारत असताना मुख्यालय सहायक किंवा तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी मोजणीचा अर्ज , मोजणीचे कारण , लगत खातेदारांचे सर्वेनंबर / गटनंबर, नावे व पत्ते, मोजणी फी भरल्याचे चलन, व प्रचलीत अधिकार अभिलेखाचा उतारा या बाबींची पूर्ती असल्याशिवाय मोजणी प्रकरण स्वीकारु नये, नवीन पोटहिस्सा मोजणी करावयाचा असल्यास सक्षम प्राधिकारी / न्यायालय यांचे आदेश अर्जासोबत असणे आवश्यक आहे.
- २) असा अर्ज स्वीकारल्यानंतर तो अर्ज त्याच दिवशी मोजणी रजिस्टरवर नोंदविला पाहिजे व अर्जदारास अर्जाच्या प्रावर्तीसह मोजणी करायाची क्रमवारीनुसार तारीख दिवाबी व ही तारीख सक्तीने पाळणे आवश्यक आहे. मोजणीची तारीख ही कार्यालय प्रमद व त्यांचे अनुपस्थितीत त्यांनी प्राधिकृत केलेला कर्मचारी यांच्या स्वाक्षरीने त्याच दिवशी अर्जदार व लगत कबजेदार यांना दिवाबयाची आहे, व त्याची पोच प्रकरणी ठेवावयाची आहे.
- ३) अशा प्रकारे प्राप्त झालेल्या अर्जांचे टिप्पण / पोटहिस्सा फाळणी रेकॉर्ड व आवश्यक ते अभिलेख मुख्यालय सहायक यांनी संबंधीत अभिलेखापाल / लिपिकाकडून तावडतोब तयार करून घ्यावयाचे आहे.
- ४) अशी तयार प्रकरणे तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांनी त्वरीत मोजणीकामी भूकरमापकांस / परिरक्षण भूमापक यांना दिवाबयाची आहेत, ज्या कार्यालयामध्ये मोजणीच्या अर्जाचे प्रमाण जास्त आहे तेथे दरम्हा साधारणत: २ तारखेस घ्यावयाच्या मासिक सभेमध्ये वरील क्र. २ चे सुचनेचे पालन करून महिन्याभराचे काम म्हणजेच १२ ते १५ प्रकरणे एकत्रितपणे भूकरमापकांस दिवाबयाची आहेत.
- ५) अशा सर्व प्रकरणांत कार्यालय प्रमुख यांनी दिलेल्या तारखेप्रमाणे प्रत्येक भूकरमापकाने मोजणी काम सुरु करावयाचे आहे व कार्यालयाने मोजणीसाठी दिलेल्या तारखा भूकरमापकांनी सक्तीने पाळावयाच्या आहेत.
- ६) मोजणी नोटीस देत असताना नोटीसीत अर्जदारासाठी मोजणीच्या तारखेस आपण हजर न राहील्यास किंवा मोजणीकामी मदत न केल्यास मोजणी काम करण्यात येणार नाही व प्रकरण निकाली काढले जाईल. व गैरर्जतारासाठी लगत कबजेदार यांनी आपण मोजणीच्या वेळी हजर न राहील्यास आपल्या अपरोक्ष मोजणी करून निर्णय घेतला जाईल व तो आपणावर बंधनकारक अपेल असा मजबूर लिहावा.
- ७) भूकरमापकाने मोजणी केल्यादिवशीच हवदीच्याखुणा दाखवून प्रकरण निकाली काढावे. असे न केल्यास भूकरमापक शिस्तभयाच्या कार्यवाहीस पांत्र राहील. अपेक्षावाटमध्ये परिस्थितीत जेथे मोजणी केलेल्या दिवशी हवद दाखविणे शक्य नसेल तेथे तात्काळ तसा अहंवाल कारणासह भूकरमापक यांनी कार्यालय प्रमुखांना सादर. करून सदर प्रकरणांची अडवण त्यांचे निदर्शनास आणावी. अशावेळी कार्यालय प्रमुख यांनी प्रकरणाची छाननी करून जरुर त्या कांगदपद्धतीच्या पूर्तीसह व सूचनांसह प्रकरण भूकरमापकांस हवदी दाखविणेकामी १ आठवड्याच्ये आंत परत करावे.
- मोजणीवेळी सर्व हजर इसमांची नावे मोजणी आलेखात नमूद करावीत व स्वाक्ष-या घ्याव्यात. मोजणीवेळी हवद दाखविलेबाबत संबंधीतांचे जबाब घ्यावेत, /पंचमामा करावा.
- अशाप्रकारे मोजणी करून हवदीच्या खुणा दाखवून निकाली काढलेली सर्व प्रकरणे व अर्जदार गैरहजर राहील्यामुळे मोजणी न झालेली प्रकरणे त्याच महिनाअंदेर किंवा पुढील महिन्याच्या २ तारखेपर्यंत /मासिक सभेपूर्वी कार्यालयात. "क" प्रतीक्षेह दाखल करावयाची आहेत. यासोबतच भूकरमापकांनी /परिरक्षण भूमापक यांनी त्याची मासिक दैनंदिनी सादर करणे आवश्यक आहे.
- ९) कार्यालयात अशा प्रकारे दाखल झालेल्या सर्व प्रकरणांत छाननी लिपिकाकडून तपासणी करून घेऊन एव्ह आठवड्याच्या आंत अर्जदारास "क" प्रत देण्याची जबाबदारी तालुका निरीक्षकं भूमि अभिलेल असेल.

१२०२ महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण, संटंवर २५, २००९ / अधिवेश शके १९२३ [भाग, चार-व]

असा. क्र. ३७

रजिस्टर्ड नं. टीईसीएच/४७-३०३/एमवीआय/२००९

(१)	(२)	(३)
३	भूमापन नोंदवणी, सारा यादी, संवर्त यंथ व हररातीरण अनुसूचीतील उत्तान्याच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक्ष. दाव क्रमांक १, २ व ३ खाली न येणा-या अभिलेखांच्या प्रमाणित प्रतीक्ष, हाती लिहिलेल्या किंवा दोन ओळींचे अंतर सोडून ठेकलिलित केलेल्या ३० × २१ से. मि. आकाराच्या प्रत्येक कागदास.	५०
४		५० "

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार य नावाचे,
शासनाचे अवार संचिव.

र. द. मांडे,

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांच्ये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एकला यांमध्ये
प्रतिकृति), प्रतिकृति केलेले नियम व आदेश यांच्यातिरिक्त) नियम व आदेश.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांच्ये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एकला यांमध्ये
प्रतिकृति), प्रतिकृति केलेले नियम व आदेश यांच्यातिरिक्त) नियम व आदेश.

११८. द१८. १८५. १८५. महसूल व दान विभाग
११८. द१८. १८५. १८५. मंत्रालय, पुंचवी ४०० ०३२, दिनांक २५ सप्टेंवर २००९

महाराष्ट्र उपर्युक्त महसूल अधिनियम, १९६६.
महाराष्ट्र उपर्युक्त महसूल अधिनियम, १९६६.

क्रमांक संकीर्ण. १०१५/प.क्र. १२१८-१.—महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम
३२९ पोट-कलम (एक) अन्यै महाराष्ट्र जमीन महसूल (भूमि अभिलेखांच्या प्रतीचे निरीक्षण, शोध व
पुरवठा) नियम, १९७० यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी नियमाचे प्रारूप यापूर्वी प्रसिद्ध करण्यात^१
आले आहे. आता महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम ३२८, पोट-कलम (१) आणि
पोट-कलम (२) चा खंड (२७), (६१) आणि (६२) अन्यै प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा आणि
त्यास त्याबाबत समर्थ करण्याचा यापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे महाराष्ट्र
जमीन महसूल (भूमि अभिलेखांच्या प्रतीचे निरीक्षण, शोध व पुरवठा) नियम, १९७० यात आणखी
सुधारा-१ करण्यासाठी पुढील नियम करीत आहे :—

भाग चार च-३६९
(७७५)

मंगळवार, सप्टेंवर २५, २००९ / अधिवेश ३, शके १९२३

स्वतंत्र तंकलन म्हणून फारूक वरण्यासाठी या भागाला वेगाने पुष्ट करांयक दिले आहेत.

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

१०)

मोजणीचे अर्जाची स्वीकृती व “ क ” प्रत देण्याचे काम एक खिडकी योजनेमार्फत राबविण्यांत यावे. कुठल्याही परिस्थितीत अर्जदाराचा मोजणी होण्यापूर्वी किंवा नंतर भूकरमापकांशी संपर्क टाळावा.

११)

मोजणी रजिस्टरवर मासिक गोष वारा काढत असताना शिल्लक प्रकरणांची वर्गवारी एक महातील , १ ते २ महातील, २ ते ३ महातील, ३ ते ४ महातील, ५ ते ६ महातील, ६ ते ९ महातील, ९ ते १२ महातील व १ वर्षाक्कील असा तपशील दर्शवावा. तसेच सर्व प्रत्यंबित प्रकरणांचे मोजणी रजिस्टर क्रमांक नमूद करावेत. नियंत्रण अधिकारी यांनी त्यांच्या कार्यालयीन भेटीच्या वेळी मोजणी नोंदवहीची या गोषवा-याच्या आधारे तपासणी करून स्वहस्ताक्षरांत शेरा नोंदवावा.

१२)

प्रकरणांची आवक विचारांत घेउन अतितातडी /तातडी /साधी वगैरे प्रकरणांच्या स्वतंत्र नोंदवहया ठेवाव्यात. इया कार्यालयांत मोजणी प्रकरणांची आवक अल्प आहे , त्याठिकाणी एक अथवा दोन रजिस्टर ठेवून त्यामध्ये भाग करून अतितातडी/तातडी/साधी यासाठी एक नोंदवही व अन्य कोर्टवाटप /कोटी कमिशन /बिनशेती /पोटहिस्सा वगैरे प्रकरणांसाठी दुसरी नोंदवही ठेवावी. व त्या रजिस्टरमध्ये अतिसत्वर-अ, सत्वर-ब, साधारण-क, कोर्टकमिशन-ड, कोर्टवाटप -इ व निमताना -फ असे अनुक्रमणिकेसह पानांक नमूद करून मोजणी रजिस्टर नंबर देण्याची प्रथा अवलंबवावी. उदा.अतिसत्वर नोंदवहीमधील १५ क्रमांकाचे प्रकरण म्हणजे अ-१५ सत्वर नोंदवहीतील १५ क्रमांकाचे प्रकरण ब-१५, अशी नोंद करावी.

१३)

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी दरमहा भूकरमापकांची जी सभा घेणार त्याचा कार्यवृत्तांत त्याच महातील नियंत्रण अधिकारी यांचे मासिक सभेत सादर करावा.

१४)

भूकरमापकांच्या मोजणीकरील तक्रारी आल्यास तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, यांनी प्रकरणाची कार्यालयीन तपासणी करून ते बरोबर आढळल्यास अर्जदारास निमताना करून घेण्याविषयी सुचवावे.जेथे सदोषता आढळले ते प्रकरण फेरमोजणीस देवून पूर्तीत करून घ्यावी. निमताना फी न घेता जागेवर जावून तपासणी करू नये.

स्वाक्षरी(मोहन फडतरे)

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,

भूमि अभिलेख (म.राज्य)

प्रत / - उपसंचालक भूमि अभिलेख (सर्व) / अधीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व)/नगर भूमापन अधिकारी (सर्व) /तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व)यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी अग्रेषित / रवाना.

“ निर्गमित ”

*५२८११८
३१०६२००७*
जमाबंदी उप आयुक्त,
(नगरी भूमापन)पुणे..

नियम

१. या नियमांना महाराष्ट्र जमीन महसूल (भूमि अग्निलेखाच्या प्रतीचे निरीक्षण, शोध व पुरवठा) (सुधारणा) नियम, २००९ असे म्हणण्यात येईल.
२. महाराष्ट्र जमीन महसूल (भूमि अग्निलेखाच्या प्रतीचे निरीक्षण, शोध व पुरवठा) नियम, १९७० (यापुढे यास "मुख्य नियम" असे संबोधण्यात येईल) च्या नियम ४ मध्ये नमूद असलेल्या अनुसूची ऐवजी खालील अनुसूची समाविष्ट करण्यात येत आहे :—

"अनुसूची

		निरीक्षणाची फी, प्रत्येक दिवसाला किंवा त्याच्या भागाला			
		(आकडे रुपयांत)			
अ.क्र.	सेवेचा प्रकार	मुंबई उपनगर देशातील महानगर-पालिका, क्षेत्राकरिता	अ. ब. क वर्ग नगरपांचायत,	ग्रामीण क्षेत्रासाठी	अभिलेखाचा वर्ग
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१ च्याशी संबंधित अग्निलेख	५०	५०	३५	३०
					२५"

३. मुख्य नियमाच्या नियम ७ खाली नमूद असलेल्या अनुसूची ऐवजी खालील अनुसूची दाखल करण्यात येत आहे :—

"अनुसूची

		शोध घेण्याची फी, प्रत्येक दिवसाला किंवा त्याच्या भागाला			
		(आकडे रुपयांत)			
अ.क्र.	सेवेचा प्रकार	मुंबई उपनगर देशातील महानगर-पालिका, क्षेत्राकरिता	अ. ब. क वर्ग नगरपांचायत,	ग्रामीण क्षेत्रासाठी	अभिलेखाचा वर्ग
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	मुंबई शहर संबंधित अग्निलेख	५०	५०	३५	३०
					२५"

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
	(एक) पहिल्या १०० शब्दांना किंवा १०० शब्दांच्या भागास (दोन) नंतरच्या प्रत्येक १०० शब्दांना किंवा १०० शब्दांच्या भागास	२०	१५	१०	५	५
	(ब) अनुसूची 'ब' ऐवजी खालील अनुसूची दाखल करण्यात येत आहे :—	"अनुसूची 'ब'	"अनुसूची 'ब'	"अनुसूची 'ब'	"अनुसूची 'ब'	"अनुसूची 'ब'
		मुंबई शहराकरिता				
		(आकडे रुपयांत)				
		अ. क्र.				शुल्क
		१	पुढील क्षेत्राच्या महसूली भूमापन योजनेच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीस :—			
			नकाशाच्या किंवा योजनेच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीस :—			
			(अ) १०० चौ. मि. खाली			५०
			(ब) १०० चौ. मि. व ५० चौ. मि. मधील			५०
			(क) ५०० चौ. मि. व १००० चौ. मि. मधील			१००
			(द) १००० चौ. मि. व ३००० चौ. मि. मधील			८०
			(इ) ३००० चौ. मि. व १०००० चौ. मि. मधील			१००
			(फ) १०००० चौ. मि. व त्यापेका अधिक			१५०
			पुढील क्षेत्राच्या महसूली भूमापन नकाशाच्या किंवा योजनेच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीस :—			
			(अ) १०० चौ. मि. खालील			५०
			(ब) १०० चौ. मि. व ५०० चौ. मि. मधील			७५
			(क) ५०० चौ. मि. व १००० चौ. मि. मधील			१००
			(द) १००० चौ. मि. व ३००० चौ. मि. मधील			१२५
			(इ) ३००० चौ. मि. व १०००० चौ. मि. मधील			१५०
			(फ) १०००० चौ. मि. व त्यापेका अधिक			२००

"अनुसूची 'अ'

मुख्य व्यतिरीक्त इतर क्षेत्रासाठी

अ.क्र.	सेवा प्रकार	मुख्य उपनगर	उचिति महानगर पालिका, क्षेत्राकरिता (३)	प्रती पुरवठा करण्याची फी (आकडे रुपयांत)	अ. द. क वर्ग नगर पालिका, नगरपालिका, (४)	ग्रामीण क्षेत्रासाठी (५)	(६)
(१)	(२)						
१	(क) अधिकार अभिलेखातील फैक्टफाराच्या नोंदवहीतील, अ.प्र. च्या किंवा नोंदीच्या आणि महसूल अधिनियमाच्या कलम १४, पोट-कलम (४) अन्यऐततातव्याकडून ठेवण्यात आलेल्या नकाशा व्यतिरीक्त नोंदवहीतील, लेखातील य अभिलेखातील प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक (ख) गव नमुना ७ ते १२ या संपूर्ण एकत्रित नमुन्याच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	७५	१०	१०	१	१०	
२	कलम १२८ अन्यऐ भूमपन अभिकायाने ठेवलेल्या मालमत्ता नोंदवहीतील नोंदीच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	२०	१५	१०	१	१०	२०
३	(एक) एखाद्या गावाच्या कोटपक्वात आणवारी विवरणात प्रतीक, त्वात दिलेल्या आणेवारीच्या निर्णयासह (दोन) आणेवारीच्या विवरणात समाविष्ट न केलेल्या जिल्हाधिकाऱ्याच्या निर्णयासह	१०	१	१०	१०
४	त्वात दिलेल्या आणेवारीच्या विवरणात आणेवारी आकाराणी संवधानात ग्राम समितीच्या अभिग्राहाच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	८५	८५	८५	१	८५	८५
५	महसूल अधिनियमाच्या कलम १५३, खंड (अ) अन्यऐ त्वार केलेल्या कोणत्याही भूमपन क्रमांकाच्या किंवा भूमपन क्रमांकाच्या पोट-विभागाच्या नकाशाच्या किंवा आराखड्याच्या किंवा कोणत्याही (न रंगविलेल्या) नकाशाच्या किंवा आराखड्याच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	१५	१०	१०	१	१०	१०
६	महसूल अधिनियमाच्या कलम ७९ अन्यऐ त्वार केलेल्या कोणत्याही भूमपन क्रमांकाच्या पोट-विभाग नकाशाच्या किंवा आराखड्याच्या किंवा कोणत्याही रथावर मालमसेच्या, कोणत्याही सामान्य (न संगविलेल्या) नकाशाच्या किंवा आराखड्याच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	१५	१०	१०	१	१०	१०
७	महसूल अधिनियमाच्या कलम १२८ खालील (विहित) अकृपिक भूमपन क्रमांकाच्या पोट-विभाग क्रमांकाच्या विवरणात तहसीलदाराच्या निर्णयाच्या किंवा शहर भूमपन नकाशाच्या उत्ताच्या प्रत्येक प्रमाणित प्रतीक	५०	५०	५०	१५	५०	५०

क्र./सीआर०१५/ध०३/२००९,
जमाबदी, आयुक्त आणि सचालक,
भूमि अभिलेख (म.रज्य) कायालय
नवीन प्रशासन कीय इमारत, रोड मजला,
विधानभवनासमोर, पुणे - ४११ ००९,
वित्ताक : ११/२००९

23 NOV. 2001

विषय :- न्यायालयीन की मुद्राक ऊर्ध्व दरामध्ये बदल.

पूरिपत्रक

मुंबई न्यायालयीन की अधिनियम १९५९ चे संदर्भात महाराष्ट्र अध्यादेश व्र. ३०/२००९, वि. २८/१२/२००९ अन्य (महाराष्ट्र राजपत्र असाधारण २८ सेप्टेंबर २००९ पुल्ह क्र. ७३८ व. ७३६) विभागाकडे प्राप्त होणा-या विविध प्रकारचे अंजास न्यायालयीन की (कोर्ट की स्थळ) दि. १/१०/२००९ पासून सुधारीत दर लागू करण्यात आलेले आहेत. त्याची असलवाणी विभागामधील सर्व अधिनस्त कायालयामधून अमलात आणली गेली असावी. अशी इकडील धीरण आहे. ती पृष्ठाचित करण्यात यावी. याढीव दर स्वालील प्रमाणे असे.

अ.नं.	अंजाची प्रकार	न्यायालयीन की मुद्राक चे सुधारीत दर (रुपये)
१.	नक्कलेसाठी	५(पाच)
२.	शोध घेण्याठी	५(पाच)
३.	भोजणी/तंकार/परंपारनांदीसाठी	५(पाच)
४.	प्रवत्याए/वकीलपत्र	१०(दहा)
५.	अपील फेरलारांणी/पुनर्विलोकन अंजे	१०(पन्नास)

दि. १/१०/२००९ पासून सुधारित दर लागू करण्यात आले असून त्यासाठे आपले कायालयात व आपले अधिनस्त कायालयात जरुर ती कायवाही करण्याची दक्षता च्यावी. या सुधारणाबद्दल च्या सुचना जनतेच्या माहितीसाठी सर्व कायालयांचे सुचना फलकावर लावण्यात याच्यात.

(स्वाक्षरी / -डॉ. सधीसकुमार गोयल)
जमाबदी आयुक्त आणि सचालक,
भूमि अभिलेख (म.रज्य)

प्रत / - उपसचालक भूमि अभिलेख, सर्व द्याना माहितीचे कायवाहीसाठा याना.

प्रत / - अर्धांशक भूमि अभिलेख सर्व याना माहिती व कायवाहीसाठी.

र / - आपले अधिनस्त तालुका निरोक्तक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी सर्व याना दियावधाच्या त्रादा ऐतिहास.

आपले अधिनस्त कायालयांमधून पत्रपत्रकाच्या प्रती परवून तसेही करण्यात करण्वा.

प्रत / - उपसचालक भूमि अभिलेख सलग जमाबदी आयुक्त (सर्वसाधारण) (भूमापन) (नागरी भूमापन) (एकत्रीकरण) याना माहितीसाठी.

प्रत / - कायालय अधीक्षक (सर्व) जमाबदी आयुक्त कायालय, पुणे याना माहितीसाठी.

निमित्त

१०२८८०४
संग्रहालय

- १८) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय यांचेकडील परिपत्रक क्रमांक कॉन १०७७/ ३६९६५.
/७७१/ल-१, दिनांक ३०/७/१९७७,
- १९) महसूल व वन विभाग मंत्रालय मुंबई यांचेकडील परिपत्रक क्रमांक ०/३०९२/ प्र.क्र.
२५/ल-६, दिनांक ७ मे १९९२,
- २०) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील परिपत्रक क्र. एन.आ.आ. १०८०/
२३९९४/ल-२, दिनांक २२/५/१९८१

क्रमांक एल आर ११५३/भू-३/२००१
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख (म.राज्य) यांचे कार्यालय
पुणे, दिनांक /१/२००२
२९ JAN 2002

विषय:- पोटहिस्सा मोजणी कार्यवाही व पोटहिस्सा मोजणी की वसुलीद्वाबत.

परिपत्रक:

महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम ८५, चे पोटकलम (१),
(२), (३), (५) व त्या खालील महाराष्ट्र जमीन (धारण जमिनीचे विभाजन) नियम १९६७ मध्ये धारण
जमिनीची विभागणी व त्यावरील खर्चाची वसुली, महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम ८६ मध्ये
स्वतंत्र भूमापन क्रमांक करणे. तर कलम ८७ व त्याखालील महाराष्ट्र जमीन महसूल (महसूली भूमापन व
भूमापक क्रमांकाचे उपविभाग), नियम १९६९ या मध्ये पोटहिस्सा मोजणी, त्यावरील आकाशी, त्यावरील
होणा-या खर्चाची वसुली इत्यादिबाबत सविस्तर तरतुदी नमूद केलेल्या आहेत.

२. महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई यांनी वेळोवेळी शासन
निर्णय, परिपत्रके काढून या विषयी सविस्तर सूचना दिलेल्या आहेत. तसेच या कार्यालयाने देखील प्रत्यक्ष
कामकाज करताना आलेला अनुभव जमेस धरून वेळोवेळी मार्गदर्शनपर सूचना देणारी परिपत्रके निर्गमीत
केली आहेत. आजपर्यंत निर्गमीत केलेल्या परिपत्रकांचे अवलोकन करता अनेक परिपत्रकांतील काही तरतुदी
त्या पुढील परिपत्रकान्वये मागे घेण्यात आलेल्या आहेत अथवा त्यात दुरुस्त्या सुचविलेल्या आहेत. त्यामुळे
आजमितीला एकही परिपत्रक परिपूर्ण नाही. त्यामुळे वाचतांमा गोंधळ निर्माण होतो. या विषयावर एक परिपूर्ण
परिपत्रक असावे अशी परिस्थिती निर्माण झालेली आहे. तसेच राज्यामधील अधिकार अभिलेख, भूमि
अभिलेख नकाशे व जागेवरील वस्तुस्थिती यांचे अवलोकन करता ते एकमेकांशी मेळात नाहीत. त्यांचा
एकमेकांशी मेळ लावून अधिकार अभिलेख अद्यावत आणणे अत्यंत आवश्यक आहे. शिवाय ही कार्यवाही
करत असताना पोटहिस्सा मोजणीवर झालेला खर्च वेळीच वसुल होणे आवश्यक आहे. यापूर्वी भूमि
अभिलेख विभागात प्रेटहिस्सा मोजणी काम करण्यासाठी स्वतंत्र पोटहिस्सा पाटर्या अस्तित्वांत होत्या,

तहसिलदार यांच्याकडून गांववार नमुना 'दड' मधील पोटहिस्साच्या यादया प्राप्त झाल्यावर भूमि अभिलेख विभाग स्वतःहून या पोटहिस्सा पाटर्यामार्फत पोटहिस्सा मोजणी काम, आकारफोड इत्यादि कार्यवाही पूर्ण करून नंतर त्यावर झालेला खर्च महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम १५३ मधील तरतुदीनूसार मागणी पध्दतीने वसुल करीत असे. परंतु आजवरचा अनुभव लक्षात घेतां पोटहिस्सा मोजणी फी वर्षानुवर्षे वसुलीवर पडून राहते. या वस्तुस्थितीवर मार्ग काढणे आवश्यक आहे. राज्यातील पोटहिस्सा प्रकरणाचा आढावा घेतला असता सुमारे २० लाख पोटहिस्से मोजणीवर प्रलंबित असून, त्यामुळे अधिकार अभिलेख अद्यावत झालेले नाहीत. हे काम हाती घेतले तर यातून शासनास कोट्यावधी रूपये महसूल जमा होईले. ज्या तत्परतेने महसूल विभागाकडून फेरफार नोंदी घेवून त्या मंजूर केल्या जातात तितक्या तत्परतेने पोटहिस्सा यादया महसूल विभागाकडून भूमि अभिलेख विभागाकडे पाठविल्या जात नाहीत अथवा वेळोवेळी पाठपुराव करूनही त्या उपलब्ध करून दिल्या जात नाही ही वस्तुस्थिती असून त्यामुळे अधिकार अभिलेख, नकाशे व जांचवील वस्तुस्थिती मेळाशी राहात तर नाहीच परंतु यामध्ये डडलेला महसूल देखील शासनास मिळवत नाही. त्यामुळे शासनाचे कोट्यावधी रूपये महसूली उत्पन्न अडकून पडत आहे. या सर्व परिस्थितीवर मात करण्याच्या दृष्टिने पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

३. पोटहिस्सा मोजणी फी वसुलीवाबत:

- ३.१ महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम ८५ व त्याखालील महाराष्ट्र जमीन महसूल (धारण जपिनीचे विभाजन) नियम १९६७ अन्वये जेव्हा संक्षम महसूल अधिकारी पोटविभागणी आदेश पारीत करतील तेव्हा त्यांनी पोटहिस्सा मोजणी व आकारफोड यासाठी आवश्यक असणारा खर्च, महाराष्ट्र जमीन महसूल (सीमा व सीमा चिन्हे) नियम १९६९ मधील नियम १३(२) अन्वये, जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख यांनी आदेशाद्वारे वेळोवेळी विहीत केलेली फी अनुसारे आगावु, लेखाशीर्ष क्रमांक २९००८९०४ खाली चलनासे वसुल करावी व तेंचलन त्यांनी पारीत केलेल्या पोटहिस्सा आदेशासोबत संबंधित तालुक्याच्या तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांच्याकडे पाठवावे.
- ३.२ दिवाणी न्यायालयाचे हुक्मनाम्या अन्वये वाटपाचे काम करतेवेळी वादातील सर्व मिळकतीची मोजणी फी भरून घेवून वाटपकामी मोजणी करण्याचे असून त्याशिवाय वाटपामध्ये ज्या मिळकतीचे स्वतंत्र पोटहिस्से पडतील त्या पोटहिस्याची मोजणी फी वादी / प्रतिवादी यांचेकडून न्यायालयाकडे प्रकरण पाठविण्यापूर्वी संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, यांनी वसूल करण्याचे आहे.
- ३.३ महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम ८७ (१)(अ) अन्वये व त्याखालील महाराष्ट्र जमीन महसूल (महसूली भूमापन व भूमापन क्रमांकाचे उपविभाग) नियम १९६९च्या नियम ३(२) अन्वये किंवा इतर कोणत्याही प्रकारे फेरफार नोंदीद्वारे जर पोटविभागणी होत असेल त्यावेळी व इतर सर्व प्रकरणी संबंधित गांव कामगार तलाठी यांनी कलम १४९ अन्वये वर्दी मिळाल्यावर फेरफार नोंद घेतेवेळी हक्क संपादन करणा-या संबंधित व्यक्ती यांना, जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख यांनी वेळोवेळी आदेशाद्वारे विहीत केलेली पोटहिस्सा मोजणी फी लेखाशीर्ष क्रमांक २९००८९०४

खाली, तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांच्या कार्यालयात भरणा करण्यास व भरणा केलेल्या रक्कमांचा पुरावा म्हणून चलनाच्या प्रती सादर करण्यास निर्देश द्यावे व चलनाची प्रत प्राप्त झाल्यावर फेरफार नोंदीच्या उता-यासह संपूर्ण प्रकरण संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाकडे पाठवावे. चलन प्राप्त झाल्याशिवाय कोणत्याही परिस्थितीत फेरफार नोंद मंजूर करण्यात येवू नये.

४. पोटहिस्सा मोजणी कार्यवाहीबाबत:

४.१ महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम ८५ व ८७ मध्ये मुंबईचा धारण जमिनीचे तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध करणेबाबत व त्याचे एकत्रीकरण करणेबाबत अधिनियम १९५९ च्या उपबंधास अधीन राहून धारण जमिनीची विभागणी व भूमापन क्रमांक हे वेळोवेळा व कोणत्याही वेळी जमिनीतील हवक संपादन करण्याचे दृष्टिने किंवा इतर कोणत्याही कारणासाठी आवश्यक असतील इतक्या उपविभागांमध्ये विभागणी करता येईल अशी तरतूद आहे. तसेच या कार्यालयाकडील क्रमांक कॉन/एल आर ९५०/२३/क-१/९०, दिनांक २३/३/१९९० च्या परिपत्रकामध्ये जागेवर आढळणारे प्रमाणभूत क्षेत्रापेक्षा कमी क्षेत्राचे हिस्से मोजण्यात येवू नयेत. तसेच काही अपरिहार्य कारणास्तव प्रमाणभूत क्षेत्रापेक्षा कमी क्षेत्राचे हिस्से मोजणे आवश्यक बाटल्यास त्याबाबत जरूर त्या कागदपत्रांसह उपसंचालक भूमि अभिलेख यांच्यामार्फत प्रस्ताव सादर करून त्यास जमावंदी आयुक्त यांची मान्यता प्राप्त करून घेवून तदनंतरच अशा हिश्यांची मोजणी करण्यात यावी अशा सूचना दिलेल्या होत्या. महसूल व वन विभाग यांचेकडील शासन निर्णय दिनांक २९/९/८५ मध्ये एकत्रीकरण योजना अंमलात आल्यानंतर कोणत्याही गटाचे एकत्रीकरण कायदयाच्या कलम ३१ब अनुसार प्रत्येक वर्गातील जमिनीच्या प्रमाणभूत क्षेत्राच्या तुपदटीहून कमी नसेल इतक्या क्षेत्राचे पोटहिस्से पाडण्यास आयुक्तांनी परवानगी द्यावी अशा सूचना दिलेल्या आहेत. मात्र व्यक्तीगत जमीन कसण्यासाठी प्रमाणभूत क्षेत्राच्या तुपदटीहून कमी क्षेत्र असले तरी आयुक्तांनी विभागणीस अनुमती देणे आवश्यक आहे अशी तरतूद दिनांक १०/८/१९६८ चे शासन निर्णयात केलेली आहे. त्यामुळे वरील तरतुदीमधून प्रमाणभूत क्षेत्रापेक्षा कमी क्षेत्राचे तुकडे पाडता येणार नाहीत असा अर्थ निघतो. तथापी महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग यांचेकडील परिपत्रक क्र./३०९२/प्र.क्र२५/ल-६, दिनांक ७ मे १९९२ या मध्ये “एखाद्या जमिनीच्या सहधारकांनी खाजगीरित्या सामोपचाराने वा आपसांत समजुतीने जमिनीची विभागणी करून घेतली असेल, अशा प्रकरणी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम कलम ८५ खाली कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. मात्र खाजगीरित्या केलेल्या विभागणीस महाराष्ट्र जमीन महसूल संहितेच्या कलम १४९ खाली जमीन धारकांनी तलाठयास वर्दी दिल्यावर त्याची नोंद घेवून कलम १५० खालील प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार सदर नोंदी प्रमाणित करण्याची जबाबदारी महसूल अधिका-यांची असते.” असे नमूद करून पुढे अशा सूचना दिल्या आहेत की, “शासनाचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, खाजगीरित्या सामोपचाराने वा आपापसांत जमिनीच्या प्रत्येक वाटप प्रकरणातील केवळ

कलम ८५ चा अर्थ चुकीचा लावुन महसूल अधिकारी हस्तक्षेप करीत आहेत. सबव शासन असे निदेश देत आहे की, सर्व विभागीय आयुक्त / सर्व जिल्हाधिकारी यांनी, या बाबतच्या सविस्तर सुचना आपल्या नियंत्रणाखालील सर्व संबंधित अधिका-यांना विशेषतः तहसिलदारांना देबुन ही चुकीची कार्यप्रणाली त्वरित बंद करण्याच्या दृष्टिने उचित कार्यवाही करावी ” दिनांक ७ मे १९९२ परिपत्रकातील या सुचनामुळे महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम १४९ अन्वये मिळालेल्या वर्दीच्या आधारे गांव कामगार तलाठी यांनी फेर नोंद घेणे आवश्यक असून ती कलम १५० अन्वये मंजूर करणे महसूल अधिकायांवर बंधनकारक ठरत आहे व त्या आधारे ७/१२ ची नवीन पाने उघडणे क्रमप्राप्त ठरत आहे. साहिजिकच त्यामुळे मुंबईचा धारण जमिनीचे तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध करणेबाबत व त्यांचे एकत्रीकरण करण्याबाबत अधिनियम १९४७ मधील तरतुदीचा भंग होवून जमिनीचे अमर्याद तुकडे पडत आहेत परंतु फेरफार नोंद घेतल्यानंतर गांव कामगार तलाठी हे गांव नमुना नंबर ‘६ ड’ मध्ये संकलीत केलेली पोटहिश्यांची माहिती पोटहिस्सा मोजणीच्या पुढील कार्यवाहीसाठी संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाकडे सावर करीत नाहीत त्यामुळे अधिकार अभिलेख, नकाशे व जागेबरील वस्तुस्थिती मेळात राहात नाही व यादवारे शासनास मिळणारा महसूलाही शासनास मिळत नाही. या अडचणीतून मार्ग काढण्यासाठी मुढील प्रमाणे कार्यपद्धती अनुसरावी.

४.२ गांव कामगार तलाठी यांनी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम १५० अन्वये मंजूर झालेल्या फेरफाराच्या नोंदीची प्रत (७/१२ ची प्रत), नमुना नंबर ‘६३’ मध्ये संकलीत केलेली पोटहिश्यांची माहिती, मिळकंतीच्या चतुर्सिमेसह रेखाचित्र, पोटहिस्सा मोजणी फी आगावू वसूल केलेल्या चलनाची प्रत आणि सहधारकांची नांवे, पत्ते व त्यांच्या हिश्यांची व्याप्ती याची माहिती तहसिलदार यांचेमार्फत संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, यांचे कार्यालयाकडे पाठवावी.

४.३ तहसिलदार यांच्याकडून यादी प्राप्त झाल्यावर संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, कार्यालयाने महाराष्ट्र जमीन महसूल (महसूली भूमापत्र व भूमापन क्रमांकाचे उपविभाग) नियम १९६९ मध्यील नियम १५ च्या तरतुदीस अनुसरून ज्या जमिनीची मोजणी करावयाची आहे अशा संबंधित सर्व सहधारकांना व लगत धारक / कबजेदार यांना मोजणीची तारीख व वेळ देवून मोजणीवेळी उपस्थित राहाणेबाबत व मंजूर वगैरे पुरविणेबाबत सहाय्य करण्यासाठी नोटीस देवून विनंती करावी व त्यानंतर ठरलेल्या दिवशी वेळेवर ग्रेट्यक्ष मोजणीसाठी गांवी जावे. खातेदारांच्या समक्ष ते वहिवाटी दाखवतील त्याप्रमाणे व एकूण क्षेत्राशी मेळ ठेवून अधिकार अभिलेखातील क्षेत्रास अनुसरून मोजणी करावी. त्याचवेळी गुणाकार बुकावर (हिस्सा फॉर्म नंबर ४) सर्व संबंधित खातेदारांच्या सहया / आंगठे घ्यावेत व तदनंतर कार्यालयात आकारफोड काम पूर्ण करून फाळणीबारा (गटबुक, हिस्सा फॉर्म नंबर ११ व १२ इत्यादी) गांवी अधिकार अभिलेखात नोंद घेण्यासाठी पाठविण्यात यावा. यामुळे क्षेत्र कमी जास्त लागल्याच्या तक्रारी नंतर उद्भवणार नाहीत.

- ४.४ पोटहिस्सा मोजणी व आकारफोड काम पूर्ण झाल्यानंतर संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाने पाठविलेल्या फाळणीवारा प्रमाणे क्षेत्र व आकाराच्या सुधारीत नोंदी गांव कामगार तलाठी यांनी अधिकार अभिलेखात घ्याव्यात.
- ४.५ जागेवरील वस्तुस्थिती, अधिकार अभिलेख व भूमि अभिलेख नकाशे मेळात राहाण्याच्या दृष्टिने ज्या ज्या नोंदी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ कलम १५० अन्वये मंजूर झालेल्या असतील अशा सर्व प्रकरणांत संबंधित तहसिलदार यांचेकडून वरील परिच्छेद ४.२ मधील माहिती प्राप्त झाल्यावर तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, कार्यालयाने नियमांमध्ये विहीत केलेली कार्यप्रणाली अवलंबून मोजणी करून नकाशे तयार करावेत व पुढील कार्यवाही करावी. जेव्हे मुंबईचा धारण जमिनीचे तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत व त्यांचे एकत्रीकरण करण्याबाबत अधिनियम १९४७ च्या तरतुदीविरुद्ध व्यवहार होवून त्याची फेरफार नोंद मंजूर झाली असेल अशा प्रकरणात देखील पोटहिस्सा मोजणी करण्यात यावी. मात्र नकाशावर “मुंबईचा धारण जमिनीच्या तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत व त्यांचे एकत्रीकरण करण्याबाबत अधिनियम १९४७ च्या विरुद्ध व्यवहार” असा शेरा ठेवण्यात यावा.
- ४.६ महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग यांचेकडील शास्त्र निर्णय क्रमांक कॉन १०५९/३०६९९ एम, दिनांक १३/४/१९५९ अन्वये विमशेती व औद्योगिक विकासास तुकडेबंदी कायदयातील तरतुदीमध्ये खीळ बसु नये सासाठी शासनाकडील जी.एन.आर.डी.क्र.कॉन १०५४/-ल -दिनांक २९/१०/१९५६ मध्ये नमुद केलेल्या म्युनिसिपल क्षेत्रामध्ये व त्याच्या दोन मैलाच्या परिसरात तुकडेबंदी व एकत्रीकरण कायदयातील “स्थानिक क्षेत्राची मर्यादा” गोठवण्यात आलेली आहे. त्यामुळे या क्षेत्रातील अधिकार अभिलेखामुसार सर्व पोटहिश्यांची मोजणी करण्यात यावी व पुढील कार्यवाही कराकवी. तसेच महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग मंत्रालय, गुंवई यांचेकडील परिपत्रक क्रमांक एन.अ.अ.१०८०/२३९९४/ल-२, दिनांक २२/५/१९८१ च्या अनुषंगाने या कार्यालयाकडील दिनांक १३/८/८४ च्या परिपत्रकामध्ये म्युनिसिपल क्षेत्रामध्ये म्युनिसिपल कौन्सिल व नगरचना प्राधिकारी, यांचेकडील ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय नव्याने निर्माण झालेल्या पोटविभंगांची मोजणी करू नयेत अशा सूचना दिलेल्या आहेत. या परिपत्रका प्रमाणे ना हरकत प्रमाणपत्राची वाट न पाहता सर्व पोटहिश्यांची एकत्रित मोजणी करण्यास हरकत नाही मात्र ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यावरच स्वतंत्र पोटहिस्सा यांची मोजणी करण्यात यावी.
- ४.७ नियोजन प्राधिकारी (Planning Authority)यांनी रेखांकन (Layout)मंजूरीचे आवेश पारीत करताना त्यामधील नव्याने पाडण्यात येणा-या भूखंड / हिश्यांची नियमानुसार होणारी मोजणी फी वसुल झाली आहे व लेखाशिर्ष क्र.२९००८९०४ खाली शासकीय कोषागारात भरणा झालेल्या चलनाच्या प्रती प्राप्त झाल्या असल्याची खात्री करूनच मंजूर रेखांकनाचे प्रतिसह संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, नगर भूमापन अधिकारी यांचेकडे

मोजणीसाठी पाठवून द्यावी व नंतरच मोजणीप्रमाणे अंतिम भूखंडास / हिशांस मंजूरी द्यावी.
ल्याशिवाय संबंधिताना विकास (Development) करण्यास प्रतिवध करण्यात यावा.

५. हे परिपत्रक अंमलात येण्याच्या तारखेपर्यंत जे पोटहिस्से पडलेले आहेत त्याबाबत वरील परिच्छेद ४.२ समध्ये नमूद केलेली माहिती संबंधित गांव कामगार तलाठी यांनी तहसिलदार यांचेमार्फत संबंधित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांच्या कार्यालयाकडे तात्काळ पाठवावी. सदरची माहिती प्राप्त झाल्यावर तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाने या प्रकरणात नियमानुसार पोटहिस्सा मोजणी फी मार्च २००२ पूर्वी आगावु वसूल करण्याची कार्यवाही तात्काळ सुरु करावी आणि मोजणी एप्रिल २००२ व त्यानंतर करण्याबाबत मोहिम राबवावी.
६. याचा सदरातील क्रमांक १ ते ८ ही सर्व परिपत्रके या परिपत्रकाद्वारे मार्गे घेण्यात येत आहेत.
७. सदर परिपत्रकाची अंमलबजावणी तात्काळ करणेची आहे. सर्व तहसिलदार यांना यादवारे सूचित करण्यात येते की, त्यांनी हे परिपत्रक सर्व गांव कामगार तलाठी यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे व यातील सुचनांप्रमाणे कार्यवाही करून घेण्याबाबत सतत पाठपुरावा करावा.

स्वाक्षरी/-

(डॉ. सुधीरकुमार गोवळ)

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य

प्रत/-सर्व, जिल्हाभिकारी,
प्रत/-सर्व, उपसंचालक भूमि अभिलेख,
प्रत/-सर्व, अधीक्षक भूमि अभिलेख,
प्रत/-सर्व, तहसिलदार,

✓ प्रत/-सर्व, तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, प्रत/-सर्व, उपर भूमान अधिकारी, नाशिक
प्रत/-सर्व, कार्यालय अधीक्षक, जमाबंदी आयुक्त कार्यालय

तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख नांगीक यांचे कार्यालय	
9-2-02	
अ.पा.नं	कापि.नं
628	999
वा. नि. भू. न. नाशिक	

“निर्गमित”

ग्रंथालय
(प्र.दा.पाटील) २१९९

उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (भूमापन) पुणे

गुरुवारी नियमान्वित केलेल्या अगर शिल्लक असलेल्या स्रत्येक मिळकतीस " महाराज्ञ शासन " महसूल घे वन विभाग मंत्रालय, मुंबई-३२ याचेकडील क्रमांक संकिर्ण-१००३/प्र.क्र.४५/ल-८/दिनांक २४/३/२००३ अस्वये रक्कम रुपये ५००/- इतंकी नोंजणी फी आकारण्यात यावी . ज्या गुठेशारी धारकाकडून वेळेवर मौजणी फी प्राप्त शालेली नाही अशी नोंजणी को नव्हसूली वसूली म्हणून संवाधित तहसीलदार याचेकडे मागणी घाठदुन वसूलो करान घण्याचे . ज्यात नव्हाल यावी , तर तेथी नव्हाल वसूली बाबत संकेत प्राप्तिकरी झोनी क्षमी आपेक्षित विवाहाकडून ग्रास लेखा शिखाव्याता प्रकरण निहाय वर नमुद केले प्रमाणे घलने भैंजर करान रक्फऱ्याचा घरणा स्टेट वैड /कोषागारात केल्यानंतर चलन संबंधित कार्यालयाकडे प्रकरणा सोबत पाठविष्यात यावे.

गुंठेवारी, पद्धतील मोजणी केलेल्या सर्व नव्य शिफाय धैश्राचा नेव घेण्यात यावा. त्यानंतर संबंधीत धारक यांच्याकडून गुंठेवारी अध्यादेशातील घटने पर्यंतील अटी घट शर्ती मुसार अकृषिक आकारणीचा भैरवा केलेल्या वाखतचा पुरावा प्राप्त कराव घेऊन उभिलेख हुण्ठलीदो घेण्यात यावी.

गुरुवारी अध्यादेश क्रमांक ५३ दिनांक ३०/४/२००७ या परिपत्रकातील सूचनांची काटेकोरपणे अस्मल करण्याचा आहे.

卷之三

(दी . . . नो . वृद्धमिन)

जनार्दनी आयुर्वत आणि जंचालक
भूमि अभिलेख, (म.साऱ्य.) पुणे

पत्रः - जिल्हाधिकारी, (सर्व) यांचेकडे माहिती व अचर न्या शार्दूली तरी अंदाचित.

प्रतः- मा. शायुक्त. महानगरपालिका, (सर्व) योद्धेकडे भाहिसी व जर्दर स्था. कार्यपालीहाती स्तने.

अन्यथित

प्रतः- उपसंचालक भूमि अभिलेख, (सर्व) / अधीक्षक भूमि अभिलेख, (सर्व) / नगर भूमापन आवधार, (सर्व) / तालुका निरीक्षक शूमे अभिलेख, (सर्व) / विशेष तालुका निरीक्षक यूनि अभिलेख, (सर्व) यांचेकाढे नाहिती व कार्यवाहीसाठी इशाना.

प्रतः- कार्यालय अधिकारक, (सर्व) प्रभावादी आयुष्ट खार्यालय, पुणे यांचे माहितीसाठी.

निर्गुणता

(पी-एफ : राठोड़)

उपसंचालक, भूमि अभिलेखा, संलग्न

जमावंदी आयुक्त (नागरी भूसाधन) पुणे

१०८२। विष्णु राजा (परिपत्र)

2011-07-27 | 10:00:00

مکتبہ مذہبیہ احمدیہ

- 229 -

四二八

१०

आदिकांड शुरू आणि वर्ष (त्रिवेदी) / नगर उपनिषद् आदिकांड १, २ व ३ / ग्रन्थ लक्ष्मणा कृष्णदेव शु
भापिकरण (संस्कृत) / विव. लक्ष्मणा कृष्णदेव शुभापिकरण (ग्रन्थालय) वाचनकार्यालय
व त्रिवेदी वाचनकार्यालय

શ્રીમતી અણે

परिपत्रक

अधीक्षक भूमि अभिलेख
सर्व

**विषय:- तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/नगर भूमापन अधिकारी
कार्यालयातील अभिलेख कक्ष अद्यावत होणेबाबत.**

आमचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, आपले अधिनस्त तालुक्यांत मा.जमाबंदी आयुक्त, पुणे यांचे भेटी/पहाणी अंती अभिलेख कक्ष व अभिलेख कक्षातील अभिलेख अस्ताव्यस्त स्वरूपात असलेचे आढळून आले आहे. त्याच प्रमाणे मा.जमाबंदी आयुक्त, पुणे यांची दौ-या अंतर्गत तपासणी/भेट असलेने केवळ वरिष्ठांचे नजरेस अभिलेख कक्ष अद्यावत ठेवणेची तात्पुरती व्यवस्था करणेत येत असलेचे निर्दर्शनास येते. सदरची बाब शासकीय अभिलेख सुस्थितीत ठेवणेच्या अनुषंगाने तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/नगर भूमापन अधिकारी यांना ठरवून दिलेल्या प्रशासकीय नियमांचे/कार्यपद्धतीचे उल्लंघन कंरीत आहेत असे घिन्ह स्पष्ट होते.

वास्तविक भूमि अभिलेख अंतर्गत संधारण केलेले मूळ नकाशे, टिप्पण बुक, वसलेवार बुके, स्वयंसुची धारीका, नोंदवहया व अन्य अभिलेख जतन करणेच्या तसेच अद्यावत ठेवणेचे दृष्टीकोनातून अभिलेख कक्ष व अभिलेख सुस्थितीत ठेवलेस जनतेकडून येणा-या/प्राप्त होणा-या तक्रारी अर्जाचे प्रमाण कांही प्रमाणांत कनी होते. आणि शासनास व अन्य शासकीय कार्यालयांस आवश्यकतेनुसार भूमि अभिलेख उपलब्ध करून देणे सुलभ होईल. पर्यायाने शहर/तालुका स्तरावरील जनतेच्या तक्रारीबाबत तात्काळ दखल घेतली जाऊन परिणामकारक/निर्णयात्मक कार्यवाही होणेचे दृष्टीकोनातून अभिलेख कक्ष व त्यातील अभिलेखांचे संरक्षण होईल.

वरील बाबींचे अअवलोकन करून अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी पावसाळा असलेने पावसाळ्यामध्ये अभिलेख कक्षामध्ये पाण्याची गळती न होणेबाबत तसेच अभिलेखांचे नुकसान होणार नाही याबाबत आपले अधिनस्त कार्यालयांमधील अभिलेख कक्षांस भेट देऊन अभिलेख सुरक्षिततेबाबत उपाय योजना करावी. तसेच अभिलेख कक्ष/अभिलेख सुरक्षित असलेबाबतचे अभिप्राय/प्रमाणपत्रासह उपसंचालक भूमि अभिलेख यांचे मार्फत जमाबंदी आयुक्त कार्यालयासाठी सादर करावे.

उपरोक्त सूचनांची अंमलबजावणी होणेबाबत अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी वैयक्तिकरित्या लक्ष घालून प्रभावीपणे नियंत्रण ठेवावे.

स्थ.प्र.वर मा.ज.आ.पुणे
यांची स्वाक्षरी असे

मा.जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (स.राज्य) पुणे यांचेकरिता

प्रत :- उपसंचालक भूमि अभिलेख (सर्व) यांना आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी.

२१८

४. महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता, ३९६६ मधील कलम १०६ व कलम १३५ अन्वये वापरावयाचे वरील अधिकार हे जिल्हाधिकारी यांना असून, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या या आदेशाविरुद्ध अपर आयुक्त यांचेवढे अपील करावे असे याच संहितेच्या परिशिष्ठ 'ई' मध्ये नमुद करण्यात आले आहे.

५. महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता, १९६६ मधील परिशिष्ठ 'ई' मधील स्पष्टीकरण विचारात घेता खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत :-

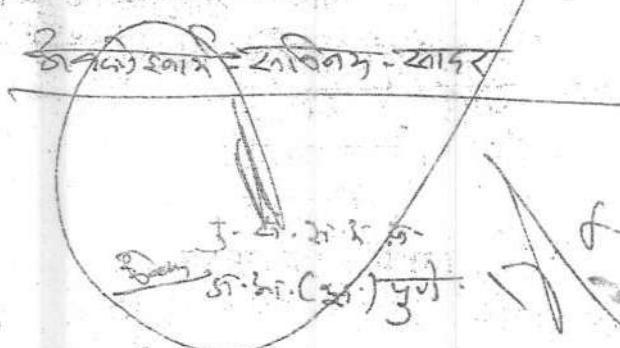
- (अ) शासन पत्र क्रमांक डीओपी ३०९५/प्र.क्र.२७०/ल-१, दि.३.६.१९९७ मधील सूचना रद्द करण्यात येत आहेत.
- (ब) महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम, १९६६ मधील कलम १०६ व कलम १३५ मधील तरतुदीनुसार जिल्हाधिकारी यांनी पारित केलेल्या आदेशाविरुद्धच्या प्रकरणात अपर आयुक्त हे अपिलीय प्राधिकारी आसतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

Omprakash
०७/१०/२०८५
(रा. श. नामार्थ)

अवर सचिव,
महसूल व बन विभाग

प्रत : जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
सर्व विभागीय आयुक्त
सर्व उप संचालक, भूमि अभिलेख
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व अधिकारी भूमि अभिलेख
ल-१ कार्यासन निवडनस्ती.

वाचा:-

- १) या कार्यालयाकडील आदेश क्र. एल.आर. २२७/सी.आर. ३९२६/भू-३/०१ दिनांक ३१/१०/०१, दिनांक ७/१/२००२.
- २) क्र. संकीर्ण ३४०१/प्र.क्र. ३२५/ल-१ महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ दि. १३/६/०३.
- ३) या कार्यालयाकडील आदेश क्र. भूमापन एल.आर. २२७/सी.आर. ३९२६/भू-३/२००३ दिनांक ११/७/०३.

क्र. भूमापन/एल.आर. २२७/
सी.आर. ३९२६/भू-३/२००३
पुणे दिनांक ४/२००७.
२४ APR 2007

विषय :- नगर भूमापन हृषीतील मोजणी फी चे दरात सुधारणा करणेबाबत/
मोजणीचा कालावधी निश्चीत करणेबाबत.

आदेशः

महाराष्ट्र जमीन महसूल हृषी व हृषीच्या खुणा नियम १९६९ मधील नियम १३(२) मधील तरतुदीनुसार या कार्यालयाकडील आदेश क्र. एल.आर. २२७ /सी.आर. ३९२६/ भू-३/२००१ दिनांक ३०/१०/२००१ अन्वये मोजणी फी चे सुधारीत दर निश्चीत करणेत आलेले आहेत. इकडील दिनांक ७/१/२००२ चे आदेशान्वये दिनांक ३०/१०/२००१ च्या आदेशात तसेच दिनांक ११/७/२००३ च्या आदेशात सुधारणा करून पुरवणी आदेश यापूर्वी पारीत करणेत आलेले आहेत.

राज्यातील शहरांची वाढ ही अत्यंत झपटाट्याने होत असून त्याप्रमाणे उद्योगधंद्याची देखील वाढ झपटाट्याने होत आहे. या वेगाने वाढणा-या नागरी लोक वस्तीचे/उद्योग धंद्याचे ठिकाणच्या जमीनीचा विकास ही तेवढ्याच वेगाने होत आहे. त्याचप्रमाणे नागरी भागातील/शेत जमीनीच्या किमतीतही प्रभावीपणे वाढ होत आहे. परीणामी माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रातील नामवंत/अग्रगण्य कंपन्या मोठ्या किमतीने शेत जमीन/नागरी भागातील तसेच महानगरपालिका कार्य क्षेत्रातील जमीन विकत घेऊन त्यानुसार विकसीत करीत आहेत. त्यामुळे भूमि अभिलेख विभागातील शेत जमीन/नागरी भागातील मोजणी कामाचे स्वरूपात मोठ्या प्रभाणावर वाढ झालेली आहे. तसेच वाढत्या महानगरपालिका/नगर पालीका क्षेत्रातील वाढत्या नागरीकरणामुळे शेतक-यांचे/जनतेची कामे कमी कालावधीत करून मिळणेबाबत भागणी वाढत आहे.

वरील बाबीच्या विचारांती लोकाभिमुख प्रशासन गतिमान होण्याच्या दृष्टीकोनातुन महसूलामध्ये वाढ होणे आवश्यक असल्याने नगर भूमापन कार्य क्षेत्रातील मोजणी फी दरामध्ये सुधारणा करून अति अति तातडी (VERY VERY URGENT) हा मोजणीचा संवर्ग प्रकार निर्माण करण्यात येउन या संवर्गातील मोजणी प्रकरणे १० दिवसापर्यंत निकाली काढणेबाबत कालावधी/मोजणी फी चे दर खालीलप्रमाणे निश्चीत करणेत येत आहेत.

- १) अति अति तातडी मोजणी फी चे दर हे अति तातडी मोजणी फी च्या चौपट राहतील.
- २) अति अति तातडी मोजणी प्रकरणाची नोंदवही स्वतंत्र ठेवण्यात यावी.

दृष्टा ४-५-०६

का.भी.भी. ४

३) या कार्यालयाकडील दिनांक ३०/१०/२००१, दिनांक ७/१/२००२ आणि दिनांक ११/७/२००३ या आदेशामधील तरतुदी कायम ठेवण्यात येत आहेत.

सदर आदेशाची अंमलबजावणी दिनांक १/५/२००७ पासुन करणेची आहे. या तारखेपुर्वी प्राप्त झालेल्या अर्जास (मोजणी फी सह) वरील दर लागु होणार नाहीत. परतु दिनांक १/५/२००७ रोजी किंवा त्यानंतर प्राप्त होणा-या मोजणी प्रकरणांस/अर्जाकामी वरील कालावधीचे दर लागु होतील.

सही XXX
(टि. सी. बेंजामिन)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.रा.) पुणे

प्रत :- मा. प्रधान सचिव(महसूल)महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत :- अवर सचिव, महसूल व वन विभाग, (ल-१) मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ यांना माहितीकरीता सादर.

प्रत :- जिल्हाधिकारी, (सर्व) यांना माहितीसाठी अग्रेषित.

प्रत :- उपसंचालक भूमि अभिलेख, सर्व यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत :- उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न जमाबंदी आयुक्त (सर्वसाधारण)/(भूमापन)/(नागरी भूमापन)/(एकत्रिकरण) यांचेकडे माहितीसाठी.

प्रत :- अधीक्षक भूमि अभिलेख, सर्व यांना कार्यवाहीसाठी.

प्रत :- प्राचार्य भूमि अभिलेख प्रशिक्षण शाळा, औरंगाबाद

प्रत :- कार्यालय अधीक्षक सर्व/अभिलेखापाल, जमाबंदी आयुक्त कार्यालय. ७२२७४.

प्रत :- तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, सर्व/नगर भूमापन अधिकारी, सर्व यांना कार्यवाहीसाठी

प्रत :- स्वीय सहाय्यक, जमाबंदी आयुक्त पुणे यांना माहितीसाठी

नि र्ग मि त

(संभर्जी हिंद)

उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (नागरी भूमापन) पुणे

वाचा :- या कार्यालयाकडील परिपत्रक क्र.एल.आर.१९५३/सी.आर. ३५०३/ ल-३/९३ दि.१४/४/९३

क्र. भूमापन ३/ह.का.मो./प्र.क्र.१३४/०८
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख(म.राज्य)पुणे यांचे कार्यालय
पुणे दि. ३५०/०८.

विषय - शासनाकडील तसेच मा. विधानसभासदस्य यांचे कडून प्राप्त होणा-या पत्रव्यवहाराची दखल घेऊन तातडीने व कालमर्यादेत निपटारा' करणेबाबत.

परिपत्रक.

राज्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर होणारे नागरीकरण, शेती सुधारणा, हददलचे वाद, इत्यादी कारणामुळे भूमि अभिलेख विभागाकडे अभिलेखाच्या नकला आणि मोजणी साठी येणा-या अर्जाच्या संख्येत वाढ झालेली आहे या कामासाठी या विभागाच्या स्थानिक कार्यालयामध्ये येणा-या जनतेला सौजन्याची वागणूक मिळत नाही, कामे वेळचे वेळी केली जात नाहीत, त्यांना व्यवस्थित मार्गदर्शन केले जात नाही. अशा स्वरूपाच्या अनेक तक्रारी या कार्यालयाकडे तसेच शासन स्तरावरसुधा प्राप्त झालेल्या आहेत. त्याच प्रमाणे जनतेची अडवणूक व कामात होणा-या दिरंगाईमुळे जनता लोकप्रतिनिधीशी संपर्क करतात. अशा वेळी लोकप्रतिनिधी त्यांचे कामाचे संदर्भात स्थानिक, जिल्हास्तरीय तसेच विभागाय कार्यालयाशी समक्ष भेटून अथवा पत्राव्दारे या विषयी शिफारस करीत असतात. अशा प्रकरणी नियमांतर्गत कार्यवाही प्राधान्याने होणे आवश्यक असते परंतु अशा पत्रांची दखल वेळीच घेतली जात नाही. तसेच त्याबाबत कार्यवाही करण्याकडे दुर्लक्ष केले जाते असे निर्दर्शनास आलेले आहे.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील अशाच एका गटबुकावरून नकाशाच्या नक्कलेबाबतच्या प्रकरणामध्ये मा. विधानसभा सदस्यांच्या पत्राची तातडीने दखल न घेता व कालमर्यादेत कार्यवाही न केल्यामुळे, विधानसभा प्रश्न उपस्थित करण्यात आला होता. आणि त्या प्रश्नास उत्तर देणे या कार्यालयास भाग पडलेले आहे. त्यावर शासनाकडून तीव्र स्वरूपाची नाराजी व्यक्त करण्यात आलेली आहे.

सबब याव्दारे अशा सूचना देण्यात येत आहेत की, भूमि अभिलेख कार्यालयामध्ये विविध कामासाठी येणा-या जनतेला त्यांचे कामसंबंधी योग्य ते मार्गदर्शन करावे. तसेच नकला, मोजणी, अभिलेखात दुरुस्ती व इतर कारणासाठी प्राप्त होणा-या अर्ज प्रकरणी विहीत मुदतीत कार्यवाही करण्यात यावी. याबाबत जनतेस तक्रारीस वाव राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. त्याच प्रमाणे जनतेच्या कामासंबंधी मा. विधानसभा / विधानपरिषद / लोकसभा / राज्यसभा सदस्य यांनी केलेल्या शिफारसी / पत्रव्यवहार यांची तातडीने दखल घ्यावी. आणि त्या प्रकरणांचा निपटारा / नियमांतर्गत कार्यवाही कालमर्यादेत करण्यात यावी. यामध्ये निष्काळजीपणा अथवा दिरंगाई झाल्यास संबंधित दोषी अधिकारी / कर्मचारी यांचेविरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ अंतर्गत कारवाई करण्यात यावी.

स्थळप्रतिवर मा. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख, (म.राज्य) पुणे यांची स्वाक्षरी असै.

(दि.दि. क्षीरसागर.)
उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (भूमापन) पुणे.

- वाचा :- १. महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभागाकडील शासन निर्णय क्र. आस्थापना १००० /९८४/
प्र.क्र. १५५/ ल-१ दि. २९/७/०८
२. महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग निर्णय क्रमांक आस्थापना/ १०९३/ प्र.क्र. ११/
ल-१/ मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ दि. १८/८/९४

क्र. आस्था /प्र.क्र. ५७/भूमापन-५/०८
जमावंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख (म राज्य) पुणे यांचे कार्यालय
पुणे दि. १९/०८

१७ OCT २००८

अधिसूचना:-

शासन महसूल व वन विभागाकडील शासन निर्णय क्र.आस्थापना १०००/
९८४/प्र.क्र.१५५/ल-१ दि.२९/७/०८ अन्वये राज्यातील नविन निर्माण केलेल्या ३२ तालुक्यांचे ठिकाणी
तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालये निर्माण करण्याचा निर्णय शासनाने प्रशासकीय
दृष्टीकोनातून व स्थानिक जनतेच्या सोईसाठी घेतलेला आहे. तसेच प्रत्येक नविन तालुका
कार्यालयासाठी ९ पदे या प्रमाणे एकूण २८८ पदे नव्याने निर्माण करण्याचा निर्णयही शासनाने
घेतला आहे.

उपरोक्त नविन निर्माण केलेल्या ३२ तालुक्यात तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख
कार्यालये परिशिष्ट १ प्रमाणे असतील. नवनिर्मित तालुक्यात समाविष्ट असलेली गांवे ही शासनाने त्या
तालुक्यासाठी निर्गमित केलेल्या अद्यावत अधिसूचने प्रमाणे असतील. नविन निर्माण केलेल्या
प्रत्येक तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाची अस्थापना १५ पदांची असेल. या साठी नविन
निर्माण केलेल्या ९ पदाव्यतिरिक्त ६ पदे नवनिर्मित तालुक्याच्या मुळ तालुक्यातून वर्ग करणेत येत
आहेत. नविन तालुक्याची आस्थापना, मुळ तालुक्यातून वर्ग केलेली पदे व नविन निर्माण होणारी पदे
ही परिशिष्ट २ मध्ये दर्शविलेप्रमाणे असतील.

उपरोक्त प्रमाणे नवनिर्मित तालुक्याची आस्थापना असून तालुका निरीक्षक
पदावर नियुक्तीचे आदेश इकडील कार्यालयाकसून अलाहिदा काढणेत येतील. तसेच उपसंचालक
भूमि अभिलेख यांनी गट क. व ड या संवर्गातील नव निर्मित पदे इतर तालुक्यातून कर्मचा-यांची
नेमणूक करून प्रथम भरणेची कार्यवाही करावी. मुळ तालुक्यातून वर्ग करावयाच्या पदासंदर्भात सदर
वर्ग करावयाची पदे ज्या मुळ तालुक्यातून नवनिर्मित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयात वर्ग
करावयाची आहेत. त्या बाबतचा तपशील व नविन भरावयाच्या पदाबाबतचा तपशिल परिशिष्ट ३ मध्ये
दर्शविल्या प्रमाणे असेल,

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांना कार्यालय प्रमुख तथा आहरण व
संवितरण अधिकारी म्हणून या व्यारे घोषित करण्यात येत आहे.

नव निर्मित तालुक्याचे तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, आणि त्यांचे आस्थापने
वरील पदांची सुधारीत कर्तव्ये परिशिष्ट ४ मध्ये दर्शविणेत आलेली आहेत.

२१

नव निर्मित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयासाठी त्या त्या
जिल्ह्यांचे अधीक्षक भूमि अभिलेख हे नियंत्रण अधिकारी व अपील सुनावणी अधिकारी राहतील.

उपरोक्त ३२ नविन तालुक्यांसाठी नव्याने कार्यालये कार्यान्वित करणे व नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या पदांचे वेतन व भत्ते या प्रयोजनार्थ येणा-या आर्थिक खर्चाची तरतुद चालु वित्तीय वर्ष सन २००८-०९ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पात मुख्य लेखाशिर्ष मागणी क्र. सी-१, २०२९ जमिन महसुल, १०३, भूमि अभिलेख (०२) जिल्हा भूमि अभिलेख १०३(०२) (०१) संचालक भूमि अभिलेख (योजनेतर / दत्तमत) २०२९ - ०४२२ या लेखाशिर्ष खाली करण्यात आलेली असुन सदर प्रयोजनार्थ येणारा खर्च सदरच्या लेखाशिर्ष खाली खर्ची टाकून मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर अधिसूचनेची अंमलबजावणी दि. १/११/०८ चे कार्यालयीन वेळेपुर्वी पासुन करणेची आहे.

सही/- (डॉ. शैलेशकुमार शर्मा)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख (म राज्य) पुणे

सोबत - परिशिष्ट १ ते ४

- प्रत - १. मा. अपर भुख्यसविव (महसुल) महसुल व वनविभाग, मंत्रालय मुंबई
२. मा. महालेखापाल मुंबई / नागपूर, (लेखा व अनुज्ञेयता)
३. विभागीय आयुक्त, पुणे, मुंबई, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर
४. जिल्हाधिकारी सांगली, ठाणे, सिंधूदुर्ग, रायगड, नाशिक, जळगांव, अहमदनगर,
औरंगाबाद, परभणी, बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड, अमरावती, भंडारा, चंद्रपूर
५. उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न, जमाबंदी आयुक्त (सर्वसाधारण) (भूमापन)
(नागरी भूमापन) (एकत्रिकरण)
६. उपसंचालक भूमि अभिलेख, पुणे, मुंबई, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर
७. अधीक्षक भूमि अभिलेख, सांगली, ठाणे, सिंधूदुर्ग, रायगड, नाशिक, जळगांव,
अहमदनगर, औरंगाबाद, परभणी, बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड, अमरावती,
भंडारा, चंद्रपूर
८. कोषागार अधिकारी सांगली, ठाणे, सिंधूदुर्ग, रायगड, नाशिक, जळगांव,
अहमदनगर, औरंगाबाद, परभणी, बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड, अमरावती,
भंडारा, चंद्रपूर
९. तहसिलदार, संबंधित
१०. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, संबंधित
११. उपकोषागार अधिकारी संबंधित

निर्गमित

शिवाजी र. दीड
(शिवाजी र. दीड) २०२९/०१८

उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (सर्वसाधारण) पुणे

परिशिष्ठा-१

विभाग	अ.क्र.	नवनिर्मित तालुका	जिल्हा
पुणे	१	३	४
	१	पलूस	सांगली
मुंबई	२	कडेगाव	सांगली
	३	विक्रमगड	ठाणे
नाशिक	४	दोडामार्ग	सिंधुदूर्ग
	५	तळा	रायगड
	६	त्रिबकेश्वर	नाशिक
	७	देवळा	नाशिक
	८	धरणगाव	जळगाव
	९	बोदवड	जळगाव
	१०	राहता	अहमदनगर
	११	फुलंबी	औरंगाबाद
	१२	सोनपेठ	परभणी
औरंगाबाद	१३	मानवत	परभणी
	१४	वडवणी	बीड
	१५	शिरुर(कासार)	बीड
	१६	लोहारा	उस्मानाबाद

विभाग	अ.क्र.	नवनिर्मित तालुका	जिल्हा
औरंगाबाद	१	३	४
	१७	वाईशी	उस्मानाबाद
	१८	देवणी	लातुर
	१९	शिरुर	लातुर
	२०	अनंतपाळ	
	२१	जळकोट	लातुर
	२२	मुदखेड	नांदेड
	२३	माहूर	नांदेड
	२४	उमरी	नांदेड
	२५	हिमायतनगर	नांदेड
अमरावती	२६	धर्माबाद	नांदेड
	२७	अर्धापुर	नांदेड
	२८	नायगाव (खैरगाव)	नांदेड
	२९	धामणगाव (रेल्वे)	अमरावती
नागपूर	३०	लाखणी	भडारा
	३१	पोंभुर्णा	चंद्रपूर
	३२	बल्लारपूर	चंद्रपूर
	३३	जीवती	चंद्रपूर

परिशिष्ट २

अ.नं.	पदनाम व वेतनश्रेणी	नविन तालुक्याची आस्थापना	मुळ तालुक्यातून वर्ग करावयाची पदे	नविन निर्माण करावयाची पदे
१	तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख ६५००-२००-१०५००	१	०	१
२	मुख्यालय सहायक / शिरस्तेदार ५०००-१५०-८०००	१	१	०
३	निमतानदार ४०००-१००-६०००	१	१	०
४	अभिलेखपाल ३०५०-७५-३९५०-८०-४५९०	१	०	१
५	भूकरमापक ३०५०-७५-३९५०-८०-४५९०	३	१	२
६	लिपीक ३०५०-७५-३९५०-८०-४५९०	४	२	२
७	दप्तरबंद २६६०-६०-२९९०-६५- ३३००-७०-४०००	१	०	१
८	शिपाई २५५०-५५-३२००	३	१	२
	एकूण	१५	६	१

नवोनिमित तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयाकडे वर्ग करावायाच्या पदांचा तपशिल

परिशिष्ट-३

अंक.	नवोनिमित कार्यालयाचे नाव	मुळ ता.नि.भू.अ.कार्यालयातून वर्ग करावायाचे पदांचा व ते ज्या तालुक्यातून वर्ग करावायाचे त्या ता.नि.भू.अ.कार्यालयाचे नाव				नवोनिमित पदे (संख्या)	चौरा	
		निरस्तोदार / मुख्यालय सहायक	निरस्तोदार / पद(निमतानदार क.२)	भक्रभाषणक १ पद	लिपिक १ (न.भू.लिपिक)			
१	२	३	४	५	६	७	८	९

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख पत्रक	निरस्तोदार, ता.नि.भू.अ. तासगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. तासगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. तासगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. तासगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. (न.भू.लिपिक)	शिपाई	तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख	अभिलेख भक्रभाषणकालिएक दप्परवट शिपाई
२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	२	३	४	५	६	७	८	९
३	४	५	६	७	८	९	१०	११

पुढे विभाग

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख विक्रमगड	निरस्तोदार, ता.नि.भू.अ. पालघर मधुन	ता.नि.भू.अ. पालघर मधुन	ता.नि.भू.अ. जळऱर मधुन					
१	२	३	४	५	६	७	८	९
२	३	४	५	६	७	८	९	१०
३	४	५	६	७	८	९	१०	११

मुळवई विभाग

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख ताळा	निरस्तोदार, ता.नि.भू.अ. मानगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. मानगाव मधुन	ता.नि.भू.अ. मधुन	ता.नि.भू.अ. मानगाव मधुन				
१	२	३	४	५	६	७	८	९
२	३	४	५	६	७	८	९	१०
३	४	५	६	७	८	९	१०	११

२३

नाशिक विभाग

अ. नवनीति भूल ता.नि. मृ.अ. कार्यालयातुन वर्ग करावयोचे त्या

ता.नि. मृ.अ. कार्यालयाचे नाव.

अ. नं.	नवनीति कार्यालयाचे नाव	मूळ ता.नि. मृ.अ. कार्यालयातुन वर्ग करावयोचे पदनाम व ते ज्या तालुक्यातुन वर्ग करावयोचे त्या				नवनीति पदे (सख्या)				शेषु
		शिरस्तेदार / मुख्यालय सहायक	निमतानदार १ पद(निमतानदार क्र.२)	भूकरमापक १ पद(अ.जा. लिपिक)	लिपिक (न. मृ.लिपिक)	शिपई	तालुका निरीक्षक भूमि आगिलेख	तालुका आगिलेख पाल	भूकरमापक लिपिक	दायरबंद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१ शूमि अगिलेख देवळा	ता.नि. मृ.अ. कालवण मधुन	ता.नि. मृ.अ. मालवण मधुन	ता.नि. मृ.अ. मालवण मधुन	ता.नि. मृ.अ. वागलण मधुन	ता.नि. मृ.अ. वागलण मधुन	ता.नि. मृ.अ. वागलण मधुन	१	१२	१३	१४
२ शूमि अगिलेख धरणगांव	ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	ता.नि. मृ.अ. अंग ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	ता.नि. मृ.अ. अंग ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	ता.नि. मृ.अ. अंग ता.नि. मृ.अ. एरडोल मधुन	१	१२	१३	१४
३ शूमि अगिलेख बोदद	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	ता.नि. मृ.अ. मुसावळ मधुन	१	१२	१३	१४
४ शूमि अगिलेख रहाता	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	ता.नि. मृ.अ. कोपरगाव मधुन	१	१२	१३	१४
५ शूमि अगिलेख, च्यावळकेंद्र	ता.नि. मृ.अ. इगतपूरी	ता.नि. मृ.अ.पेठ	ता.नि. मृ.अ. नाशिक	ता.नि. मृ.अ. इगतपूरी	ता.नि. मृ.अ. इगतपूरी	ता.नि. मृ.अ. पेठ	१	१२	१३	१४

236

१

ओस्याशद विभाग

तांडिमुळे रा.पि.भू.अ. कायोलयात्रुन वर्ग करावयाचे तांडिमुळे रा.पि.भू.अ. कायोलयात्रुन वर्ग करावयाचे तथा

अ. नं.	नवीनीकृत कार्यालयाचे नाव	मूळ ता.नि.भू.अ. कार्यालयातुन वर्ण करावयोचे त्वा						नवीनीकृत पदे (संख्या)						
		शिरस्तेदार / मुख्यालय सहायक	निमतानदार १ पद/निमतानदार क्र.२)	मुकरमापक १ पद	लिपिक १ पद(अ.जा. लिपिक)	(न.भू.लिपिक)	शिपाई	तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख	अभिलेख भूमि पाल	तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख	लिपिक	दप्तरबंद	शिपाई	
६	२	३	४	५	६	७	८	९	१२	१३	१४	१५	१६	१७
७	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
८	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
९	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१०	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
११	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१२	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१३	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
१४	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१५	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
१६	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
१७	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१८	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
१९	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८
२०	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
२१	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
२२	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
२३	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
२४	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
२५	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४
२६	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
२७	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
२८	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
२९	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८
३०	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
३१	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०
३२	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
३३	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२
३४	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
३५	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	ॄ०	४१	४२	४३	४४
३६	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	ॄ०	४१	४२	४३	४४	४५
३७	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	ॄ०	ॄ१	ॄ२	ॄ३	ॄ४	ॄ५	ॄ६

परिशिष्ट - ४
नविन निर्माण होणा-या पदांची कर्तव्ये

तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील अस्थापनेच्या पदांची कर्तव्य सन १९९४ मध्ये प्रचलित करण्यात आलेल्या सारसंग्रही मध्ये नमूद केलेली आहेत. तथापी नविन तालुक्याच्या अस्थापनावरील नविन निर्माण होणा-या पदांची कर्तव्ये पुढील प्रमाणे असतील अन्य तालुक्यातून मुळ अस्थापनेपैकी वर्ग होणा-या पदांची कर्तव्ये सारसंग्रही मध्ये नमूद केल्या प्रमाणे असतील.

१) तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांची कामे / कर्तव्ये:

(एक) तालुका भूकरमापक व परिरक्षण भूमापक यांनी केलेल्या मोजणी व प्रतवारीच्या कामावर नियमितपणे जागेवरील तपासणीच्या अधारे देखरेख करील. अणि तो या कामास जबाबदार राहील. तसेच, तालुका भूमापन कार्यालयात झालेले अभिलेखातील दुरुस्तीचे कामांवर देखरेख करील व जबाबदार राहील.

(दोन) त्रिकोणमिती भूमापनाकरिता गावात लावण्यात आलेल्या दुर्बिण दगडाचे परीक्षणाचे कामास जबाबदार असेल. प्रत्येक वर्षी तो गटामध्ये दुर्बिण दगडांचे तपासणीसाठी कार्यक्रम तयार करून गेहाळ दगडांची पुनरुषभारणी करून घेईल.

(तीन) तालुक्यातील नवीन पोटहिस्सा मोजणी आणि त्या अनुषंगाने अभिलेखांचे अद्यावतीकरण करून घेणेची जबाबदारी त्यांची असेल. वेळोवेळी त्यांचे अधिनरथ असलेल्या पोटहिस्सा भूमापकाचे कामाचे अचूकतेची तपासणी करून देखरेख ठेवील.

(चार) तहसिल भूमापन कार्यालयातील कामातील अचूकपणा व वक्तशीरपणा या बाबत तो जबाबदार असेल.

(पाच) मंडळ निरीक्षक यांचे कामाच्या शक्य असतील तेवढया प्रमाणात चाचण्यां घेवून त्यांना तहसिलदार (महसूल) यांची कर्तव्ये समजावी हळा बद्दल तो स्वतःच खात्री करेल. मात्र त्याच्या चाचण्या हया गुणात्मक असतील, संख्यात्मक नसंतील. तालुक्यात शक्य तितक्या मंडळातील चाचण्या तो घेईल आणि या चाचण्या वास्तविकता / वस्तुस्थितीदरशक, अधिकार अभिलेखांचे लिखाण पद्धतीविषयी असतील. त्या सखोल असण्याएवजी विस्तृत असतील. १०० प्रकरणांची तपासणी वहा गावात करण्यारेवजी वहा प्रकरणांची तपासणी १०० गावात करण्यात यावी. त्याने दौरा कार्यक्रम (माहे नोव्हेंबर, सुल्लंगातीला) सुरु करून प्रत्येक कर्मचाऱ्यांची तपासणीची विहीत टक्केवारी पूर्ण होताच. दौरा मे अखेर पूर्ण करावा. सर्व कर्मचाऱ्यांचे कामाचे विहीत प्रमाणात तपासणी करावी. त्याने आवश्यक आणि महत्वाचे असल्याशिवाय दौरा कार्यक्रम चालू ठेवू नये.

२५९

(सहा) वरिष्ठ कार्यालयांकडील सांख्यिकी नमुना (शेती) १,२,३ तो त्याचे अधिनस्त लिपीकांकहून अद्यावत करून घेईल.

(सात) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक १९०५/३९, दिनांक २९ जुलै १९४० मध्ये विहीत केलेल्या प्रमाणे व मजमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख यांच्या निर्देशाप्रमाणे सहायक जिल्हा व परिरक्षण उपजिल्हा अधीक्षणीयांना प्रशिक्षण देईल.

(आठ) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग टीआर एन आर डी १०५३, दिनांक २८ नोव्हेंबर १९५३ अन्वये व जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भूमि अभिलेख यांचे निर्देशावरुन भूमापन व जमाबंदी या बाबत तहसिलदार यांना प्रशिक्षण देईल.

(नव) कमीजास्त पत्रके मंजूर करणे, भूमि अभिलेखामध्ये वाजवी ती दुरुस्ती करणे साठी योग्य ते आदेश, विहीत नमुन्यात आहे काय हे खात्रीलायक तपासणी करून त्या प्रमाणे भूमि अभिलेख बदल आणि दुरुस्ती अचूकपणे केली आहे काय हे पांहील व त्यासं जबाबदार राहील.

(दहा) अधिकार अभिलेख व भूमापन अभिलेख यांची हायातील तांत्रिक बाबीमध्ये अधिकार भूमि अभिलेख यांचे कडे येणा-या इतर महसूल अधिका-यांना भार्गदर्शन करेल.

(अकरा) दरवर्षी तालुक्यातील एका सूजाचे भू-मापन अभिलेख तपासून त्या बाबतचा अहंवाल अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांना सादर करेल. महिन्यातून कमीत कमी एकदा (पहिल्या आठवड्यात) नायब तहसिलदार, यांचे कडील लेखा व रोख रक्कम यांची तपासणी करून लेखावी / रोख रक्कमेची खात्री करणे आणि शासकीय जमा व्यवस्थित केला जातो याची अचानिक तपासणी करेल.

(बारा) वेळोवेळी अधीक्षक, भूमि अभिलेख व संचालक, भूमि अभिलेख यांनी दिलेल्या आदेश / निर्देशानुसार नगर भू-मापन / इनामी गावांचे भू-मापन, पोटहिस्सा भूमापन व इतर विशेष भूमापन यांचे काम त्यांनी दिलेल्या सूचनांप्रमाणे चालले आहे याची खात्री करणे.

(तेरा) संचालक, भूमि अभिलेख यांचे कडील विहीत नमुन्यामध्ये पोटहिस्सा काम करणे, नंगर / गाम गांवंडाण भूमापन यांचे वसूली लेखे ठेवले आहेत याची पहाणी करून वसूलीच्या प्रभाववर नियंत्रण ठेवणे.

(चौदा) तालुका भूमापन कार्यालयातील नगर भूमापनासंबंधी तांत्रिक बाबी विषयीच्या अनुबंध व घक्तशीपणाबद्दल तालुका निरीक्षक ; भूमि अभिलेख जबाबदार राहील.

(पंचांग) दुर्बीण कामाची व नंकाशांची तपासणी करणे, पुरिरक्षणासाठी असलेल्या नगर भूमापनाची टिप्पणी तयार करून अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांना सादर करणे.

७५९

(सोळा) मंडळातील कर्मीत करणे एका गावाच्या जमिनीच्या हृदीची दुरुस्तीबाबत क्रमाची नियमग्रन्थी कराणे.

(सत्तरा) अधिकार, अभिलेख, कुळवहिवाट आणि पिक नोंदवणी यांची तपासणी करून आपेकारी यांना त्यांची कर्तव्ये व्यवस्थितरित्या समजलेली आहेत याची खात्री करून त्याचे सूसूत्रंता आहे याची खात्री करणे, त्याच प्रमाणे त्यावेग्राम निरीक्षणाचे वेळी शासकीश जमिनीची बेकायदेशिर वापर होत नाही, याची पाहणी करील.

(अठरा) शासन निर्णय, महसूल विभाग क्रमांक १४४९/३३, दिनांक २० ऑगस्ट १९४० अनाये मामलेदार, मंडळ निरीक्षक, लिपीक व तलाडी-या पदाच्या उमेदवारांना भूमापन व नागाबंदी याबाबतचे प्रशिक्षण देणे.

(एकोणीस) तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख हा त्याची दैनंदिनी फॉर्म आर.एम ३-ए-ई-या नमुन्यांत महिन्याच्या पाच तारखेस अधीक्षक, यांचेकडे तपशीलासह सादर करेल. त्याचप्रमाणे त्यासोबत तो त्याचे अधिनस्त असलेल्या भूमापकाची व मंडळ निरीक्षकांची चाचणी योजणी प्रकरणे, ग्राम अधिकारी व मंडळ निरीक्षक यांचे कामाचा अहवाल अनुक्रमे आर.ए.ल.आर.११ आणि जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, जिल्हा भूमापन कार्यालय, २४-इ या नमुन्यांत सादर करेल. तसेच या सोबत एकूण जमा प्रकरणे निकाली प्रकरणे, परिनिरीक्षणावर शिल्क प्रकरणे आणि दुरुस्ती प्रकरणे ही सादर करेल.

(वीस) ग्राम निरीक्षणाचे तालुका निरीक्षणाचे वेळी त्याना निदर्शनास आलेल्या सर्व अनियमित गोष्टी या अधीक्षक यांचेमार्फत प्रांत अधिकारी/ उपविभागीय अधिकारी यांना निरीक्षणानंतर ७ दिवसांचे आत सादर करणेची जबाबदारी त्याचेवर राहील.

(एकवीस) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हा स्वतःचे व त्यांच्या अधिनस्त असलेले लिपीक, भूमापक व इतर अस्थायी कर्मचारी यांचे, वेतन स्वतःच्या सहीने तयार करेल. परंतु त्यांच्या कार्यालयाची सर्व आकस्मिक खर्च देयके व इतर आस्थापनेवरील पण त्याच्या अधिनस्त असलेले आवश्यक खर्च देयके आणि प्रवासभूता व भत्ता देयके इत्यादी वर अधीक्षक यांची प्रतिस्वाक्षरी आवश्यक असेल पण तो तहसिल भूमापन कार्यालयातील लिपीकांचे प्रवासभूता स्वाक्षरीत करू शकेल.

(बावीस) अभिलेख ने-आण करणे इत्यादीसाठी त्याला ५०० रुपये स्थायी अग्रीम दिला जाईल व अग्रीम तपशिलवार आकस्मिक खर्च देयके, महिन्याचे शेवटी किंवा नियम अंगधी संपर्ण्यापूर्वी आवश्यकतेप्रमाणे भरून काढला पाहिजे आर्थित्या संबंधी लेखे स्थायी अग्रीम नोंदवणीत ठेवले पाहिजेत.

(तेवीस) त्याला किरकोळ सामुदी की जी शासन लेखन व मुद्रणालयाकडून खरेदी करण्यासाठी १०० रुपये कांथमचा आकस्मिक भत्ता पुरविला जाईल, महसूल लेखा नियम परिसकामध्ये विहीत केल्याप्रमाणे स्थायी अग्रीम व कायमचा अग्रीमसाठी तालुका फॉर्म १६ मध्ये

स्वतंत्र खाती ठेवली पाहिजेत. अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांनी मान्य केलेल्या आदर्श मागणीपत्रकाप्रमाणे मागणीपत्र तयार करून त्याप्रमाणे संचालक, शासन मुद्रण व लेखन सामग्री, मुंबई यांचे कडून लेखन सामग्री पुरविली जाईल.

(चोवीस) भूकरमापक व परिरक्षण भूमापक यांचेकडील मोजणी प्रकरणे निकाली काढणे व त्यावर नियंत्रण करणे साठी त्याने खालील प्रमाणे पद्धत अवलंबिली पाहिजे.

सर्व मोजणी प्रकरणे अंतिम निकालासाठी तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख यांचे कडे पाठविली जातील आणि तो मोजणी कामाचे प्रकारानुसार तो भूकरमापक/ परिरक्षण भूकरमापक यांचे कडे तालुक्याप्रमाणे देईल.

(पंचवीस) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख यांचेकडील प्राप्त मोजणी प्रकरणे गोजणी नोंदवहीत (फॉर्म -अ) मध्ये नोंदवील व मोजणी प्रकाराप्रमाणे प्रत्येक प्रकारासाठी एक स्वतंत्र नोंदवही ठेवेल. जेव्हा प्रकरण अंतिम निकाली निघेल तेव्हा नोंदवही रकाना नंबर ४ मध्ये निकाली निघाल्याची तरीख नमूद करेल.

(संच्वीस) जिल्हा मापक, भूकरमापक यांनी केलेल्या कामाचा अहवाल सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" प्रमाणे तयार करून अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांचे कडे सादर करेल.

(सत्तावीस) पोटहिस्सा भूमापक यांनी केलेल्या कामाचे माहेवार सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "क" प्रमाणे तयार करून अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांचे कडे सादर करील.

(अठावीस) भू-मापन कायोलयातील कर्मचा-यांनी (भूकरमापक/ तालुका मापक यांचे बरसात काम धरून) केलेल्या कामाचे मासिक पत्रक परिशिष्ट - एक मध्ये तयार करून अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांना सादर करील. नमुना -ड-१ मध्ये कामाचा सविस्तर उल्लेख करील.

(एकोणतीस) परिरक्षण भूमापक यांनी केलेल्या कामाचे मासिक पत्रके नमुना -ई मध्ये तयार करून अधीक्षक, भूमि अभिलेख यांना सादर करील. सध्यास्थिती मध्ये जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, सहायक एकत्रीकरण अधिकारी, विशेष जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, भूमापन तहसिलदार (पोटहिस्सा) चौकशी अधिकारी, भूमापन तहसिलदार(पुनर्लेखन) विशेष जिल्हा निरीक्षक; भूमि अभिलेख (द्रेसिंग), भूमापन तहसिलदार, अपर निरीक्षक भूमि अभिलेख (भूसंपादन), जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचे कडून केळी जाणारी सर्व करत्वे व कामे ही तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख यांचे कडून त्यांच्या कार्यक्रमात केली जातील.

तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख यांचे वरील कांसासंबंधापुरते कार्यक्रमेत्र हे एक संपूर्ण तालुक्यापुरते सर्याद्वित राहील. तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हा सर्व प्रशासकीय, कार्यकारी व तांत्रिक बाबीमध्ये अधीक्षक यांना लगाताचा दुर्घ्यम अधिकारी आंसेल.

(तीस) निमताचा प्रकरणे स्वीकारणे व अनुबंधिक कार्यवाही करणे.

(एकतीस) एकत्रीकरण योजनेवरील तक्रारी अर्जाची चौकशी करून तक्रारी गोंधा निपटारा करण्यास जबाबदार असेल.

(बतीस) वर्षामध्ये १५० फिरतीचे दिवस आणि ५५ रात्रीचे मुक्काम साथ्य करणेचे आहेत.

(तेहतीस) जमीन एकत्रीकरण योजनेवरील तक्रारी अर्जाचे दोन अर्जाचीं दरमहा चौकशी व शुक्रपूर्ततेची तीन एकरणाची पूर्तता करून सादर करणेची आहेत.

(चौतीस) शासनावरील परिपत्रके तसेच जमाबंदी आयुवत आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), यांचे कडील परिपत्रकमन्वये वेळोवेळी दिलेल्या सूचनेप्रमाणे कार्यवाही व कामकाज करणेचे आहे.

(३) मुख्यालय सहायक यांची कर्तव्ये :-

- (१) कार्यालयीन मासिक सभेची व्यवस्था करणे, सभेचे कार्यवृत्त लिहीणे व वरिष्ठ कार्यालयाकडे सादर करणे.
- (२) कार्यालयात प्राप्त झालेली डाक संकलनाप्रमाणे विल्हेवाट करणे.
- (३) हजेरीपत्रक, उशीरा येणा-या कर्मचा-यांचे हजेरी पत्रक, हालचाल रजिस्टर व वरिष्ठ अधिका-यांची भेट-पुस्तिका संधारण करणे.
- (४) सनद फी, नवकल फी, नकाशा विक्री फी स्वीकारणे, संबंधीत नोंदवहया संधारण करणे आणि आलेली फी ची रवकम घलनाद्वारे खजिन्यात जमा करणे.
- (५) नकला, नकाशा विक्री बाबत पावती बुक सांभाळणे व अर्जदारांना पावती देणे व नोंदवही संधारण करणे.
- (६) मोजणी अर्जावरील सर्व मोजणी फी चे चलन मंजूर करणे व चलन रजिस्टर ठेवणे.
- (७) सर्व कर्मचा-यांचे सेवापुस्तक अद्यावत ठेवणे.
- (८) रोख नोंदवही संधारण करणे, रोखपेटी सांभाळणे व रोख वाटप करणे.
- (९) वैयक्तिक पंजी, जमानत नामे सांभाळणे व त्याबाबत ज़रुर ती कार्यवाही करणे.
- (१०) आसंथापनाविषयक पंजी ठेवणे.
- (११) अल्पवचत पासबुके सांभाळणे, रवकम वसूल करणे व पोस्टात जमा करणे.
- (१२) भूमि अभिलेख अर्हता परिक्षा व सेवाप्रवेशोत्तर परीक्षा, उजलणी वग इत्यादी बाबत ची माहिती ठेवणे व नस्ती हाताळणे.
- (१३) राष्ट्रीय घज.
- (१४) अभिलेखागारावर संपूर्ण नियंत्रण ठेवणेचे काम व अभिलेखासंबंधीचे सर्व नोंदवहया अद्यावत ठेवण्याची जबाबदारी राहील.
- (१५) रजा मंजूरी प्रकरण हाताळणे.
- (१६) वेतनवाढ मंजूरी प्रकरण हाताळणे.

१७) सर्व प्रकारच्या पोटहिशयाचे नि वित्यार करणे व सादर करणे.

१८) पोटहिसा मोजणी प्रकारच्या नोंदवहया तयार करणे व अद्यावत ठेवणे.

१९) पोटहिसा कामी व रावहर.

२०) तलुका निरीक्षक यांनी आमी घेणे हे उरवून देतील ती कामे करावणे.

(३) दुरुस्ती लिपीक/सि.टि.एस. लिपिक

१) मुन्मोजणी / एकत्रीकरण बाबतचे अभिलेख दुरुस्ती संबंधी प्राप्त तकारी अजाची नोंदवही ठेवणे, प्रकरण चौकशासाठी देणे, चौकशी, अहवाल व संबंधीत कामापन करून घेणे आणि ग्राहक टारिफ कार्यालयास सादर करणे, तसेच त्या संबंधीत पत्रव्यवहार.

२) दुरुस्ती आदेशाची नोंदवही ठेवणे / प्राप्त आदेशानुसार तलांती व कार्यालयीन जमिनेवर दुरुस्ती करणे, तत्संबंधी पत्रव्यवहार करणे.

३) मुन्मोजणी / एकत्रीकरण योजनेचे सर्व प्रकारचे प्रगती विवरण तयार करून सादर पारणे.

४) मुन्मोजणी ची सनद फी वसूलीसंबंधी नोंदवही ठेवणे, अहवाल सादर करणे, गावाचे मारगणी पन्नकासंबंधी पत्रव्यवहार करणे.

५) मुन्मोजणी / एकत्रीकरण योजनेचे अपूर्ण व सदोष कामासंबंधी पत्रव्यवहार करणे आणि कामाची माहिती ठेवणे.

६) शहर / गांवठाण / नागरी भूमापन कामाचे संबंधी सर्व प्रकारचे प्रगती विवरण तयार करून सादर करणे.

७) नागर भूमापन कामासंबंधीचा सर्व प्रकारचा पत्रव्यवहार.

८) नागर भूमापन / गांवठाण दुरुस्ती बाबत प्राप्त झालेल्या प्रकरणासाठी नोंदवहया तयार करणे, दुरुस्ती प्रकरणे नोंदवणे व संबंधीतांना दुरुस्ती प्रस्ताव सादर करणेस देणे व आदेशाप्रमाणे दुरुस्तीची कार्यवाही बाबत पत्रव्यवहार करणे.

९) तलुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे उरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाढणे.

(४) अभिलेखापाल

१) गार्यालयातील अभिलेखागार सांभाळणे.

२) तलुक्यातील सर्व गावाच्या (विविध योजना) अभिलेखाचा कार्यभार त्यांचे वर राहील.

३) अभिलेखासंबंधी सर्व नोंदवहया व पत्रव्यवहार व अभिलेख देवाण घेवाण कांम.

४) अभिलेख वापिक तपासणी फाईल.

५) भूसपादगाव्यतिरिक्त कमी-जास्त पत्रक / भूसपादनाचे कमी-जास्त पत्रक आकारवैदला शिवण.

६) तापील नकाशाच्या हिशोबाची नोंदवही ठेवणे.

७) लैसिटफोकरण / लैमिनेशन / बायडीग इत्यादी कामे व पत्रव्यवहार.

८) तलुकाचकाश व ग्राम नकाशे छपाइसाठी पाठविणे व त्या बाबत पत्रव्यवहार.

९) तलुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे उरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाढणे.

(८) भूकरमापक : १

- १) मोजणी प्रकरणे संवय प्रकारची (कोर्ट कमिशन/ घाटप वगळून).
- २) बरसात फैसला देतील ठेवणे
- ३) घोड दिला देतील ठेवणे
- ४) चाकरों कोटील गावात ठेवणे
- ५) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे ठरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाडणे.

(९) भूकरमापक : २

- १) भूसंपादन मोजणी प्रकरणे.
- २) बरसात काम (कमी - जास्त पत्रक)
- ३) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे ठरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाडणे.

(१०) भूकरमापक : ३

- १) पुनर्माजणी योजनेतील मोजणी काम.
- २) पुनर्माजणी / एकत्रीकरण तक्रारी अर्ज निपटारा करणे.
- ३) पुनर्माजणी बरसात काम.
- ४) शासकीय ज़मिनीवरील अतिक्रमणे, अतिरिक्त ज़मिनीची मोजणी व त्या अनुषंगाने इतर कामकाज करणे.
- ५) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे ठरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाडणे.

(११) दप्तरबंद

- १) अभिलेखागारातील गावची दप्तरे व्यवस्थित लावून ठेवणे.
- २) फाटलेली कागदपत्रे व्यवस्थित चिकटवून दप्तरात ठेवणे.
- ३) फाटलेल्या नोंदवहया, बुके, मोजणी आलेख व्यवस्थित चिकटवून व लावून ते शिवून अभिलेखागारात ठेवणे.
- ४) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख हे ठरवून देतील ती कामे / कर्तव्ये पार पाडणे.

भूसंपादन अधिनियम, १८९४

- १) भूसंपादन जाहिरातीची रक्कम कलम ४ व कलम ६ च्या अधिसूचनेपूर्वी संपादक संस्थेकडून अनामत रक्कम म्हणून वसूल करणेबाबत-
- २) मोजणी फी वसूल करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन पारिपत्रक क्रमांक-संकिर्ण-०७/२००८/प्र.क्र.१०७/अ-२,

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२,

दिनांक- २ डिसेंबर, २००८.

- वाचा :-
- १) शासन निर्णय क्र.एलक्यूएन-१८/२०००/प्र.क्र.१२१/अ-२, दि.१४ जून, २००१,
 - २) शासन परिपत्रक क्र.एलक्यूएन-१०/२००७/प्र.क्र.१३२/अ-२, दि. २ नोव्हेंबर, २००७,
 - ३) शासन निर्णय क्र.एलक्यूएन-१८/२००२/प्र.क्र.५३/अ-२, दि.१७ जानेवारी, २००८.

शासन परिपत्रक :-

भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या तरतूदीप्रमाणे कलम ४ व कलम ६ च्या अधिसूचना दोन स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये प्रसिद्ध केल्या जातात. सदरहू जाहिरातीची देयके ही संबंधित भूसंपादक संस्थेकडून अदा करणे आवश्यक असते. तथापि, संबंधित भूसंपादक संस्थेकडून सदरहू जाहिरातीची देयके वेळीच उपलब्ध करून न दिल्यामुळे संबंधित वृत्तपत्रांना वेळीच अदा करणे शक्य न झाल्यामुळे जाहिरातीची देयके मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित असल्याची बाब शासनाच्या निर्दर्शनास आणण्यात आली. त्यानुसार संदर्भाधीन क्र.२ च्या शासन परिपत्रकाअन्वये जाहिरातीची प्रलंबित देयके कोणत्याही परिस्थितीत एक महिन्याच्या आत अदा होतील, याची दक्षता घेण्याबाबत सर्व संबंधितांना कळविण्यात आले होते. तथापि, त्यानंतरही आवश्यक ती कार्यवाही तातडीने होत नसल्याचे दिसून आले. तसेच, भूसंपादन जाहिरातीची बिले वेळीच अदा न केल्यामुळे व त्यामध्ये बराच काळ गेल्यामुळे काही कार्यालयांमध्ये संबंधित देयके उपलब्ध होत नाहीत. त्यामुळे संबंधित देयके अदा करण्यास अडचणी निर्माण होत आहेत. तसेच संपादक संस्थेकडून मोजणी फी.देखील उपलब्ध करून देण्यात येत नसल्याची बाबी शासनाच्या निर्दर्शनास आली आहे. या वार्षीचा सांगोपांग विचार करून शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

भूसंपादन अधिनियम, १८९४ मधील असलेल्या तरतूदीनुसार भूसंपादनाचा संबंधित जमिनीचा मोबदला हितसंबंधितांना वेळीच अदा होण्यासाठी शासनाने महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक-एलक्यूएन-१८/२०००/प्र.क्र.१२१/अ-२, दिनांक-१४ जून, २००१ च्या अन्वये भूसंपादन प्रकरणात संपादक संस्थेकडून वेळीच मोबदला निधी प्राप्त होण्यासाठी एक धोरणात्मक निर्णय घेतलेला आहे. सदरहू शासन निर्णयाच्या परि.७ मध्ये शासन निर्णय क्रमांक-एलक्यूएन-१८/२००२/प्र.क्र.५३/अ-२, दिनांक-१७ जानेवारी, २००८ च्या अन्वये सुधारणा करण्यात आली आहे. त्यानुसार भूसंपादन अधिनियम, १८९४ मधील तरतूदीनुसार भूसंपादनाच्या कलम-४, कलम-६ व कलम-११ च्या टप्प्यावर संपादक संस्थेकडून विहित प्रमाणात निधी जिल्हाधिकारी यांचेकडे बिनव्याजी ठेव म्हणून जमा करण्यात येतो. त्याशिवाय जिल्हाधिकाऱ्यांनी कलम-४ व कलम-६ ची अधिसूचना आणि कलम-११ खालील निवाडा प्रसिद्ध / जाहीर करू नये, असा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणेच भूसंपादन जाहिरातीची रक्कम संपादक संस्थेकडून वेळीच वसूल होण्याच्या अनुषंगाने कलम ४ व कलम ६ ची अधिसूचना दोन स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये प्रसिद्ध करण्यापूर्वी संबंधित जाहिरातीची अंदाजे व योग्य ती रक्कम ही भूसंपादन मोबदला निधी बरोबरच संपादक संस्थेकडून आगाऊ स्वरूपात अनामत रक्कम म्हणून वसूल करण्यात यावी व त्यानंतरच अधिसूचना वृत्तपत्रामध्ये प्रसिद्ध करण्यात यावी. संपादक संस्थेकडून भूसंपादन जाहिरातीची रक्कम जमा करण्यात न

१८५

आल्यास कलम ६ व कलम ६ ची अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात येऊ नये. संपादक संस्थेकडून भूसंपादन जाहिरातीची रवकम वसूल केल्यानंतर व अधिसूचना वृत्त पत्रामध्ये प्रसिद्ध केल्यानंतर जाहिरातीची देयके संबंधित वृत्तपत्राना अदा करण्याची कार्यवाही विहित पद्धतीचा अवलंब करून करण्यात यावी. तसेच संबंधित क्षेत्राची मोजणी फी देखील मोजणीची कार्यवाही सुरु करण्यापूर्वी संपादक संस्थेकडून वसूल करण्यात यावी व नंतरच त्या क्षेत्राची मोजणीची कार्यवाही सुरु करण्यात यावी.

२. सदरहू शासन परिपत्रक, वित्त विभागाच्या सहमतीने व अनौपचारीक संदर्भ क्र. ४२३/०८ व्यय-९, दिनांक २१.१०.२००८ च्या नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. मंत्रालयातील सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अखत्यारितील सर्व महामंडळे, मंडळे, स्वायत्त संस्था, विभागीय कार्यालय व उप-विभागीय कार्यालय प्रमुख यांना माहितीसाठी प्रतीसह कळविण्यात यावे.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेब-साईटवर उपलब्ध करून देण्यात आले असून संगणक संकेतांक 20081203165205001 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(४३)
(जे.पी.डांगे)
अपर मुख्य सचिव,
महसूल व वन विभाग.

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- २) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई,
- ३) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ४) सर्व जिल्हाधिकारी,
- ५) सर्व उप विभागीय अधिकारी / विशेष भूसंपादन अधिकारी,
- ६) सर्व प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, म.रा. मुंबई-३२,
- ८) सर्व मा.विधान सभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य (विधानमंडळ सचिवालयामार्फत)
- ९) महालेखापाल-१, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १०) महालेखापाल-२, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- ११) संचालक, लेखा व कोषागरे, म. रा., मुंबई,
- १२) सर्व अधिदान व लेखा अधिकारी, सर्व जिल्हे,
- १३) संचालक, शासकीय मुद्रणालय, मुंबई, (चनी रोड, मुंबई-४०० ००४),
- १४) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- १५) सर्व सह सचिव / उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) सर्व कार्यासने, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १७) वेब कॉर्डिनेअर, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १८) निवड नस्ती (अ-२) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १९) वेब-को-ऑर्डिनेटर, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

१५६

क्रमांक भूमापन ३/भूसंपादन/प्र.क्र. २४४/०९
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि
अभिलेख (म.राज्य)पुणे यांचे कार्यालय
पुणे दि. /१०/२००९

विषय :- भूमिसंपादन अधिनियम १८९४ मधील तरतुदीनूसार भूमीसंपादन
मोजणी करताना झाडे व जागेवरिल वस्तुस्थिती मोजणी
नकाशात नमूद करताना घ्यावयाच्या उपाययोजनेबाबत.

परिपत्रक

भूमि संपादन अधिनियम १८९४ मधील तरतुदीनूसार सार्वजनीक प्रयोजनासाठी खाजगी व्यक्तीच्या जमिनीचे संपादनाची कार्यवाही करीत असताना भूमि अभिलेख विभागामार्फत अशा संपादन होणा-या जमिनीची सयुक्त मोजणी करणे अनिवार्य असते. संयुक्त मोजणीचे वेळी संपादन करावयाच्या जमिनीमधील झाडे, घरे, विहीरी यांचीही मोजणी करून त्याबाबतच्या नोंदी मोजणी नकाशावर तसेच भूसंपादन नियम पुस्तिकातील परिशिष्ट १६ मधील नमुन्यात घेण्यात याव्यात अशा सुचना या कार्यालयाकडून वेळोवेळी तसेच दिनांक १३/४/१९९३ व दिनांक २८/९/१९९३ चे परिपत्रकाअन्वये देण्यात आलेल्या आहेत. त्याचप्रमाणे महसूल व वन विभागाकडील दिनांक १४/६/२००९ चे शासन निर्णयामध्येही तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी भूसंपादन अधिकारी, भूसंपादन संस्थेचे प्रतिनिधी जमिन मालक यांचेबरोबरच कृषी विभाग, वन विभाग, पाटबंधारे विभाग, सार्वजनीक बांधकाम विभाग यांचे समवेत सयुक्त मोजणी करून जमिनीवरील फळझाडे, वनझाडे, विहीरी, बांधकामे, इत्यादीची मुल्यांकनाच्या दृष्टीने आवश्यक त्या योग्य नोंदी घ्याव्यात. अशा सुचना दिलेल्या आहेत.

शासनाच्या असे निदर्शनास आलेले आहे की, संपादीत करण्यात येणा-या जमिनीवर असणा-या फळझाडाच्या नुकसान भरपाईच्या रकमा या फक्त जमिनीच्या एकूण किंमतीच्या दुप्पट, चौपट प्रमाणात अदा करण्यात येत आहेत, तसेच सयुक्त मोजणी मुल्यांकन अहवाल निवाडा विवरण पत्रामध्ये फळझाडे, वनझाडे यांची संख्या/नोंदी यामध्ये सकृत दर्शनी बरिच मोठी तफावत दिसून येते तसेच मुल्यांकन करताना जमिनीमध्ये झाडे नसल्याचेही आढळून आलेले आहे अशा प्रकारे संपादीत करण्यात येणा-या जमिनीमधील फळझाडासाठी फारच अवास्तव रकमा हितसंबंधीत प्राप्त करीत असून याबाबत शासनाचे वित विभागाने वारंवार नापसंती दर्शविली आहे या प्रवृत्तीस पायबंद घालाण्याचे दृष्टीने खालील प्रमाणे मार्गदर्शक सुचना देण्यात येत आहेत.

१] संयुक्त मोजणी करीत असताना शासनाचे निर्देशानुसार जमिन मालक व इतर हितसंबंधीत व्यक्ती संपादक संस्थेचे प्रतिनिधी, भूसंपादन अधिकारी यांच्या बरोबरच कृषी विभाग, वन विभाग पाटबंधारे विभाग सार्वजनीक बांधकाम विभाग, यांच्या प्रतिनिधीना संयुक्त मोजणी वेळी उपस्थित राहणेबाबत आगावू नोटीसीने कळवून त्यांचे उपस्थितीत संयुक्त मोजणीची कार्यवाही करून मोजणी स्मयी आढळून आलेली फळझाडे, वनझाडे, विहीरी, बांधकामे यांच्या यथास्थिती व अचूक नोंदी मोजणी आलेख आणि परिशिष्ट सोळामध्ये घेण्यात याव्यात तसेच अशा नोंदीच्या प्रमाणिकरणासाठी संबंधीत प्रतिनिधींच्या स्वाक्षर्या, विवरणपत्रावर घ्याव्यात आणि संबंधीत जमिन मालक व हितसंबंधीत व्यक्तीचे स्वयंस्पष्ट जबाब नोंदवून ते मोजणी प्रकरणामध्ये सामिल करावेत.

२] भूमापकाने संयुक्त मोजणीअंती प्रकरण कार्यालयात जमा केल्यानंतर तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी शक्य तितक्या कमी कालावधीत प्रत्यक्ष जागेवर जाऊन व्यक्तीश: मोजणी आलेख/परिशिष्ट सोळा यामध्ये नमूद केलेल्या नोंदीची खातरजमा करून त्या नोंदी बरोबर असल्याचे आढळून आल्यास तश्या स्वरूपाचा शेरा मोजणी आलेख/परिशिष्ट सोळावर नमूद करून तो स्वाक्षाकित करावा.

३] परिशिष्ट सोळामध्ये झाडे, विहीरी, बांधकामे यांची फक्त संख्या नमूद केली जाते, तसेच जागेवर नव्यानेच लावलेली रोपे फक्त असताना त्यांची नोंद झाडे म्हणून केल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. तरी यापुढे नोंदी करताना फळझाडे, वनझाडाचा प्रकार अंदाजे आयुर्मान याचा विचार करून किंवा झाडे रोपांच्या स्वरूपात आहेत? किंवा मुल्यांकन दिनांकाच्या जवळच्या कालावधीत झाडे लावली गेली आहेत? याबाबीसह तपशिलवार अचूक नोंदी कराव्यात

४] विहीरीच्या बाबतीत ती अंदाजे किती वर्षापूर्वीची आहे. पक्या स्वरूपात बांधकाम केलेली आहे की, कच्या स्वरूपात की फक्त खोदलेली आहे, विहीरीतून सिंचनासाठी पाणी पुरवठा होत आहे की निरोपयोगी पडीक आहे यांचीही तपशीलवार नोंदी करावी.

५] जागेवर आढळून आलेली बांधकामे ती निवासी/वाणिज्य/औदयोगीक प्रयोजनासाठी बांधलेली आहेत काय? तसेच अंदाजे किती वर्षापूर्वीचे बांधकाम आहे इमारत कच्या किंवा पक्या स्वरूपाची आहे आणि तिचा वापर सध्या होत आहे काय? याबाबतचे निरीक्षण विवरणपत्रात नोंदवावीत संयुक्त मोजणीवेळी वरिलप्रमाणे आढळून येणारी प्रत्यक्ष वस्तूस्थिती योग्य व अचूकरित्या भूमापकाने मोजणी आलेख व परिशिष्ट सोळामध्ये नमूद करावी. आणि या नोंदीच्या सत्यतेबाबत तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख यांनी व्यक्तीश: पडताळणी करून त्या नोंदी बरोबर असल्याचे प्रमाणित करावे. त्यानंतरच प्रकरण पुढील कार्यवाहीसाठी संबंधीत भूसंपादन अधिकारी-याकडे पाठवावे. वरील मार्गदर्शक सुचनाची

अंमलबजावणी काटेकोरपणे करणेत याची त्यामध्ये कोणतीही अनियमीतता झाल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधीत अधिकारी/कर्मचारी यांनी शासनाची दिशाभूल करून आर्थिक तुकसान पोहचविले आहे असे समजून त्यांचे विरुद्ध नियमांतर्गत कारवाई करणेत येईल.

सही XXX

(डॉ. शैलेश कुमार शर्मा)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.राज्य), पुणे

- प्रतलिपी :-
- १] उप सचिव (अ-४ शाखा) महसूल व वन विभाग मंत्रालय मुंबई, ३२
 - २] विभागीय आयुक्त सर्व
 - ३] जिल्हाधिकारी सर्व
 - ४] उपसंचालक भूमि अभिलेख सर्व
 - ५] अधीक्षक भूमि अभिलेख सर्व
 - ६] तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख सर्व

"निर्गमित"

 (दि.दि.क्षीरसागर) २३/१०/१०८
 उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न
 जमाबंदी आयुक्त (भूमापन)पुणे

वाचा:- या कार्यालयाकडील आदेश क्र.भूमापन-३/मोजणी फी/प्र.क्र.२५५/१०, पुणे दिनांक ६/०२/२०१०

क्र.भूमापन-३/प्र.क्र.२५५/१०.
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचे कार्यालय
नविन प्रशासकिय इमारत, २ रा मजला
पुणे दिनांक:- २६/११/२०१०.

विषय :- मोजणी फी दरामध्ये सुधारणा करणेबाबत.

दुरुस्ती आदेश :-

या कार्यालयाकडील दि. ६/०२/२०१० चे आदेशानुसार मोजणी फी चे दरामध्ये सुधारणा करण्यात आलेली आहे. सदर आदेशातील परिच्छेद क्र.३ मध्ये नगर भूमापन हृदीतील क्षेत्राच्या मोजणी फी चे दर निश्चित केलेले आहेत. या तरतुदीनुसार मोजणी फी ची परिगणना करताना संभ्रम होत असल्याचे निर्दर्शनास आल्याने या तरतुदी अधिक सुस्पष्ट होणेचे दृष्टीने परिच्छेद क्र.३ मध्ये खालीलप्रमाणे दुरुस्ती करण्यात येत आहे.

३- नगर भूमापन हृदीतील क्षेत्र / महानगरपालिका हृदीतील क्षेत्र / नगरपालिका हृदीतील क्षेत्र.

दिनांक ६/०२/२०१० चे आदेशातील उर्वरीत सर्व तरतुदी कायम समजण्यात याव्यात.
सदर आदेशाची अंमलबजावणी तात्काळ होणेची आहे.

स्वाक्षरी /-

(डॉ. शैलेश कुमार शर्मा)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख, (म.राज्य) पुणे

प्रत : मा.प्रधान सचिव (महसूल) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत : विभागीय आयुक्त (सर्व) यांना माहितीसाठी सस्नेह अग्रेषित.

प्रत : जिल्हाधिकारी (सर्व) यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : उपसंचालक भूमि अभिलेख सर्व यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : प्राचार्य, भूमि अभिलेख प्रशिक्षण शाळा, औरंगाबाद यांना माहितीसाठी

प्रत : जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख सर्व यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : उप अधीक्षक भूमि अभिलेख सर्व / नगर भूमापन अधिकारी सर्व यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न जमाबंदी आयुक्त (सर्वसाधारण) (भूमापन) (नागरी भूमापन) (एकत्रीकरण)

पुणे यांना माहितीसाठी अग्रेषित.

प्रत : कार्यालय अधीक्षक सर्व जमाबंदी आयुक्त कार्यालय यांना माहितीसाठी.

"निर्गमित"

१८/१२/१९१०
(दि.दि.क्षीरसागर.)

उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (भूमापन) पुणे

वाचा: महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग यांचेकडील क्रमांक संकिर्ण १००१/प्र.क्र.१/ल-१ दि. ०३/०२/२०१०.

क्रमांक भूमापन-३/मोजणी फी /प्र.क्र.२५५/१०.
जमावंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचे कार्यालय
नविन प्रशासकिय इमारत, २ रा मजला
पुणे दिनांक:- ०६/०२/२०१०.

विषय:- मोजणी फी दरामध्ये सुधारणा करणेबाबत.

आदेश -

या कार्यालयाकडील आदेश १) क्रमांक-एलआर २२७/सीआर ३९२६/भू-३/ २००१ . दि.३०/१०/२००१. २) क्रमांक-एलआर २२७/सीआर ३९२६/भू-३/२००१ दि. /१/२००२.३) क्रमांक-एलआर २२७/सीआर ३९२६/भू-३/२००३ दि.११/७/२००३. ४) क्रमांक-एलआर २२७/सीआर ३९२६/भू-३/२००७ दि.२४/४/२००७. अन्वये साधी, तातडी, अतितातडी आणि अतिअतितातडी मोजणी चे दर निश्चित फरणेत आलेले होते. त्यानंतर प्रशासकिय खर्चामध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ झालेली आहे. त्यामुळे प्रचलित मोजणी फी दरामध्ये वाढ करणे अनिवार्य झालेले आहे.

वरील बाब विचारात घेवून मोजणी फी चे प्रचलित दरामध्ये सुधारणा करून दिनांक १०/०२/२०१० पासून खालील प्रमाणे मोजणी फी चे दर निश्चित करणेत येत आहेत.

१. फक्त शेतक-यांसाठी. (भूमापन हड्डीतील क्षेत्राची मोजणी)

अ.क्र	मोजणीचा प्रकार	साधी	तातडी	अतितातडी
१	एक किंवा समान धारक शेतक-यांचे / कास्तकारांचे (एक सर्वे नंबर / गट नंबर / पो.हि./मंजूर रेखांकनातील एका भूखंडासाठी) दोन हेक्टर मर्यादिपर्यंत	१०००/-	२०००/-	३०००/-
२	त्याच एक स.न./गट न./ पो.हि.न./ मंजूर रेखांकनातील परिच्छेद १/१ मध्ये नमुद केलेल्या मर्यादे पुढील उर्वरीत प्रत्येक दोन हेक्टर क्षेत्रा साठी किंवा त्याचे भागास	५००/-	१०००/-	१५००/-
३	जादा मोजणी करून मागितलेली जमिन लगात नसल्यास वरील अ.क्र.१ व २ मध्ये नमुद केलेप्रमाणे फी आकारणेत यावी.	--	--	--

फक्त शेतक-यांसाठी मोजणी फी ची आकारणी करताना जिरायत/दागायत अशी वर्गवारीची अट लागू नाही.

२. कंपन्या, इतर संस्था, शेतक-यांच्यातिरिक्त इतर बाबतीत
व भूमापन प्रकरणांसाठी मोजणी फी.
(भूमापन हड्डीतील क्षेत्राची मोजणी)

6/ve

अक्र	मोजणीचा प्रकार	साधी		तातडी		अतितातडी	
		जिरायत	बागायत	जिरायत	बागायत	जिरायत	बागायत
१	एक किंवा समान घारकांचे (एक स्कॅन नंबर / गट नंबर/पो.हि./मंजूर रेखांकनातील एका भूखंडासाठी) पहिले एक हेक्टर मर्यादेपर्यंत.	१०००/-	२०००/-	२०००/-	४०००/-	३०००/-	६०००/-
२	त्याच एक स.नं./गट नं./ पो.हि.नं./ मंजूर रेखांकनातील परिच्छेद २/१ मधील नमुद केलेल्या मर्यादेपुढील उर्वरीत प्रत्येक एक हेक्टर क्षेत्रासाठी किंवा त्याचे भागास	५००/-	१०००/-	१०००/-	२०००/-	१५००/-	३०००/-
३	जादा मोजणी करून मागितलेली जमिन लगत नसल्यास वरील अ.क्र.१ व २ मध्ये नमुद केलेप्रमाणे फी आकारणेत यावी.	--	--	--	--	--	--

अ. जिरायत/बागायत क्षेत्र निश्चित करताना ७/१२ वरील बागायत नोंद किंवा पिक पहाणीची नोंद विचारात घेवून आकारणी करण्यात यावी. काही वेळेस ७/१२ वर बागायत, मिश्र बागायत, तरी, वरकस, गवत पड, विहीर पड, वस्ती पड अशा प्रकारच्या नोंदी असतात. त्यावेळी जिरायत/ बागायत वर्गवारी नुसार मोजणी फी ची आकारणी करताना ज्या जमिनीचे ७/१२ चे नोंदीमध्ये मिश्र बागायत अशी नोंद असेल त्या सर्वे नंबर / गट नंबर / हिस्सा नंबर / प्लॉट नंबर मधील पहिल्या १ हेक्टर मर्यादे पर्यंत बागायत क्षेत्रास परिच्छेद २/१ मधील तरतुदीनुसार बागायत दराने मोजणी फी आकारणेची असून त्यापेक्षा जास्त बागायत क्षेत्र नमुद असल्यास पुढील प्रत्येक १ हेक्टर किंवा त्याच्या भागास परिच्छेद २/२ मधील तरतुदीनुसार मोजणी फी आकारणेत यावी. उर्वरीत जिरायत क्षेत्रास परिच्छेद २/१ व २/२ मधील तरतुदीनुसार जिरायत दराने मोजणी फी आकारणेत यावी.

ब. बागायत व्यतिरीक्त इतर सर्व प्रकारच्या जमिनीस जिरायत दराने मोजणी फी आकारण्यात यावी.

३. नगर भूमापन हड्डीतील क्षेत्र

अक्र	मोजणीचा प्रकार	साधी	तातडी	अतितातडी
१अ	महानगरपालिका क्षेत्रातील प्रत्येक मिळकतीस (१००० चौ.मी. मर्यादेपर्यंत) व नगरपालिका क्षेत्रातील प्रत्येक मिळकतीस (२००० चौ.मी. मर्यादेपर्यंत)	२०००/-	४०००/-	६०००/-
१ब	त्याच मिळकती मधील उपरोक्त परिच्छेद ३/१अ मध्ये नमुद केलेल्या मर्यादे पुढील उर्वरीत प्रत्येक १०००चौ.मी. क्षेत्रासाठी किंवा त्याचे भागास/मंजूर रेखांकनातील पुढील प्रत्येक भूखंडासाठी	१०००/-	२०००/-	३०००/-
१क	प्रत्येक लगत जादा मिळकतीस (म.न.पा. हड्डीतील १००० चौ.मी. मर्यादेपर्यंत, नगरपालिका हड्डीतील २००० चौ.मी. मर्यादेपर्यंत)	१०००/-	२०००/-	३०००/-
२अ	महानगर पालिका / नगरपालिका क्षेत्राव्यतिरिक्त इतर क्षेत्रातील प्रत्येक मिळकतीस	१०००/-	२०००/-	३०००/-
२ब	प्रत्येक लगत जादा मिळकतीस	५००/-	१०००/-	१५००/-

४. अति अति तातडी मोजणी -

नगर भूमापन कार्यक्षेत्रासाठी अति अति तातडी मोजणी चे प्रकरणी अति तातडी मोजणी फी च्या घार पट दराने आकारणी करण्यात यावी.

५. पोटहिस्सा मोजणी -

पोटहिस्सा मोजणी कामी नियमानुसार अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर अशा प्रकरणात संपूर्ण सर्व नंबर/गट नंबर/ मिळकत याकरीता उपरोक्त नमुद केलेल्या परिच्छेद १, २, ३ मध्ये नमुद केल्या प्रमाणे प्रथम मोजणी फी ची आकारणी करून त्यानंतर उपविभागाची आकारणी करताना पहिला उपविभाग वगळून उर्वरित प्रत्येक उपविभागकरीता साधी मोजणी फी र.रु.५००/-, तातडी मोजणी फी र.रु.१०००/-, अतितातडी मोजणी फी र.रु.१५००/- इतकी पोटहिस्सा मोजणी फी आकारणी करणेत यावी.

६. पुनर्भेट फी -

जर अर्जदाराचे विनंती वरून मोजणीचे काम प्रत्यक्षात न करता, ते पुढे ढकलले गेले आणि पुन्हा घेट देवून पूर्ण करावयाचे असल्यास अशा प्रत्येक भेटीसाठी खालील प्रमाणे पुनर्भेट फी आकारणेत यावी.

अ) शेतक-यांसाठी -

अर्जदार यांनी मुळ मोजणी अर्जावेळी भरलेल्या मोजणी फी चे ५०% रवकम पुनर्भेट फी आकारणेत यावी.

ब) कंपन्या, इतर संस्था, शेतक-यांव्यतिरिक्त इतर दावतीत, व भूसंपादन प्रकरणांसाठी पुनर्भेट फी. -

अर्जदार यांनी मोजणी अर्जावेळी भरलेल्या मोजणी परी चे जिरायत क्षेत्रास ५०%, वागायत क्षेत्रास ७५% रवकम पुनर्भेट फी म्हणून आकारणेत यावी.

क) महानगर पालिका/ नगरपालिका हड्डीसाठी -

नगर भूमापन हड्डीतील महानगर पालिका व नगर पालिका क्षेत्रास ७५% पुनर्भेट फी आकारणेत यावी.

ड) महानगर पालिका/ नगरपालिका हड्डी व्यतिरीक्त .

नगर भूमापन हड्डीतील महानगर पालिका व नगर पालिका क्षेत्राव्यतिरीक्त इतर क्षेत्रासाठी ५०% पुनर्भेट फी आकारणेत यावी.

७. उच्च तपासणी (निमताना मोजणी) -

अ) अधिनस्त भूकरमापक/परिरक्षण भूमापक यांनी केलेल्या मोजणी कामाची उच्च तपासणी (निमताना मोजणी) तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/ नगर भूमापन अधिकारी यांनी करावयाची असल्यास मुळ मोजणी प्रकरणी प्रत्यक्ष भरलेल्या मोजणी फी च्या तीन पट दराने निमताना मोजणी फी आकारण्यात यावी.

ब) तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख/ नगर भूमापन अधिकारी यांनी केलेल्या निमताना मोजणी कामाची तपासणी अधिकारी भूमि अभिलेख या संदर्भातील अधिका-याकऱ्युन उच्च पातळीवर करण्यात येणा-या निमताना मोजणीसाठी मोजणी फी चे दर मुळ मोजणी प्रकरणी प्रत्यक्ष भरलेल्या मोजणी फी च्या पाच पट दराने आकारण्यात यावी.

८. कोर्ट वाटप/कोर्ट कमिशन मोजणी -

कोर्ट वाटप/कोर्ट कमिशन मोजणी प्रकरणी, मोजणी प्राधान्याने करावी लागत असलेने अंशा प्रकारच्या मोजणी प्रकरणी वर विहीत केलेल्या तातडीचे मोजणी फी दराने आकारणी करावी.

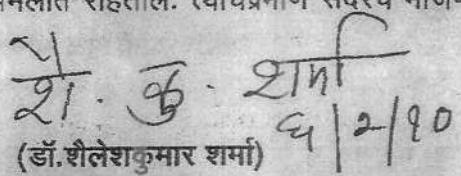
९. भूसंपादन मोजणी फी -

भूसंपादन मोजणी कामी तातडीचे मोजणी फी दराने आकारणी करणेत यावी.

१०. वरील मोजणी फी चे दर हे एकरुपाने सर्व प्रकारच्या भोजणी साठी (हद कायम, बिगरशेती, प्रतवारी अगर अभिलेख दुरुस्ती इत्यादी) साठी लागू होतील.

११. सदर आदेशाची अंमलबजावणी दिनांक १०/०२/२०१० पासून करणेची आहे. या तारखेपूर्वी मोजणी फी सह प्राप्त झालेल्या परिपूर्ण अर्जास वरील दर लागू होणार नाहीत. मात्र दिनांक १०/०२/२०१० रोजी किंवा त्यानंतर प्राप्त होणा-या मोजणी प्रकरणास/अर्जास वरील दर लागू होतील.

१२. वर नमुद केलेले मोजणी फी चे सुधारीत दर पुढील आदेशापर्यंत अंमलात राहतील. त्याचप्रमाणे सदरचे मोजणी फी चे दर सुधारीत करणेस पात्र राहतील.

 (डॉ. ईश्वरकुमार शर्मा) ८/१०
 जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
 भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे

प्रत : मा.अप्पर मुख्य सचिव (महसूल) महसूल य वनविभाग, भंत्रालय, मुंबई ३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत : विभागीय आयुक्त (सर्व) यांना माहितीसाठी सस्नेह अग्रेषित.

प्रत : जिल्हाधिकारी सर्व यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी.

प्रत : उपसंचालक भूमि अभिलेख (सर्व) यांना. तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : प्राचार्य, भूमि अभिलेख प्रशिक्षण शाळा, औरंगाबाद यांना माहितीसाठी.

प्रत : अधीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) यांना. तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व)/नगर भूमापन अधिकारी (सर्व) यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी

प्रत : उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न जमाबंदी आयुक्त (रर्वसाधारण) (भूमापन) (नगर भूमापन) (एकत्रिकरण)
पुणे यांना माहितीसाठी अग्रेषित.

प्रत : कार्यालय अधिक्षक (सर्व) जमाबंदी आयुक्त कार्यालय यांना माहितीसाठी.

क्र.ना.भू-४/सिटीएस/सीआर/८०९२/२०१०
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचे कार्यालय
नविन प्रशासकिय इमारत, २ रा मजला
पुणे दिनांक :- ३/९ /२०१०

विषय :- नगर भूमापन झालेल्या शहर/ गावांचे मूळ अभिलेख जतन करणेबाबत.

परिपत्रक :-

नगर भूमापन नियमपुस्तीकेतील परिच्छेद १५६ मध्ये नगर भूमापन झालेल्या शहरांचे /गावांचे मूळ आलेख काळजीपूर्वक जतन करणेत यावेत अशी तरतुद आहे. नगर भूमापनाचे मूळ अभिलेख कसे सुरक्षित ठेवावे.याबाबत या कार्यालयाकडील परिपत्रक क्र. एस.क्षि.१६५ दिनांक १२/०४/१९६१ अन्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

अधिनस्त कार्यालयांना वेळोवेळी दिलेल्या भेटीसमयी मूळ नगर भूमापन अभिलेखाचे योग्य रितीने जतन केले जात नाही, ते सुरक्षित ठिकाणी ठेवले जात नाहीत. असे निर्दर्शनास आलेले आहे. त्याचप्रमाणे मूळ नगर भूमापन आलेख अस्ताव्यस्त पडलेले असतात. त्याचप्रमाणे मूळ नगर भूमापन आलेखावरच पुनर्विलोकनाघेवेळी आढळून आलेल्या दुरुस्त्या करणेत आलेल्या आहेत, अशा स्वरूपाच्या गंभीर अनियमिततासुद्धा निर्दर्शनास आलेल्या आहेत.

नगर भूमापन झालेल्या शहरांचे / गावांचे मूळ अभिलेख व चौकशी नोंदवहया हे अत्यंत मौल्यवान असून ते अमर्यादीत काळासाठी सुरक्षित ठेवणे आणि त्यांचे यथायोग्य पद्धतीने जतन करणे अत्यंत आवश्यक बाब आहे. त्याकरिता नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयातील/उप अधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील व त्यांचे कार्यक्षेत्रातील सर्व सजे / गावांचे मूळ नगर भूमापन अभिलेख परिशिष्ट सूची १ प्रमाणे स्वतंत्र पेटीत नगर भूमापन अधिकारी/उप अधीक्षक भूमि अभिलेख यांचे अधीनस्त काखामध्ये ठेवावे, आणि जबाबदार कर्मचाऱ्याकडे सदर कक्षाची सुरक्षा व्यवस्था सोपवणे बाबतची कार्यवाही नगर भूमापन अधिकारी/उप अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी त्यांचे स्तरावर करावी. कार्यालयीन कामकाजासाठी आवश्यकता भासेल तेका संबंधीत परिरक्षण भूमापक/अन्य कर्मचारी यांनी नगर भूमापन अधिकारी / उप अधीक्षक भूमि अभिलेख यांचेकडे संधारण केलेल्या नोंदवहीमध्ये नोंद करूनच सदरचे अभिलेख व चौकशी नोंदवहया प्राप्त करून घ्यावेत. आणि कामाची पूर्तता झाल्यानंतर पुन्हा मूळ स्थितीत ठेवावेत. व तशी नोंद नोंदवहीत करणेत यावी. तसेच जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख / उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना अपिल प्रकरणांमध्ये मूळ नगर भूमापन अभिलेख अवलोकन करावयाचे असल्यास त्याच्या प्रमाणीत प्रती सुनावणीचे वेळी मागून घ्याव्यात. मुळ अभिलेख उदा. नगर भूमापन आलेख, चौकशी नोंदवही सुनावणी वेळी घेवून उपस्थित राहणेबाबत नगर भूमापन अधीकारी / उप अधीक्षक भूमि अभिलेख यांना किंवा त्यांचे प्रतिनिधींना आदेश देण्यात घेवू नवेत. याची कटाक्षाने दक्षता घ्यावी.

मूळ नगर भूमापन अभिलेख व चौकशी नोंदवहया सुरक्षित ठेवण्याची संपूर्ण जबाबदारी
नगर भूमापन अधिकारी / उप अधिकारी भूमि अभिलेख यांचेवर असून संबंधीत कार्यालय प्रमुख
यांची बदली झालेवर कार्यभार हस्तांतरणाचे वेळी सदर मूळ नगर भूमापन अभिलेख सोबतचे
परिशिष्ट सुचिप्रमाणे सविस्तर यादी तथार करून नव्याने पदभार धारण करणा-या अधिका-याकडे
सुपूर्त केल्याचा दाखला ठेवावा.

वरील सूचनांचे पालन होत नसल्याचे आढळून आल्यास संबंधीत नगर भूमापन
अधिकारी / उप अधिकारी भूमि अभिलेख हे शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठरतील यांची समज
घ्यावी.

स्वाक्षरी/- (डॉ. शैलेश कुमार शर्मा)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख(म.राज्य)पुणे.

प्रत:- उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न जमाबंदी आयुक्त(सर्वसाधारण/भूमापन/नागरी
भूमापन/एकत्रीकरण) यांना माहितीसाठी.

प्रत:- कार्यालय अधीक्षक लेखा-१,२,३/आस्थापना-१,२,३,४,५/भूमापन-१,२,३,४,५/गांवठाण
नागरी भूमापन-१,२,३,४/ एकत्रीकरण-१,२,३/ संगणक-१ यांना माहितीसाठी.

प्रत:- उपसंचालक भूमि अभिलेख, पुणे/मुंबई/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर यांना माहिती
व कार्यवाहीसाठी.

प्रत:- जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख(सर्व)यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रत:- उप अधीक्षक भूमि अभिलेख(सर्व)यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रत:- नगर भूमापन अधिकारी(सर्व)यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना.

“निर्मित”
१८८८ इ. ३०
(दि. दि. क्षीरसागर)
उपसंचालक भूमि अभिलेख संलग्न
जमाबंदी आयुक्त(सर्वसाधारण)पुणे

नगर भूमापनाकडील मूळ अभिलेख
परिशिष्ट सूचि - १

अ.क्र.	अभिलेखातील कागदपत्रे
१	ट्रॅक्स बुक
२	ट्रॅक्स नकाशे
३	क्रोन वाचन बुक
४	सविस्तर मोजणी आलेख (मूळ आलेख)
५	वसलेवार
६	चौकशी नोंदवहया
७	मिळकतीची नोंदवही
८	ए.बी.सी. नोटीसीच्या स्थळप्रती
९	बांधमाप पंजी

वाचा : १. इकडील परिपत्रक क्रमांक /एलआर/एसआर/४०२३/भू-३/२००९, पुणे दिनांक ३१/७/२००९
२. शासनाकडील पत्र क्रमांक विपत्ताप्र १००९/९/प्र.क्र. १०६/ल-१, मंत्रालय मुंबई दि.४/६/२००९.

(२८)

क्रमांक /भू- ३/एलआरएसआर /प्र.क्र.२८२/१०
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि
अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचे कार्यालय
पुणे दिनांक ०१/०४/२०१०.

7 APR 2010

विषय : संपूर्ण राज्यातील प्रलंबित मोजणी प्रकरणांची तपासणी / निरीक्षण
करणेकामी तपास पथके निर्माण करणेबाबत.

परिपत्रक

राज्यामध्ये तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांचे कार्यालयाकडे प्राप्त होणा-या मोजणी प्रकरणां सदर्भात लोकप्रतिनिधी / जनतेकडून वारंवार तक्रारी अर्ज प्राप्त होत आहेत. या तक्रारीचे स्वरूप / आशय हे निरनिराळे असतात. अशा तक्रारीचे प्रमाण कमी होण्याच्या दृष्टीकोनातून एकूणच मोजणी कामाच्या कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा होण्याचे दृष्टीने या कार्यालयाकडून वेळोवेळी परिपत्रके निर्गमीत करून सूचना दिलेल्या आहेत. परंतु सदर परिपत्रकातील सूचनांची अधिनस्त कार्यालयाकडून दखल घेतली जात नसल्याने / सूचनांची अंमलबजावणी होत नसल्याचे अधिनस्त कार्यालयांचे भेटीवेळी निर्दर्शनास आलेले आहे. वारंवार सूचना देवूनही मोजणी कामाचे कार्यपद्धतीमध्ये सकारात्मक बदल होत नसल्याने जनतेच्या तक्रारी मध्ये वाढ होत असून पर्यायाने भूमि अभिलेख विभागाची जनमानसातील प्रतिमा डागाळत आहे.

या कार्यालयामध्ये प्राप्त होणा-या तक्रारी अर्जामधील तक्रारीच्या स्वरूपानुसार वर्गवारी करून त्या तक्रारी निरसन होण्याच्या दृष्टीने इकडील परिपत्रक क्र. एलआर /एसआर /४०२३/ भू-३/२००९, दिनांक ३१/७/२००९ अन्वये सविस्तर सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. या सूचनानुसार कार्यपद्धतीचा प्रभाविपणे अवलंब केल्यास तक्रारीचे प्रमाण निश्चितत्व कमी होईल. मात्र अधिनस्त कार्यालयांडून तशी अंमलबजावणी होत नसल्याने आणि याबाबत उपसंचालक भूमि अभिलेख / अधीक्षक भूमि अभिलेख यांचेही प्रभावी नियंत्रण होत नसल्याने तक्रारीचे प्रमाण वाढत असल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. मोजणी कामाबाबत येत असलेल्या तक्रारीची गंभीर दखल शासन स्तरावर विधीमंडळात तसेच मा. लोकआयुक्त, मा. राज्य माहिती आयुक्त आणि इतर वरीष्ठ स्तरावर घेण्यात आलेली असून भूमि अभिलेख विभागातील प्रचलित कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा करणेबाबत शासनाकडून सूचना प्राप्त आहेत. त्या अनुषंगाने खालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

१. या कार्यालयाकडील दि.३१/७/२००९ चे परिपत्रकातील सूचनांप्रमाणे सर्व अधिनस्त कार्यालयांनी कार्यपद्धती अनुसरावी.
२. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयामध्ये विहीत कार्यपद्धतीनुसार कामकाज होत आहे किंवा नाही याची नियंत्रण अधिकारी या नात्याने अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी नियमीतपणे तपासणी करावी.

३. मोजणी नोंदवह्याची पडताळणी करणेकरीता एक वर्ग - २ अधिकारी , १ मुख्यालय सहाय्यक / शिरस्तेदार आणि १ क.लि./ भूमापक संवर्गातील कर्मचारी असे ३ सदस्यांचे पथक निर्माण करावे. पथकामध्ये नियुक्त अधिकारी / कर्मचारी यांची वेळो वेळी पथकामधून बदली करावी. व एकच अधिकारी / कर्मचारी सतत पथकामध्ये राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
४. अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी वरील पथकांचा दर तीन महाचा दौरा कार्यक्रम तयार करून त्यांचे अधिनस्त सर्व तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी कार्यालयातील मोजणी नोंदवह्याची पडताळणी / तपासणी करून प्रलंबित मोजणी प्रकरणांचा आढावा घ्यावा.
५. प्रलंबित प्रकरणाबाबत संबंधीत तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी यांना जरूर त्या सूचना देवून / मार्गदर्शन करून प्रकरणांचा निपटारा करून घ्यावा.
६. कोणत्याही परिस्थीतीत मोजणी प्रकरण मुदतबाह्य होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.
७. उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी अधिनस्त सर्व अधीक्षक भूमि अभिलेख यांचेकडील निरीक्षण पथकाचा दौरा कार्यक्रमानूसार तपासणीचे काम होत असल्याची खात्री दरमहाचे मासिक सभेमध्ये आढावा घेवून करावी. प्रलंबित प्रकरणांच्या संख्येनूसार उपलब्ध भूमापकांच्या सेवा अन्य कार्यालयाकडे प्रकरणांचा निपटारा करणेसाठी वर्ग करणेकामी नियोजन करावे.
८. उपरोक्त निरीक्षण पथकाने नमुद केलेल्या प्रलंबित प्रकरणांमध्ये वरीष्ठ स्तरावर तक्रार प्राप्त झाली तर संबंधीत जिल्ह्यामधील अधीक्षक भूमि अभिलेख / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख / नगर भूमापन अधिकारी व संबंधीत कर्मचारी हे शिस्तभंग कारवाईस पात्र राहतील.
९. उपरोक्त तपासणी पथकाचे मासिक / त्रैमासिक अहवाल अधीक्षक भूमि अभिलेख यांनी प्राप्त करून घेवून एकत्रीत अहवाल दर तिमाहीस उपसंचालक भूमि अभिलेख यांना सादर करावा. उपसंचालक भूमि अभिलेख यांनी सदर अहवालाची तपासणी करून विभागाचा एकत्रीत अहवाल दर तिमाहीस या कार्यालयास सादर करावा.

सही XXX/-

(डॉ. शैलेश कुमार शर्मा)
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख, (म.राज्य) पुणे

प्रत : उपसंचालक भूमि अभिलेख (सर्व) / अधीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख (सर्व) / नगर भूमापन अधिकारी (सर्व) यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी अग्रेषित / रवाना,

आ : ३ मंथमध्ये संपूर्ण जमा (मासां) (श्वाम) (नाभ) (पहुऱी) यांना / मार्त्तिमार्दी

उप : सर्वे डा. डा. जमाबंदी आयुक्त कार्यालय पुणे

"निर्गमीत "

१५५५५५५

(दि. दि. क्षीरसागर) १४।१०

उपसंचालक भूमि अभिलेख, संलग्न
जमाबंदी आयुक्त (भूमापन) पुणे

DISPATCHED

2022
7 APR 2010 9:00 AM